

2024

Rocznik Statystyczny Województwa Zachodniopomorskiego

Statistical Yearbook of Zachodniopomorskie Voivodship

2024

Rocznik Statystyczny Województwa Zachodniopomorskiego

Statistical Yearbook of Zachodniopomorskie Voivodship

Urząd Statystyczny w Szczecinie Statistical Office in Szczecin

Szczecin 2024

Zespół redakcyjny Urzędu Statystycznego w Szczecinie

Editorial board of Statistical Office in Szczecin

Przewodniczący

President

Magdalena Wegner

Redaktor główny

Editor-in-chief

Katarzyna Dmitrowicz-Życka

Członkowie

Members

Anna Bawelska, Agnieszka Brzezińska, Mariola Jaśków, Magdalena Mojsiewicz,
Magdalena Orczykowska, Mirosława Szewczyk, Dariusz Szewczyk, Magdalena Wysocka-Łazar

Sekretarz

Secretary

Elżbieta Klimaszewska

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Zespół pracowników Urzędu Statystycznego w Szczecinie

The team of employees of Statistical Office in Szczecin

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Ireneusz Romanko, Żaklina Sikorska

Opracowanie redakcyjne i korekta

Editorial works and proof-reading

Elżbieta Klimaszewska, Karolina Opaczewska

Zdjęcie zamieszczone na okładce

Photograph on the cover

Plac Orła Białego w Szczecinie (Adobe Stock)

ISSN 1640-0038

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

<https://stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

Przekazuję Państwu dwudzieste piąte wydanie Rocznika Statystycznego Województwa Zachodniopomorskiego.

Bieżąca edycja Rocznika jest kontynuacją poprzedniej edycji opracowanej w nowej formie. Tablice statystyczne uzupełniono mapami i wykresami, które wzbogacają zawartość merytoryczną Rocznika. Ponadto zastosowano graficzną formę prezentacji danych statystycznych i przedstawionych za ich pomocą relacji przestrzennych zjawisk.

Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa i stan gospodarki województwa. Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w 22 działach tematycznych. Opracowanie kończą dwie tablice przeglądowe zawierające ważniejsze dane o województwie w latach 2000, 2010, 2015 i 2023 oraz wybrane informacje o województwie na tle kraju w 2023 r. Zamieszczony materiał statystyczny uzupełniono uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji.

W bieżącej edycji Rocznika po raz kolejny w szerszym zakresie zaprezentowano dane według Delimitacji Obszarów Wiejskich (DOW) opracowane przez Główny Urząd Statystyczny. Celem DOW jest zarówno zapewnienie jednolitej prezentacji wyników badań statystyki publicznej dotyczących obszarów wiejskich, jak i podkreślenie ich różnorodności.

Dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazywanie danych oraz zgłaszanie uwag i sugestii, które przyczyniają się do poprawy jakości naszych publikacji.

Polecając uwadze Państwa najnowsze wydanie Rocznika, mam nadzieję, że będzie on źródłem informacji na temat poziomu i tendencji rozwoju społeczno-gospodarczego województwa zachodniopomorskiego.

Zachęcam Państwa do korzystania także z innych opracowań i baz danych statystyki publicznej dostępnych na stronie stat.gov.pl.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Szczecinie

Magdalena Wegner

Preface

I have the pleasure to present the twenty-fifth edition of the “Statistical Yearbook of Zachodniopomorskie Voivodship”.

The current edition of the Yearbook constitutes a continuation of the previous editions designed in a new format. The statistical tables are completed by maps and charts, which enrich the content of the Yearbook. In addition, there was applied the graphical form of presented statistical data and spatial relations of examined phenomena.

The publication contains a rich set of information characterizing the level of living conditions of the society and the economic condition of the voivodship. Detailed statistics are grouped in 22 thematic chapters. The publication is completed by two review tables containing more important data on the voivodship in 2000, 2010, 2015 and 2023 as well as selected information about the voivodship against the background of the country in 2023. The statistical material has been supplemented with general notes containing explanations on terminology, methodology and scope of information.

The current edition of the Yearbook includes enlarged scope of data presented again according to the Delimitation of Rural Areas (DRA) developed by Statistics Poland. The aim of the Delimitation of Rural Areas is both to ensure a uniform presentation of the results of official statistics surveys on rural areas and to emphasise their diversity.

I would like to express my gratitude to all persons and institutions for providing data and submitting comments as well as suggestions that contribute to the improvement of our publications.

Recommending the newest edition of the Yearbook, I hope that it will be a source of information on the level and trend of socio-economic development of the Zachodniopomorskie Voivodship.

I also recommend other studies and databases of official statistics available at stat.gov.pl

Director
of the Statistical Office in Szczecin

Magdalena Wegner, MSc.

Spis rzeczy

Contents

Str.
Page

Przedmowa
Objaśnienia znaków umownych
Ważniejsze skróty

Preface	3-4
Symbols	6
Major abbreviations	7

Działy

Chapters

I. Warunki naturalne i ochrona środowiska
II. Samorząd terytorialny
III. Wymiar sprawiedliwości
IV. Ludność
V. Rynek pracy
VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne
VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania
VIII. Edukacja i wychowanie
IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
X. Kultura. Turystyka. Sport
XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
XII. Rolnictwo
XIII. Leśnictwo i łowiectwo
XIV. Przemysł i budownictwo
XV. Transport
XVI. Gospodarka morską
XVII. Handel. Ceny
XVIII. Finanse przedsiębiorstw
XIX. Finanse publiczne
XX. Inwestycje. Środki trwałe
XXI. Rachunki regionalne
XXII. Podmioty gospodarki narodowej

Environment and environmental protection	12
Local government	27
Justice	28
Population	31
Labour market	53
Wages and salaries. Social benefits	66
Households. Dwellings	70
Education	86
Health care and social welfare	95
Culture. Tourism. Sport	107
Science and technology. Information society	120
Agriculture	125
Forestry and hunting	134
Industry and construction	139
Transport	144
Maritime economy.	148
Trade. Price	159
Finances of enterprises	162
Public finance	169
Investments. Fixed assets	174
Regional accounts	178
Entities of the national economy	180

Tablice przeglądowe

Review tables

I. Województwo na tle kraju w 2023 r.
II. Ważniejsze dane o województwie
Uwagi ogólne
Uwagi do działów

Voivodship on the background of the country in 2023	184
Major data on voivodship	197
General notes	198
Notes to chapters	202

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 208 categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 208
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty **Major abbreviations**

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty złoty
szt. pcs	sztuka pieces
wol. vol.	wolumin volume
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
l	litr litre
hl	hektolitr hectolitre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kWh	kilowatogodzina kilowatt-hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt-hour

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
TJ	teradżul terajoule
°C	stopień Celsjusza centigrade
s	sekunda second
min	minuta minute
h	godzina hour
d 24 h	dość 24 hours
r.	rok
t/r t/y	ton rocznie tonnes per year
art. Art.	artykuł article
dok. cont.	dokończenie continued
n.p.m. a.s.l.	nad poziomem morza above the sea level
nr (Nr) No.	numer number
pkt	punkt
p.proc.	punkt procentowy percentage point
poz.	pozycja
tabl.	tablica table
ust.	ustęp
0°1'1" ←	E N S W wschód północ południe zachód West
Dz. U.	Dziennik Ustaw
Dz. Urz.	Dziennik Urzędowy
i in.	i inni

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
tzn. i.e.	to znaczy that is
tw.	tak zwany
ww.	wyżej wymieniony
z późn. zm.	z późniejszymi zmianami
PKP	Polskie Koleje Państwowe

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union
EKG ECE	Europejska Komisja Gospodarcza Economic Commission for Europe
GUS	Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
Eurostat	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organization for Economic Cooperation and Development
ONZ UN	Organizacja Narodów Zjednoczonych United Nations
UE EU	Unia Europejska European Union

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY W 2023 R. **ADMINISTRATIVE DIVISION IN 2023**

- Granice podregionów NUTS 3

NUTS 3 subregion boundaries

—

Granice powiatów

Powiat boundaries

—

Granice gmin

Gmina boundaries

stargardzki

Nazwy powiatów

Powiat names

■ SZCZECIN

Siedziba władz wojewódzkich

Seat of the voivodship authority

• KOSZALIN

Miasta na prawach powiatu

Cities with powiat status

• Białogard

Miasta – siedziby powiatów

Cities – seats of powiats
- ◆

Najdalej wysunięte punkty województwa

Extreme points of the voivodship
- ▲

Najwyższy położony punkt województwa (w m n.p.m.)

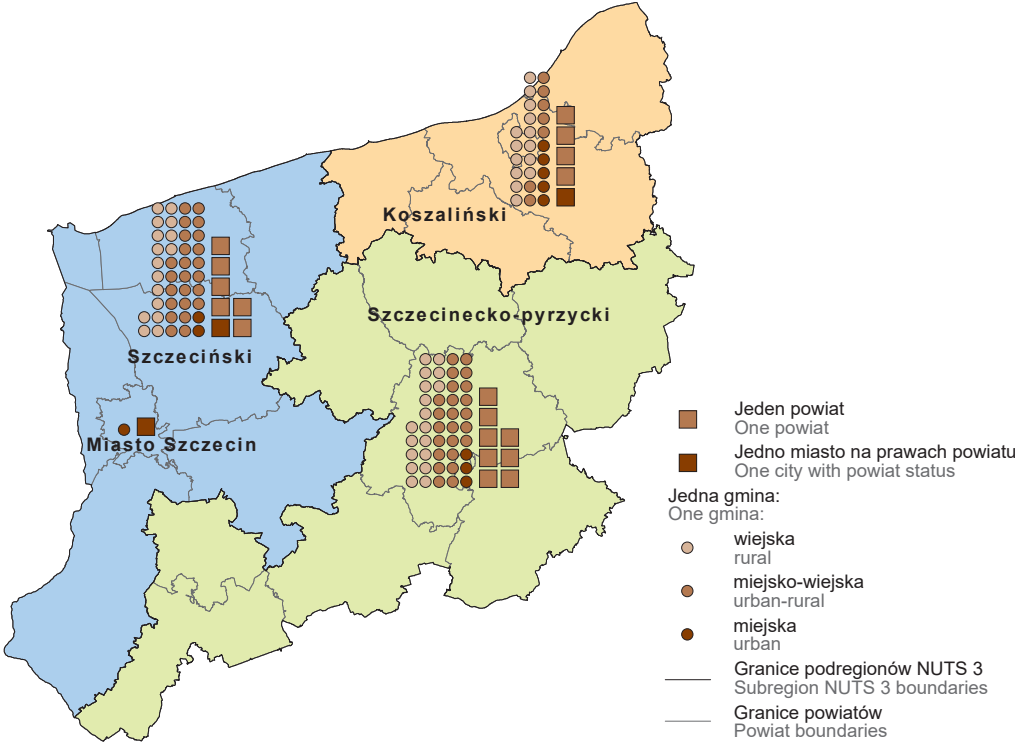
Highest point of the voivodship (in m a.s.l.)
- ▼

Najniższy położony punkt województwa (w m n.p.m.)

Lowest point of the voivodship (in m a.s.l.)
- Długość granicy z poszczególnymi województwami lub państwami (w km) podana jest pod nazwami tych województw lub państw.

The length of a boundary with each voivodship or country (in km) is given under the name of a given voivodship or country.
- 9

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO WEDŁUG KLASYFIKACJI JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NUTS) W 2023 R.
DIVISION OF ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE CLASSIFICATION OF TERRITORIAL UNITS FOR (NUTS) IN 2023

PODREGIONY (NUTS 3)
SUBREGIONS (NUTS 3)

PL424 – Miasto Szczecin

Miasto na prawach powiatu:
City with powiat status:

m.Szczecin (1)

PL426 – Koszaliński

Powiaty:
Powiats:

białogardzki (4)
kołobrzeski (7)
koszaliński (8)
sławieński (6)

Miasto na prawach powiatu:
City with powiat status:

m.Koszalin (1)

PL427 – Szczecinecko-pyrzycki

Powiaty:
Powiats:

choszczeński (6)
drawski (5)
łobeski (5)
myśliborski (5)
pyrzycki (6)
szczecinecki (6)
świdwiński (6)
walecki (5)

PL428 – Szczeciński

Powiaty:
Powiats:

goleniowski (6)
gryficki (6)
gryfiński (9)
kamieński (6)
policzki (4)
stargardzki (10)

Miasto na prawach powiatu:
City with powiat status:

m.Świnoujście (1)

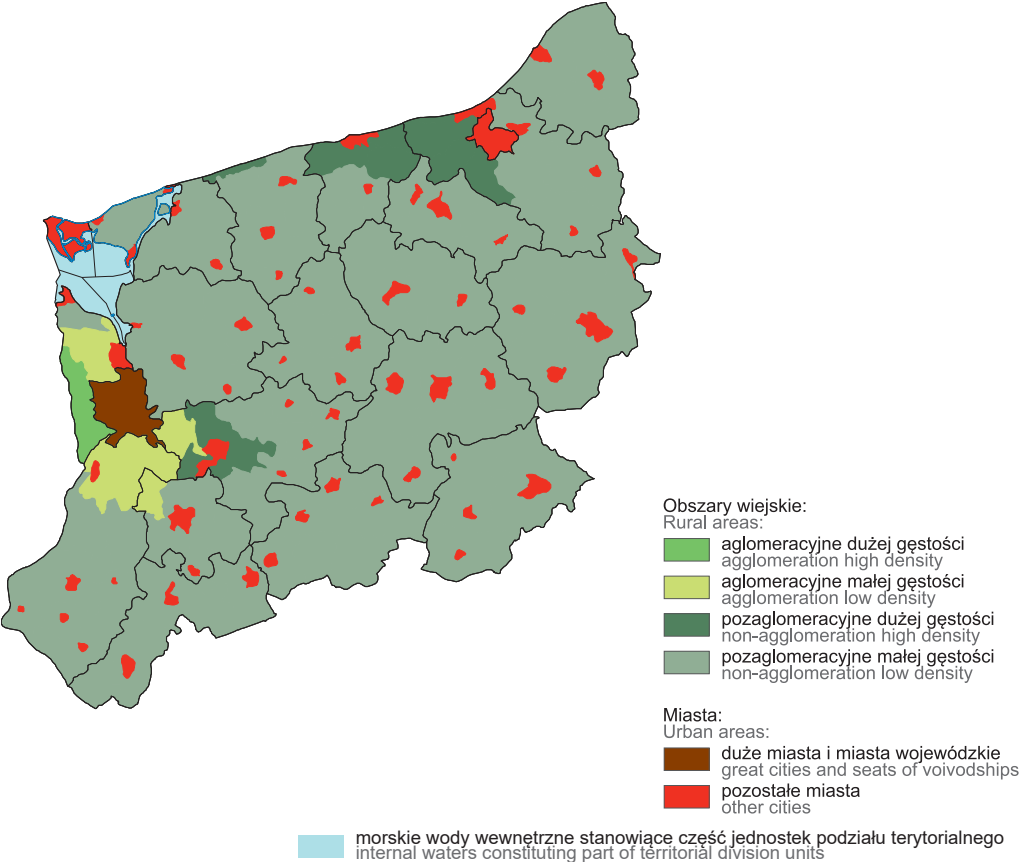
W nawiasach podano liczbę gmin.
Number of gminas is given in parentheses.

DELIMITACJA OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.

Stan w dniu 1 stycznia

DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

As of 1 January

PODSTAWOWE INFORMACJE

BASIC INFORMATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba jednostek Number of units	Odsetek obszarów wiejskich w % Percentage of rural area in %	Liczba ludności Population	Odsetek liczby ludności w % Percentage of population in %	Powierzchnia w km ² Area in km ²	Odsetek powierzchni w % Percentage of area in %
OGÓŁEM TOTAL	102	100,0	521378	100,0	21440	100,0
Typy: Types:						
1 aglomeracyjne dużej gęstości agglomeration high density	2	2,0	45377	8,7	215	1,0
2 aglomeracyjne małej gęstości agglomeration low density	5	4,9	32949	6,3	816	3,8
3 pozaaglomeracyjne dużej gęstości non-agglomeration high density	9	8,8	64987	12,5	1127	5,3
4 pozaaglomeracyjne małej gęstości non-agglomeration low density	86	84,3	378065	72,5	19282	89,9

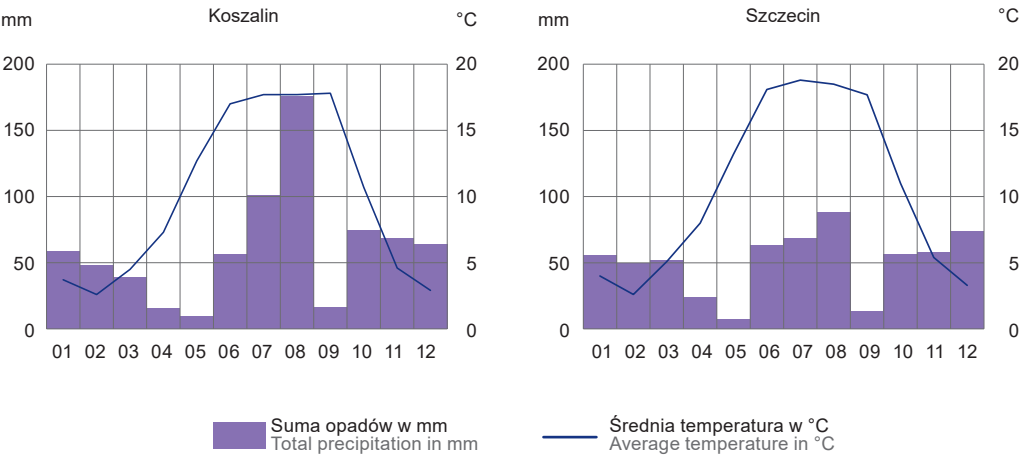
TABL. 1. WARUNKI METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL CINDITIONS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C							
		średnie ^a average ^a					skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures
		1971–2000	1991–2020	2011–2020	2016–2020	2023	maksimum max-imum	minimum minimum	
Koszalin	33	8,0	8,8	9,4	9,7	9,9	37,1	-25,4	62,5
Szczecin	1	8,8	9,5	10,0	10,3	10,5	37,8	-30,0	67,8

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm				Średni prę- kość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznie- nie w h Sunshine duration in h	Średnie za- chmurzenie w oktantach ^b Average cloudiness in octants ^a	
	1971–2000	1991–2000	2011–2020	2016–2020	2023			
	średnie ^b average ^b							
Koszalin	717	738	696	708	726	3,2	1900	. ^c
Szczecin	530	567	541	526	609	3,2	1913	. ^c

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. b Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). c Brak pełnego ciągu pomiarowego zachmurzenia.
Źródło : dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.
a Data for multi-year periods include annual averages from these periods. b Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).
c Lack of a full measurement sequence of cloudiness.
Source : data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

WYKRES 1. TEMPERATURA POWIERZCHNI I OPADY ATMOSFERYCZNE
W WYBRANYCH STACJACH METEOROLOGICZNYCH W 2022 R.
CHART 1. AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION
IN SELECTED METEOROLOGICAL STATIONS IN 2022

TABL. 2. POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA
Stan w dniu 1 stycznia
GEODETIC AREA BY THE LAND USE
As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024		SPECIFICATION
	w ha in ha				w odsetkach in per-cent	
Powierzchnia ogólna	2289248	2290472	2290740	2290965	100,0	Total area
w tym:						of which:
Użytki rolne	1119246	1128908 ^a	1124801 ^a	1123169 ^a	49,0	Agricultural land
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	857312	848450	850932	851598	37,2	Forest land as well as wooded and bushy areas
Grunty pod wodami powierzchniowymi	117848	121285	121512	121452	5,3	Land under surface waters
Grunty zabudowane i zurbanizowane	95880	103162 ^b	107346 ^b	108850 ^b	4,8	Built-up and urbanised areas
Nieużytki	74771	73017	76156	76256	3,3	Wasteland

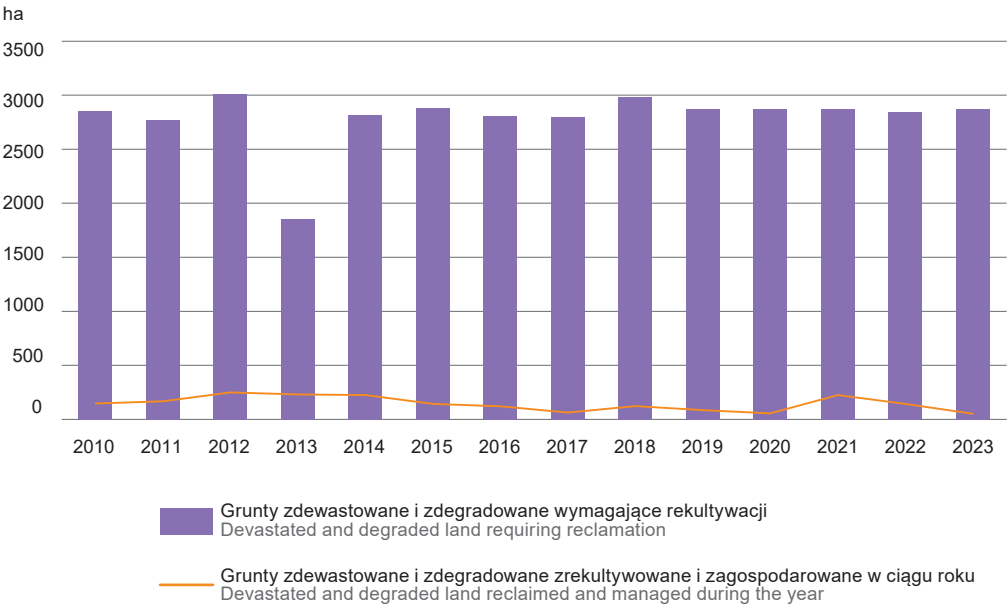
a Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. b Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Including wooded and bushy areas on agricultural land, classified until 2016 in the item “forest land as well as wooded and bushy areas”. b Including areas used for the construction of public roads or railways.

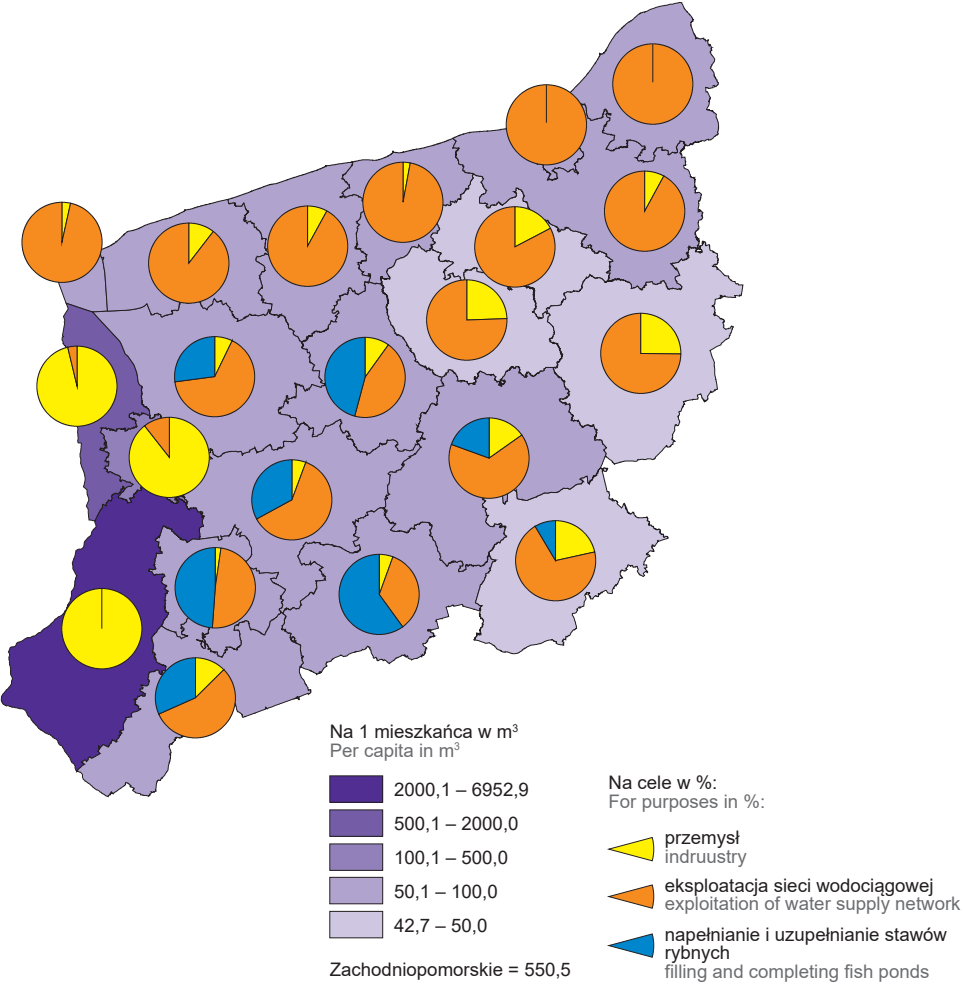
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

WYKRES 2. GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE
CHART 2. DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED MANAGED LAND

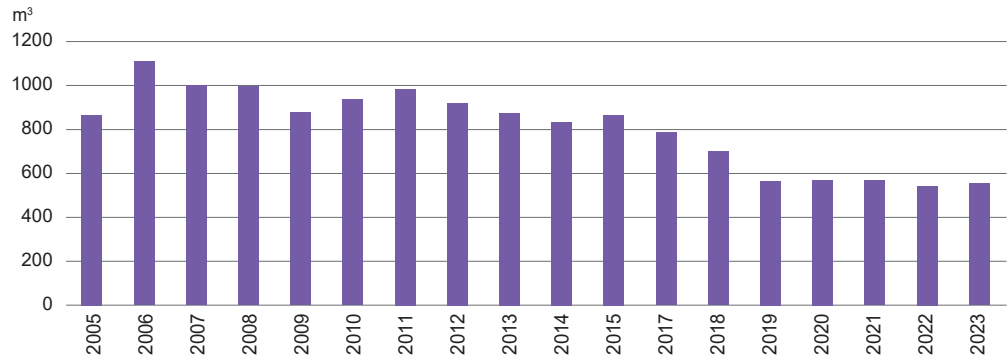

MAPA 1. ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2023 R.

MAP 1. WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2023

Zużycie wody na 1 mieszkańca
Water consumption per capita

a Dane nie dotyczą zużycia na potrzeby rolnictwa.
a Data does not relate to consumption for agriculture.

TABL. 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS
OR INTO THE GROUND

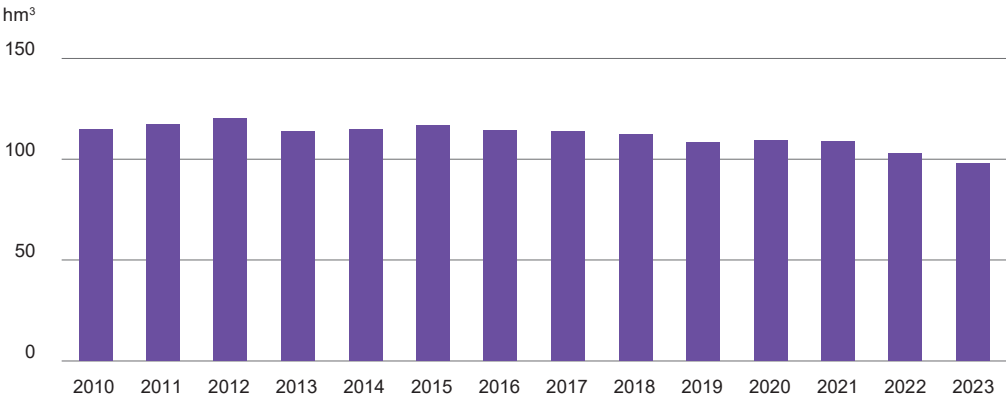
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	1438,6	935,5	875,4	890,9	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	1366,2	865,1	805,6	820,6	92,1	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	1321,6	826,4	772,5	793,1	89,0	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	72,4	70,5	69,7	70,2	7,9	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	117,0	109,2	102,9	97,8	11,0	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	116,2	108,8	102,5	97,3	10,9	treated
mechanicznie	4,1	4,8	4,2	4,8	0,5	mechanically
chemicznie ^b	37,9	30,9	25,9	20,0	2,2	chemically ^b
biologicznie	9,5	7,7	7,2	7,1	0,8	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	64,6	65,4	65,2	65,4	7,3	with increased biogene removal
nieoczyszczone	0,8	0,4	0,4	0,5	0,1	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,8	0,4	0,4	0,5	0,1	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	0,0	–	–	–	–	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage, building constructions as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only industrial wastewater.

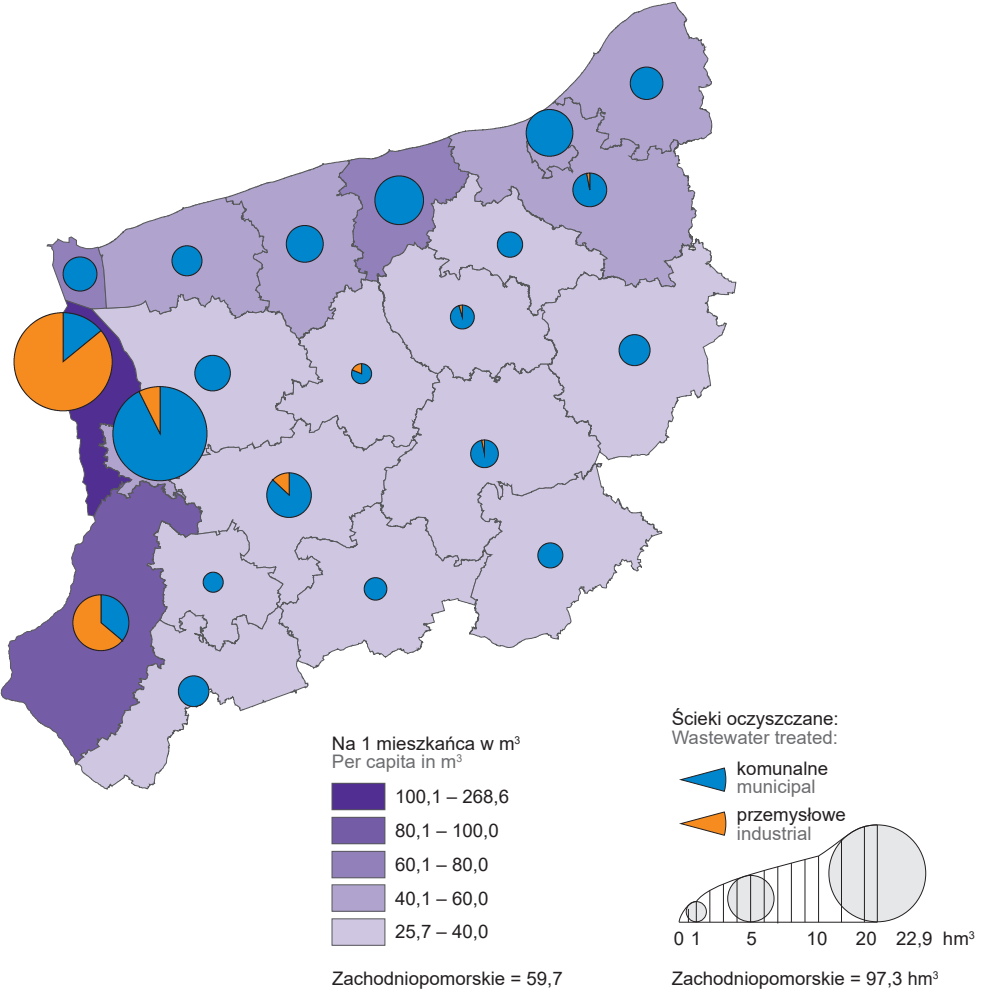
WYKRES 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEM

CHART 3. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT
DISCHARGED INTO WATERS OR INTO GROUND

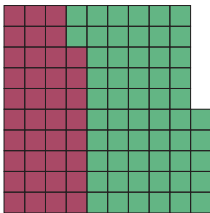

MAPA 2. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2023 R.

MAP 2. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT
DISCHARGED INTO WATERS OR INTO GROUND IN 2023

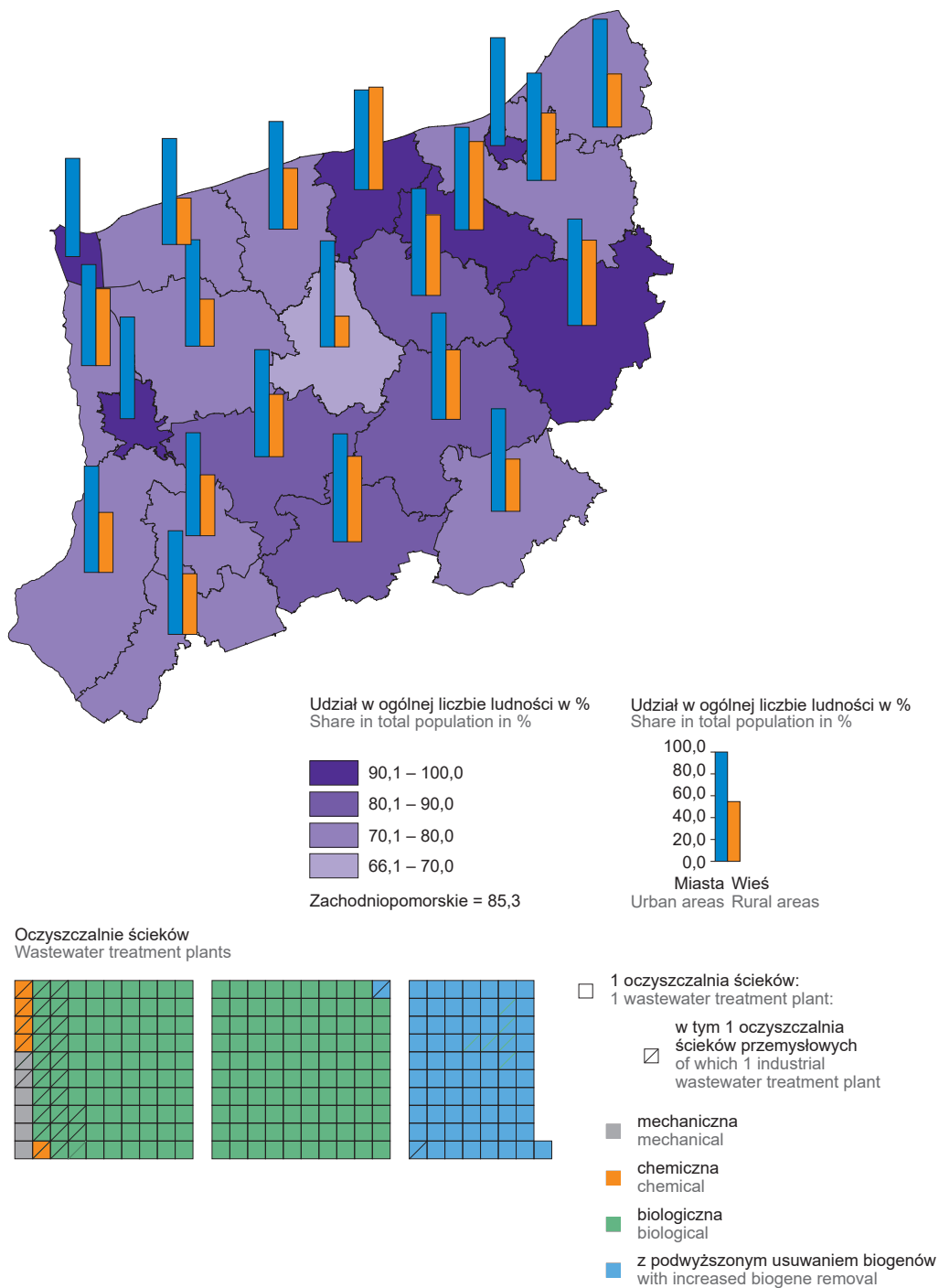
Zakłady odprowadzające ścieki
Plants discharging wastewater

- 1 zakład:
1 plant:
- odprowadzający ścieki wymagające
oczyszczania bezpośrednio
do wód lub do ziemi
discharging wastewater requiring treatment
into waters or into the ground
 - odprowadzający ścieki do kanalizacji
discharging wastewater into sewage
network

MAPA 3. LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2023 R.

MAP 3. POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2023

TABL. 4. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. ton:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	2,3	1,7	1,3	1,1	particulate
w tym pyły ze spalania paliw	1,2	0,7	0,4	0,4	fuels
gazowych	26,6	19,5	16,2	27,2	gaseous
w tym:					of which:
dwutlenek siarki	10,6	6,6	6,5	7,0	sulphur dioxide
tlenek węgla	3,4	2,7	2,3	2,8	carbon oxide
tlenki azotu ^a	9,7	5,9	4,8	14,9	nitrogen oxides ^a
dwutlenek węgla	8577,3	6737,2	5917,2	5738,4	carbon dioxide
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tys. ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	861,6	812,3	866,6	810,2	particulate
gazowe (bez dwutlenku węgla)	50,8	44,1	39,1	37,7	gaseous (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,7	99,8	99,8	99,9	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	65,6	69,4	70,7	58,1	gaseous (excluding carbon dioxide)

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a In terms of nitrogen dioxide.

TABL. 5. URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
URZĄDZENIA – STAN W DNIU 31 XII			EQUIPMENT – AS OF 31 DECEMBER		
Cyklony	245	181	151	145	Cyclones
Multicyklony	41	38	34	33	Multicyclones
Filtry tkaninowe	313	378	416	432	Fabric filters
Elektrofiltry	43	46	41	37	Electrofilters
Urządzenia mokre	57	60	55	55	Wet air cleaners
Inne	42	39	42	41	Others
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h			WASTE GAS FLOW in dam ³ /h		
Cyklony	7744	5461	4881	4841	Cyclones
Multicyklony	720	5573	1531	1591	Multicyclones
Filtry tkaninowe	7602	8706	14936	14778	Fabric filters
Elektrofiltry	4978	4091	2198	2216	Electrofilters
Urządzenia mokre	4685	5494	3421	3446	Wet air cleaners
Inne	1621	4287	4703	4619	Others

TABL. 6. POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a
Stan w dniu 31 grudnia
AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2022	2022	2023			SPECIFICATION
	w ha in ha			w % po- wierzchni ogólnej województwa	na 1 miesz- kańca w m²		
				in % of total area of the voivodship	per capita in m²		
	OGÓŁEM	493968,7	498872,3	498749,7	502757,6	21,9	
Parki narodowe	13594,8	13594,8	13594,8	13594,8	0,6	83,3	National parks
Rezerваты przyrody	12904,6	13261,8	13326,3	14167,0	0,6	86,8	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	112997,4	112217,3	112217,3	115364,0	5,0	707,0	Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	338444,5	346581,4	346583,3	346583,3	15,1	2124,0	Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne	56,8	50,3	10,4	9,8	0,0	0,1	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo- -krajobrazowe	9284,9	6260,1	6090,2	6087,5	0,3	37,3	Landscape-nature com- plexes
Użytki ekologiczne	6685,6	6906,6	6927,3	6951,3	0,3	42,6	Ecological areas

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

a Data do not include information concerning the areas of Natura 2000 network, data include only the part located within the legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

TABL. 7. PARKI NARODOWE
Stan w dniu 31 grudnia
NATIONAL PARKS
As of 31 December

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS		Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha				
		parków narodowych		national parks		otuliny (strefy- ochronnej) buffer (protective zone)
		ogółem grand total	w tym gruntów leśnych of which forest land	z liczby ogółem – pod ochroną ściśłą ^b of grand total number – strictly protected ^b		
				razem total	w tym gruntów leśnych of which forest land	
OGÓŁEM	2015	13594,8	9118,8	676,9	541,3	35932,6
TOTAL	2020	13594,8	9118,7	676,9	541,3	35932,6
	2022	13594,8	9108,1	676,9	541,3	35932,6
	2023	13594,8	9108,1	676,9	541,3	35932,6
Woliński		8199,4	4637,2	500,2	418,8	3368,6
Drawieński		5395,4	4470,9	176,7	112,5	32564,0

a Powierzchnia parku w granicach województwa. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

a Area of the park within voivodship boundaries. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

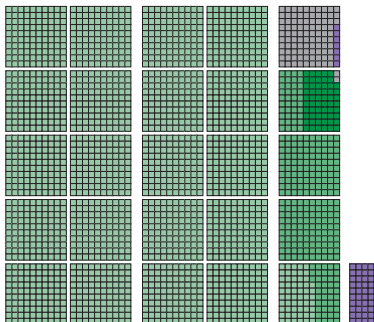
TABL. 8. PARKI KRAJOBRAZOWE
Stan w dniu 31 grudnia
LANDSCAPE PARKS
As of 31 December

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS AND COMPLEXES ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha in ha			
OGÓŁEM	2015	115716,8	59142,1	35436,0	8137,0
TOTAL	2020	115571,0	59142,1	35436,0	8137,0
	2022	115571,0	59142,1	35436,0	8137,0
	2023	119502,6	64156,1	35679,0	8496,0
Drawski		42291,8	17843,0	18198,0	4989,0
Cedyński		30850,0	19130,0	8520,0	880,0
Iński		17763,0	9342,0	5446,0	1527,0
Szczeciński		9096,0	6742,0	1616,0	251,0
Dolina Dolnej Odry		6009,0	220,0	80,0	642,0
Ujście Warty		1798,5	59,7	1098,2	92,0

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i innymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

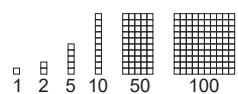
WYKRES 4. POMNIKI PRZYRODY W 2023 R.
CHART 4. NATURE MONUMENTS IN 2023

Rodzaje pomników przyrody:
Types of nature monuments:

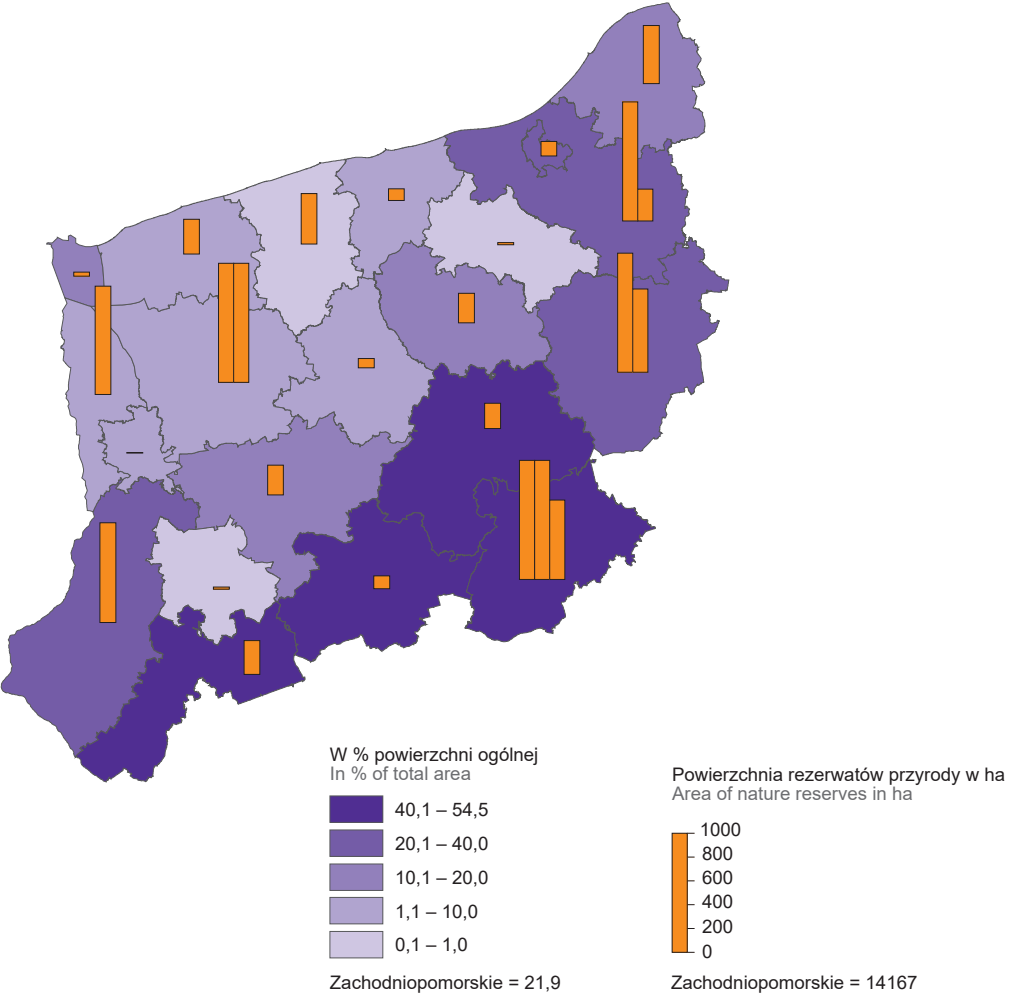
- pojedyncze drzewa
individual trees
- grupy drzew
clumps of trees
- aleje
alleys
- głazy narzutowe
erratic boulders
- pozostałe
other

Liczba pomników przyrody:
Number of nature monuments:

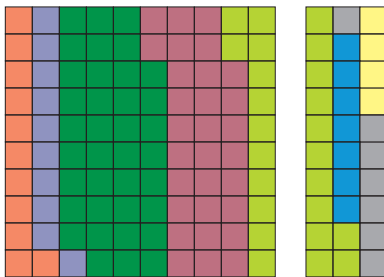

Mapa 4. **POWIERZCHNIA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH
PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONYCH^a W 2023 R.**

MAP 4. **AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a IN 2023**

Rezerваты przyrody
Nature reserves

1 rezerwat:
1 reserve:

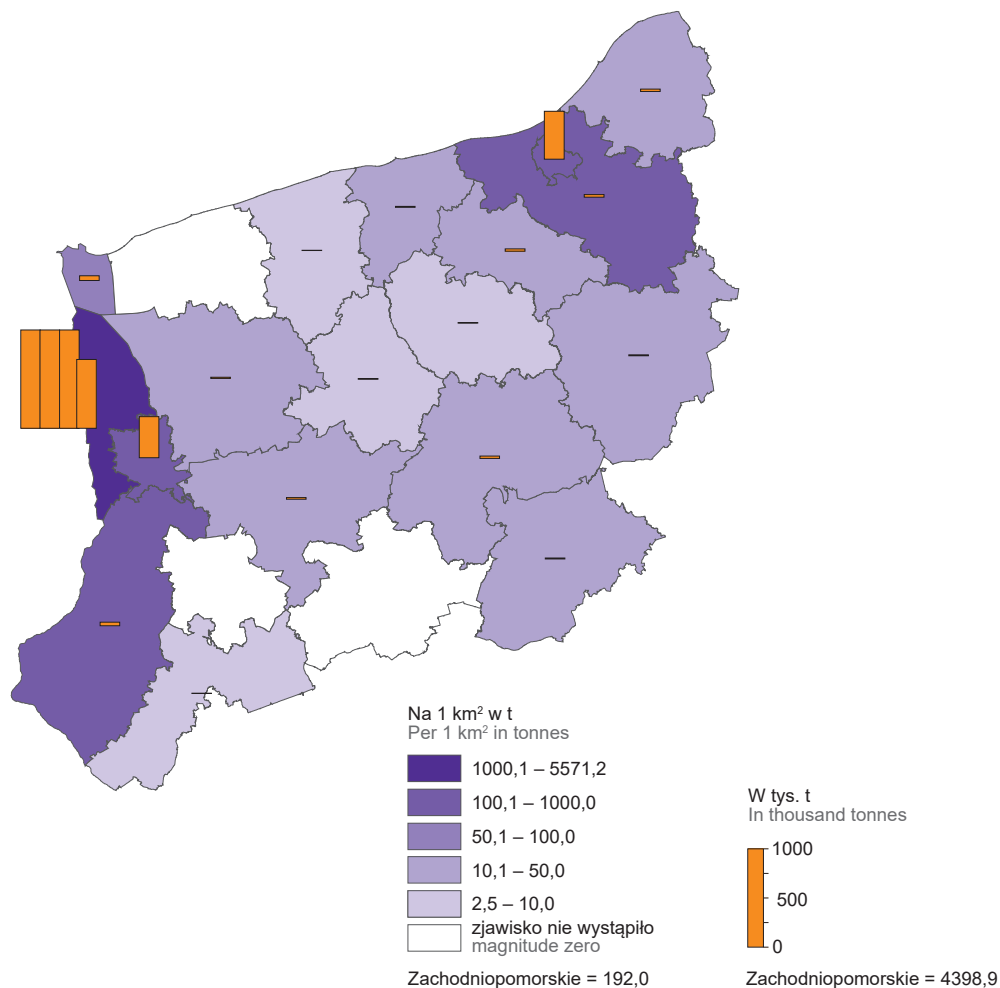
- faunistyczny
fauna
- florystyczny
flora
- krajobrazowy
landscape
- wodny
water
- leśny
forest
- przyrody nieożywionej
inanimate nature
- torfowiskowy
peat-bog
- stepowy
steppe

^a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko te ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

^a Data do not include information concerning the areas of Natura 2000 network, data include only the part located within the others legally protected areas.

MAPA 5. ODPADY (z wyłączeniem odpadów komunalnych) WYTWORZONE W 2023 R.

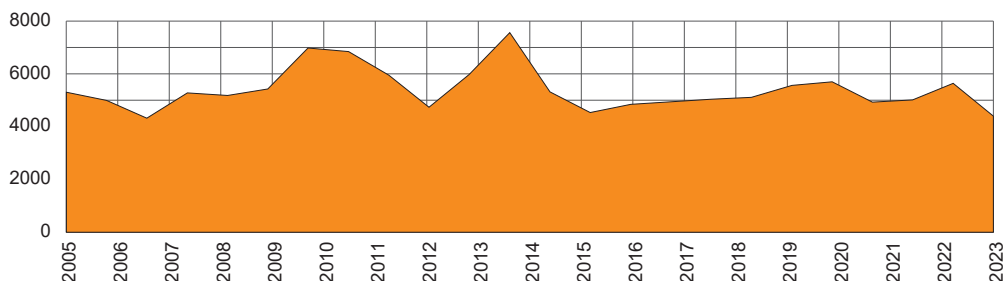
MAP 5. WASTE (excluding municipal waste) GENERATED IN 2023

Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone w ciągu roku
Waste (excluding municipal waste) generated during the year

tys. t

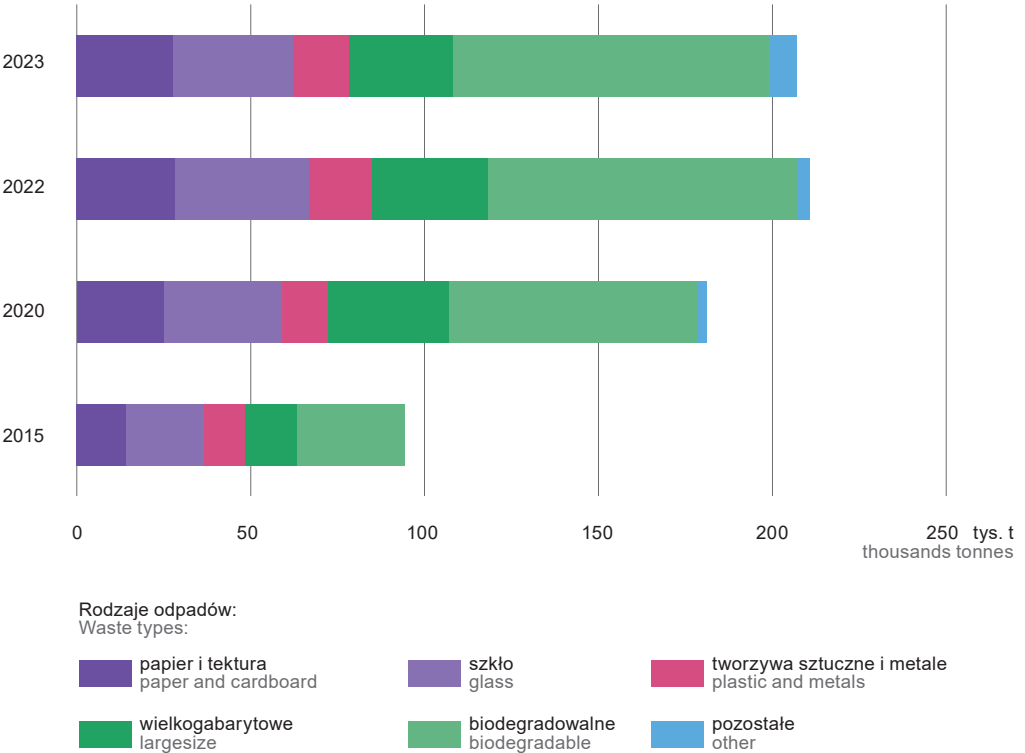
thousand tonnes

TABL. 9. ODPADY KOMUNALNE
MUNICIPAL WASTE

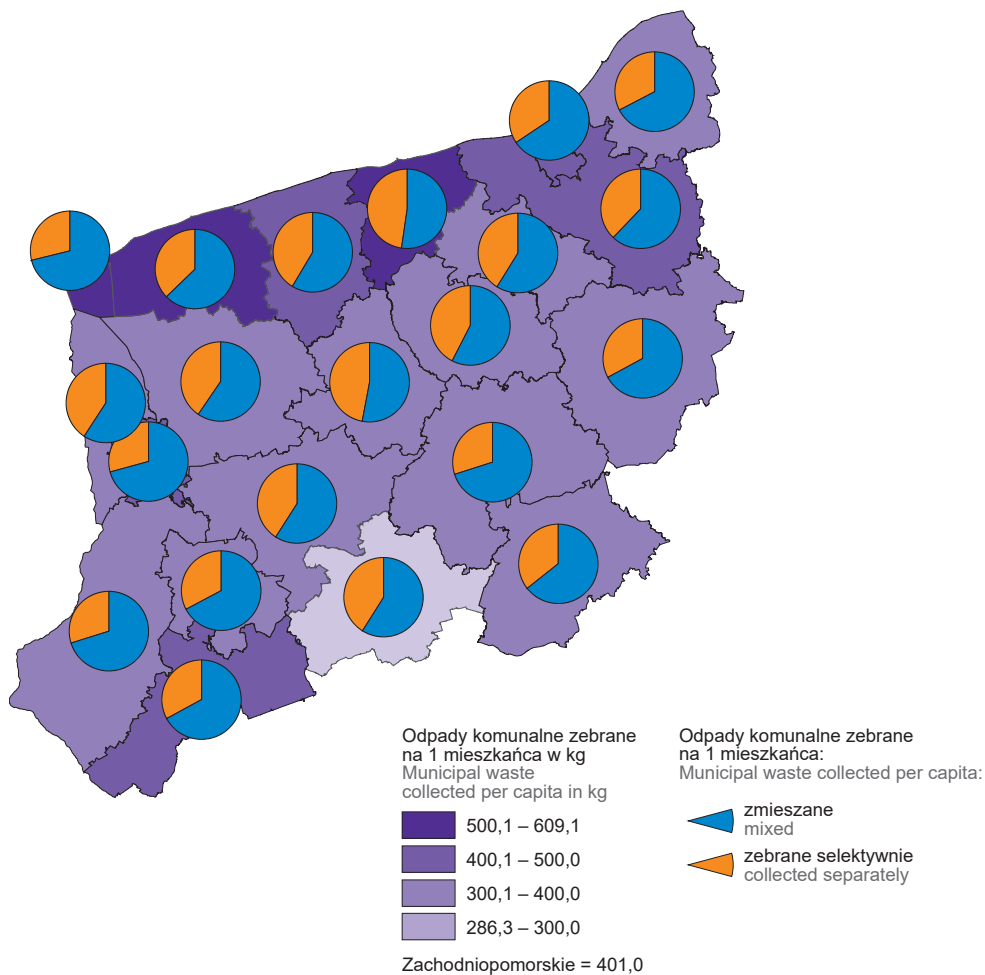
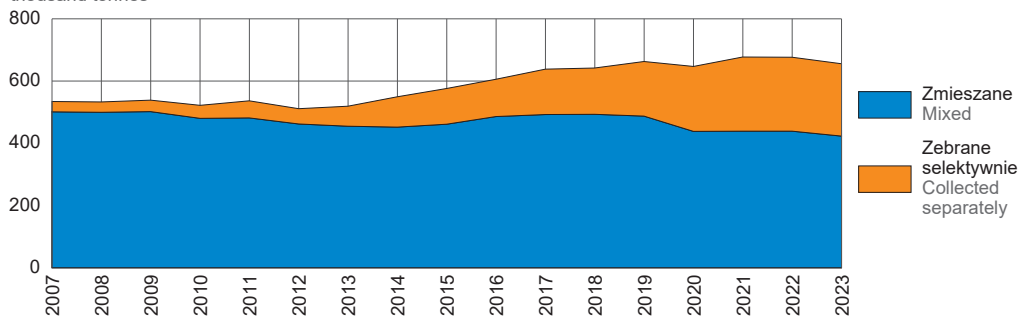
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
				ogółem total	z gospo- darstw domowych of which from house- holds	
Odpady komunalne zebrane w tys. t	576,8	647,0	677,0	656,2	515,6	Municipal waste collected in thousand tonnes
zmieszane	461,9	438,8	439,4	423,3	306,5	mixed
miasta	341,5	316,3	318,4	304,9	219,9	urban areas
wieś	120,4	122,5	121,0	118,4	86,6	rural areas
zebrane selektywnie	114,9	208,2	237,5	232,8	209,1	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	14,1	25,2	28,2	27,6	22,1	paper and cardboard
szkło	22,6	33,7	38,6	34,5	31,0	glass
tworzywa sztuczne	11,8	13,5	18,3	16,1	13,8	plastic
metale	0,6	0,2	0,2	0,2	0,2	metals
wielkogabarytowe	14,8	34,6	33,1	29,8	28,4	large size
biodegradowalne	31,0	71,5	88,9	90,9	82,4	biodegradable

WYKRES 5. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE
CHART 5. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY

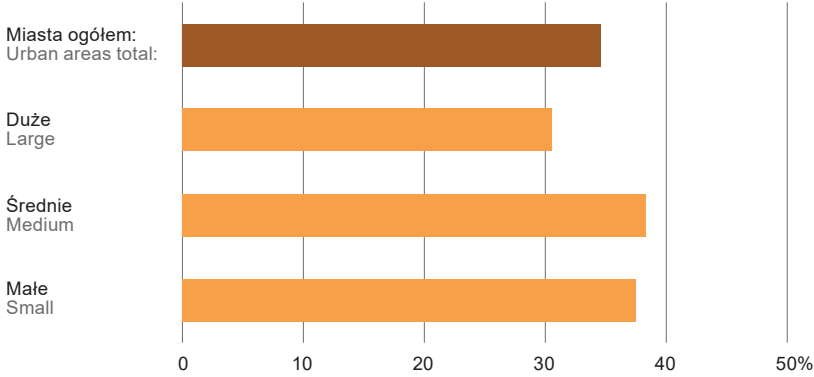
MAPA 6. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W 2023 R.

MAP 6. MUNICIPAL WASTE COLLECTED IN 2023

Odpady komunalne zebrane w ciągu roku
Municipal waste collected during the yeartys. t
thousand tonnes

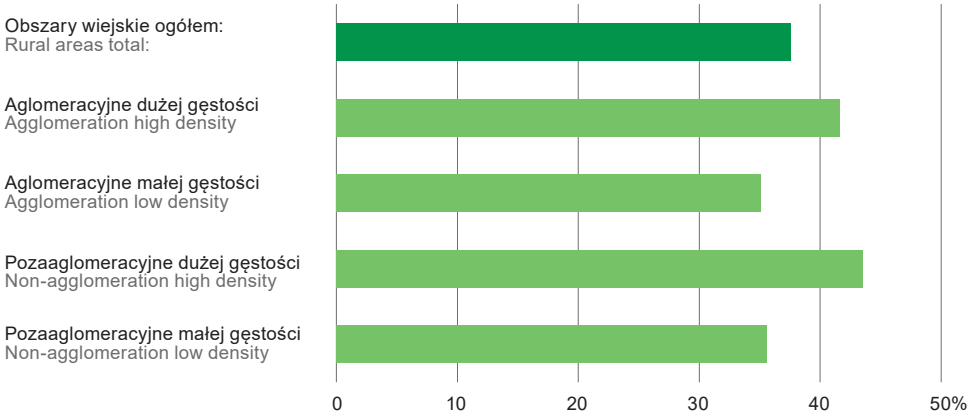
WYKRES 6. **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE W % OGÓŁU ZEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

CHART 6. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY IN % OF THE TOTAL COLLECTED MUNICIPAL WASTE IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

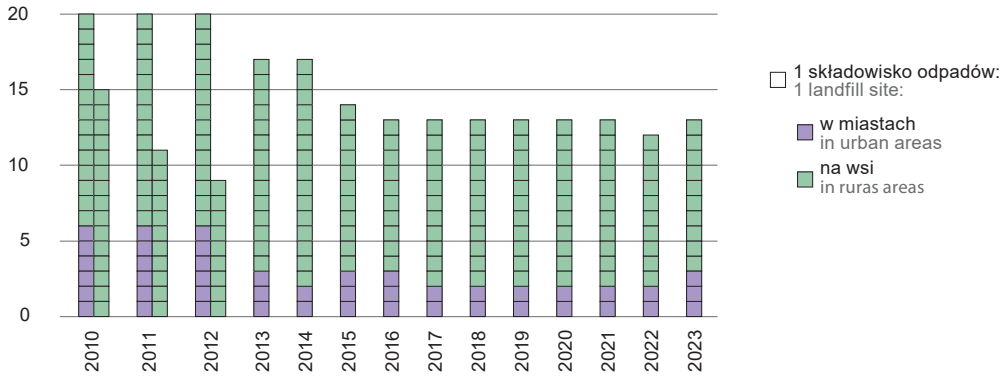
WYKRES 7. **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE W % OGÓŁU ZEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 7. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY IN % OF THE TOTAL COLLECTED MUNICIPAL WASTE BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

WYKRES 8. SKŁADOWISKA ODPADÓW

CHART 8. LANDFILL SITES

TABL. 10. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska	708189,9	543610,7	429479,2	454800,3	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	177434,0	199659,1	81236,3	33969,4	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	47402,0	10657,0	12355,7	5398,8	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	192666,7	262832,7	248074,1	5398,8	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	40228,7	90905,4	69214,1	59195,4	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	134853,0	171443,0	174848,0	231998,9	sewage network for the transport of wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	293948,0	171443,0	174848,0	231998,9	Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	7943,6	16575,4	27164,9	23943,9	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	7610,5	10269,7	16817,9	10505,1	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	215077,0	4513,1	22099,2	17918,5	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	40944,1	246,0	–	259,0	reclamation of waste dumps, sludge tanks and landfills as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	5542,8	8256,9	280,2	2641,7	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	–	344,4	243,5	5104,0	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	74780,9	96690,4	158503,1	126776,4	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	51529,9	74866,9	90796,3	106284,0	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	15258,9	21682,6	20590,2	17481,4	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	157,2	–	117,0	8,0	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	3860,8	140,9	29781,7	–	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	3974,1	–	17217,9	3003,0	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 11. EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA			ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	92	109	77	979	particulate
gazowych	2043	1818	–	–	gaseous
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	140,8	95,7	107,4	134,6	wastewater
wody opadowe	36,0	25,4	21,6	36,8	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	3	3	3	6	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	3	3	3	6	of which municipal
mechaniczne	–	–	–	–	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	3	3	3	6	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	–	–	–	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	2846	1553	6279	5530	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	2846	1553	6279	5530	of which municipal
mechanicznych	–	–	–	–	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	2746	1553	6279	5530	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	100	–	–	–	with increased biogene removal ^a
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przysiadkowe):					Farmstead treatment facilities (homestead):
obiekty	331	19	4	35	facilities
przepustowość w m ³ /d	355	54	10	58	capacity in m ³ /24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	–	–	–	7	facilities
przepustowość w m ³ /d	–	–	–	720	capacity in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	2	–	–	1	facilities
wydajność w t/r	34000	–	–	1000	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	–	–	1	–	facilities
powierzchnia w ha	–	–	6	–	area in ha
wydajność w t/r	–	–	785	–	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	–	–	–	–	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y
GOSPODARKA WODNA			WATER MANAGEMENT		
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d	4969	5562	–	1368	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	1250	5781	1988	2350	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	151,1	101,1	104,5	137,7	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych m ³	–	–	–	–	Capacity of water reservoirs in m ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	–	0,1	3,8	–	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	0,2	0,1	6,4	1,6	Flood embankments in km

a W tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry.

TABL. 1 (12). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2024 R.**
Stan w dniu 7 kwietnia
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2024
As of 7 April

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city with powiat status councils	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
O G Ó Ł E M T O T A L					
O G Ó Ł E M	1718	75	320	30	T O T A L
w tym kobiety	687	30	108	12	of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18–29 lat	54	5	4	–	18–29 years
30–39	347	14	33	5	30–39
40–49	600	17	77	5	40–49
50–59	366	20	91	6	50–59
60 lat i więcej	351	19	115	14	60 and more

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.
a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.

TABL. 2 (13). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	przeciętne zatrudnienie average employment				przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w zł average monthly gross wages and salaries ^a in PLN				
O G Ł Ę M	19697	18785	18778	18728	4402,28	5884,75	6949,05	8029,49	T O T A L
w tym:									of which:
Administracja państwowa	6857	6524	6347	6417	4647,01	6598,05	7866,02	9380,17	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	12801	12224	12394	12273	4265,00	5497,69	6476,28	7320,60	Local self-government administration
w tym:									of which
gminy i miasta na prawach powiatu	8531	8013	8134	8087	4226,94	5513,16	6546,48	7323,32	gminas and cities with powiat status
powiaty	2883	2851	2886	2814	3920,07	5116,08	5949,10	6821,87	powiats
województwo	1387	1360	1374	1372	5216,07	6202,73	7163,32	8327,46	voivodship

a Patrz uwagi do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne”, ust. 2 na str. 210.
a See notes to the chapter “Wages and salaries. Social benefits”, item 2 on page 210.

Dział III. Wymiar sprawiedliwości
Chapter III. Justice

Uwaga do tablicy 1 (14), wykresu 1 (7) i mapy 1 (7).

Dane o przestępstwach stwierdzonych nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

Note to table 1 (14), chart 1 (7) and map 1 (7).

Data on ascertained crimes do not include punishable acts committed by juveniles.

TABL. 1 (14). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	przestępstwa stwierdzone przez Policję ascertained crimes by the Police				wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w % rates of detectability of delinquents in %			
O G Ó Ł E M TOTAL	39778	35325	36651	34805	69,9	73,1	71,5	71,4
w tym przestępstwa przeciwko: of which crimes against:								
życiu i zdrowiu life and health	997	874	740	718	88,9	90,3	90,4	89,3
bezpieczeństwu poszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji public safety and safety in transport	4243	4111	4393	3557	99,2	98,6	98,5	98,3
wolności, wolności sumienia i wyznania freedom, freedom of conscience and religion	1196	1667	1571	1396	89,5	86,0	85,3	85,7
wolności seksualnej i obyczajności sexual freedom and morals	331	1896	1006	532	94,3	92,2	96,3	91,9
rodzinie i opiece the family and guardianship	770	2497	2301	2193	99,4	99,9	99,8	99,8
czci i nietykalności cielesnej good name and personal integrity	129	290	284	273	82,9	85,5	86,3	82,8
mieniu ^b property ^b	19893	17117	17867	18542	47,5	52,8	49,6	53,8

a Artykuły kodeksu karnego, patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 203. b Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości.

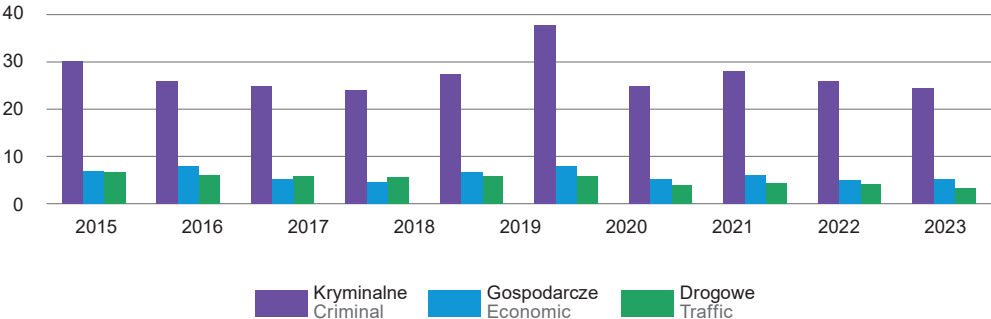
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a See Criminal Code articles, notes to chapter, item 1 on page 203. b Including theft or appropriation of identification.

Source: data of the National Police Headquarters.

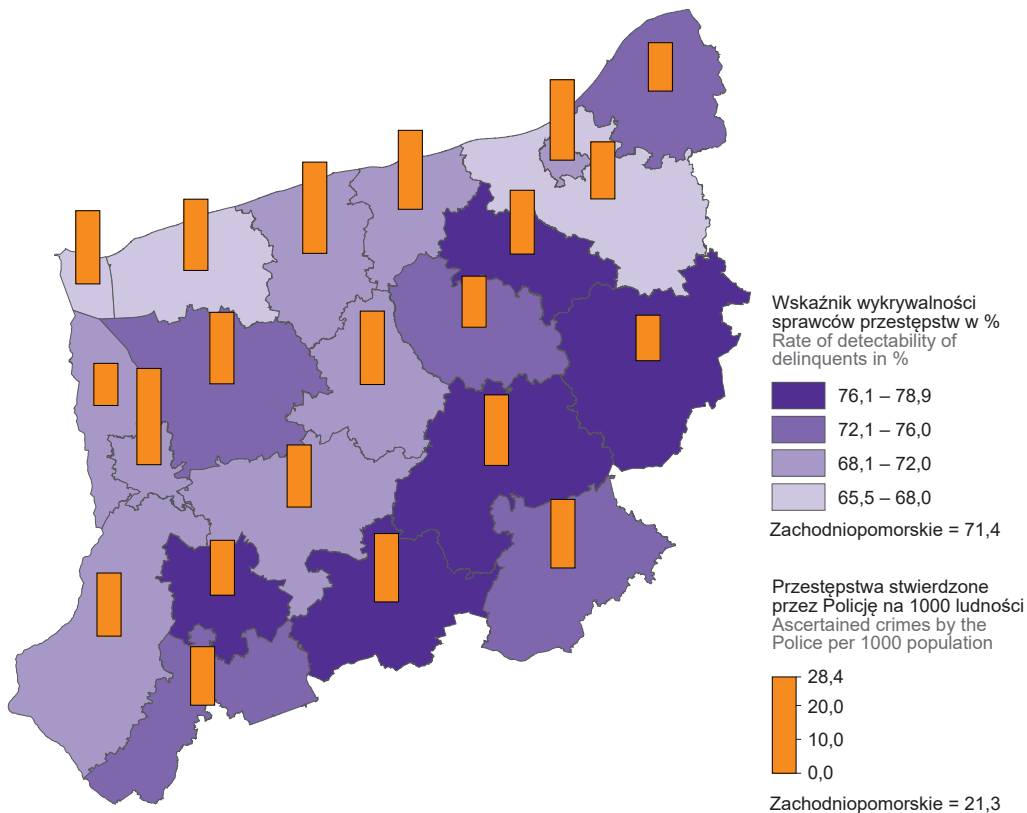
WYKRES 1 (9). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ
CHART 1 (9). ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE

tys.
thousands

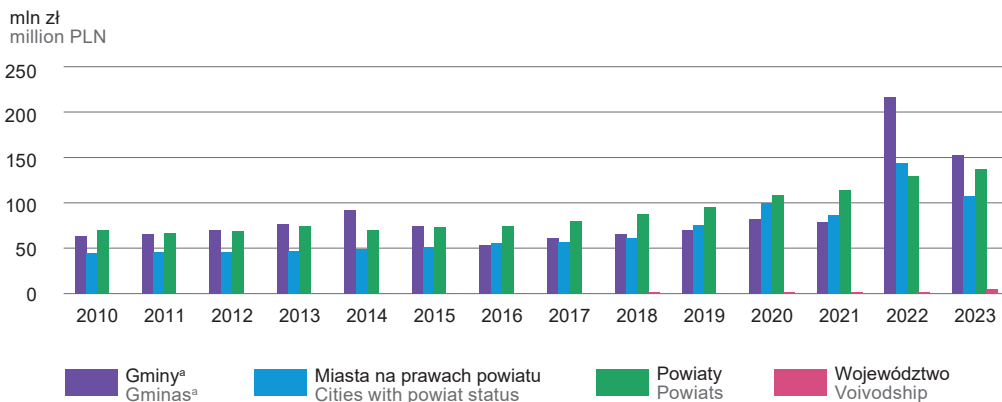

MAPA 1 (7).
MAP 1 (7).

ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ W 2023 R.
CRIME RISK IN 2023

WYKRES 2 (10). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W DZIALE BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWOPOŻAROWA
CHART 2 (10). EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN DIVISION PUBLIC SAFETY AND FIRE CARE

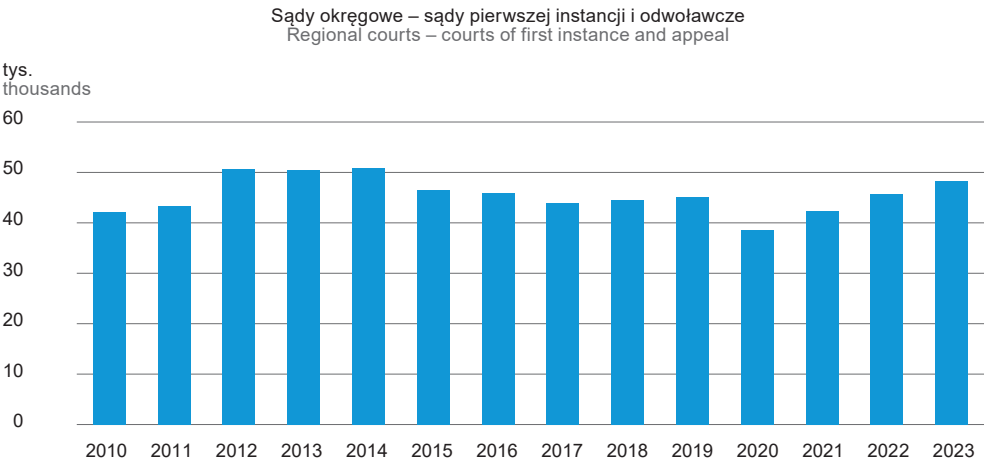
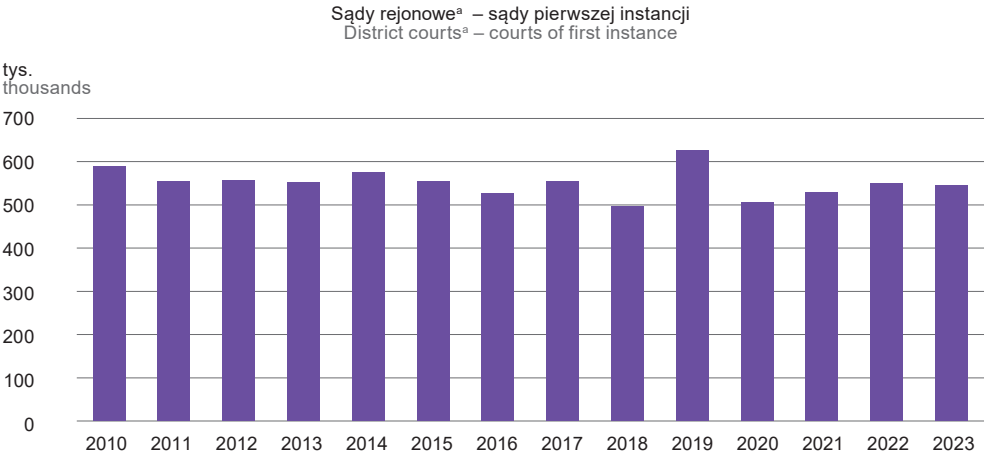
^a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Źródło: zakresie przestępstw stwierdzonych przez Policję i wskaźnika wykrywalności sprawców przestępstw – dane Komendy Głównej Policji, w zakresie wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego – dane Ministerstwa Finansów.

^a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Source: in regard to crimes ascertained by the Police and rate of detectability of delinquents – data of the National Police Headquarters, in regard to expenditure of budgets of local government units – data of the Ministry of Finance.

WYKRES 3 (11). WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH
CHART 3 (11). INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

^a Od 2013 r. dane nie obejmują spraw rejestrowych.
^a Since 2013, data do not include registry cases.

TABL. 2 (15). ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	15542	9560	9615	8214	TOTAL
O rozwód	4408	3328	4367	3676	By divorce
O separację	127	56	897	44	By separation
O alimenty	6763	3588	4351	4494	By alimony
Nieletnich ^a w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					Concerning juveniles ^a in investigation of case in which occur suspicion:
demoralizacji	2198	1532	1712	1760	of demoralization
popętnienia czynu karalnego	2046	1056	1443	1459	of committing punishable acts

^a Dane dotyczą osób.
^a Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
^a Data relate to persons.
 Source: data of the Ministry of Justice.

Dział IV. Ludność
Chapter IV. Population

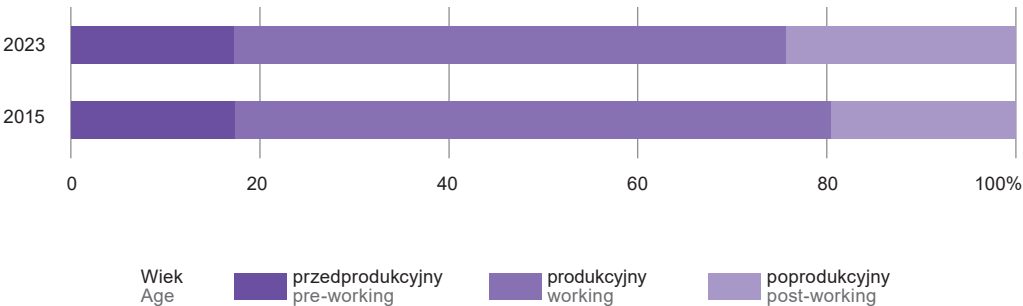
TABL. 1 (16). LUDNOŚĆ
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1710482	1661073	1640622	1631784	TOTAL
na 1 km ²	75	73	72	71	per 1 km ²
mężczyźni	832293	807013	796189	791367	males
kobiety	878189	854060	844433	840417	females
na 100 mężczyzn	105,5	105,8	106,1	106,2	per 100 males
Miasta	1172757	1136448	1116968	1110406	Urban areas
w % ogółu ludności	68,6	68,4	68,1	68,0	in % of total population
Wieś	537725	524625	523654	521378	Rural areas
w % ogółu ludności	31,4	31,6	31,9	32,0	in % of total population

TABL. 2 (17). LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM
Stan w dniu 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1710482	1661073	1640622	1631784	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	296619	288754	283695	278798	Pre-working age
mężczyźni	152100	148021	145257	142696	males
kobiety	144519	140733	138438	136102	females
Miasta	190630	184585	182203	179898	Urban areas
Wieś	105989	104169	101492	98900	Rural areas
W wieku produkcyjnym	1079511	984649	959103	948113	Working age
mężczyźni	575869	528281	512315	505257	males
kobiety	503642	456368	446788	442856	females
Miasta	730428	663784	641600	633204	Urban areas
Wieś	349083	320865	317503	314909	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	334352	387670	397824	404873	Post-working age
mężczyźni	104324	130711	138617	143414	males
kobiety	230028	256959	259207	261459	females
Miasta	251699	288079	293165	297304	Urban areas
Wieś	82653	99591	104659	107569	Rural areas
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	58,4	68,7	71,1	72,1	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	44,5	52,8	55,4	56,6	Males
Kobiety	74,4	87,1	89,0	89,8	Females

WYKRES 1 (12). LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU
CHART 1 (12). POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS

MAPA 1 (8).

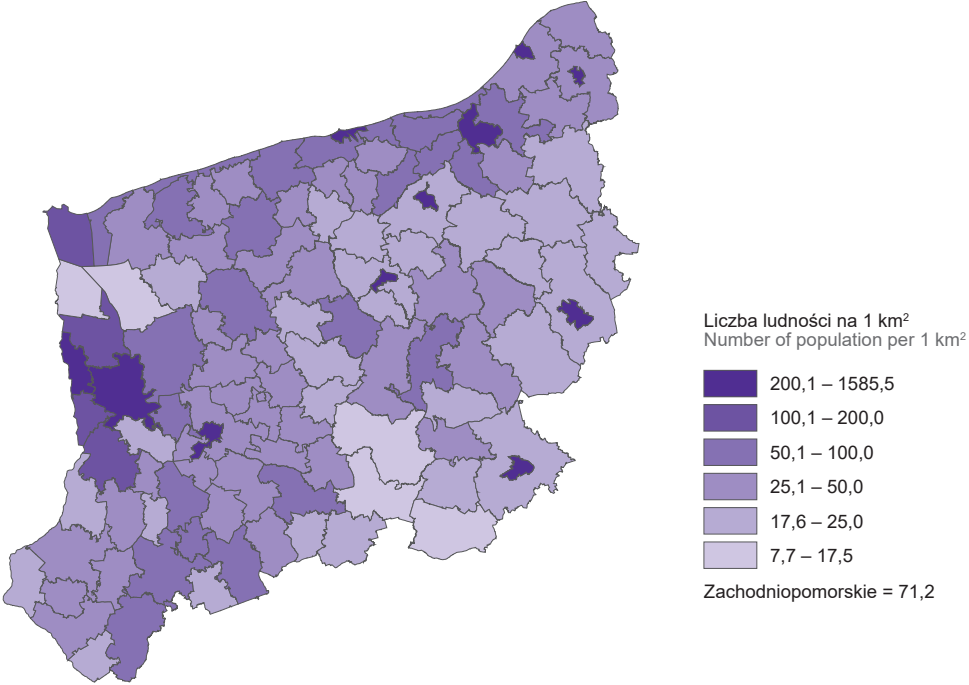
GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (8).

POPULATION DENSITY IN 2023

As of 31 December

WYKRES 2 (13).

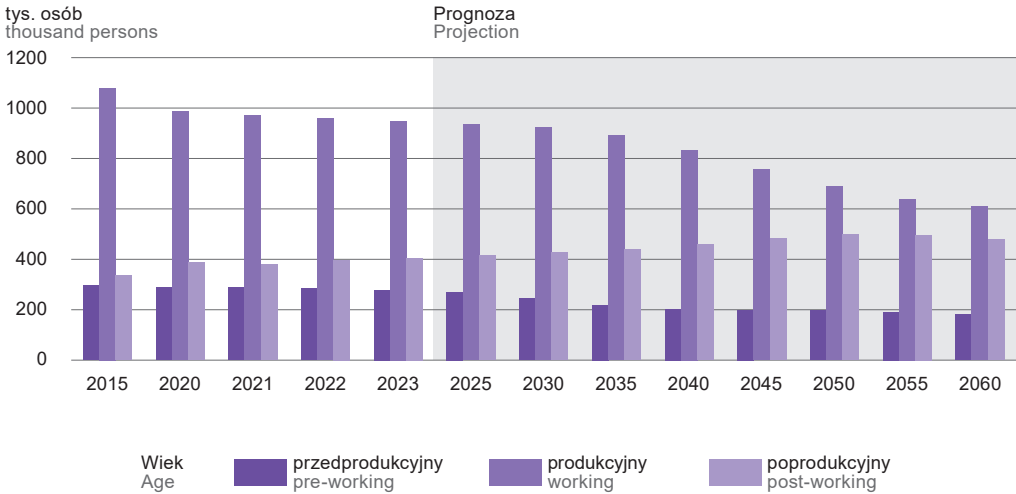
LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 2 (13).

POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS

As of 31 December

MAPA 2 (9).

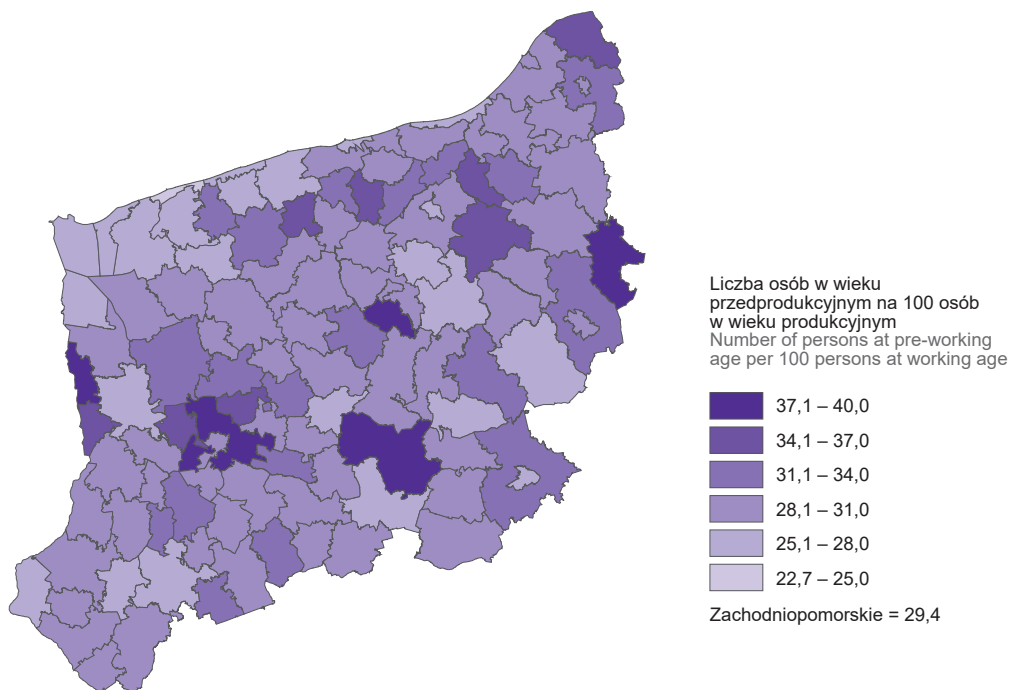
LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 2 (9).

PRE-WORKING AGE POPULATION IN 2023

As of 31 December

WYKRES 3 (14).

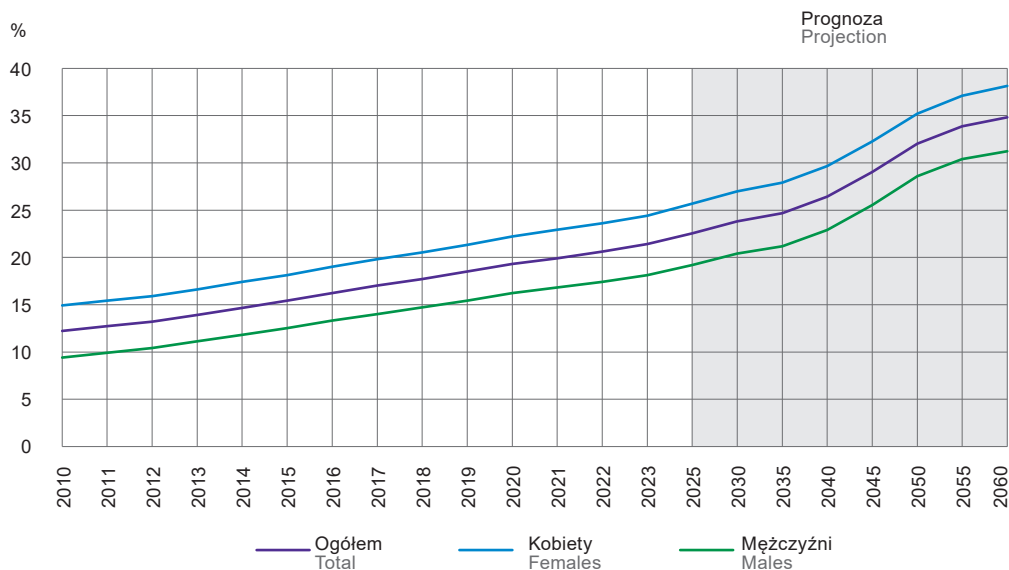
WSPÓŁCZYNNIK STAROŚCI DEMOGRAFICZNEJ^a

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (14).

OLD AGE RATE^a

As of 31 December

^a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.
^a Share of population at age 65 and more in the total population.

TABL. 3 (18). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 grudnia
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 December

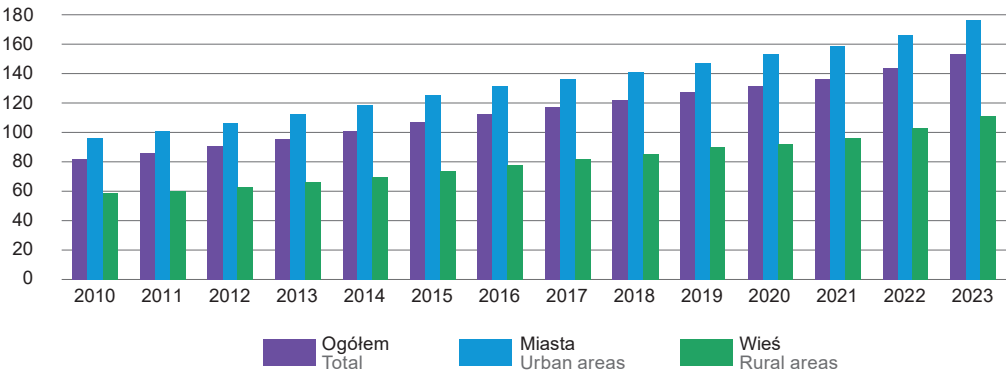
GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2015	65	1172757	68,6
TOTAL	2020	66	1136448	68,4
	2022	66	1116968	68,1
	2023	66	1110406	68,0
Poniżej 2000	Below 2000	6	9075	0,6
2000–4999		29	88038	5,4
5000–9999		8	60384	3,7
10000–19999		13	174727	10,7
20000–49999		7	216972	13,3
50000–99999		1	66604	4,1
100000–199999		1	105540	6,5
200000 i więcej	and more	1	389066	23,8

TABL. 4 (19). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 grudnia
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2015	103	537725	31,4
TOTAL	2020	102	524625	31,6
	2022	102	523654	31,9
	2023	102	521378	32,0
Poniżej 2000	Below 2000	7	9577	0,6
2000–4999		56	187531	11,5
5000–6999		19	111025	6,8
7000–9999		13	103285	6,3
10000 i więcej	and more	7	109960	6,7

a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
a Rural and urban-rural gminas.

WYKRES 4 (15). **INDEKS STAROŚCI^a**
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 4 (15). **AGEING INDEX^a**
As of 31 December

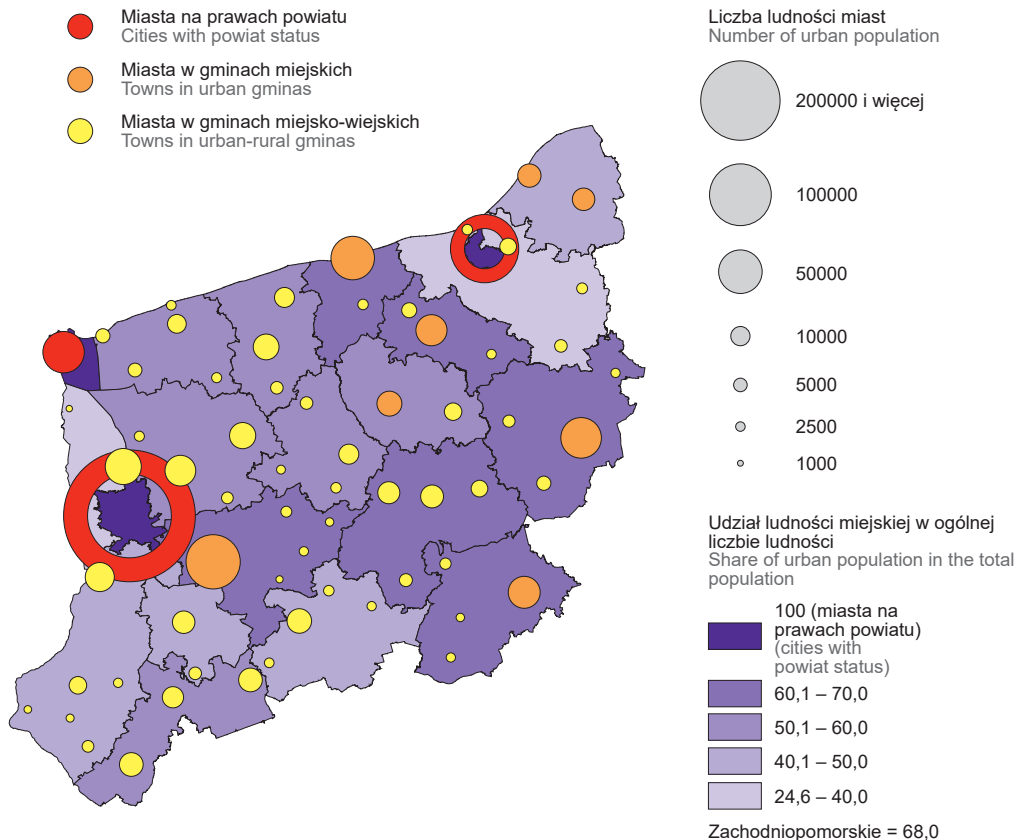
a Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat.
a Number of persons aged 65 years and more per 100 persons aged 0–14 years.

MAPA 3 (10). **WSKAŹNIK URBANIZACJI W 2023 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 3 (10). **URBANIZATION RATE IN 2023**

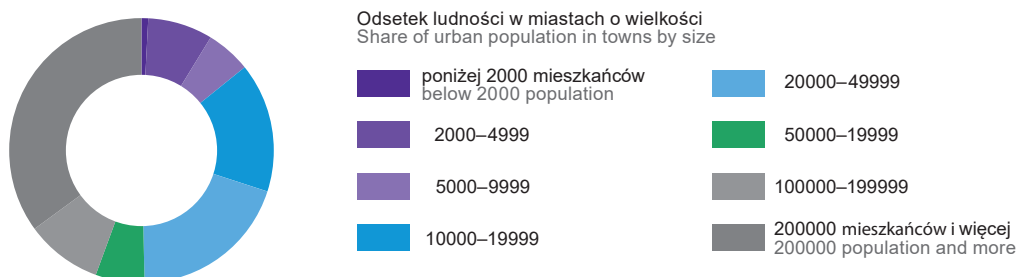
As of 31 December

WYKRES 5 (16). **LUDNOŚĆ W MIASTACH W 2023 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 5 (16). **URBAN POPULATION IN 2023**

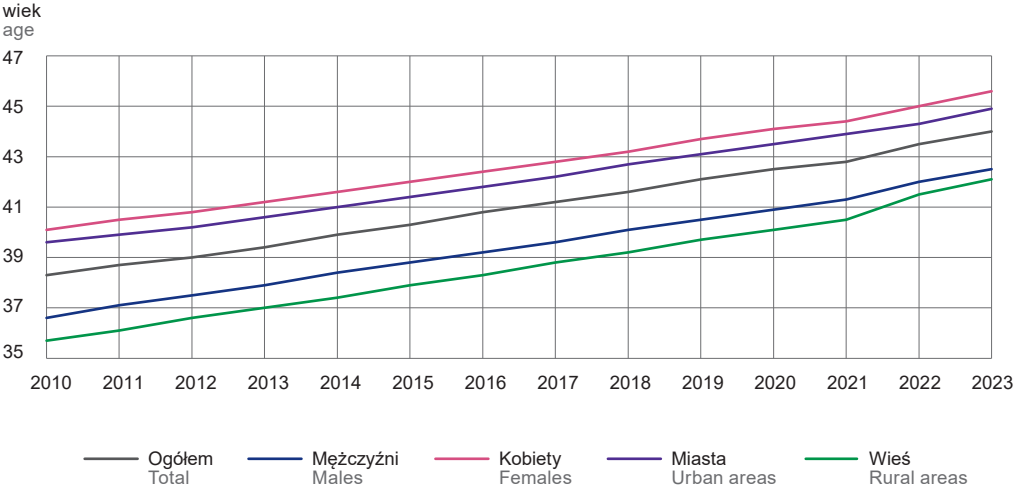
As of 31 December

TABL. 5 (20). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 December

WIEK AGE	2015	2020	2022	2023					
				ogółem grand total	mężczyźni males	z liczby ogółem of grand total number			
						miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	1710482	1661073	1640622	1631784	791367	1110406	528417	521378	262950
0–2 lata	45793	43031	37669	34648	17753	23533	12111	11115	5642
3–6	68451	64514	62679	60049	30873	38534	19755	21515	11118
7–12	100865	103025	98594	97081	49550	61579	31439	35502	18111
13–15	47891	48532	53457	54038	27665	34995	17874	19043	9791
16–18	51333	44301	46285	48331	24760	30782	15776	17549	8984
19–24	126452	95281	90894	90302	46322	55387	27989	34915	18333
25–29	121314	99752	90535	85870	43868	57323	28608	28547	15260
30–34	144361	117301	109273	105609	53993	71801	36127	33808	17866
35–39	139498	141473	133515	127028	64728	86980	44184	40048	20544
40–44	122434	137050	139160	141203	71756	97035	48945	44168	22811
45–49	101089	119650	128385	131282	66092	89577	44490	41705	21602
50–54	106819	97732	102771	106702	53406	71095	35164	35607	18242
55–59	136685	101775	95838	93997	46416	61734	29794	32263	16622
60–64	134037	127392	113277	106862	50771	71498	32747	35364	18024
65–69	104488	120966	121975	122168	55360	86502	37796	35666	17564
70–74	48733	91148	100351	102768	44157	76575	31668	26193	12489
75–79	46020	40324	50771	58831	24103	45292	18317	13539	5786
80 lat i więcej and more	64219	67826	65193	65015	19794	50184	15633	14831	4161

WYKRES 6 (17). **MEDIANA WIEKU (WIEK ŚRODKOWY) LUDNOŚCI**
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 6 (17). **MEDIAN AGE (MIDDLE AGE) OF POPULATION**
AS OF 31 DECEMBER

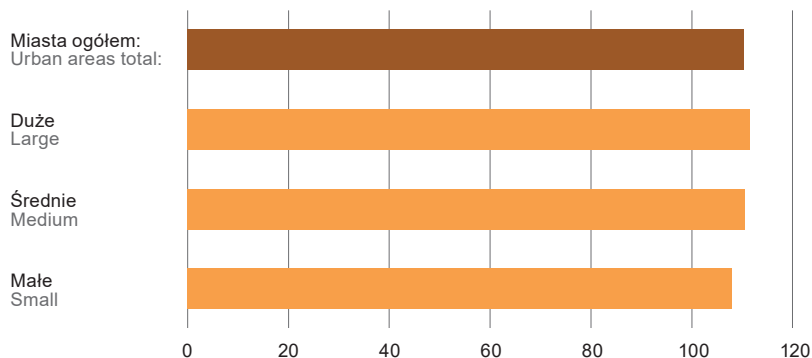

WYKRES 7 (18). **WSPÓŁCZYNNIK FEMINIZACJI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 7 (18). **FEMINIZATION RATE IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023**

As of 31 December

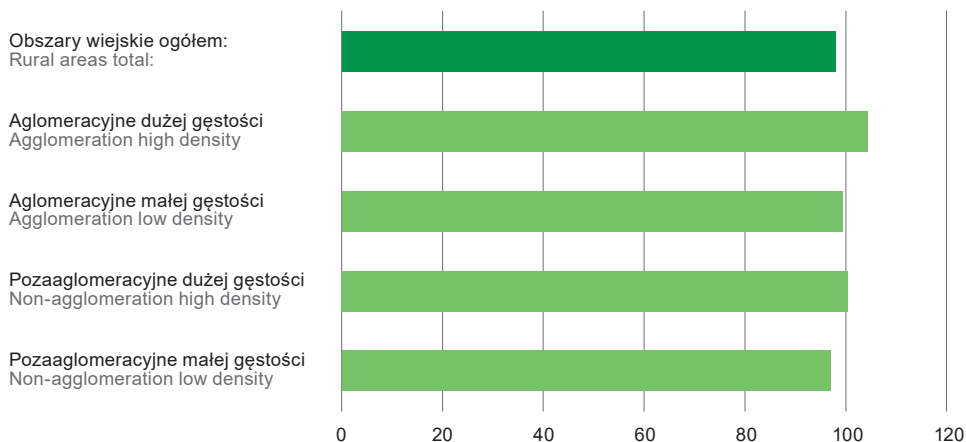

WYKRES 8 (19). **WSPÓŁCZYNNIK FEMINIZACJI WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

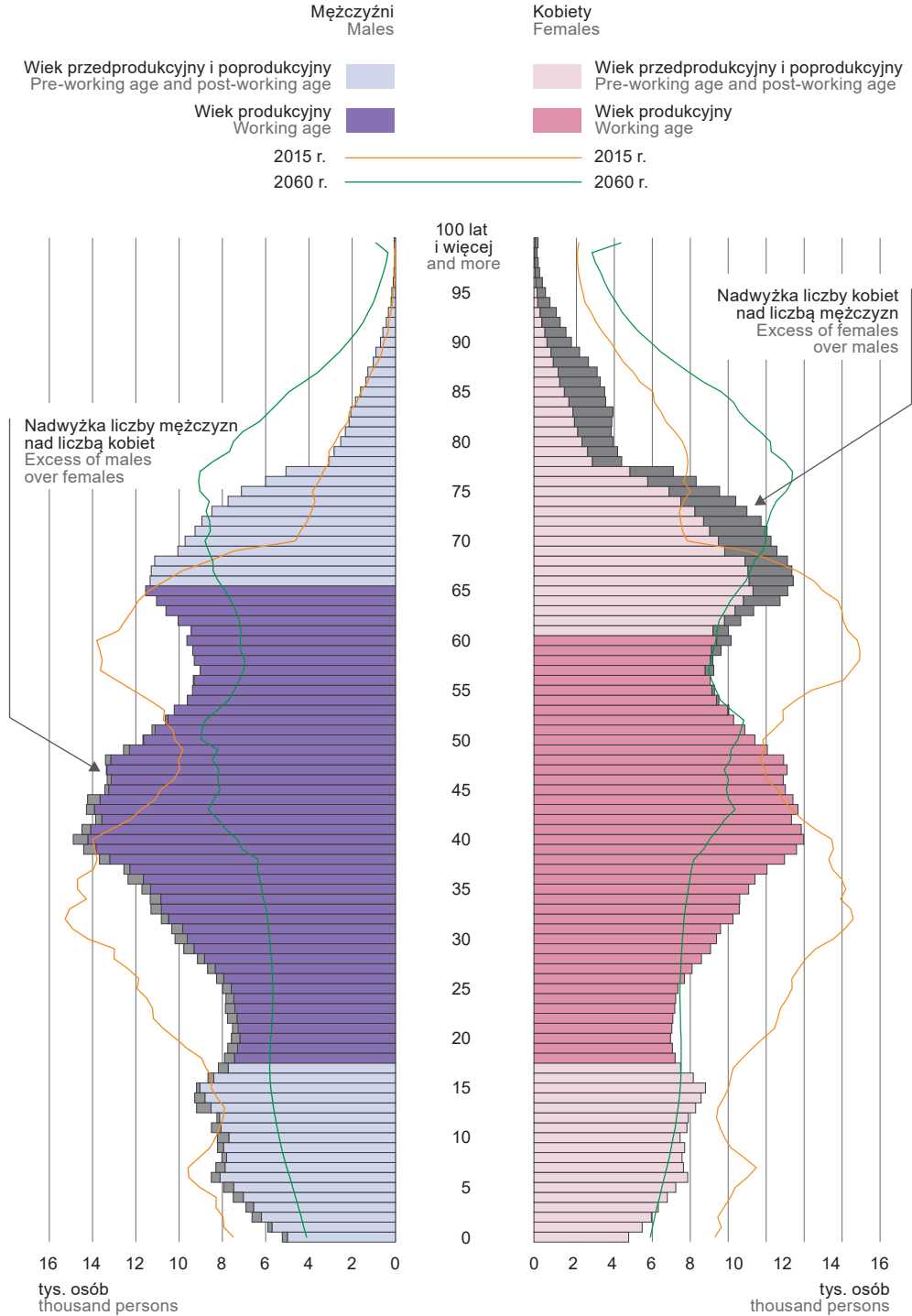
Stan w dniu 31 grudnia

CHART 8 (19). **FEMINIZATION RATE BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**

As of 31 December

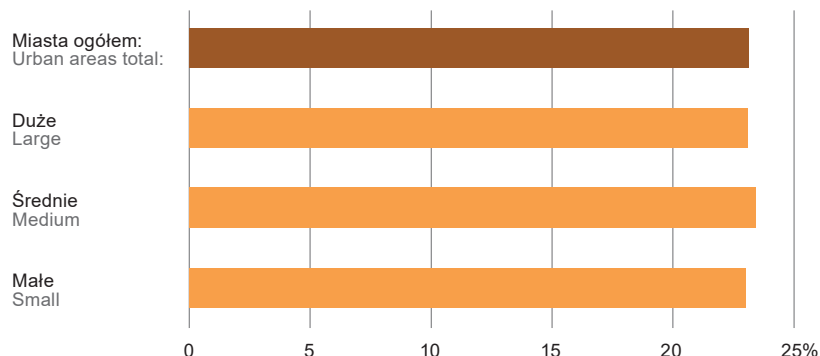
WYKRES 9 (20). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W LATACH 2015, 2023 I 2060**
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 9 (20). **POPULATION BY SEX AND AGE IN 2015, 2023 AND 2060**
As of 31 December

WYKRES 10 (21). **LUDNOŚĆ W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ W % OGÓŁU LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

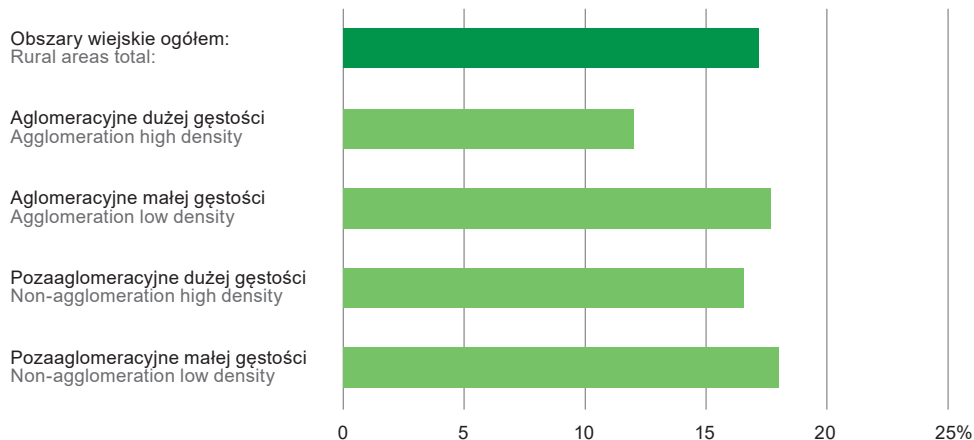
CHART 10 (21). **POPULATION AGED 65 AND MORE IN % OF TOTAL POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023**
As of 31 December

WYKRES 11 (22). **LUDNOŚĆ W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ W % OGÓŁU LUDNOŚCI WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 11 (22). **POPULATION AGED 65 AND MORE IN % OF TOTAL POPULATION BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**
As of 31 December

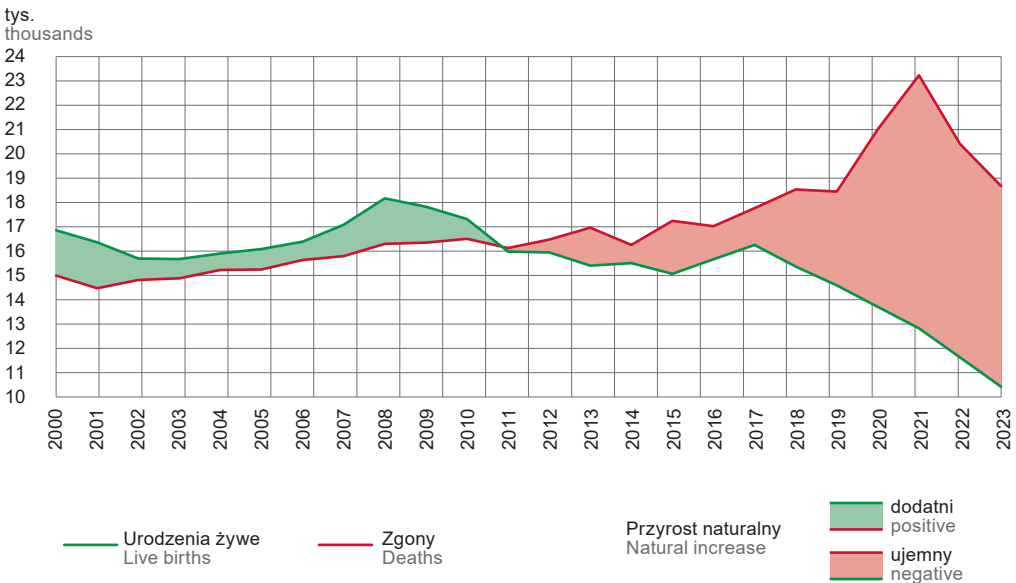

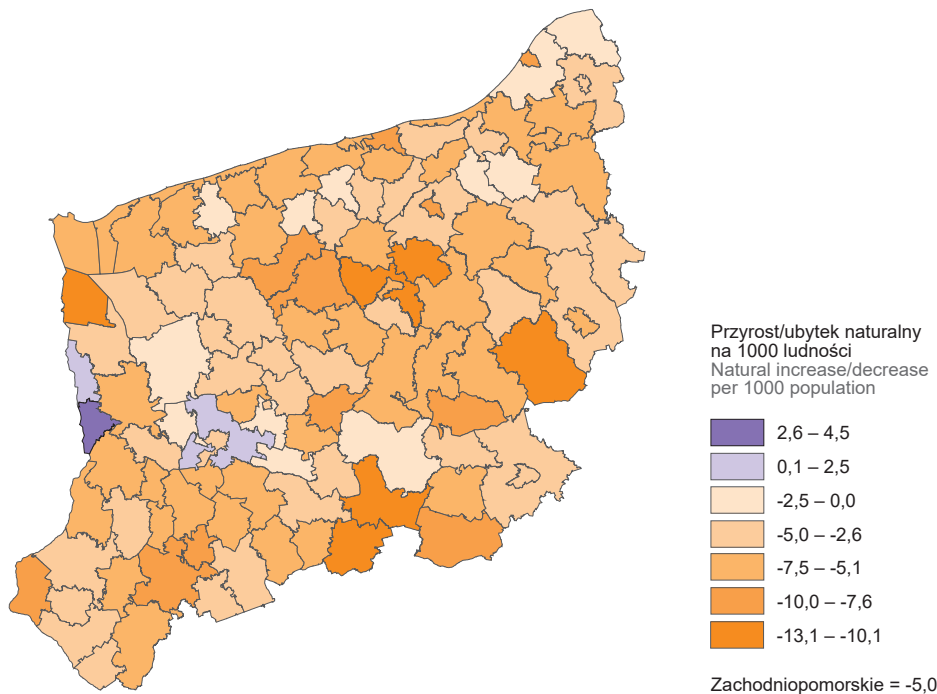
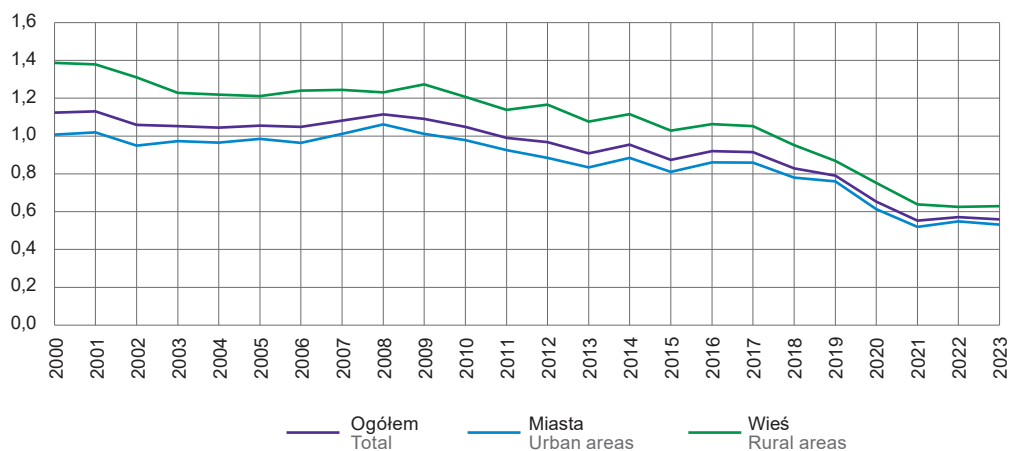
TABL. 6 (21). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
		ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
OGÓŁEM	2015	15088	17266	54	-2178
TOTAL	2020	13730	21035	52	-7305
	2022	11654	20427	51	-8773
	2023	10447	18696	36	-8249
Miasta	2015	9932	12256	30	-2324
Urban areas	2020	9245	15078	31	-5833
	2022	8050	14658	36	-6608
	2023	7155	13460	25	-6305
Wieś	2015	5156	5010	24	146
Rural areas	2020	4485	5957	21	-1472
	2022	3604	5769	15	-2165
	2023	3292	5236	11	-1944
NA 1000 LUDNOŚCI ^a PER 1000 POPULATION ^a					
OGÓŁEM	2015	8,8	10,1	3,6	-1,3
TOTAL	2020	8,2	12,6	3,8	-4,4
	2022	7,1	12,4	4,4	-5,3
	2023	6,4	11,4	3,4	-5,0
Miasta	2015	8,4	10,4	3,0	-2,0
Urban areas	2020	8,1	13,2	3,4	-5,1
	2022	7,2	13,1	4,5	-5,9
	2023	6,4	12,1	3,5	-5,7
Wieś	2015	9,6	9,3	4,7	0,3
Rural areas	2020	8,6	11,4	4,7	-2,8
	2022	6,9	11,0	4,2	-4,1
	2023	6,3	10,0	3,3	-3,7

a W przypadku zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.
a In case of infant deaths – per 1000 live births.

WYKRES 12 (23). **PRZYROST NATURALNY, URODZENIA ŻYWE I ZGONY**
CHART 12 (23). NATURAL INCREASE, LIVE BIRTHS AND DEATHS

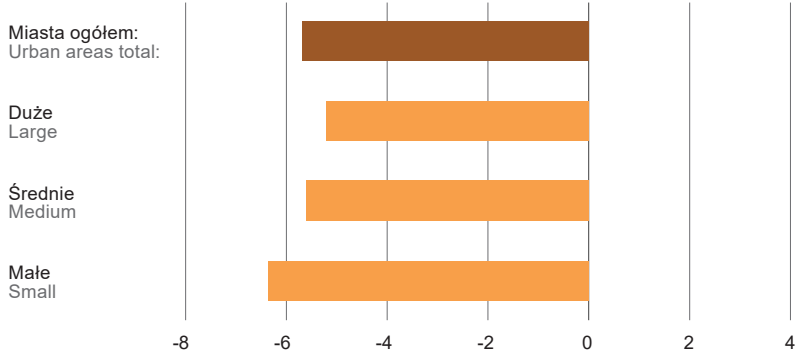

MAPA 4 (11).
MAP 4 (11).**RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W 2023 R.**
VITAL STATISTICS IN 2023WYKRES 13 (24). **WSPÓŁCZYNNIK DYNAMIKI DEMOGRAFICZNEJ^a**
CHART 13 (24). **DEMOGRAPHIC DYNAMICS RATE^a**

^a Stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów.
^a Ratio of the number of live births to the number of deaths.

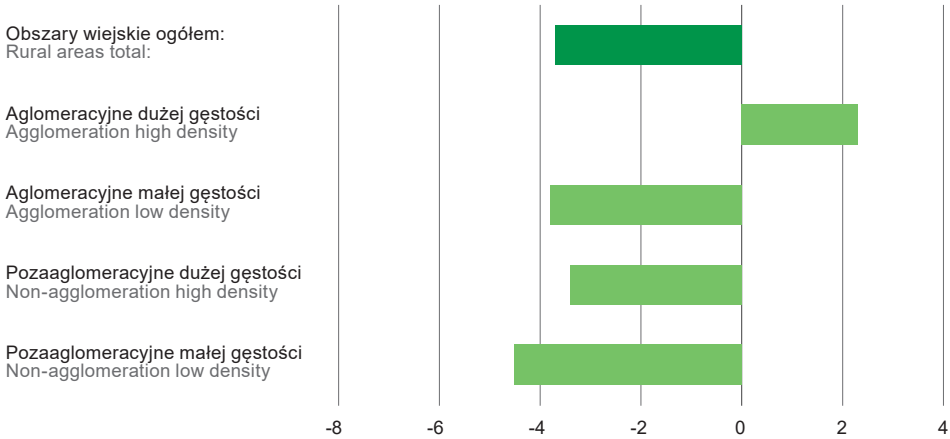
WYKRES 14 (25). **PRZYROST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

CHART 14 (25). NATURAL INCREASE PER 1000 POPULATION BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

WYKRES 15 (26). **PRZYROST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 15 (26). NATURAL INCREASE PER 1000 POPULATION BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

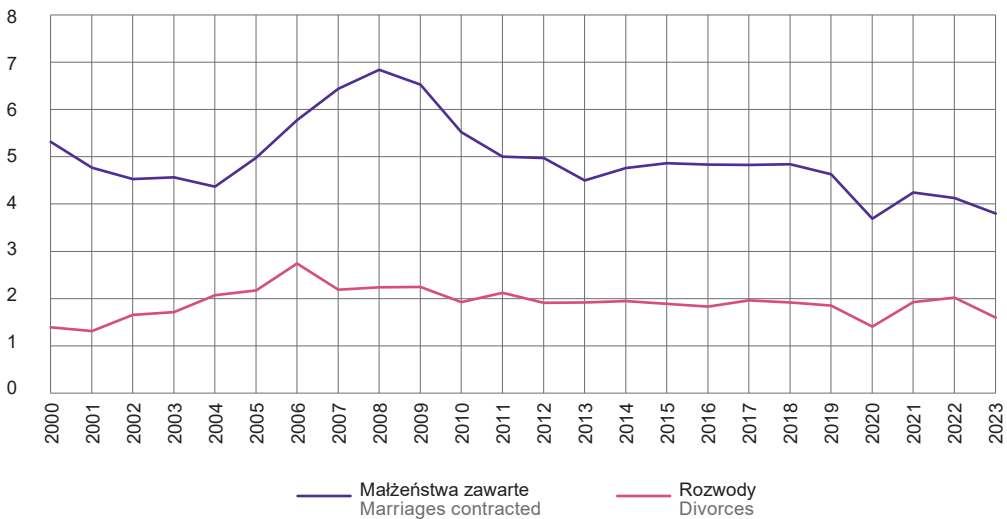
TABL. 7 (22). **MAŁŻEŃSTWA, ROZWODY, SEPARACJE**
MARRIAGES, DIVORCES, SEPARATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte Marriages contracted		Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved			Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^b Difference between contracted and dissolved marriages ^b		Separacje Separations	
		ogółem total	w tym wyznaniowe ^a of which religious ^a	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages			
				męża husband	żony wife		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce		
OGÓŁEM	2015	8339	4087	4233	1625	3238	24,1	8,6	-1762,0	41
TOTAL	2020	6148	2221	5936	2286	2385	29,2	6,6	-4824,0	24
	2022	6770	2266	5410	2177	3317	30,9	9,4	-4669,0	28
	2023	6212	1794	4998	2080	2616	23,4	6,3	-3881,0	18
Miasta	2015	5732	2735	2973	1169	2576	25,9	9,9	-1880,0	37
Urban areas	2020	4368	1564	4184	1666	1804	31,0	7,3	-4009,0	20
	2022	4826	1527	3813	1553	2490	33,0	10,5	-3824,0	20
	2023	4448	1201	3557	1488	1928	25,0	6,9	-3440,0	14
Wieś	2015	2607	1352	1260	456	662	20,1	5,6	117,0	4
Rural areas	2020	1780	657	1752	620	581	25,3	5,0	-815,0	4
	2022	1944	739	1597	624	827	26,5	7,2	-845,0	8
	2023	1764	593	1441	592	688	20,2	5,1	-441,0	4

a Ze skutkami cywilnymi. b Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

a With civil law consequences. b After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

WYKRES 16 (27). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWODY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 16 (27). MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES PER 1000 POPULATION

TABL. 8 (23). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

WIEK MATKI AGE OF MOTHER		Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
			1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
OGÓŁEM	2015	15088	7197	5555	1538	435	168	145
TOTAL	2020	13730	6155	4929	1740	562	204	113
	2022	11654	5361	4093	1424	460	193	110
	2023	10447	4891	3649	1226	425	146	102
19 lat i mniej Under 20 years		268	234	33	1	–	–	–
20–24		1387	951	341	72	17	4	1
25–29		3143	1702	1060	284	66	23	6
30–34		3406	1345	1383	449	143	55	31
35–39		1775	539	703	310	141	45	35
40–44		447	115	120	107	57	18	28
45 lat i więcej and more		21	5	9	3	1	1	1

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 9 (24). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

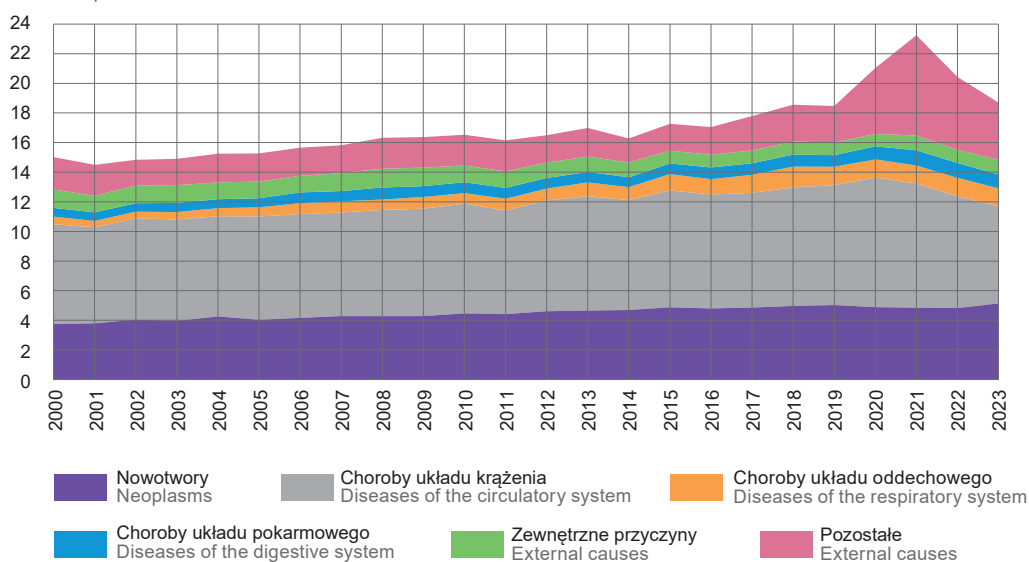
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility – live births per 1000 women aged:						
15–49 lat	37,2	36,2	31,3	28,3	28,6	27,8
15–19	17,3	11,2	7,5	6,9	6,0	8,6
20–24	49,7	51,0	41,4	37,6	37,1	38,5
25–29	78,7	87,6	81,4	72,8	70,9	76,9
30–34	65,9	70,5	68,9	64,8	66,3	61,3
35–39	26,8	32,7	28,9	27,8	29,7	23,7
40–44	6,5	7,1	6,4	6,5	6,5	6,3
45–49 lat	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej Total fertility	1,218	1,254	1,176	1,087	1,085	1,085
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,599	0,610	0,579	0,531	0,529	0,532
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	0,874	0,653	0,571	0,559	0,532	0,629

TABL. 10 (25). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas			
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM	2015	17266	9044	8222	12256	6324	5932	5010	2720	2290
TOTAL	2020	21035	11318	9717	15078	7930	7148	5957	3388	2569
	2022	20427	10773	9654	14658	7590	7068	5769	3183	2586
	2023	18696	9747	8949	13460	6875	6585	5236	2872	2364
0 lat		36	15	21	25	9	16	11	6	5
1–4 lata		7	4	7	8	4	4	3	–	3
5–9		8	4	4	5	2	3	3	2	1
10–14		11	4	7	8	3	5	3	1	2
15–19		41	27	14	29	15	14	12	12	–
20–24		44	34	10	28	19	9	16	15	1
25–29		73	60	13	49	40	9	24	20	4
30–34		106	79	27	66	49	17	40	30	10
35–39		201	152	49	141	104	37	60	48	12
40–44		291	227	64	189	148	41	102	79	23
45–49		402	298	104	278	205	73	124	93	31
50–54		532	389	143	366	263	103	166	126	40
55–59		788	539	249	507	345	162	281	194	87
60–64		1435	967	468	967	661	306	468	306	162
65–69		2512	1636	876	1737	1094	643	775	542	233
70–74		2867	1673	1194	2056	1182	874	811	491	320
75–79		2260	1227	1033	1692	909	783	568	318	250
80–84		2074	929	1145	1549	693	856	525	236	289
85 lat i więcej and more		5004	1483	3521	3760	1130	2630	1244	353	891

WYKRES 17 (28). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN**
CHART 17 (28). DEATHS BY SELECTED CAUSES

tys. osób
thousand persons

TABL. 11 (26). **ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

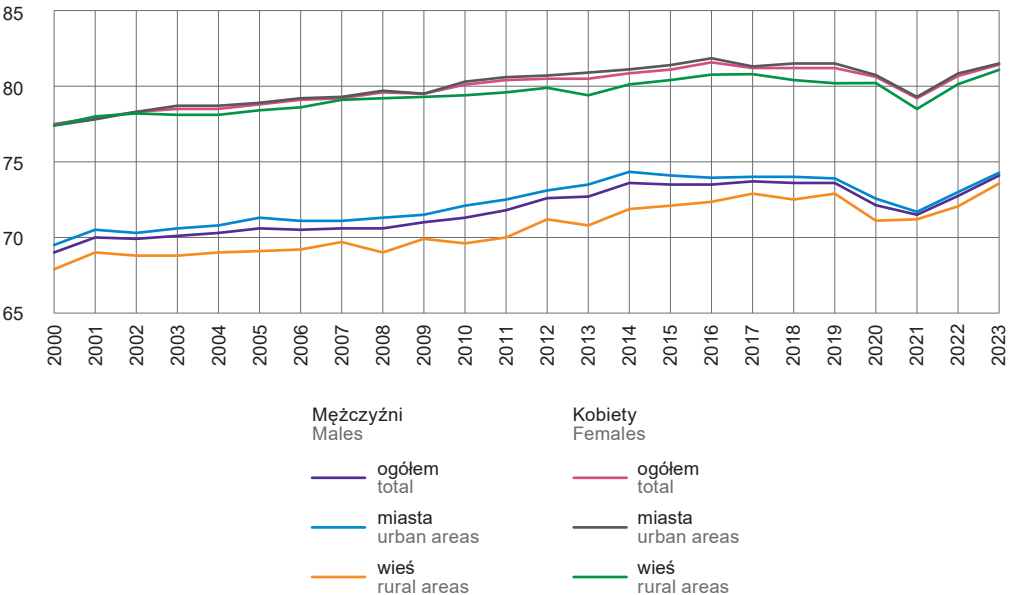
WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Grand Total	Chłopcy Males	Dziew- częta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	chłopcy males	dziew- częta females	razem total	chłopcy males	dziew- częta females
OGÓŁEM	2015	54	29	25	30	17	13	24	12	12
TOTAL	2020	52	32	20	31	17	14	21	15	6
	2022	51	33	18	36	24	12	15	9	6
	2023	36	15	21	25	9	16	11	6	5
0–27 dni 0–27 days		24	10	14	17	7	10	7	3	4
0–6		19	7	12	13	5	8	6	2	4
w tym ^a of which ^a		11	5	6	8	4	4	3	1	2
7–13		2	1	1	2	1	1	–	–	–
14–20		2	1	1	1	–	1	1	1	–
21–27		1	1	–	1	1	–	–	–	–
28–29 dni 28–29 days		–	–	–	–	–	–	–	–	–
1 miesiąc 1 month		4	3	1	2	1	1	2	2	–
2		3	–	3	2	–	2	1	–	1
3		1	–	1	1	–	1	–	–	–
4		–	–	–	–	–	–	–	–	–
5		3	2	1	2	1	1	1	1	–
6		–	–	–	–	–	–	–	–	–
7		–	–	–	–	–	–	–	–	–
8		–	–	–	–	–	–	–	–	–
9		–	–	–	–	–	–	–	–	–
10		–	–	–	–	–	–	–	–	–
11 miesięcy 11 months		1	–	1	1	–	1	–	–	–

a Noworodki żywo urodzone, które nie przeżyły 24 godzin.

a Live-born infants, who survived less than 24 weeks.

WYKRES 18 (29). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
CHART 18 (29). **LIFE EXPECTANCY**

wiek
age

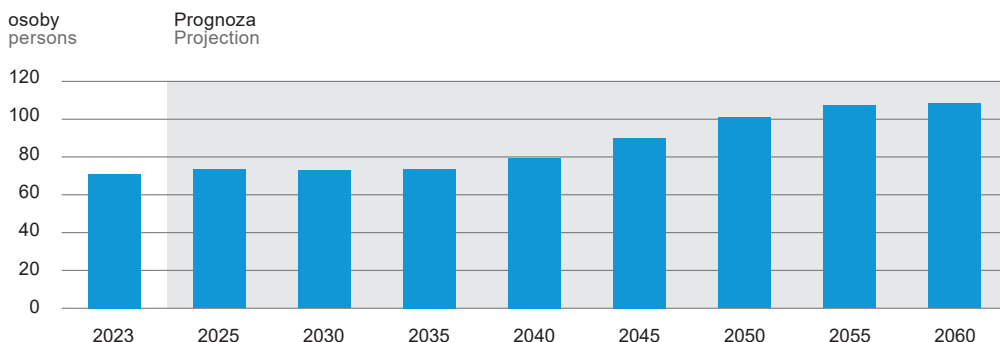

TABL. 12 (27). **PROGNOZA LUDNOŚCI**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	SPECIFICATION
OGÓŁEM W TYSIĄCACH					TOTAL IN THOUSANDS				
OGÓŁEM	1618,0	1593,2	1546,7	1493,6	147,7	1381,1	1324,5	1267,1	Total
mężczyźni	784,3	768,1	743,8	717,5	690,8	664,3	637,3	609,6	males
kobiety	833,7	825,2	802,9	776,1	746,9	716,8	687,1	657,5	females
EKONOMICZNE GRUPY WIEKU					ECONOMIC AGE GROUPS				
Wiek przedprodukcyjny	269,9	245,3	218,2	202,2	198,6	195,7	189,9	179,4	Pre-working age
mężczyźni	138,2	125,8	112,0	103,8	101,9	100,5	97,5	92,0	males
kobiety	131,7	119,6	106,2	98,4	96,6	95,3	95,3	87,3	females
Wiek produkcyjny	933,6	921,6	890,8	832,8	756,1	688,0	639,0	608,7	Working age
mężczyźni	495,2	485,6	474,5	449,5	412,6	374,1	346,2	327,2	males
kobiety	437,9	436,0	416,3	383,3	343,5	313,9	292,8	281,4	females
Wiek poprodukcyjny	52,9	46,0	43,9	43,2	43,7	40,3	49,5	36,5	Post-working age
mężczyźni	27,1	23,7	22,5	22,2	22,5	20,7	19,3	18,8	males
kobiety	25,7	22,4	21,3	21,0	21,2	19,6	30,2	17,8	females
BIOLOGICZNE GRUPY WIEKU					BIOLOGICAL AGE GROUPS				
0–14 lat	215,7	195,9	172,3	165,7	164,2	162,2	156,1	145,5	0–14
mężczyźni	110,5	100,5	88,4	85,1	84,3	83,3	80,1	74,7	males
kobiety	105,3	95,3	83,9	80,7	79,9	78,9	75,9	70,8	females
15–64	1037,9	1018,0	993,2	933,6	856,6	776,9	720,0	680,8	15–64
mężczyźni	523,4	510,8	498,1	468,2	430,3	391,3	363,5	344,6	males
kobiety	514,5	507,2	495,1	465,3	426,3	385,7	356,5	336,1	females
65 lat i więcej	364,4	379,3	381,2	394,4	417,0	441,9	448,4	440,8	65 and more
mężczyźni	150,5	156,7	157,3	164,2	176,2	189,7	193,7	190,3	males
kobiety	213,9	222,6	223,9	230,1	240,8	252,2	254,7	250,6	females
WYBRANE WSPÓŁCZYNNIKI					SELECTED RATIO				
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	73,3	72,9	73,6	79,4	90,1	100,7	107,3	108,2	Non-working age population per 100 persons of working age
Mężczyźni	58,2	58,2	56,8	59,6	67,4	77,6	84,1	86,3	Males
Kobiety	90,4	89,3	92,8	102,5	117,5	128,3	134,7	133,7	Females
Współczynnik starości demograficznej	22,5	23,8	24,6	26,4	29,0	32,0	33,9	34,8	Rate demographic of ageing
mężczyźni	19,2	20,4	21,1	22,9	25,5	28,6	30,4	31,2	males
kobiety	25,7	27,0	27,9	29,7	32,2	35,2	37,1	38,1	females
Indeks starości	168,9	193,6	221,3	238,0	254,0	272,4	287,3	303,0	Ageing ratio
mężczyźni	136,2	155,8	178,0	193,1	209,1	227,7	241,6	254,8	males
kobiety	203,2	233,5	267,0	285,3	301,4	319,6	335,4	353,7	females

WYKRES 19 (30). **LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM**

CHART 19 (30). **NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE**

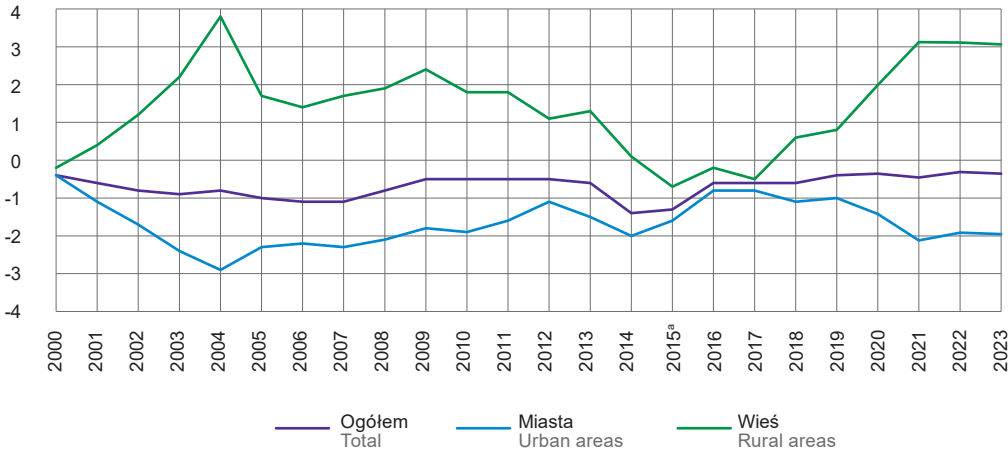
TABL. 13 (28). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a				Odpyływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji ^c Net migration ^c
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagra- nicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM	2015	19382	10809	7882	—	21566	11431	7992	—	-2184
TOTAL	2020	19063	10960	7364	739	19664	10513	8558	593	-601
	2022	19649	11290	7496	863	20158	10146	9217	795	-509
	2023	19806	11627	7340	839	20390	10503	9263	624	-584
Miasta	2015	11541	5291	5694	—	13366	5809	5770	.	-1825
Urban areas	2020	10520	4798	5184	538	12163	5351	6329	483	-1643
	2022	10244	4584	5047	613	12383	5100	6670	613	-2139
	2023	10681	4945	5112	624	12861	5409	6976	476	-2180
Wieś	2015	7841	5518	2188	—	8200	5622	2222	—	-359
Rural areas	2020	8543	6162	2180	201	7501	5162	2229	110	1042
	2022	9405	6706	2449	250	7775	5046	2547	182	1630
	2023	9125	6682	2228	215	7529	5094	2287	148	1596
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM	2015	11,3	6,3	4,6	.	12,6	6,7	4,7	.	-1,3
TOTAL	2020	11,4	6,6	4,4	0,4	11,8	6,3	5,1	0,4	-0,4
	2022	11,9	6,9	4,6	0,5	12,3	6,2	5,6	0,5	-0,3
	2023	12,1	7,1	4,5	0,5	12,5	6,4	5,7	0,4	-0,4
Miasta	2015	9,8	4,5	4,8	.	11,4	4,9	4,9	.	-1,6
Urban areas	2020	9,2	4,2	4,5	0,5	10,6	4,7	5,5	0,4	-1,4
	2022	9,1	4,1	4,5	0,5	11,0	4,5	5,9	0,5	-1,9
	2023	9,6	4,4	4,6	0,6	11,5	4,9	6,3	0,4	-2,0
Wieś	2015	14,6	10,3	4,1	.	15,2	10,5	4,1	.	-0,7
Rural areas	2020	16,3	11,8	4,2	0,4	14,3	9,8	4,3	0,2	2,0
	2022	18,0	12,8	4,7	0,5	14,9	9,6	4,9	0,3	3,1
	2023	17,5	12,8	4,3	0,4	14,4	9,8	4,4	0,3	3,1

a Zameldowania. b Wymeldowania. c W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a Registrations. b Deregistrations. c In 2015 for calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

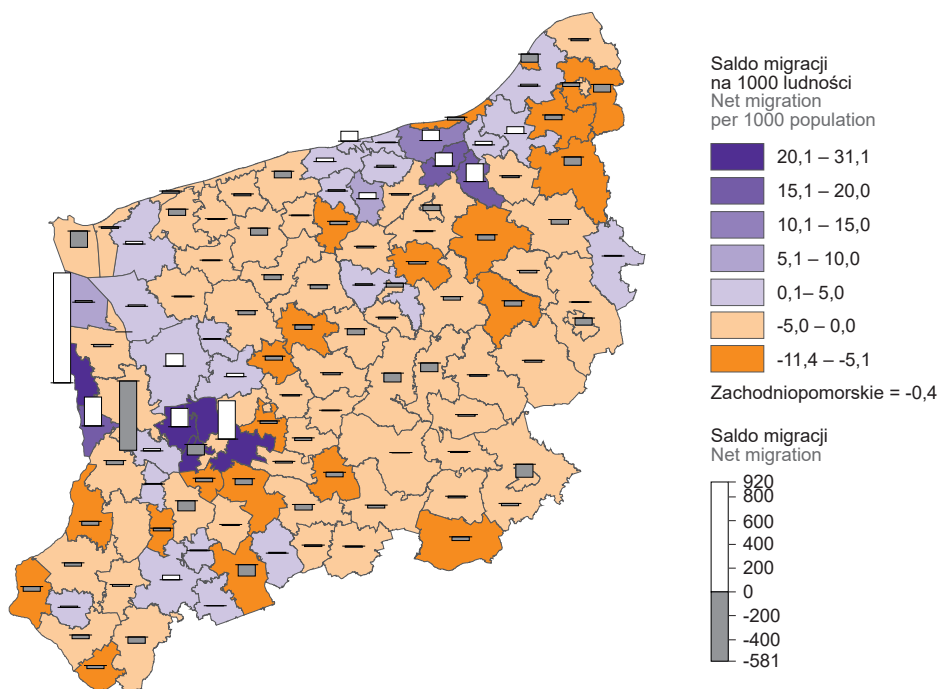
WYKRES 20 (31). **SALDO MIGRACJI LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 20 (31). **NET MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE**
PER 1000 POPULATION

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.
a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

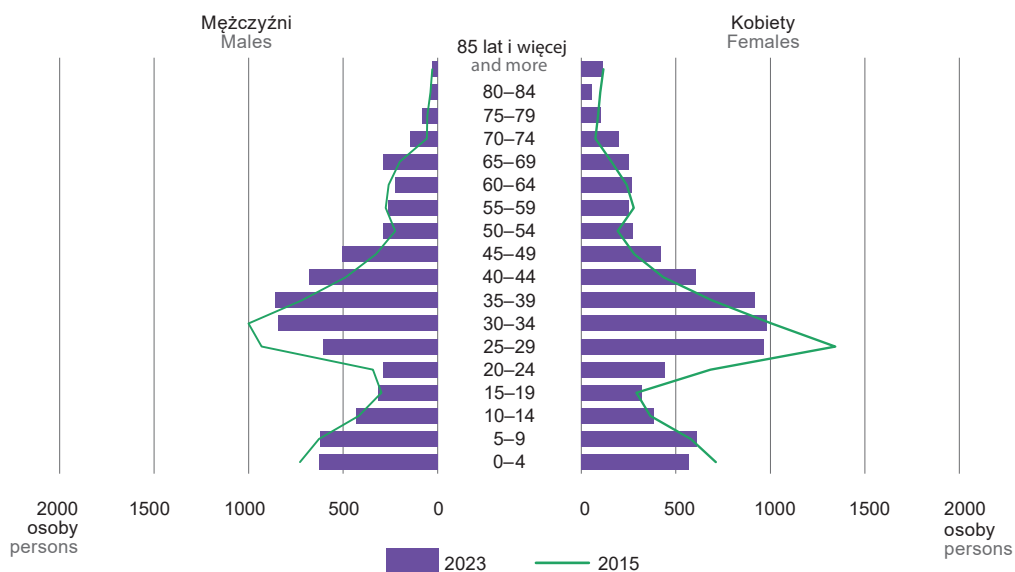
MAPA 5 (12).
MAP 5 (12).

MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2023 R.
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION FOR PERMANENT
RESIDENCE IN 2023

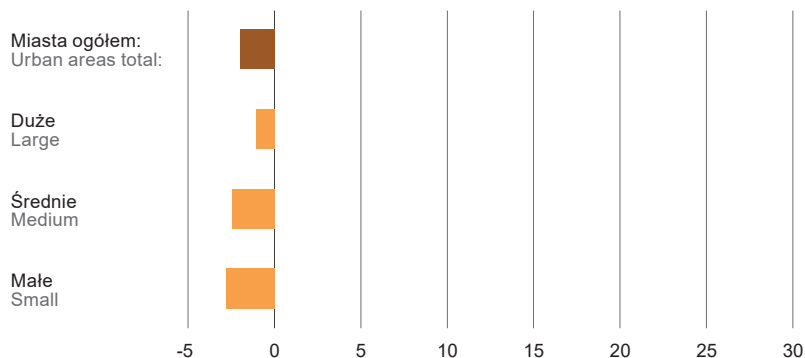
WYKRES 21 (32). **MIGRACJE WEWNĄTRZWOJEWÓDZKIE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W LATACH 2015 I 2023**

CHART 21 (32). **INTERVOIVODSHIP MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2015 AND 2023**

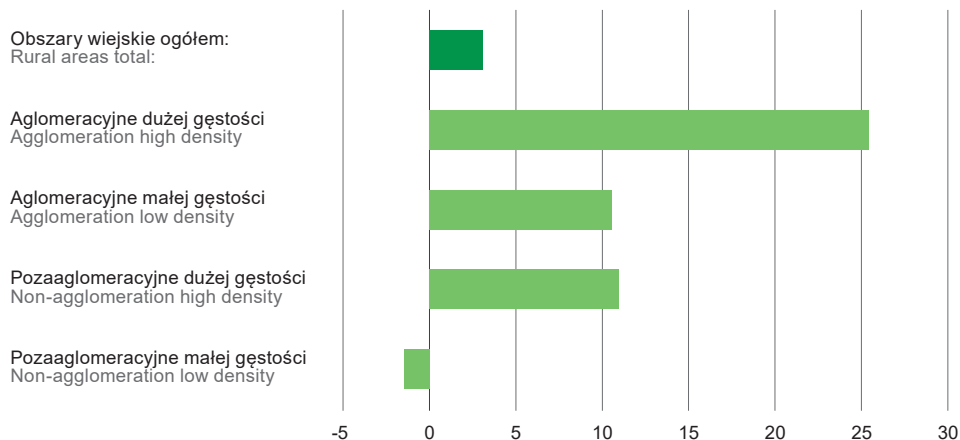
WYKRES 22 (33). **SALDO MIGRACJI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

CHART 22 (33). **NET MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE PER 1000 POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023**

WYKRES 23 (34). **SALDO MIGRACJI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 23 (34). **NET MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE PER 1000 POPULATION BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**

TABL. 14 (29). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS		Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2014	691	348	343	2143	1015	1128	-1452	-667	-785
TOTAL	2020	739	399	340	593	315	278	146	84	62
	2022	863	453	410	795	515	280	68	-62	130
	2023	839	438	401	624	384	240	215	54	161
0–4 lata		137	73	64	9	5	4	128	68	60
5–9		127	62	65	23	11	12	104	51	53
10–14		54	30	24	33	17	16	21	13	8
15–19		31	12	19	86	69	17	-55	-57	2
20–24		34	19	15	57	38	19	-23	-19	-4
25–29		53	24	29	62	34	28	-9	-10	1
30–34		75	41	34	66	43	23	9	-2	11
35–39		58	34	24	90	62	28	-32	-28	-4
40–44		65	36	29	74	44	30	-9	-8	-1
45–49		54	27	27	53	28	25	1	-1	2
50–54		38	22	16	29	17	12	9	5	4
55–59		35	19	16	9	4	5	26	15	11
60–64		30	17	13	10	4	6	20	13	7
65 lat i więcej and more		48	22	26	23	8	15	25	14	11

TABL. 15 (30). **REZYDENCI^a**
Stan w dniu 31 grudnia
USUAL RESIDENCE POPULATION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1684,0	1610,1	1589,0	1579,8	TOTAL
mężczyźni	819,8	783,5	772,1	767,1	males
kobiety	864,2	826,5	816,9	812,7	females
Miasta	1154,8	1104,2	1084,5	1077,6	Urban areas
w tym mężczyźni	553,0	528,0	517,5	513,8	of which males
Wieś	529,2	505,8	504,6	502,2	Rural areas
w tym mężczyźni	266,8	255,5	254,6	253,2	of which males

a Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się: stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą); osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

a The usual residence population (residents) – comprise the following groups: permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period 12 months and more – regardless of their place of residence (in the country or abroad); a person temporarily staying in the gmina with the intention of residence for the period 12 months and more, arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

Kościoły i związki wyznaniowe
Churches and other religious associations

TABL. 16 (31). **KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a**
Stan w dniu 31 grudnia
CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy			wierni, wyznawcy adherents, faithful	
Kościół Katolicki: Catholic Church:									
Kościół Rzymskokatolicki ^c	494	496	465	495	1299	1212	1198	1198	1661000
Kościół Greckokatolicki ^d	56	42	58	58	30	35	28	30	20000
Starokatolickie: Old Catholic:									
w tym of which									
Kościół Polskokatolicki ^e	3	3	3	3	3	5	5	3	600
Prawosławne: Orthodox:									
w tym of which									
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^{ef}	43	44	44	44	44	44	44	47	42496
Protestanckie i tradycje protestanckiej: Protestant and Protestant tradition:									
w tym of which									
Kościół Zielonoświątkowy w RP	14	13	14	15	19	15	17	19	1189
Kościół Boży w Chrystusie	3	3	6	7	8	5	5	13	632
Kościół Ewangelicko-Augsburski ^g	2	16	2	2	3	20	3	3	573
Kościół Chrystusowy w RP	7	5	5	5	43	35	31	30	508
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	12	11	11	11	4	4	4	4	447
Kościół Chrześcijan Baptystów w RP ^h	6	8	6	6	15	5	3	3	229
Nowoapostolski Kościół w Polsce	6	6	3	2	14	10	6	4	169
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	2	2	2	2	2	3	3	3	120
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny ^h	2	2	2	2	1	1	2	2	96
Nurt badaczy Pisma Świętego: Bible student movement:									
Świadkowie Jehowy w Polsce	85	85	86	86	–	602	620	638	7615 ⁿ
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	1	1	1	1	10	6	5	5	47
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego w RP	.	2	2	2	–	11	11	11	39
Islamskie: Muslim:									
Liga Muzułmańska w RP	–	–	–	–	–	1	1	1	500
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul Bayt ⁱ	–	–	–	–	–	–	–	–	160
Dalekiego Wschodu: Far Eastern Religions:									
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	3	3	2	2	13	14	15	15	67
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang ^k	–	–	–	–	–	–	–	–	45
Inne: Others:									
Rodzimy Kościół Polski	1	1	1	1	1	1	1	1	302
Lectorium Rosicrucianum Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża	1	1	1	1	–	–	–	–	57 ^l
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich (Mormoni)	1	1	1	1	2	4	4	4	30

a Znaczące w województwie; uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c Dane dotyczą diecezji: koszalińsko-kołobrzesckiej i szczecińsko-kamieńskiej, liczba wiernych dotyczy osób ochrzczonych. d Do 2020 r. dane dotyczą diecezji wrocławsko-gdańskiej, a od 2021 r. diecezji wrocławsko-koszalińskiej. e Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekuumenicznej. f Dane dotyczą diecezji wrocławsko-szczecińskiej. g Dane dotyczą diecezji wrocławskiej. h Głosiciele. i Szacunkowa liczebność społeczności szyickiej. k Do 2011 r. – Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang. l Dane dotyczą centrum Koszalin.

a Important in the voivodeship; listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. c Data concern diocese: Koszalin-Kolobrzeg, Szczecin-Kamień; adherents – baptised person. d Up to 2020, data refer to the diocese wrocławsko-gdańska and from 2021 to the diocese wrocławsko-koszalińska. e Church associated in the Polish Ecumenical Council. f Data concern the diocese of Wrocław-Szczecin. g Data concern the diocese of Wrocław. h Proclaimers. i Estimated number of Shiites. k Up to 2011 – Benchen Karma Kamtsang Buddhist Association. l Data concern Koszalin Centre.

Dział V. Rynek pracy
Chapter V. Labour market

Aktywność ekonomiczna ludności
Economic activity of the population

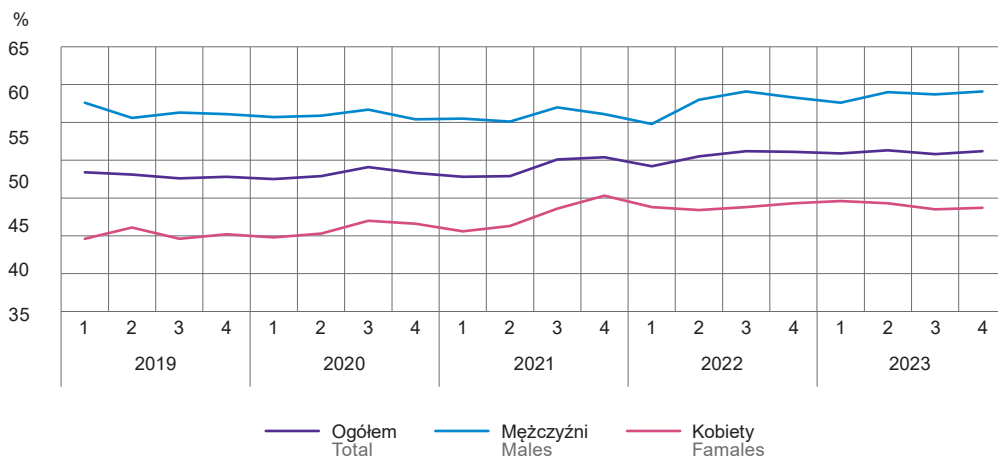
TABL. 1 (32). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15–89 LAT**
– NA PODSTAWIE BAEL
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15–89
– BASED ON LFS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2022	2023					SPECIFICATION
	przeciętne w roku annual averages				kwartały quarters				
	1	2	3	4					
LUDNOŚĆ w tys.	1322	1352	1334	1330	1331	1330	1329	1329	POPULATION in thousands
Mężczyźni	635	653	644	641	642	641	641	641	Men
Kobiety	688	699	690	688	689	688	688	688	Women
Aktywni zawodowo	719	744	758	762	763	766	752	768	Economically active persons
mężczyźni	399	412	413	417	415	421	414	420	men
kobiety	320	333	345	345	348	346	339	348	women
Pracujący	696	719	740	745	744	749	742	747	Employed persons
mężczyźni	387	398	403	408	402	410	408	411	men
kobiety	308	321	337	338	342	339	334	335	women
Bezrobotni ^a	23	25	18	17	19	17	10	22	Unemployed persons ^a
mężczyźni	11	14	10	10	13	10	.	.	men
kobiety	12	11	.	.	.	.	.	13	women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	54,4	55	56,8	57,3	57,3	57,6	56,6	57,8	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	62,8	63,1	64,1	65,1	64,6	65,7	64,6	65,5	men
kobiety	46,5	47,6	50,0	50,1	50,5	50,3	49,3	50,6	women
Bierni zawodowo	604	608	576,0	567,0	568	564	577	561	Economically inactive persons
mężczyźni	236	241	231,0	224,0	227	221	228	220	men
kobiety	368	367	345,0	343,0	341	343	350	340	women
STOPA BEZROBOCIA w %	3,2	3,4	2,4	2,2	2,5	2,2	1,3	2,9	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	2,8	3,4	2,4	2,4	3,1	2,4	.	.	men
kobiety	3,8	3,3	.	.	.	.	.	3,7	women

a Osoby w wieku 15–74 lata.

a Persons aged 15–74.

WYKRES 1 (35). **WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA DLA OSÓB W WIEKU 15–89 LAT**
CHART 1 (35). **THE EMPLOYMENT RATE FOR PERSONS AGED 15–89 YEARS**

Pracujący
Employment

TABL. 2 (33). **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 December

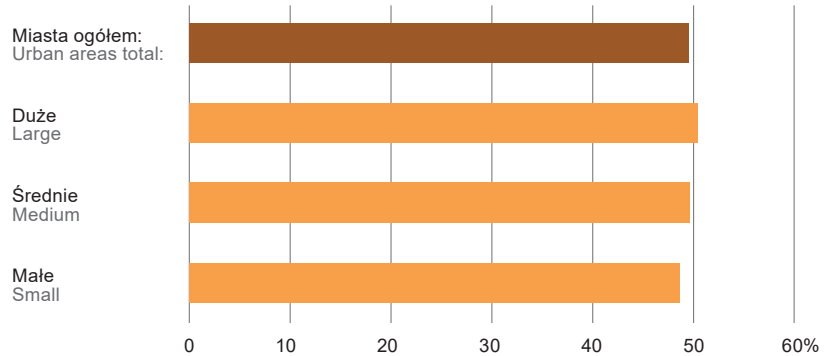
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
O G Ó Ł E M^b TOTAL^b	525662	550306	594257	587142	284647
sektor publiczny public sector	131260	130948	154846	157237	95710
sektor prywatny ^b private sector ^c	394402	419358	439411	429905	188937
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^{bc} Agriculture, forestry and fishing ^{bc}	50674	30626	33996	32698	11454
Przemysł Industry	106983	115063	120851	118673	41071
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	93219	100686	106621	104426	37861
Budownictwo Construction	34084	41384	43777	41865	4486
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a	86488	86508	85954	83146	46674
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	34174	46648	45172	44757	13657
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a	18195	20124	21190	20808	13279
Informacja i komunikacja Information and communication	8913	10727	12665	12917	3941
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	10911	9857	9472	9333	6592
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities	8152	8611	7935	8199	4524
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	18834	20114	23923	23849	13022
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	16070	21659	22341	21385	10014
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	31659	30906	56251	57506	27521
Edukacja Education	47531	49054	47078	47646	38203
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	35205	37973	40085	40594	33498
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	6045	6344	6800	6926	4274
Pozostała działalność usługowa Other service activities	11744	14708	16767	16840	12437

a W latach 2015–2020 według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności – na podstawie sprawozdawczości. Od 2022 r. według miejsca zamieszkania i przeważającego rodzaju działalności – na podstawie administracyjnych źródeł danych. b Dane od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. c Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie w latach 2015–2020 – dane szacunkowe, od 2022 r. – na podstawie administracyjnych źródeł danych.

a In 2015–2020, by actual workplace and kind of activity – on the basis of reports. Since 2022, by place of residence and the predominant kind of activity – on the basis of administrative data sources. b Data since 2020 are not fully comparable to those for previous years. c For private farms in agriculture in 2015–2020 – estimated data, since 2022 – on the basis of administrative data source.

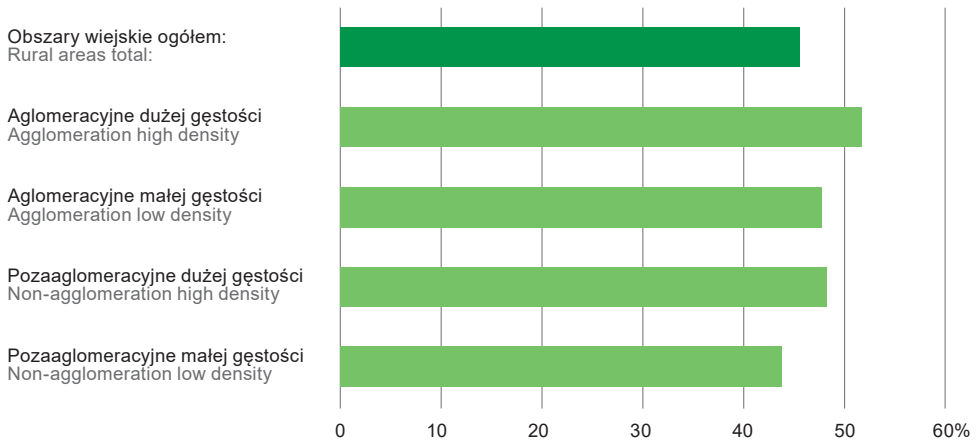
WYKRES 2 (36). **PRACUJĄCE KOBIETY W % OGÓŁU PRACUJĄCYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

CHART 2 (36). **EMPLOYED WOMEN IN % OF THE TOTAL EMPLOYED PERSONS IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023**

WYKRES 3 (37). **PRACUJĄCE KOBIETY W % OGÓŁU PRACUJĄCYCH WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 3 (37). **EMPLOYED WOMEN IN % OF THE TOTAL EMPLOYED PERSONS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**

TABL. 3 (34). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M ^b	340153	367919	369790	366388	300357	T O T A L ^b
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^{bc}	8354	11317	7026	6937	5889	Agriculture, forestry and fishing ^{bc}
Przemysł	93664	100333	101760	101350	93335	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	84905	90658	92080	91864	84258	of which manufacturing
Budownictwo	20864	23137	23405	22636	11120	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	47423	47337	48565	47058	31181	Trade; repair of motor vehicles ^a
Transport i gospodarka magazynowa	18477	24310	24502	24544	18876	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	10651	11843	13216	13051	8401	Accommodation and catering ^a
Informacja i komunikacja	4826	6127	6690	6140	5174	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6054	5168	4980	5547	4764	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^a	5663	5720	5689	5906	4106	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8259	8750	9131	8810	4316	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	7615	12298	11982	11216	9440	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	29699	28426	28297	28295	28295	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	43464	45253	45270	45368	44746	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25751	26705	27834	28045	25439	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4673	4859	4912	4900	4635	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	4719	6337	6534	6586	641	Other service activities

a Bez zatrudnionych za granicą. b Dane od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. c Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

a Excluding persons employed abroad. b Data since 2020 are not fully comparable to those for previous years. c For private farms in agriculture estimated data.

TABL. 4 (35). **PRZYJĘCIA DO PRACY I ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
HIRES AND TERMINATIONS^a

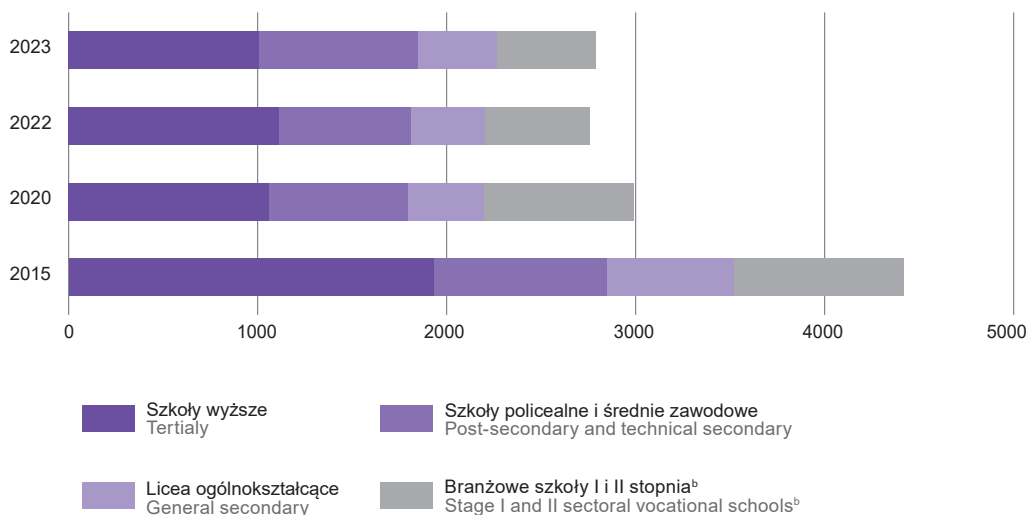
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przyjęcia do pracy Hires		Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	Zwolnienia z pracy Terminations		Współczynnik zwolnień w % Terminations rate in %
		ogółem total	w tym kobiety women		ogółem total	w tym kobiety women	
O G Ó Ł E M	2015	60595	27275	22,3	57110	24276	20,9
T O T A L	2020	57762	26454	19,8	59590	26313	20,5
	2022	66376	32026	22,1	65710	30391	21,9
	2023	60103	28596	20,0	59755	27753	19,9
sektor publiczny public sector		13620	9455	12,2	13359	8960	11,9
sektor prywatny private sector		46483	19141	24,6	46396	18793	24,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		874	252	15,5	915	255	16,3
Przemysł Industry		18526	6604	19,2	19703	6988	20,4
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		17371	6296	19,9	18555	6696	21,2
Budownictwo Construction		3071	341	27,3	3164	270	28,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		7250	4001	22,2	7264	4156	22,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		4939	1202	25,4	4937	1049	25,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		3152	1901	40,7	2659	1696	34,1
Informacja i komunikacja Information and communication		1100	483	21,1	1006	393	19,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		896	687	18,2	768	574	15,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		695	17,4	17,4	633	322	15,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		1013	615	23,7	926	506	21,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		6150	2647	69,2	5645	2537	63,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		3281	2183	11,2	3404	2095	11,5
Edukacja Education		4723	3838	11,6	4414	3627	10,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		3635	3057	14,4	3530	2842	14
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		616	404	14,6	576	358	13,7
Pozostałe sekcje Other sections		182	78	26,5	211	85	31,1

a Dane obejmują pełnozatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

a Data cover full-time paid employees excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 4 (38). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG RODZAJU UKOŃCZONEJ SZKOŁY^a**

CHART 4 (38). **GRADUATES TAKING UP WORK FOR THE FIRST TIME BY TYPE OF SCHOOL THEY GRADUATED FROM^a**

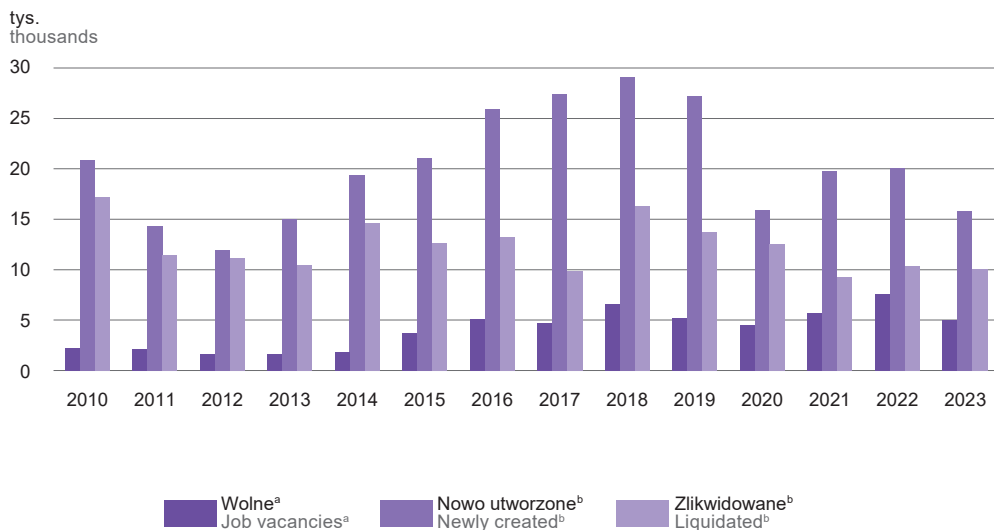

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Do 2019 r. – absolwenci zasadniczych szkół zawodowych, od 2020 r. – branżowych szkół I stopnia oraz od 2022 r. branżowych szkół II stopnia.

a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees excluding economic entities employing up to 9 persons. b Until 2019 – graduates of basic vocational schools, since 2020 – graduates stage I sectoral vocational schools as well as since 2022 – graduates stage II sectoral vocational schools.

WYKRES 5 (39). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE**

CHART 5 (39). **JOB VACANCIES NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS**

a Średnia ze stanów na koniec kwartałów. b W ciągu roku.

a Average of end-of-quarter values. b During the year.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 5 (36). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI**
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	79393	52018	40144	39709	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	42882	28516	22600	21520	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	11547	5979	4667	4594	previously not employed
absolwenci ^a	2591	1224	1155	1047	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	25557	18378	14349	14267	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	3179	1981	1247	770	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	43963	25022	21471	19472	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	12775	8141	5800	5929	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	13102	9217	6940	6275	with at least one child under 6 years of age
niepełnosprawni	3924	2236	2300	2358	disabled persons

a Za bezrobotnego zarejestrowanego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

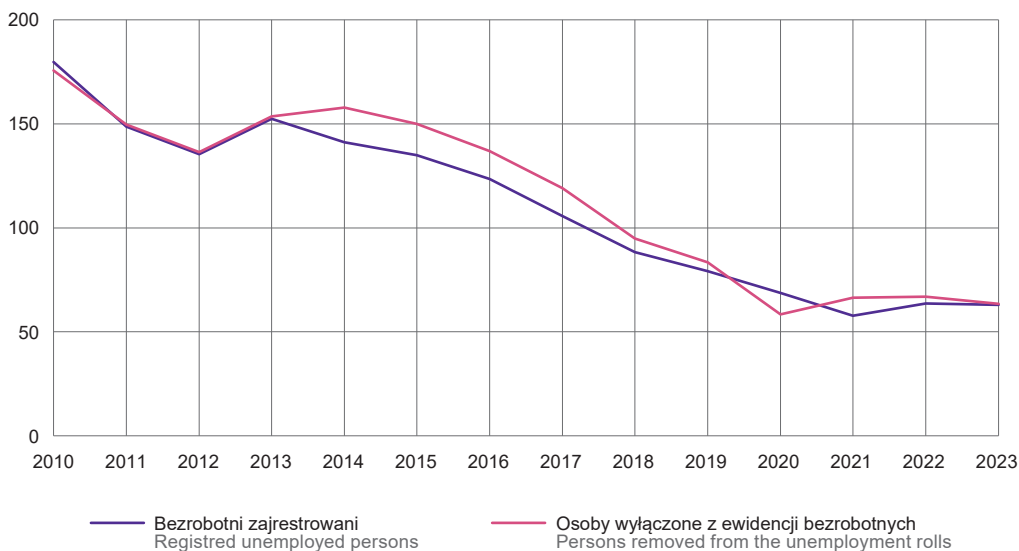
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

a Registered unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational or basic sectoral vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall over 12 months during the last two years, excluding the time of undergoing traineeship and on a job occupational training.

Source: data of the Ministry of Family and Social Policy.

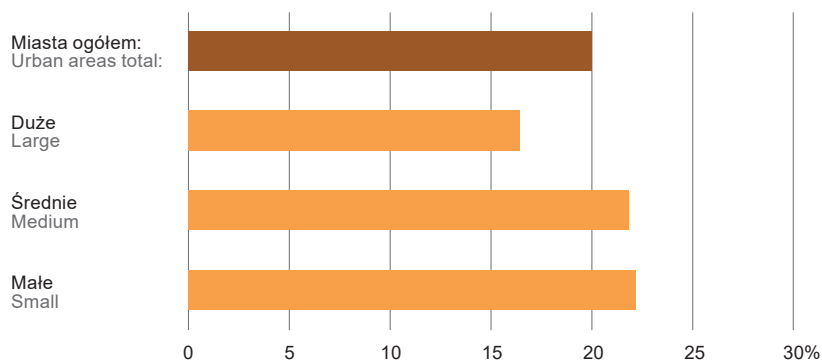
WYKRES 6 (40). **NAPŁYW I ODPIYW BEZROBOTNYCH**
CHART 6 (40). **INFLOW AND OUTFLOW OF THE UNEMPLOYED**

tys. osób
thousand persons

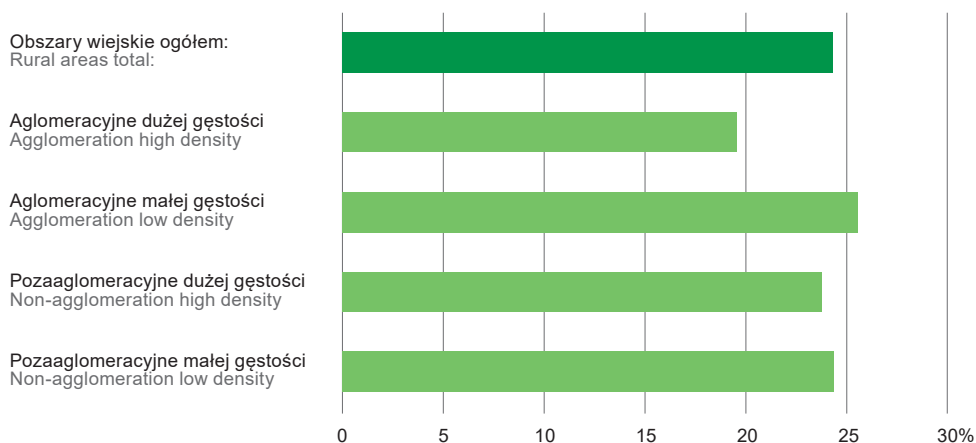
WYKRES 7 (41). **BEZROBOTNI DO 30 ROKU ŻYCIA W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

CHART 7 (41). **UNEMPLOYED PERSONS UNDER 30 YEARS OF AGE IN % OF THE TOTAL REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023**

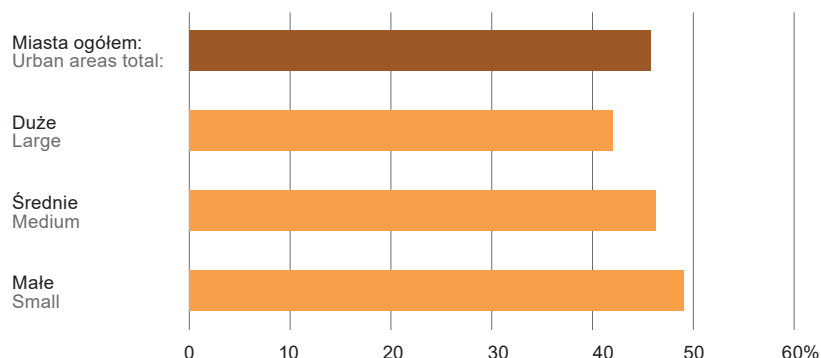

WYKRES 8 (42). **BEZROBOTNI DO 30 ROKU ŻYCIA W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

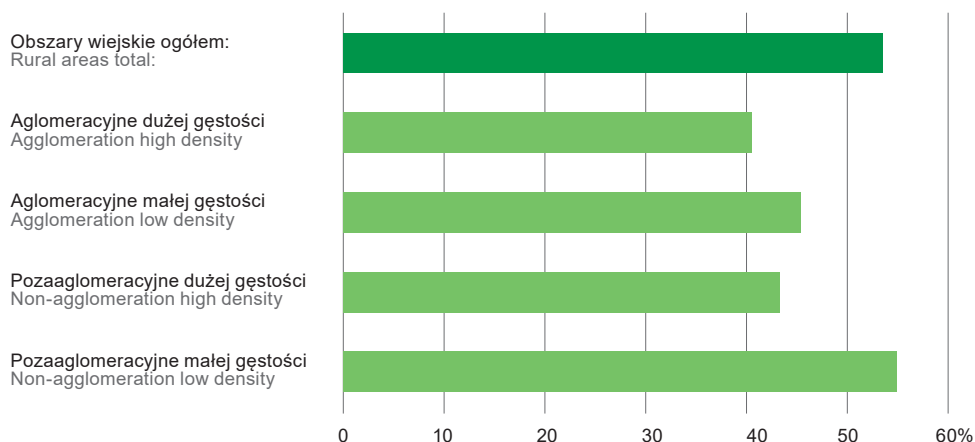
CHART 8 (42). **UNEMPLOYED PERSONS UNDER 30 YEARS OF AGE IN % OF THE TOTAL REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**

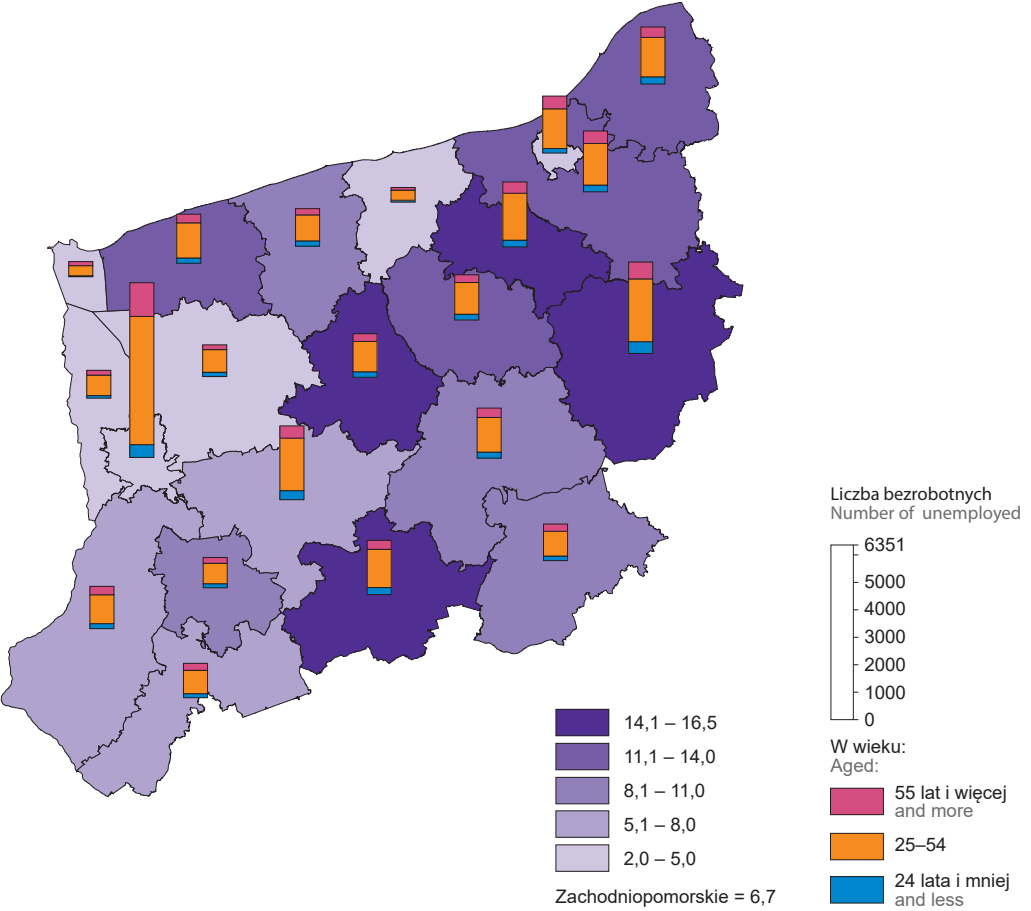
WYKRES 9 (43). **DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**
 CHART 9 (43). **LONG-TERM UNEMPLOYED PERSONS IN % OF THE TOTAL REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023**

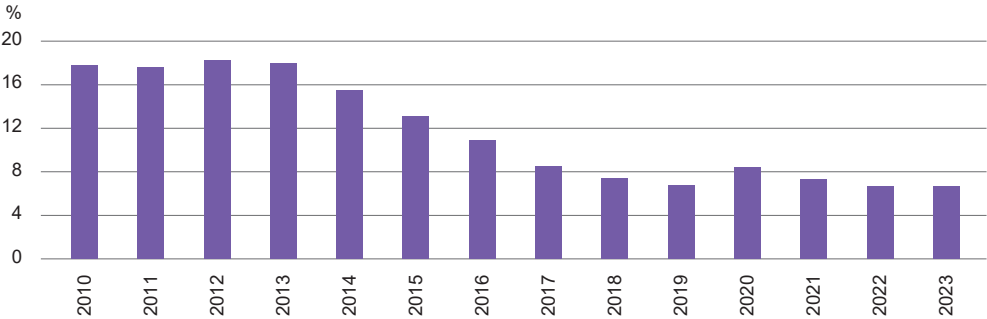
WYKRES 10 (44). **DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**
 CHART 10 (44). **LONG-TERM UNEMPLOYED PERSONS IN % OF THE TOTAL REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**

MAPA 1 (13). **STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2023 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
MAP 1 (13). **13 REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE IN 2023**
As of 31 December

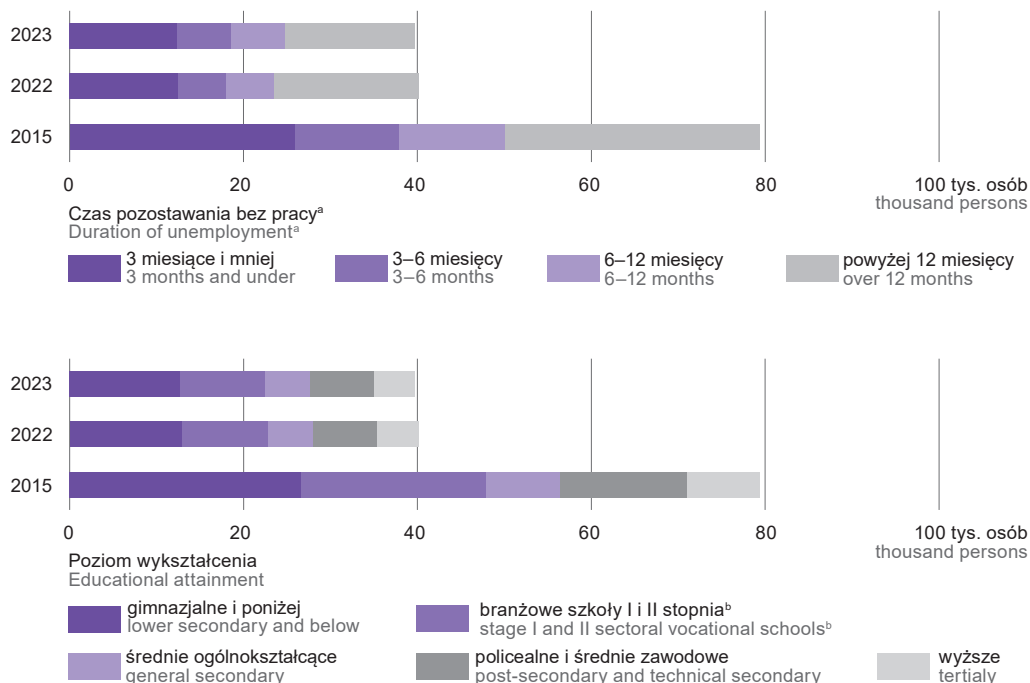

Stopa bezrobocia rejestrowanego
Registered unemployment

WYKRES 11 (45). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG CZASU POZOSTAWIANIA BEZ PRACY I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 11 (45). UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND EDUCATIONAL ATTAINMENT
 As of 31 December

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy, przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy. b Do 2019 r. – absolwenci zasadniczych szkół zawodowych, od 2020 r. – branżowych szkół I stopnia oraz od 2022 r. branżowych szkół II stopnia.

a From the date of registering in a labour office, intervals were shifted upward, e.g. in the interval 3–6 persons remaining unemployed for 3 months and 1 day to 6 months were included. b Until 2019 – graduates of basic vocational schools, since 2020 – graduates stage I sectoral vocational schools as well as since 2022 – graduates stage II sectoral vocational schools.

TABL. 6 (37). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	2561	1451	1878	1639	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	1379	846	1158	967	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	3967	1230	1807	1540	Undertook employment in public works
w tym kobiety	2059	690	1200	1005	of which women
Rozpoczęli szkolenie i staż u pracodawcy	13161	3368	6443	4731	Started training and traineeship with the employer
w tym kobiety	7709	2102	4073	2892	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	4105	1370	1292	1241	Started a social useful works
w tym kobiety	2491	730	679	633	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	69351	72756	75848	71775	Number of submitted job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy^b	24	24	16	18	Unemployed for 1 job offers^b

a W ciągu roku. b Stan w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

a During the year. b As of 31 December.

Source: data of the Ministry of Family and Social Policy.

Warunki pracy
Work conditions

TABL. 7 (38). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdol- ni do pracy ^b Of total number – persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
			śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
O G Ó Ł E M	2015	4092	16	21	4055	88	1807	2006	T O T A L
	2020	2780	5	20	2755	10	1377	1385	
	2022	3115	7	15	3093	–	1467	1641	
	2023	3124	7	17	3100	134	1483	1499	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		82	–	–	82	1	24	57	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		1294	1	8	1285	51	605	637	Industry
górnictwo i wydobywanie		10	–	–	10	–	2	8	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		1128	1	7	1120	47	541	539	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		26	–	–	26	–	7	19	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		130	–	1	129	4	55	71	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		90	2	–	88	2	27	59	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		386	–	1	385	18	195	173	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa		301	2	2	297	11	134	153	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		66	1	–	65	1	32	32	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		8	–	–	8	–	5	3	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		9	–	–	9	3	5	1	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		24	–	–	24	–	8	16	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nauko- wa i techniczna		13	–	–	13	1	6	6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		84	1	1	82	3	38	42	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		172	–	1	171	8	80	84	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		183	–	2	181	11	96	76	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		322	–	2	320	23	180	119	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		46	–	–	46	1	23	22	Arts, entertainment and recrea- tion
Pozostała działalność usługowa		44	–	–	44	–	25	19	Other service activities

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.
a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents.

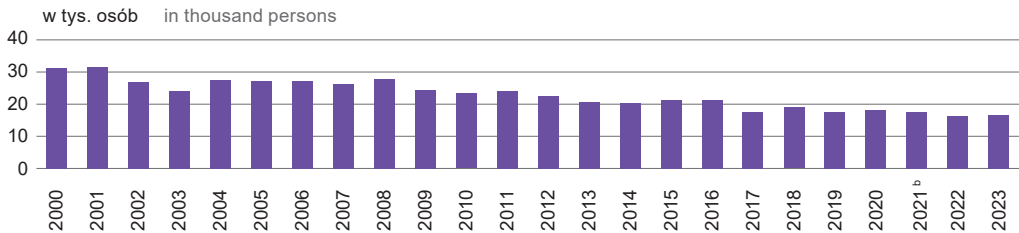
TABL. 8 (39). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY W 2023 R.**
EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM THE WORK ENVIRONMENT IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia Employees exposed to risk factors				stan w dniu 31 grudnia as of 31 December	SPECIFICATION
	w stosunku do których w ciągu roku zagrożenia Which were, over the year,					
	zlikwidowano lub ograniczono eliminated or reduced		ujawniono (łącznie z zagroże- niami nowo powstałymi) identified (including newly arisen risks)			
	razem total	do poziomu zgodnego z normą to the stand- ard level		ograniczono reduced		
O G Ó Ł E M	6687	2726	3962	3512	12573	T O T A L
Substancje chemiczne	880	415	465	358	986	Chemicals
w tym:	—	—	—	—	—	of which:
rakotwórcze	546	244	302	26	326	carcinogens
mutagenne	.	—	.	—	.	mutagens
Pyły zwłókniające	61	10	51	13	107	Dusts fibrous
Pyły rakotwórcze	233	82	150	215	475	Dusts carcinogenic
Inne pyły	414	159	255	430	890	Dusts other
Hałas	3743	1442	2299	1885	7676	Noise
Drgania mechaniczne (wibracje)	334	183	151	108	659	Vibrations
Mikroklimat gorący	259	197	62	48	130	Hot microclimate
Mikroklimat zimny	211	144	67	89	828	Cold microclimate
Promieniowanie jonizujące	13	.	11	.	19	Ionising radiation
Promieniowanie laserowe	—	—	—	—	.	Laser radiation
Promieniowanie nadfioletowe	64	18	46	46	63	Ultraviolet radiation
Promieniowanie podczerwone	18	18	—	.	.	Infrared radiation
Promieniowanie widzialne	—	—	—	.	.	Visible radiation
Pole elektromagnetyczne	—	—	—	50	71	Electromagnetic fields
Czynniki biologiczne	452	50	402	260	645	Biological factors

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.

a Employees listed as many times as many risks they are exposed to.

WYKRES 12 (46). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA**
CHART 12 (46). EXPOSURE^a TO RISK FACTORS AT WORK

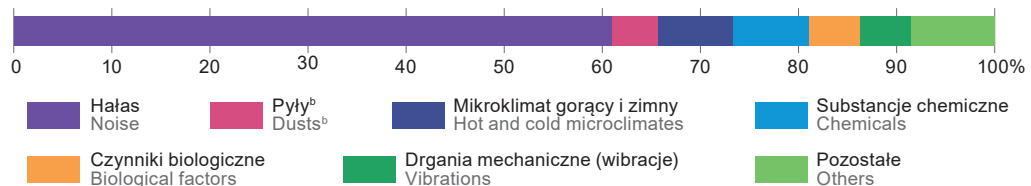

a Liczeni raz w grupie czynnika przeważającego. b W 2021 r. zmianie uległa metoda badania z pełnej na metodę reprezentacyjną na dobranej celowo próbie.

a Employees listed once by predominant factor. b In 2021, the survey method was changed from a full scale to a purposive sampling method.

WYKRES 13 (47). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY WEDŁUG CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH I NIEBEZPIECZNYCH ORAZ UCIAŻLIWYCH DLA ZDROWIA W 2023 R.**

CHART 13 (47). **EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM WORK ENVIRONMENT BY PHYSICAL HEALTH RISK FACTORS IN 2023**

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni. b Zwłókniające, rakotwórcze i inne.

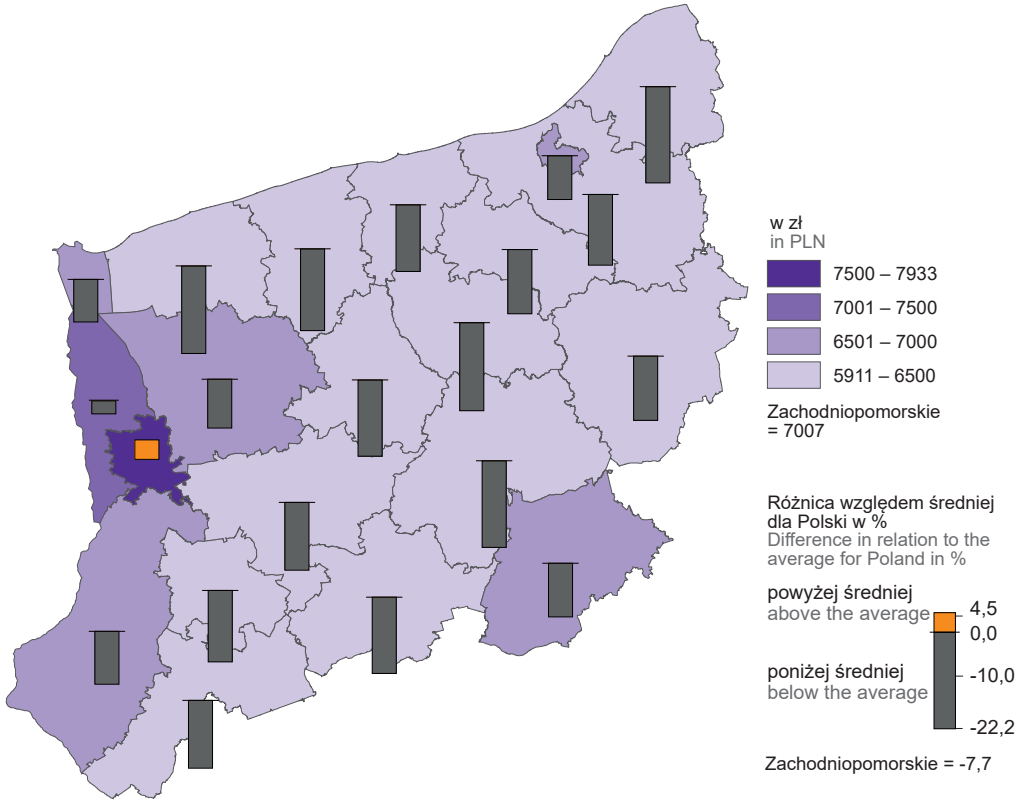
a Employees listed as many times as many risks they are exposed to. b Fibrous, carcinogenic and other.

Dział VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne
Chapter VI. Wages and salaries. Social benefits

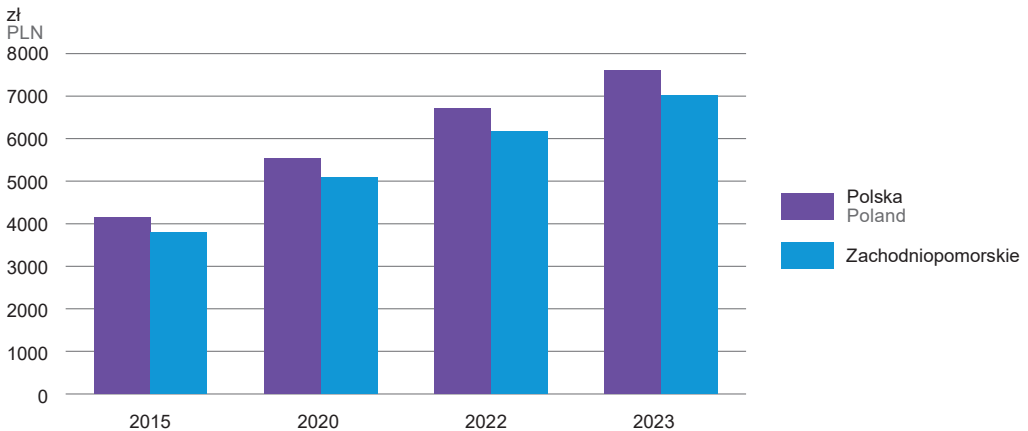
Wynagrodzenia
Wages and salaries

TABL. 1 (40). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 of which entities employing more than 9 persons	
	w zł in PLN					
O G Ó Ł E M	3526,96	4764,69	5809,68	6586,26	7007,40	T O T A L
sektor publiczny	4296,57	5654,29	6662,65	7551,04	7551,04	public sector
sektor prywatny	3136,22	4362,17	5433,03	6151,04	6675,30	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4258,06	5398,38	7059,01	7698,80	8431,81	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3507,67	4877,44	5835,43	6532,93	6706,44	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	3426,99	4837,11	5815,68	6510,67	6695,11	of which manufacturing
Budownictwo	2753,37	3729,41	4619,20	5094,70	5947,39	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2752,74	3954,14	4876,17	5510,83	5942,47	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	3232,00	4269,26	6115,38	7130,85	7958,64	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2372,55	3243,33	4092,92	4674,76	5083,66	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	5615,17	7605,96	9207,79	10382,26	10890,08	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4932,47	6090,66	7312,71	9199,65	9859,09	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3961,10	5111,57	6126,30	6882,98	7638,69	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3406,91	4606,94	5865,07	6641,99	7678,19	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3090,90	4064,33	5126,24	5889,86	6072,41	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4592,69	6337,05	7378,41	8431,88	8431,88	Public administration and defence; ompulsory social security
Edukacja	4117,49	5267,10	5995,28	6749,32	6778,83	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3402,91	4845,95	6220,82	7125,85	7340,62	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3292,68	4323,29	5132,68	5926,22	5998,03	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2790,94	3562,01	4544,50	5049,44	4952,33	Other service activities

MAPA 1 (14).
MAP 1 (14).**PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W 2023 R.**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN 2023

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 1 (48). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a**
CHART 1 (48). **AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a**

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

Świadczenia społeczne
Social benefits

 TABL. 2 (41). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	356070	381723	381136	383342	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	329068	358278	359853	362495	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	229789	276441	282770	288162	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	44567	29310	25447	23414	disability pensions
renty rodzinne	54712	52527	51636	50919	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	27002	23445	21283	20847	Farmers

a Przeciętne w roku.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

 TABL. 3 (42). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L					
Świadczenia w mln zł	7959,5	10299,6	12038,0	14265,4	Benefits in million PLN
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
R a z e m T o t a l					
Świadczenia w mln zł	7551,6	9896,0	11641,3	13786,1	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1912,38	2301,75	2695,83	3169,27	Average monthly retirement and other pension in PLN
Emerytury Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	5569	7863,4	9449,4	11330,6	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	2019,62	2370,50	2784,79	3276,69	Average monthly retirement pension in PLN
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	831,6	696,9	671,4	718,4	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1555,06	1981,31	2198,76	2556,86	Average monthly pension in PLN
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	1150,9	1335,5	1520,4	1737,1	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1753,02	2118,76	2453,69	2842,93	Average monthly pension in PLN
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^a FARMERS^a					
Świadczenia w mln zł	407,9	403,6	396,7	479,3	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1258,98	1434,52	1553,43	1915,92	Average monthly retirement and other pension in PLN

a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 211.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see notes to chapter, item 1 on page 211.

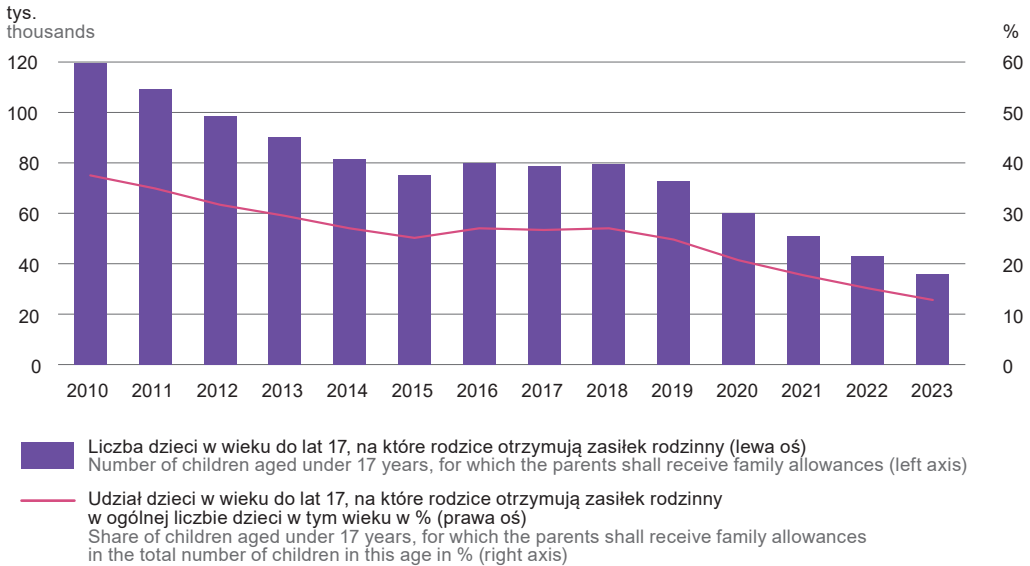
S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 4 (43). **ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE „RODZINA 500+” I KARTA DUŻEJ RODZINY**
CHILD-RAISING BENEFIT „FAMILY 500+” AND LARGE FAMILY CARD

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze:				Child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie w tys.	255,3	271,5	276,7	average monthly number of children to which families receive benefits in thousands
wypłaty świadczenia w tys. zł	1605558,7	1697378,5	1682324,5	benefit payments in thousand PLN
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny	36972	52737	64864	Families Large Family Card holders

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.
Source: data of the Ministry of Family and Social Policy.

WYKRES 2 (49). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH**
CHART 2 (49). **BENEFITING FROM FAMILY BENEFITS**

Dział VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania
Chapter VII. Households. Dwellings

Budżety gospodarstw domowych
Households budgets

Uwaga do tablic 2–5 i wykresów 1–4.

Dane za lata 2022–2023 zostały uogólnione w oparciu o wstępne wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 i nie są wprost porównywalne z danymi za lata wcześniejsze, które zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. W związku z uaktualnionym uogólnieniem wyniku za 2022 r. różnią się od wcześniej publikowanych.

Dane za lata 2022 i 2023 zostały przeważone w oparciu o wyniki NSP2021 wraz z dodatkową kalibracją uwzględniającą płeć i wiek.

Note to tables 2–5 and charts 1–4.

Data for 2022 and 2023 were generalized on the basis of the preliminary results of the National Population and Housing Census 2021 and are not directly comparable with the data for previous years, which were generalized on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2011. Due to the updated generalization, the results for 2022 differ from those published previously.

Data for the years 2022–2023 have been weighted based on the results of NSP2021, with additional calibration taking gender and age into account.

TABL. 1 (44). GOSPODARSTWA DOMOWE
HOUSEHOLD

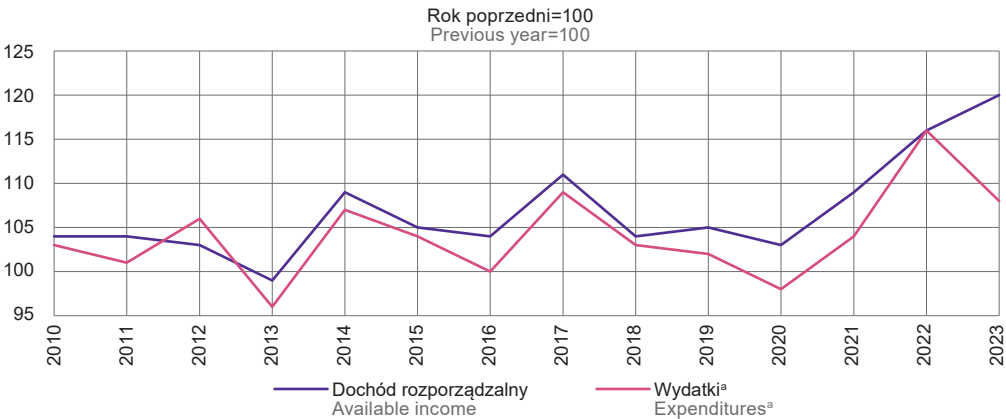
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1552	1365	1374	1380	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,56	2,40	2,27	2,27	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,04	0,88	0,89	0,88	employed
pobierających świadczenia społeczne	0,74	0,88	0,84	0,84	receiving social benefits
w tym emeryturę lub rentę	0,64	0,78	0,77	0,78	of which retirement or other pension
pozostających na utrzymaniu ^a	0,71	0,58	0,49	0,49	dependents ^a

a Od 2019 r. łącznie z dziećmi w wieku 15–18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+”.

a Since 2019 including children aged 15–18 receiving the child-raising benefit "Family 500+" programme.

WYKRES 1 (50). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE DOCHODY I WYDATKI NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

CHART 1 (50). AVERAGE MONTHLY INCOMES AND EXPENDITURES PER CAPITA
IN HOUSEHOLDS

a Bez funduszu remontowego oraz łącznie z wydatkami na ubezpieczenia na życie.

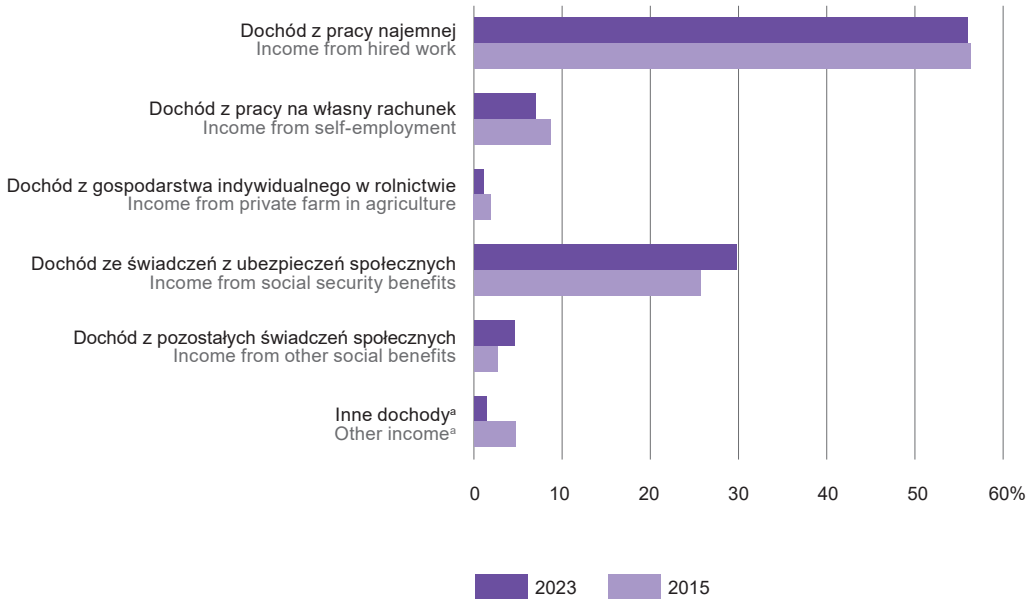
a Excluding renovation fund and including expenditures on life insurance.

TABL. 2 (45). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochód rozporządzalny	1426,85	1862,09	2423,8	2800,81	Available income
w tym dochód do dyspozycji	1384,42	1813,33	2377	2749,67	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	803,4	927,49	1372,51	1567,21	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	27,56 ^a	8,77 ^b	20,96	29,96	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	124,20	144,98	194,69	197,18	from self-employment
ze świadczeń społecznych	404,79	736,94	659,45	965,28	from social benefits

a–c Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 34,60%, b – 48,67%.
a–c Relative error of estimates exceeds 10% and equals: a – 34,60%, b – 48,67%.

WYKRES 2 (51). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CHART 2 (51). AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Obejmują: dochód z własności, dochód z wynajmu nieruchomości oraz pozostały dochód.
a Including: income from property, income from rental of real estate and other income.

TABL. 3 (46). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

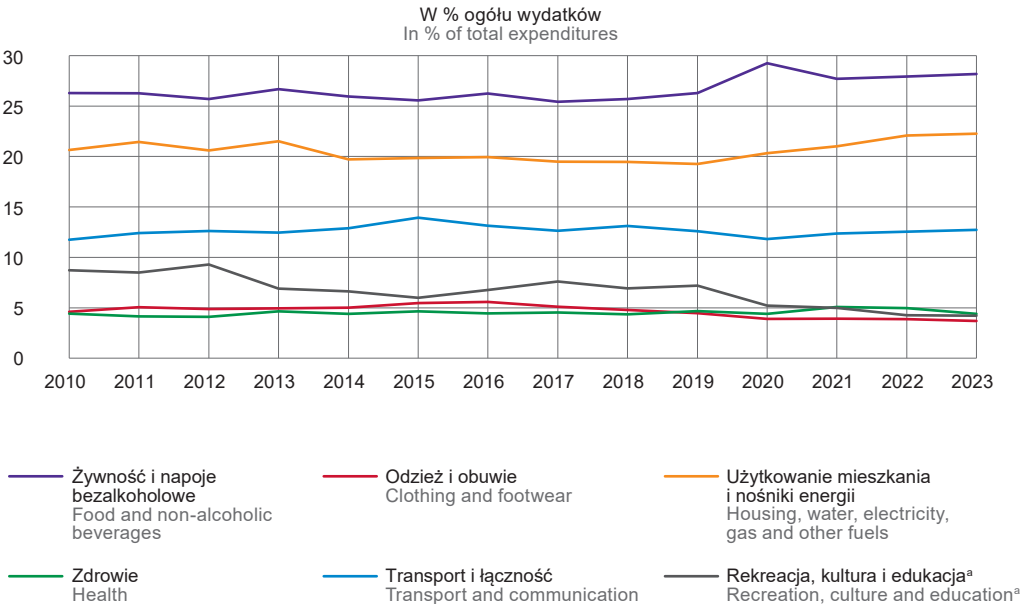
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Wydatki ogółem ^a	1106,62	1242,53	1498,57	1619,92	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	1064,19	1193,78	1451,78	1568,79	of which consumer goods and services ^{ab}
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	282,94	363,35	418,60	456,73	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	29,13	38,92	39,72	43,45	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	60,46	48,56	58,01	59,72	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	219,73	252,66	330,90	360,62	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	56,20	69,37	67,64	61,95	furnishings, household equipment and routine household maintenance
zdrowie	51,55	54,67	63,55	71,45	health
w tym wyroby farmaceutyczne	31,72	39,18	46,19	53,05	of which pharmaceutical products
transport	91,80	80,70	112,81	127,32	transport
łączność ^c	62,33	66,24	75,17	79,04	communication ^c
rekreacja i kultura	58,89	59,57	63,98	68,55	recreation and culture
edukacja ^d	7,49	5,33	8,02	6,68	education ^d
restauracje i hotele	45,89	50,45	64,23	80,68	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi ^a	63,77	66,79	78,07	95,81	miscellaneous goods and services ^a
w tym higiena osobista	33,81	38,83	44,65	50,63	of which personal care

a-d łącznie z: a – wydatkami na ubezpieczenia na życie, b – kieszkownym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, c – wydatkami na usługi internetowe, d – wychowaniem przedszkolnym.

a-d, Including: a – expenditures on life insurance, b – pocket money not considered in items by types of expenditures, c – expenditures for Internet services, d – pre-school education.

WYKRES 3 (52). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 3 (52). AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe.

a Since 2013 excluding expenditures for Internet services.

TABL. 4 (47). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWNIA^a**
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

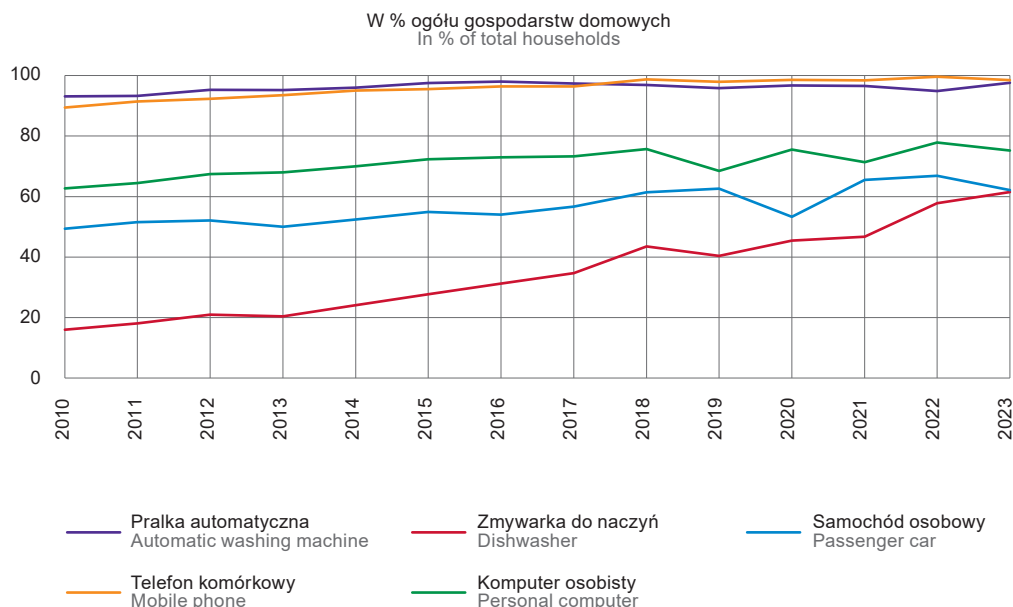
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych				
	in % of total households				
Pralka automatyczna	97,5	96,7	94,9	97,6	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	27,7	45,4	57,8	61,5	Dishwasher
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną		15,2	21,6	.	Electric cooker with ceramic or induction cooktop
Kuchenka mikrofalowa	60,1	64,8	78,7	70,8	Microwave oven
Samochód osobowy	54,9	53,3	66,9	62,1	Passenger car
Motocykl, skuter, motorower	4,1	2,4	3,3	1,5	Motorcycle, scooter, motorbike
Rower (bez dziecięcego)	52,8	47,9	57,9	56,6	Bicycle (excluding children's)
Telefon komórkowy	95,5	98,6	99,6	98,5	Mobile phone
Smartfon	44,3	78,6	85,7	84,7	Smartphone
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	72,8	70,0	71,9	75,3	Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^b
Odbiornik telewizyjny	97,7	97,8	98,2	97,5	Television set
Zestaw kina domowego	17,7	11,6	20,0	.	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	74,9	75,8	79,6	80,3	Satellite or cable television equipment
Komputer osobisty, laptop, tablet	72,3	75,5	77,9	75,2	Personal computer, laptop, tablet
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c	.	82,9	88,6	86,0	Device with access to the Internet ^c
Drukarka, urządzenie wielofunkcyjne	30,0	30,9	31,8	38,8	Printer, multifunction printer

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę, gramofon (R.K.). c Obejmuje urządzenia umożliwiające połączenie z Internetem poprzez np. komputer stacjonarny, laptop, telewizor, smartfon.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Includes: radio, radio tape recorder, radio with compact disc player or radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. c Includes devices enabling Internet connection through e.g. desktop computer, laptop, TV, smartphone.

WYKRES 4 (53). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWNIA**

CHART 4 (53). HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS

TABL. 5 (48). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIJE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
 AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	6,13	5,41	5,29	4,88	Bread and cereals ^a in kg
w tym pieczywo ^b	3,81	2,72	2,76	2,54	of which bread ^b
Mięso ^c w kg	5,77	5,95	5,64	5,35	Meat ^c in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	3,31	3,38	3,19	3,10	raw meat
w tym drób	1,55	1,79	1,59	1,61	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^d	2,19	2,32	2,22	1,98	cured meat and other meat preparations ^d
Ryby i owoce morza ^e w kg	0,36	0,29	0,26	0,24	Fish and seafood ^e in kg
Mleko ^f w l	3,40	3,26	3,02	2,85	Milk ^f in l
Jogurty w kg	0,56	0,61	0,66	0,61	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^g w kg	0,90	1,04	0,99	1,06	Cheese and curd ^g in kg
Jaja w szt.	12,48	11,81	11,34	11,08	Eggs in pieces
Oleje i tłuszcze w kg	1,20	1,18	1,05	1,05	Oils and fats in kg
w tym masło	0,30	0,35	0,29	0,34	of which butter
Owoce ^h w kg	4,18	4,40	3,97	3,95	Fruit ^h in kg
Warzywa w kg	9,89	8,38	7,89	7,25	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	4,28	2,86	2,61	2,42	of which potatoes
Cukier w kg	0,93	0,76	0,65	0,59	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,24	0,28	0,24	0,23	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	4,20	5,87	5,51	4,86	Mineral or spring waters in l
Soki owocowe i warzywne w l	0,93	1,12	1,03	0,99	Fruit and vegetable juices in l

a, b, g Od 2013 r. bez: a – mąki ziemniaczanej, b – pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, g – serków słodkich. c Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”). d, h łącznie z: d – wyrobami garmażeryjnymi oraz od 2013 r. bez przetworów podrobowych, h – nasionami i pestkami jadalnymi. e Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. f Bez zagęszczonego i w proszku.

a, b, g, Since 2013 excluding: a – potato flour, b – crisp bread, toasted bread and confectionery, g – sweet cottage cheese. c Since 2013 including raw bacon (until 2012, included in position “Oils and fats”). d, h Including: d – ready-to-serve meat products as well as since 2013 excluding offal preparations, h – seeds and edible kernel. e Until 2012 defined as „Fish”; excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products as well as since 2013 excluding canned fish. f Excluding condensed and powdered milk.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna
Dwellings. Municipal infrastructure

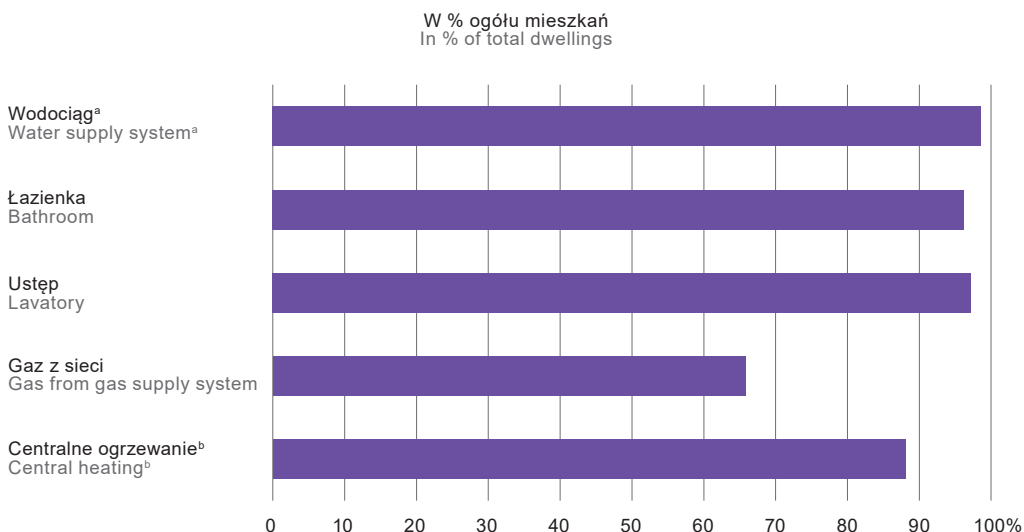
TABL. 6 (49). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
Stan w dniu 31 grudnia
DWELLING STOCKS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	638,9	690,0	706,6	716,0	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	2457,5	2588,1	2614,8	2646,7	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	45010,0	48224,6	49518,6	50253,6	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna w zasobach:					Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,85	3,82	3,70	3,70	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	70,5	69,9	70,1	70,2	per dwelling
na 1 osobę	26,3	29,0	30,2	30,8	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,68	2,41	2,32	2,28	per dwelling
1 izbę	0,70	0,65	0,63	0,62	per room

a Na podstawie bilansów.
a Based on balances.

WYKRES 5 (54). MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2023 R.

CHART 5 (54). DWELLINGS IN DWELLING STOCKS FITTED WITH UTILITIES IN 2023

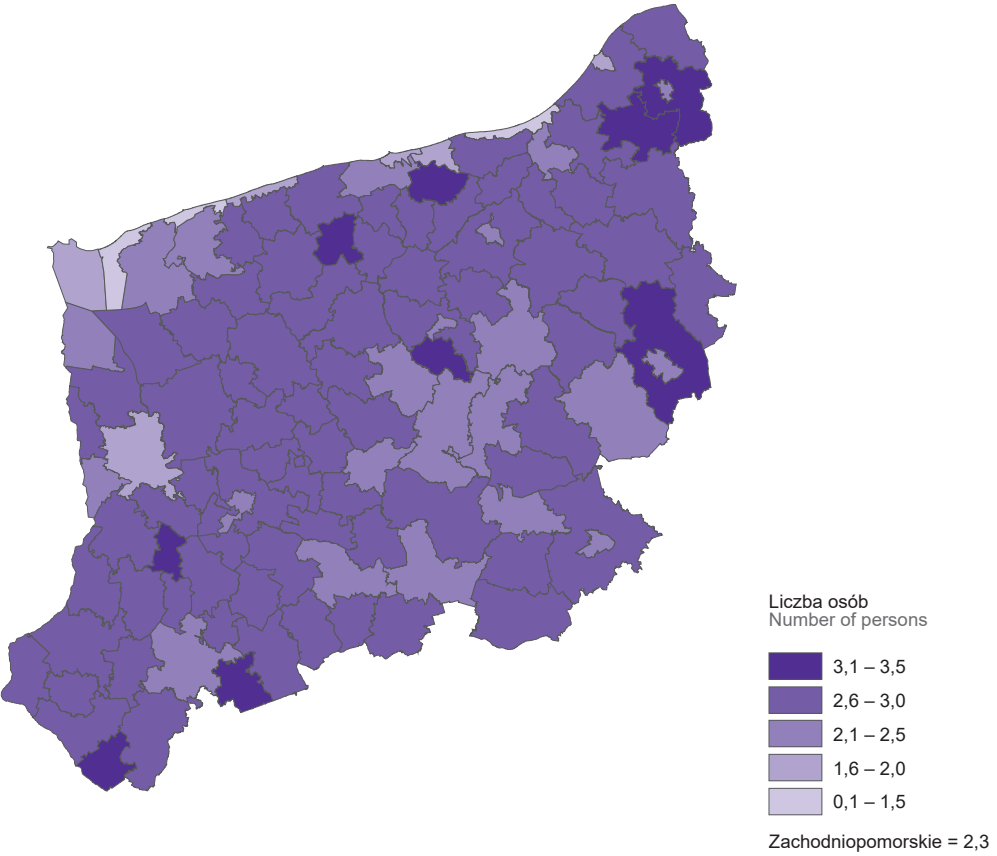

a Dotyczy mieszkań, w obrębie których znajduje się kran z bieżącą wodą. b Dotyczy mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie z sieci, ogrzewanie zbiorowe ze źródła ciepła zasilającego jeden budynek wielomieszkaniowy, centralne ogrzewanie indywidualne i ogrzewanie nieokreślonego typu.

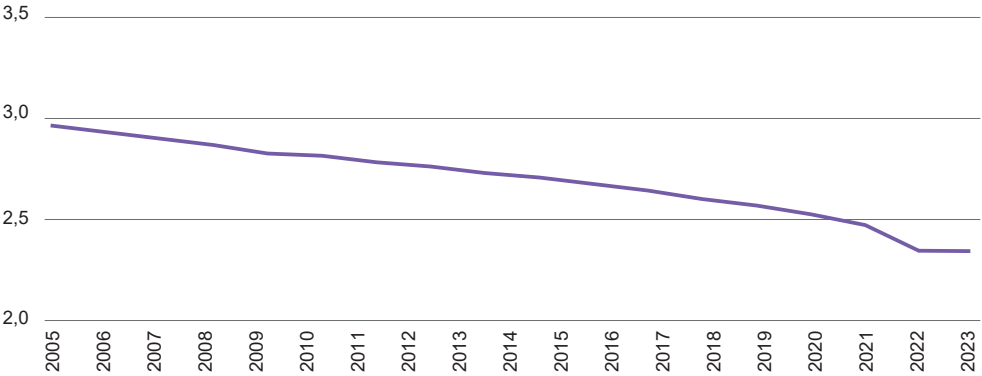
a Applies to dwellings with a tap with running water. b Applies to dwellings fitted with central heating from the network, collective heating from a heat source supplying one multi-family residential building, individual central heating and heating of an unspecified type.

MAPA 1 (15).
MAP 1 (15).

MIESZKANIA W 2023 R.^a
DWELLING IN 2023^a

Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie
Average number of persons per dwelling

^a Na podstawie bilansów; stan w dniu 31 grudnia.
^a Based on balances; as of 31 December.

TABL. 7 (50). **MIESZKANIA, NA BUDOWĘ KTÓRYCH WYDANO POZWOLENIA^a**
DWELLINGS FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN GRANTED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	8261	13849	13916	11562	TOTAL
W nowych budynkach mieszkalnych ^b	7749	13544	13481	11035	In new residential buildings ^b
jednorodzinnych ^c	2811	4216	4089	3200	single-family ^c
wielorodzinnych ^d	4938	9328	9392	7835	multi-family ^d
W nowych budynkach zbiorowego zamieszkania i nowych budynkach niemieszkalnych	26	22	16	14	In new residences for communities and new non-residential buildings
Powstałe w wyniku rozbudowy ^e i przebudowy ^f	486	283	419	513	Created as a result of enlarging ^e and adapting ^f

a Od lipca 2015 r. łącznie z mieszkaniami, na budowę których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. b Bez budynków zbiorowego zamieszkania. c O jednym lub dwóch mieszkaniach. d O trzech lub więcej mieszkaniach. e Budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. f Mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.

a Since July 2015 including dwellings which have been registered with a construction project. b Excluding residences for communities. c With one or two dwellings. d With three or more dwellings. e Of residential and non-residential buildings. f Of dwellings and non-residential spaces.

TABL. 8 (51). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

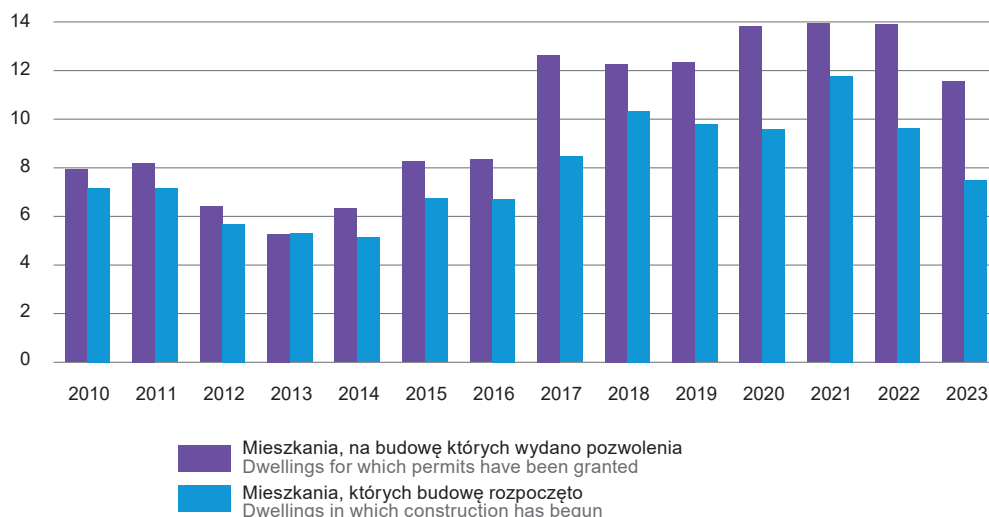
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	6732	9605	9653	7477	TOTAL
Indywidualne	3431	3524 ^a	3359	2909	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3125	5746 ^b	6107	4504	For sale or rent
Spółdzielcze	127	105	–	–	Cooperatives
Komunalne (gminne)	48	23	75	64	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	–	203	112	–	Public building society
Zakładowe	1	4	–	–	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5 na str. 213.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see general notes to the chapter, item 5 on page 213.

WYKRES 6 (55). **MIESZKANIA (POZWOLENIA, ROZPOCZĘTE BUDOWY)**
 CHART 6 (55). **DWELLINGS (PERMITS, CONSTRUCTION IN PROGRESS)**

tys.
thousands

TABL. 9 (52). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

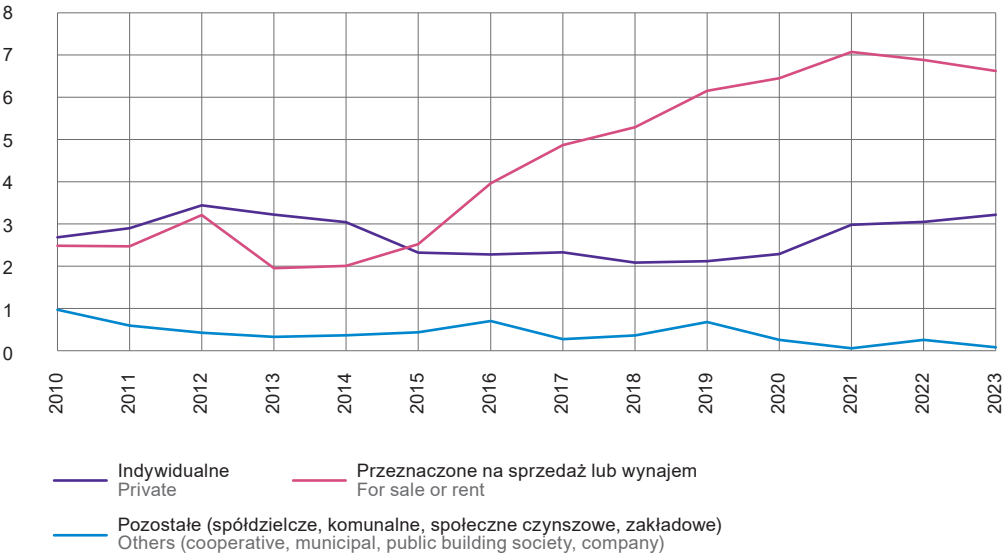
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Mieszkania	5277	8994	10190	9924	Dwellings
miasta	3393	6461	6778	6325	urban areas
wieś	1884	2533	3412	2990	rural areas
Indywidualne ^a	3074	2288	3049	3218	Private ^a
miasta	1515	843	977	1015	urban areas
wieś	1559	1445	2072	2203	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	1768	6450	6884	6624	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	118	36	–	16	Cooperative
Komunalne (gminne)	149	–	–	61	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	60	220	257	–	Public building society
Zakładowe	108	–	–	5	Company
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	96,4	77,9	78,7	132,7	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	79,9	68,0	64,7	140,8	urban areas
wieś	126,2	103,0	106,5	129,0	rural areas
Indywidualne ^a	124,0	137,6	133,9	55,7	Private ^a
miasta	109,0	145,1	138,0	50,0	urban areas
wieś	138,5	133,2	132,0	46,1	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	58,5	57,6	55,4	–	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	58,2	59,0	–	123,0	Cooperative
Komunalne (gminne)	44,1	–	–	–	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	52,8	52,8	48,5	48,5	Public building society
Zakładowe	68,4	–	–	–	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi do działu, ust. 5 na str. 213.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see notes to chapter, item 5 on page 213.

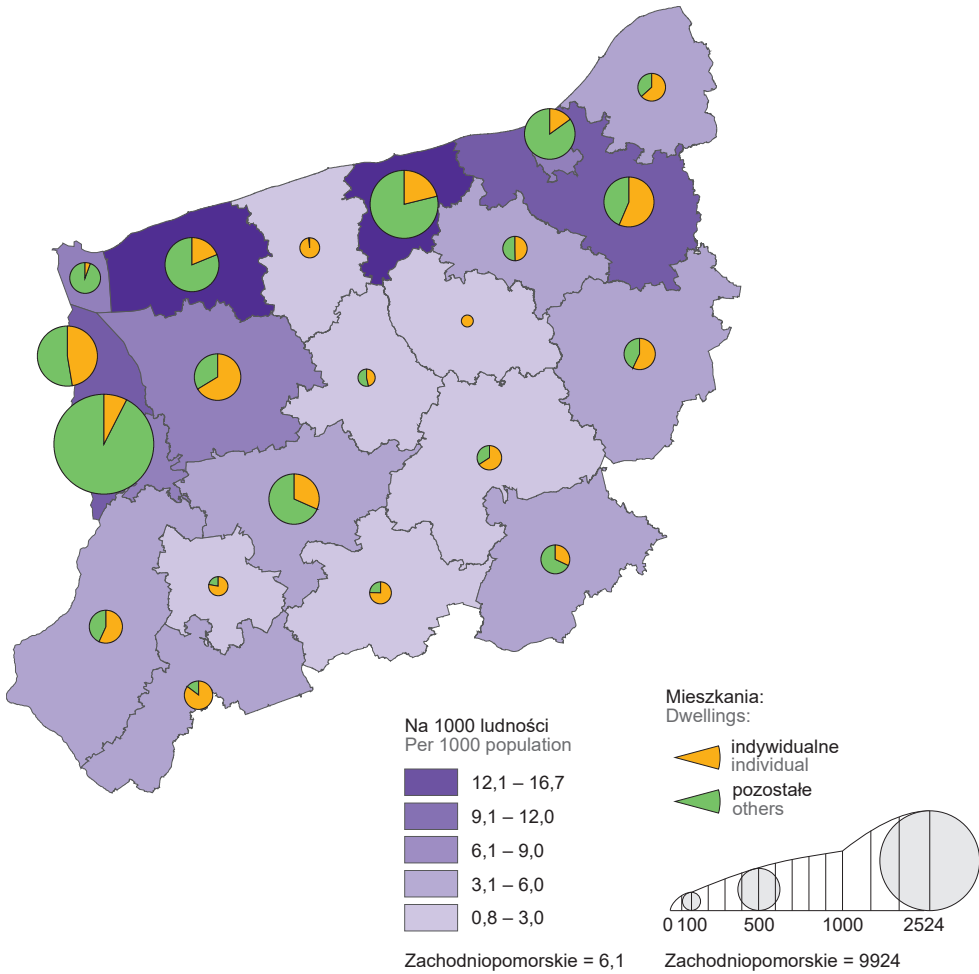
WYKRES 7 (56). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA**
CHART 7 (56). DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION

tys.
thousands

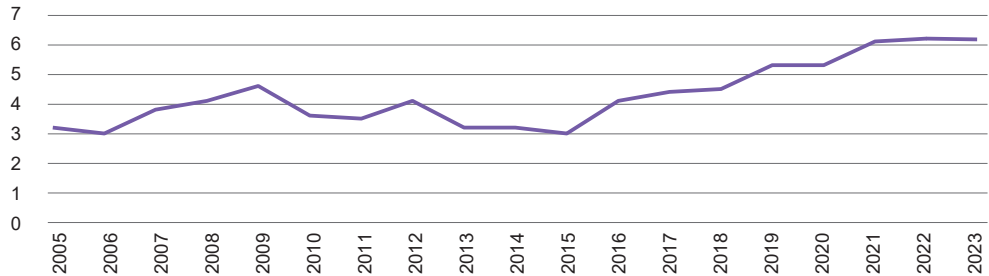

MAPA 2 (16).
MAP 2 (16).

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2023 R.
DWELLINGS COMPLETED IN 2023

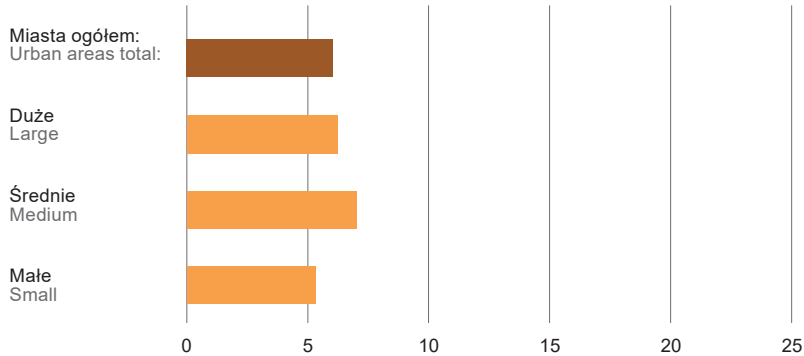

Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności
Dwellings completed per 1000 population

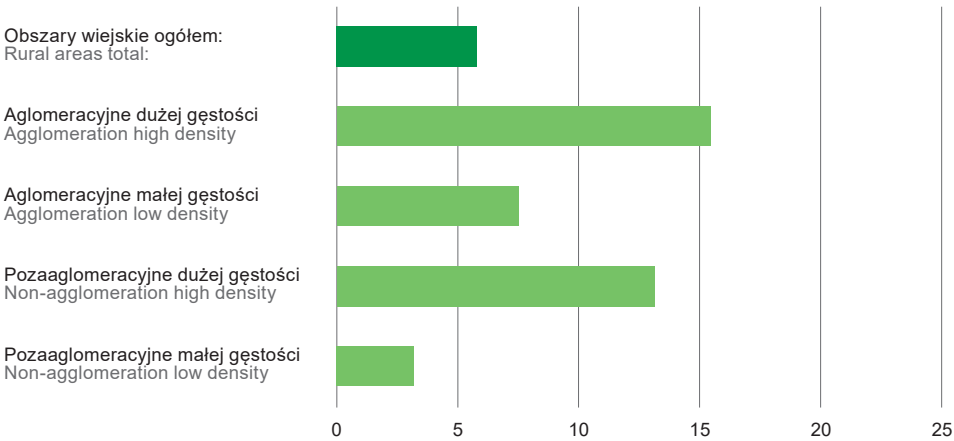
WYKRES 8 (57). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

CHART 8 (57). DWELLINGS COMPLETED PER 1000 POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

WYKRES 9 (58). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 LUDNOŚCI WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 9 (58). DWELLINGS COMPLETED PER 1000 POPULATION BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

TABL. 10 (53). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 grudnia
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km:					Distribution network in km:
Wodociągowa	11096,2	11452,3	12568,8	12536,1	Water supply
miasta	3269,1	3446,3	3928,4	3899,0	urban areas
wieś	7827,1	8006,0	8640,4	8637,1	rural areas
Kanalizacyjna ^a	7761,8	8198,1	8418,1	8543,4	Sewage ^a
miasta	2925,9	3164,4	3233,7	3300,3	urban areas
wieś	4835,9	5033,7	5184,4	5243,1	rural areas
Żużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	56,4	57,6	56,8	56,8	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
na 1 mieszkańca w m ³	32,9	34,6	34,5	34,7	per capita in m ³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	39,6	40,8	40,2	40,3	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	33,6	35,7	35,8	36,2	per capita in m ³
Wieś:					Rural areas:
w hm ³	16,8	16,8	16,6	22,5	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	31,2	32,1	31,7	31,7	per capita in m ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	72,4	70,5	69,7	70,2	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczane	72,4	70,5	69,7	70,2	Of which treated

a Łącznie z kolektorami.

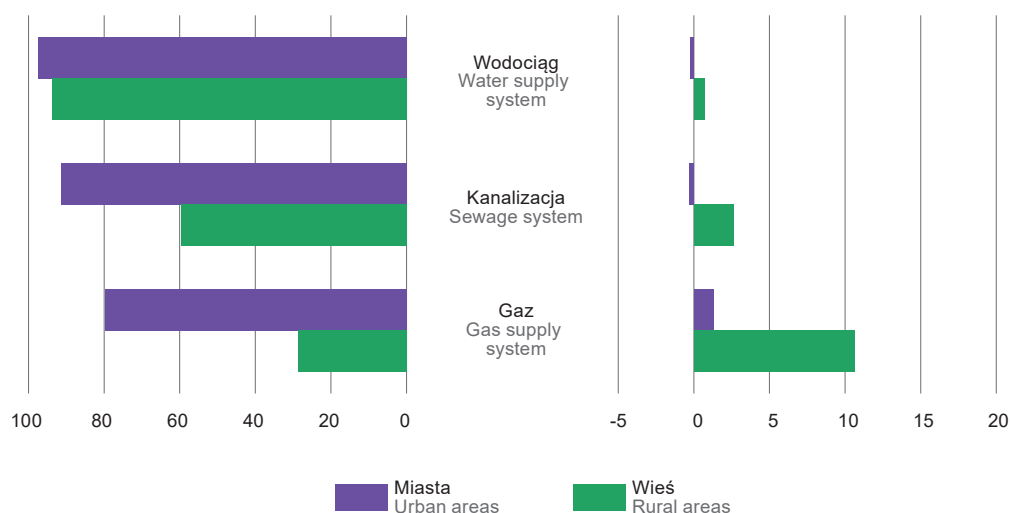
a Including collectors.

WYKRES 10 (59). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2023 R.**

CHART 10 (59). **POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEM IN 2023**

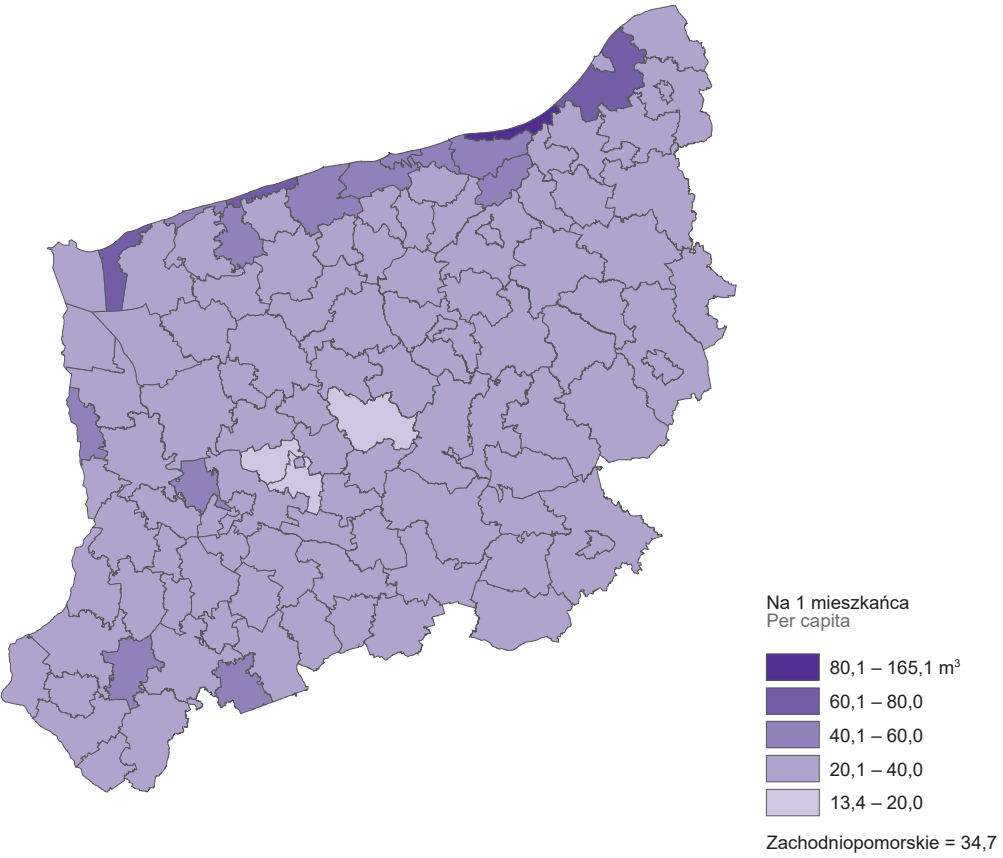
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności
Population using system in % of total population

Wzrost/spadek w porównaniu z 2015 r. w p. proc.
Increase/decrease in relation to 2015 in percentage points

MAPA 3 (17).
MAP 3 (17).

ZUŻYCIE WODY Z WODOCIĄGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2023 R.
CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS
IN 2023

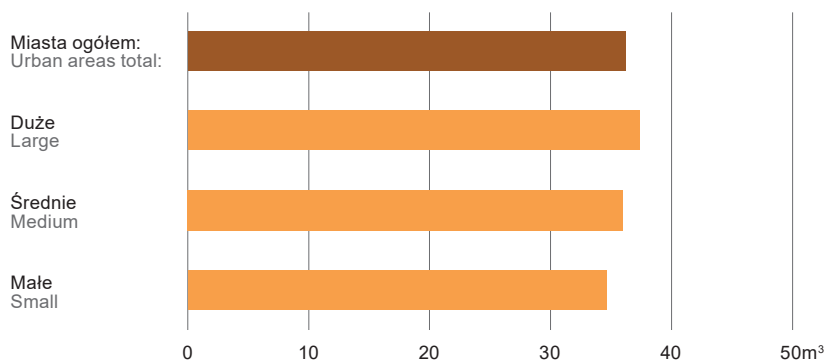

Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych
Consumption of water from water supply system in households

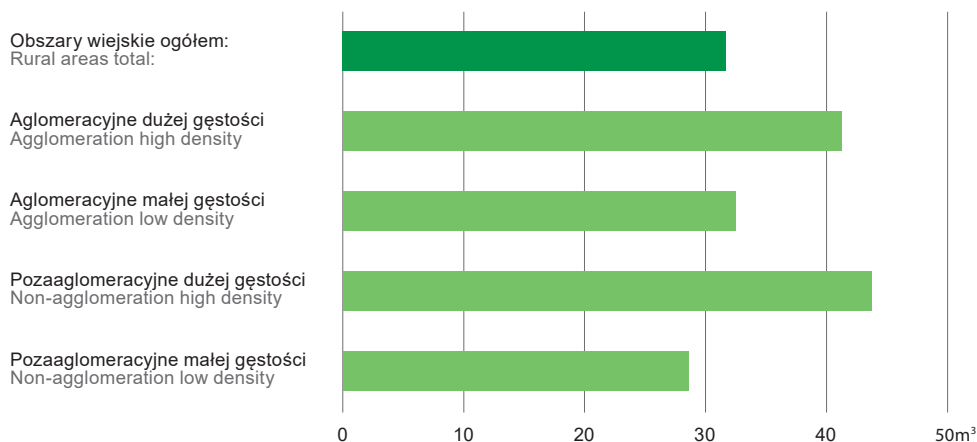
WYKRES 11 (60). **ZUŻYCIE WODY Z WODOCIĄGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

CHART 11 (60). CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

WYKRES 12 (61). **ZUŻYCIE WODY Z WODOCIĄGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 12 (61). CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

TABL. 11 (54). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 grudnia) w tys.					Consumers (as of 31 December) in thousands
Miasta	469,7	512,7	529,0	531,6	Urban areas
Wieś	165,8	184,6	195,9	200,8	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku):					Consumption (during the year):
W GWh	1136,4	1293	1235,7	1222	In GWh
miasta	779,4	866,1	820,4	801	urban areas
wieś	357,0	426,9	415,3	421	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	662,7	758,4	731,4	718,5	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1659,3	1689,3	1550,9	1506,7	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2153,5	2312,4	2119,6	2096,6	rural areas – per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

a The number of consumers as of 31 December was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Climate and Environment.

TABL. 12 (55). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	7193,9	7808,2	8034,1	8149,3	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	1680,0 ^a	1688,8 ^a	816,1	816,1	of which transmission
miasta	121,6 ^a	130,8 ^a	85,2	85,2	urban areas
wieś	1558,5 ^a	1558,0 ^a	731,0	731,0	rural areas
Miasta	3208,3	3457,8	3607,5	3686,4	Urban areas
Wieś	3985,6	4350,5	4426,6	4462,9	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^b w tys.	375,9	413,6	441,5	450,1	Consumers of gas from gas supply system^b in thousands
Miasta	343,0	367,6	383,3	386,5	Urban areas
Wieś	32,9	46,0	58,2	63,6	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system (during the year):
W GWh	2250,6	2606,5	2843,2	2607,6	In GWh
miasta	1830,0	2061,3	2203,1	2013,6	urban areas
wieś	420,6	545,2	640,1	598,9	rural areas
Na 1 mieszkańca w kWh	1313,2	1539,4	1728,3	1593,6	Per capita in kWhc
miasta	1556,0	1780,2	1964,3	1806,2	urban areas
wieś	782,2	1018,4	1222,8	1139,0	rural areas

a Łącznie z siecią rozdzielczą o ciśnieniu wyższym niż 0,5 MPa. b Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

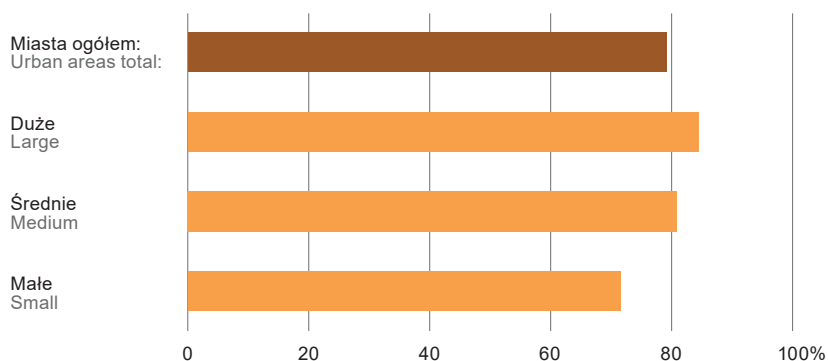
a Including distribution network with a pressure of more than 0,5 MPa. b Including consumers using collective gasmeters.

TABL. 13 (56). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 grudnia
HOUSE-HEATING
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła przesyłowa i rozdzielcza w km	679,1	706,4	724,4	737,1	721,7	15,4	Heating transmission and distribution network in km
Kotłownie	1243	1774	1917	1913	1497	416	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	10997,3	4955,2	5213,3	8420,8	8343,5	77,3	Sale of heating energy (during the year) in TJ

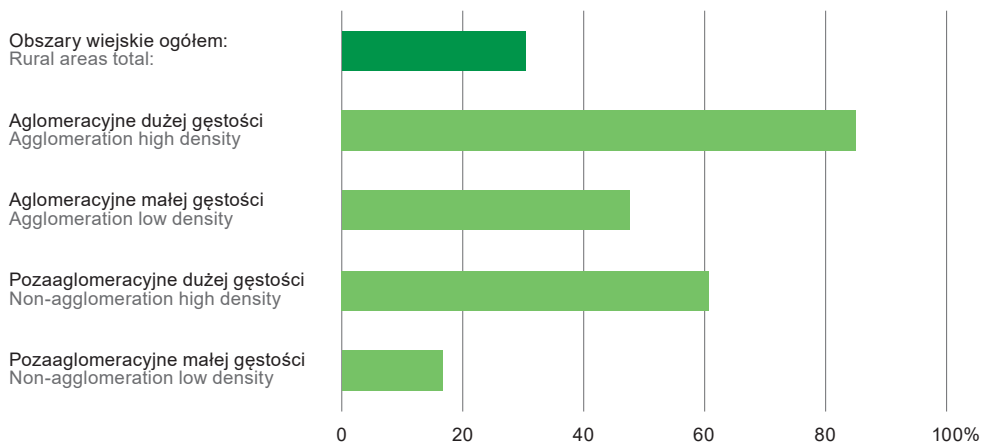
WYKRES 13 (62). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI GAZOWEJ W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

CHART 13 (62). **POPULATION USING GAS SUPPLY SYSTEM IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023**

WYKRES 14 (63). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI GAZOWEJ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 14 (63). **POPULATION USING GAS SUPPLY SYSTEM BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**

Dział VIII. Edukacja i wychowanie
Chapter VIII. Education

TABL. 1 (57). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a PRE-PRIMARY EDUCATION^a				
Placówki	850	848	862	Establishments
w tym na wsi	336	321	323	of which in rural areas
w tym:				of which:
Przedszkola	448	465	469	Nursery schools
w tym specjalne	21	17	17	of which special
w tym na wsi	90	97	98	of which in rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	315	308	311	Pre-primary sections in primary schools
SZKOŁY SCHOOLS				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	538	525	525	primary
w tym na wsi	258	247	247	of which in rural areas
gimnazja	.	.	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	29	30	29	special job-training
branżowe I stopnia	91	89	91	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	3	8	11	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	104	107	106	general secondary
technika	92	91	91	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne	6	5	5	general art
policealne	65	59	58	post-secondary
dla dorosłych	59	45	41	for adults
Uczelnie	14	14	14	Higher education institutions
NAUCZYCIELE^b TEACHERS^b				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	10886	10549	10198	primary
w tym na wsi	.	.	.	of which in rural areas
gimnazja	.	.	.	lower secondary
branżowe I stopnia ^c	846	839	860	stage I sectoral vocational ^c
branżowe II stopnia	1	7	11	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	1916	2003	2091	general secondary
technika ^d	2158	2170	2269	technical secondary ^d
policealne	119	105	112	post-secondary
Uczelnie	3407	3335	3334	Higher education institutions
DZIECI, UCZNIOWIE I STUDENCI CHILDREN, PUPILS AND STUDENTS				
Wychowanie przedszkolne:	56502	59715	58131	Pre-primary education:
dzieci w wieku 6 lat	15209	16413	16768	6-year-old children
w tym w przedszkolach	9062	10215	10266	of which in nursery schools
Szkoły:				Schools:
podstawowe	128024	129857	123655	primary
w tym na wsi	30052	29516	28499	of which in rural areas
gimnazja	.	.	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	484	529	502	special job-training
branżowe I stopnia	9415	9391	10128	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	54	162	299	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	24885	28656	31659	general secondary
technika	25689	27807	29655	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne	746	698	655	general art
policealne	7498	9204	9359	post-secondary
dla dorosłych	4835	4206	4775	for adults
Uczelnie	34144	31758	32542	Higher education institutions

a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.

b–d Łącznie ze szkołami: b – dla dorosłych; c – specjalnymi przysposabiającymi do pracy; d – ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

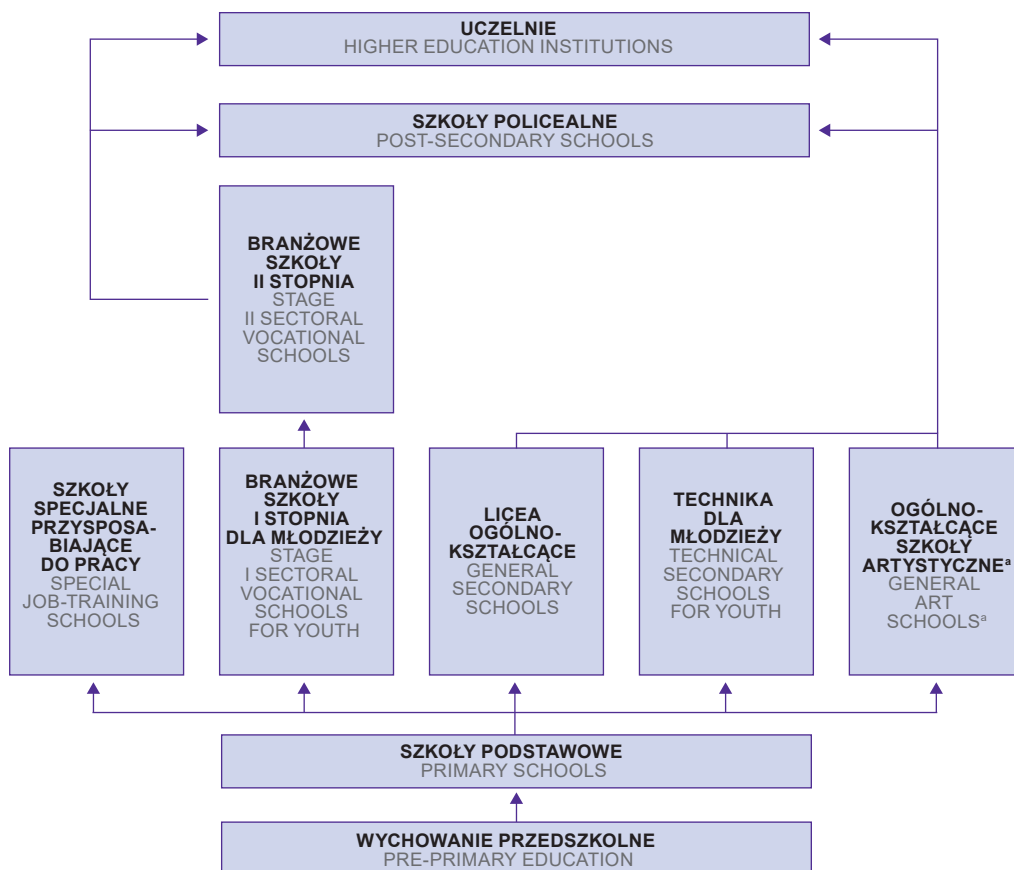
a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. b–d Including schools:

b – for adults; c – special job-training schools; d – general art schools leading to professional certification.

TABL. 1 (57). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVELS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
ABSOLWENCI		GRADUATES		
Szkoły:				Schools:
podstawowe	14814	21563	.	primary
gimnazja	.	.	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	71	118	.	special job-training
branżowe I stopnia	1564	2193	.	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	.	13	.	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	5501	5914	.	general secondary
technika	4208	4398	.	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne	128	115	.	general art
policealne	2153	3067	.	post-secondary
dla dorosłych	1718	473	.	for adults
Uczelnie	7454	6671	.	Higher education institutions

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2022/23
EDUCATION BY LEVELS IN THE 2022/23 SCHOOL YEAR

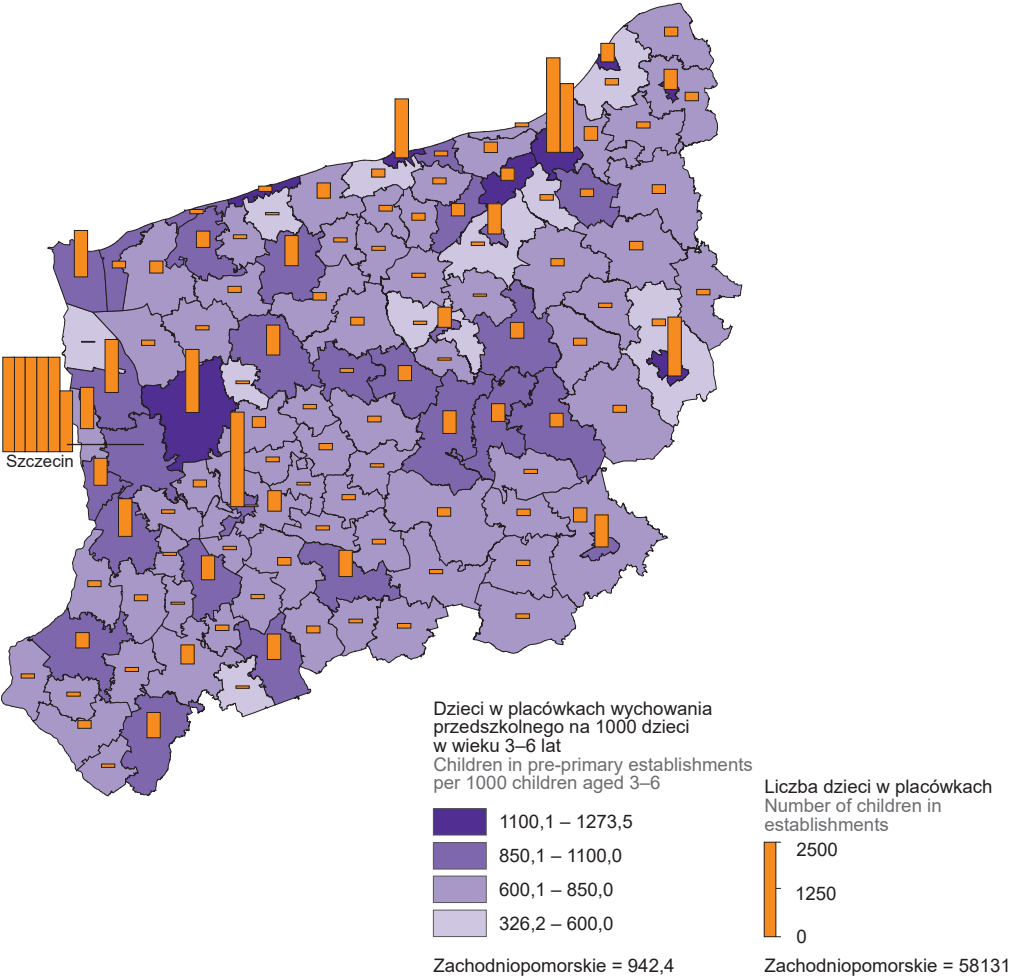

a Dające uprawnienia zawodowe.

a Leading to professional certification.

MAPA 1 (18).
MAP 1 (18).

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a W ROKU SZKOLNYM 2023/24
PRE-PRIMARY EDUCATION^a IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR

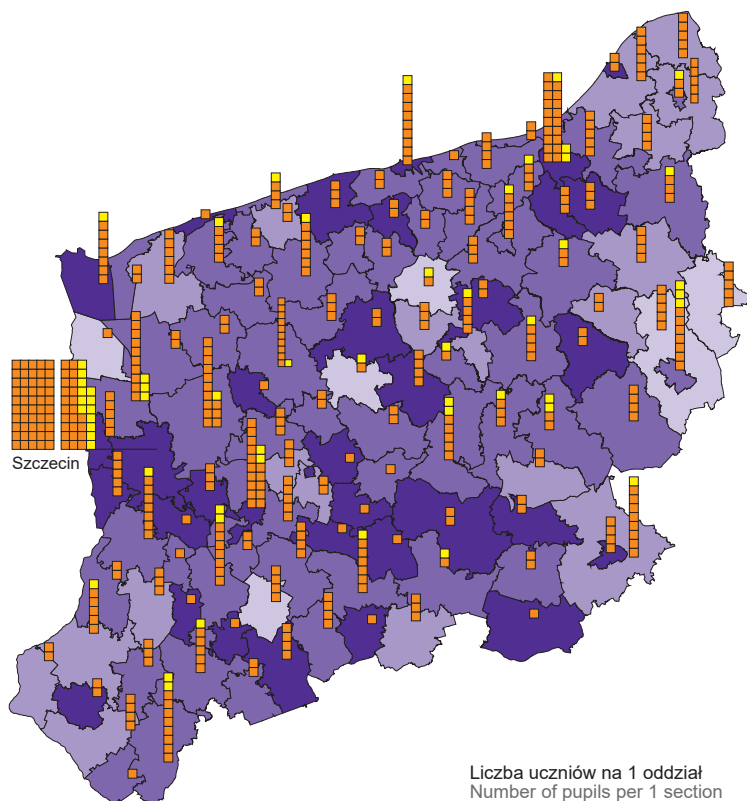
Liczba placówek
Number of establishments

^a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.
^a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres.

MAPA 2 (19).
MAP 2 (19).

SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2023/24
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR

Liczba uczniów na 1 oddział
Number of pupils per 1 section

Zachodniopomorskie = 17

Liczba szkół podstawowych
Number of primary schools

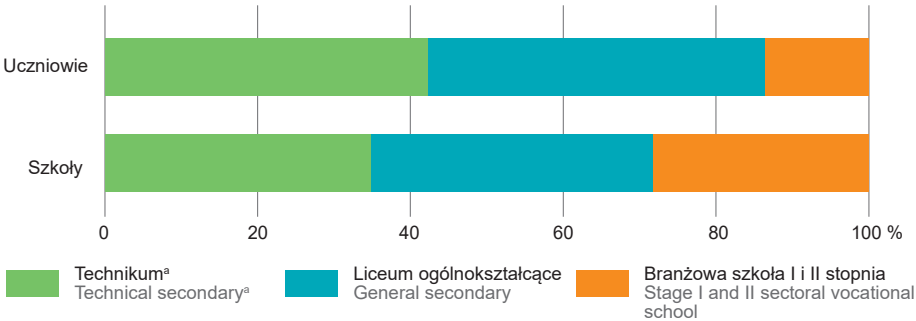
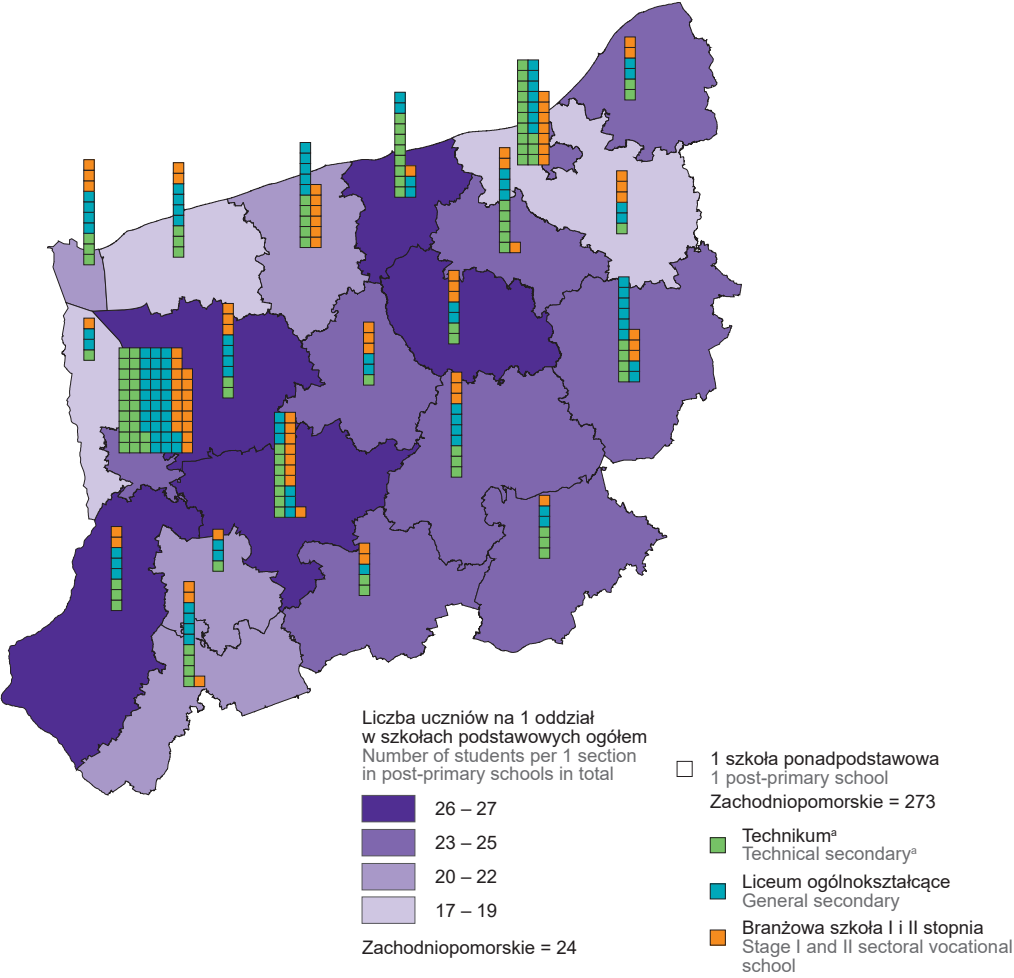

MAPA 3 (20).

**SZKOŁY PONADPODSTAWOWE DLA MŁODZIEŻY (BEZ SZKÓŁ SPECJALNYCH)
W ROKU SZKOLNYM 2023/24**

MAP 3 (20).

**POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH (EXCLUDING SPECIAL SCHOOLS)
IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR**

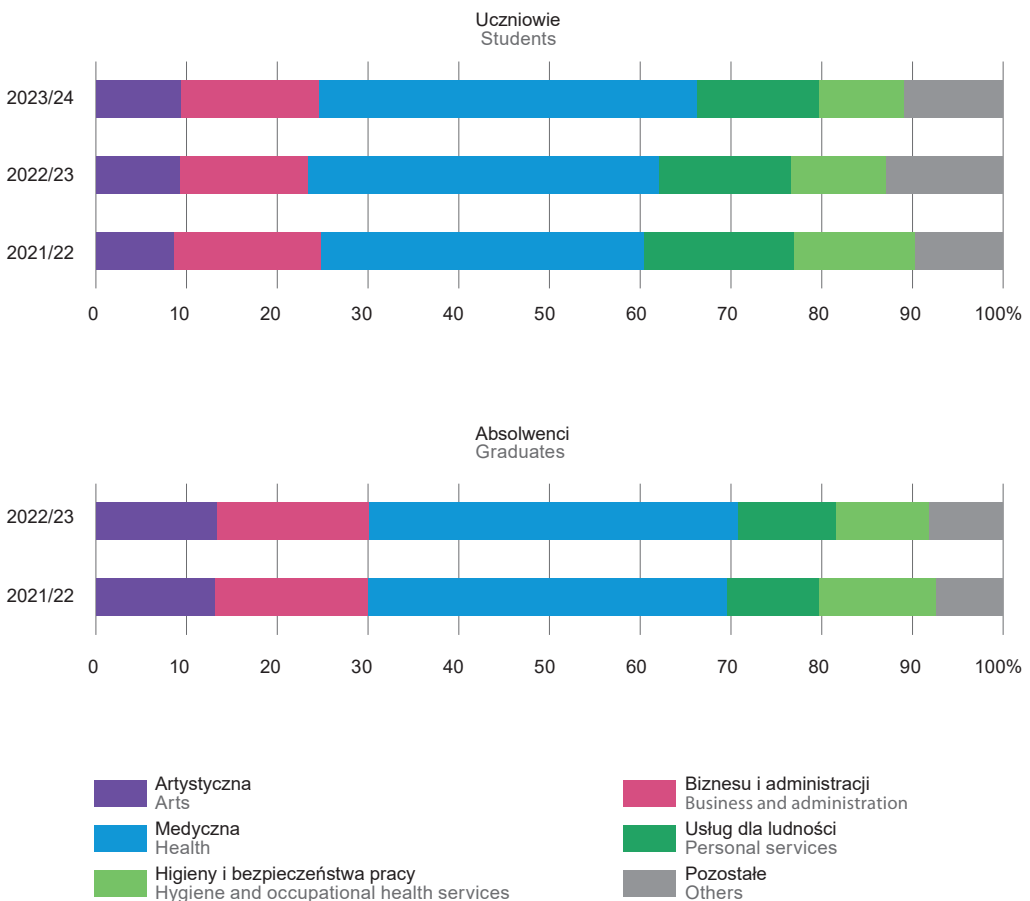

^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^a Including general art schools leading to professional certification.

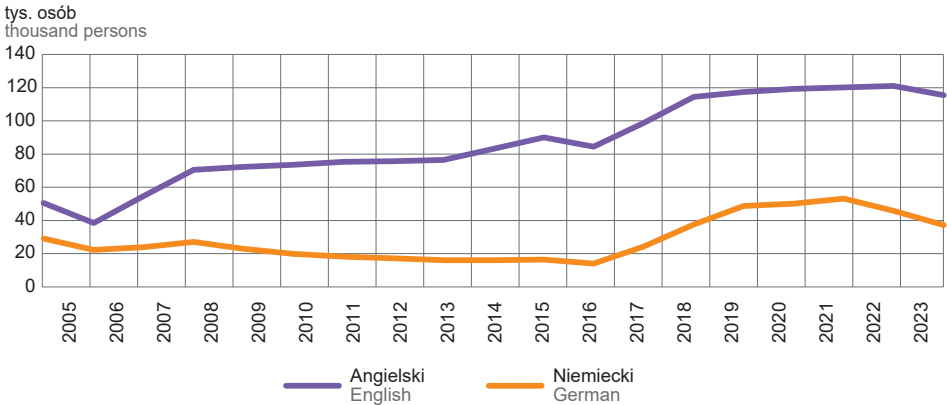
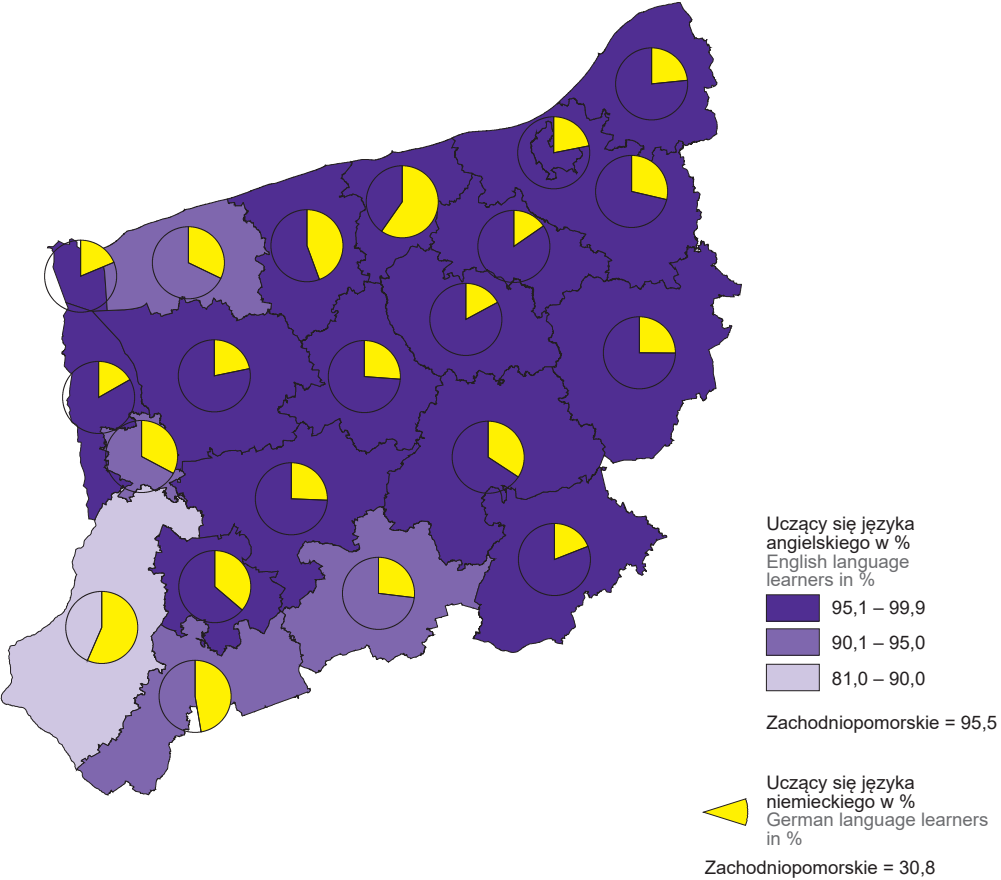
TABL. 2 (58). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
Szkoły	64	58	57	Schools
Oddziały	419	483	465	Sections
Uczniowie	7493	9197	9352	Students
w tym kobiety	5679	7079	7056	of which females
Absolwenci	2153	3067	.	Graduates
w tym kobiety	1709	2425	.	of which females

WYKRES 1 (64). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
CHART 1 (64). **STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS**
(excluding special schools) **BY NARROW FIELDS OF EDUCATION**

MAPA 4 (21). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2023/24 (bez szkół specjalnych)**
MAP 4 (21). **PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN PRIMARY SCHOOLS IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR (excluding special schools)**

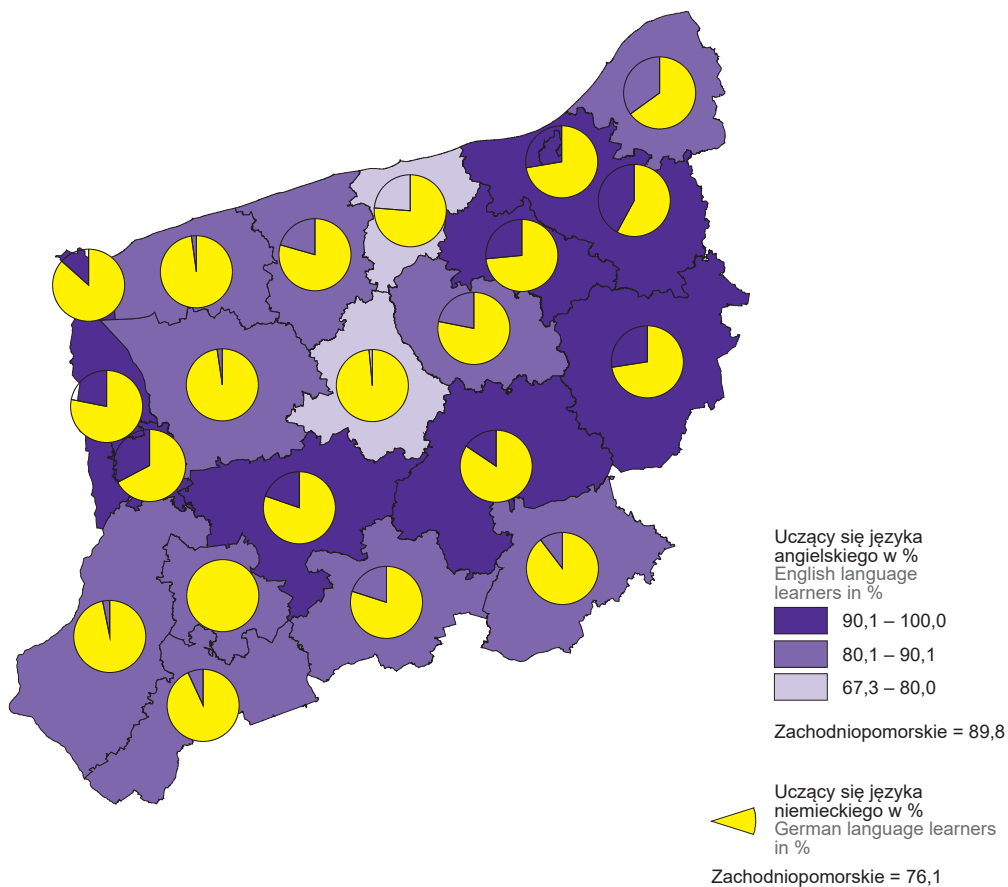

MAPA 5 (22).

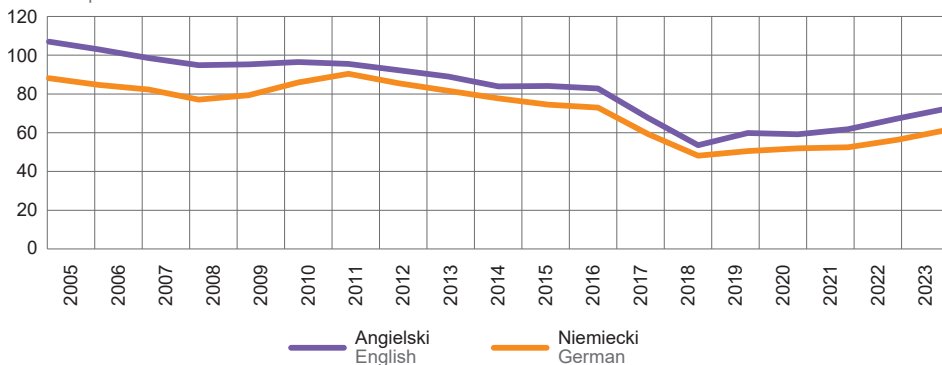
**UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH
DLA MŁODZIEŻY I SZKOŁACH POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2023/24
(bez szkół specjalnych)**

MAP 5 (22).

**PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN POST-PRIMARY
SCHOOLS FOR YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS
IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR (excluding special schools)**

tys. osób
thousand persons

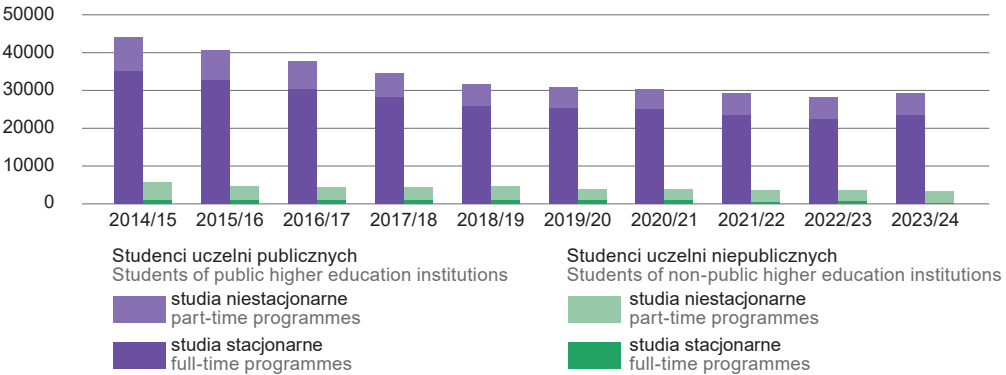
TABL. 3 (59). **UCZELNIE W ROKU AKADEMICKIM 2023/24**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE 2023/24 ACADEMIC YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczelnie Higher education institutions	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students			Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
			ogółem total	z ogółem	of total		
				a studiach stacjonarnych full-time programmes	cudzoziemcy foreigners		
O G Ó Ł E M	14	3334	32542	23828	2400	6671	TOTAL
nadzorowane przez ministra właściwego ds.:							supervised by the minister responsible for:
Szkolnictwa Wyższego	11	2246	23625	16326	1270	5027	Higher Education
Zdrowia	1	591	5425	4644	585	1028	Health
Gospodarki Morskiej	1	257	2671	2047	489	397	Maritime Economy
Kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	1	240	811	811	56	219	Culture and protection of national heritage

a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b W podziale według uczelni – osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

a Full-time and part-time employed, expressed in full-time equivalents, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b In the breakdown by types of higher education institutions – persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2023.

WYKRES 2 (65). **STUDENCI UCZELNI**
CHART 2 (65). **STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS**

TABL. 4 (60). **UCZESTNICY STUDIÓW PODYPLOMOWYCH I DOKTORANCI**
NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMME STUDENTS AND DOCTORAL STUDENTS

LATA YEARS	Uczestnicy studiów podyplomowych Non-degree postgraduate programme students		Doktoranci Doctoral students			
			na studiach doktoranckich in doctoral programmes		w szkołach doktorskich in doctoral schools	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
2020/21	3918	3284	736	427	220	108
2022/23	2124	1686	255	141	356	185
2023/24	2141	1716	93	44	410	225

TABL. 1 (61). OCHRONA ZDROWIA – PODSTAWOWE DANE
Stan w dniu 31 grudnia
BASIC DATA ON HEALTH CARE
As of 31 December

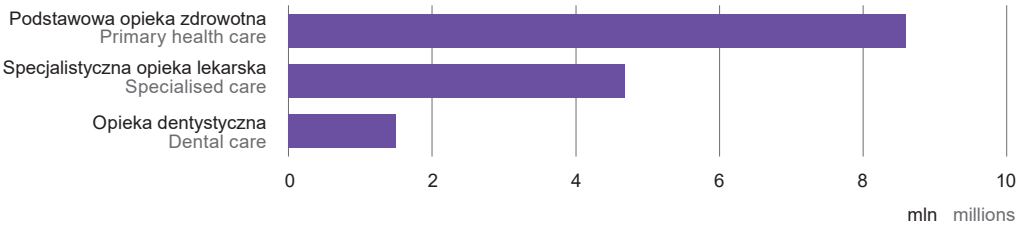
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
PRACOWNICY MEDYCZNI		MEDICAL PERSONNEL			
Lekarze ^a	5168 ^b	5186	5263	5555	Medical consultations ^a
Lekarze dentyści ^a	1646 ^b	1627	1656	1741	Dental consultations ^a
Pielęgniarki i położne ^a	9240 ^b	8930	8931	8914	Nurses and midwives ^a
Fizjoterapeuci ^a	1172	1445	1539	2674	Physiotherapists ^a
Diagności laboratoryjni	373	482	507	497	Laboratory diagnosticians
Farmaceuci	983	1057	1039	1042	Pharmacists
AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA		OUTPATIENT HEALTH CARE			
Przychodnie	931	884	997	1024	Outpatient departments
miasta	797	779	876	911	urban areas
wieś	134	105	121	113	rural areas
Praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów ^c	321	230	205	191	Practices of medical and dental consultations ^c
miasta	287	207	183	170	urban areas
wieś	34	23	22	21	rural areas
Porady udzielone ^d w ciągu roku w tys.	14578,9	12044,0	14390,2	15312,2	Consultations provided ^d during the year in thousands
lekarskie ^e	12863,3	10880,7	12977,4	13824,6	medical ^e
w tym w opiece zdrowotnej:					of which in health care:
podstawowej	8093,4	6943,3	7977,1	8550,6	primary
specjalistycznej	4490,8	3707,2	4434,8	4691,8	specialised
stomatologiczne	1715,6	1163,3	1412,8	1487,5	stomatological
SZPITALE		HOSPITALS			
Szpitala ogólne	48	44	44	46	General hospitals
łóżka ^f	8268	6901	6809	6631	Beds ^f
Leczenie ^g w ciągu roku na:	347143	249704	281480	293774	Inpatients ^g during the year per:
10 tys. ludności	2025,5	1498,6	1711,1	1795,4	10 thousand population
1 łóżko ^f	42,1	36,3	41,3	43,8	bed ^f

a Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych nieporównywalne z opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi do działów, ust. 2 na str. 215. b Dane o lekarzach, lekarzach dentyście, pielęgniarkach i położnych dotyczą roku 2019 r. c Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakt z NFZ lub z przychodniami. d Łącznie z poradami opłaconymi w przychodniach przez pacjentów oraz łącznie z poradami udzielonymi w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. e Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom niehospitalizowanym. f Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną miesięczną liczbę łóżek w roku. g Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.
a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources incomparable with data published in previous editions of the Yearbook; see notes to chapters, item 2 on page 215. b Data on doctors, dentists, nurses and midwives refer to 2019 c Data concern practices that have signed contract with the National Health Fund or out-patient departments. d Including consultations paid by patients in out-patient departments as well as including consultations provided as part of night and holiday health care. e Including consultations provided in admission rooms for non-hospitalised patients. f Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards; the indicator was calculated using the average monthly number of beds in the year. g Excluding inter-ward patient transfer.

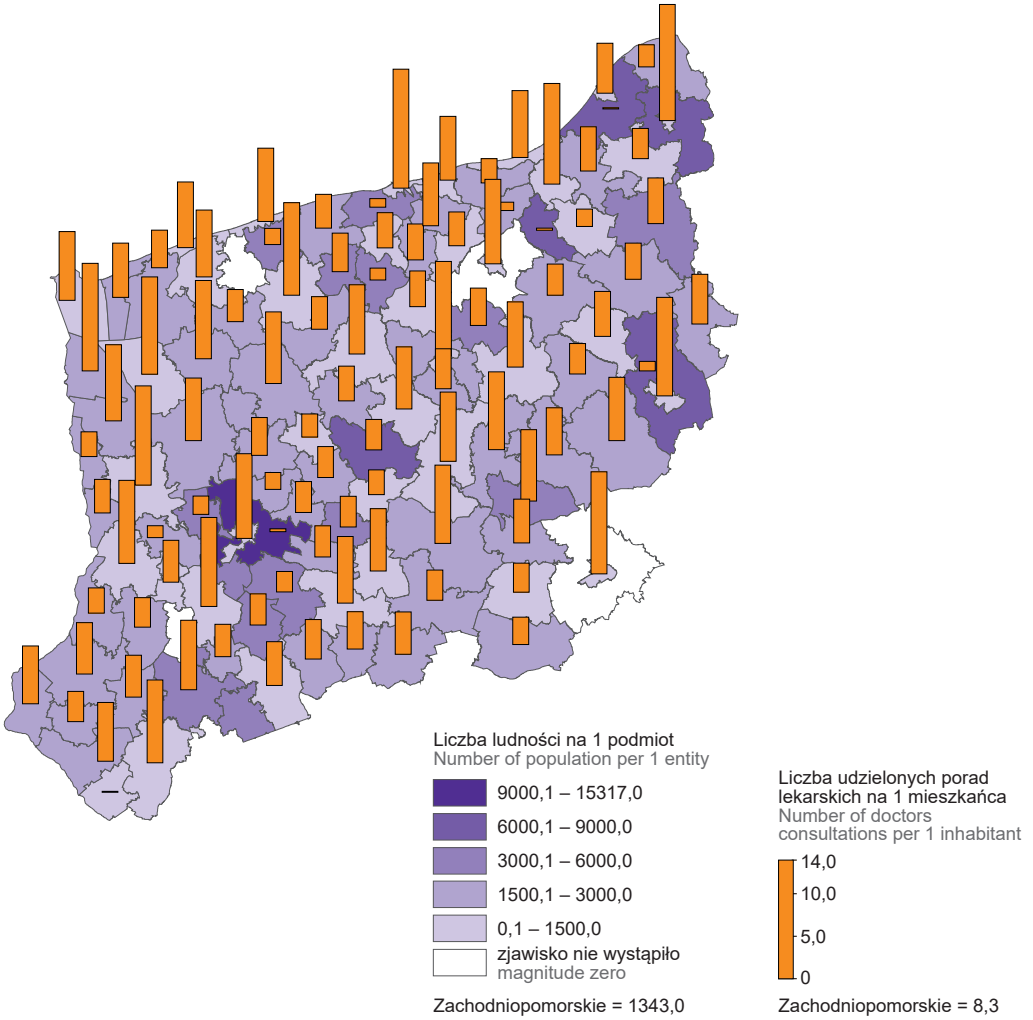
Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

WYKRES 1 (66). PORADY AMBULATORYJNE W 2023 R.
CHART 1 (66). OUT-PATIENT HEALTH CARE CONSULTATIONS IN 2023

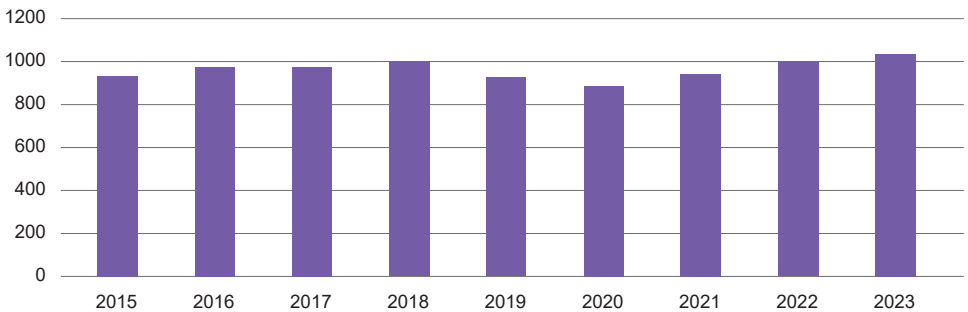

MAPA 1 (23).
MAP 1 (23).

AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2023 R.
OUTPATIENT HEALTH CARE IN 2023

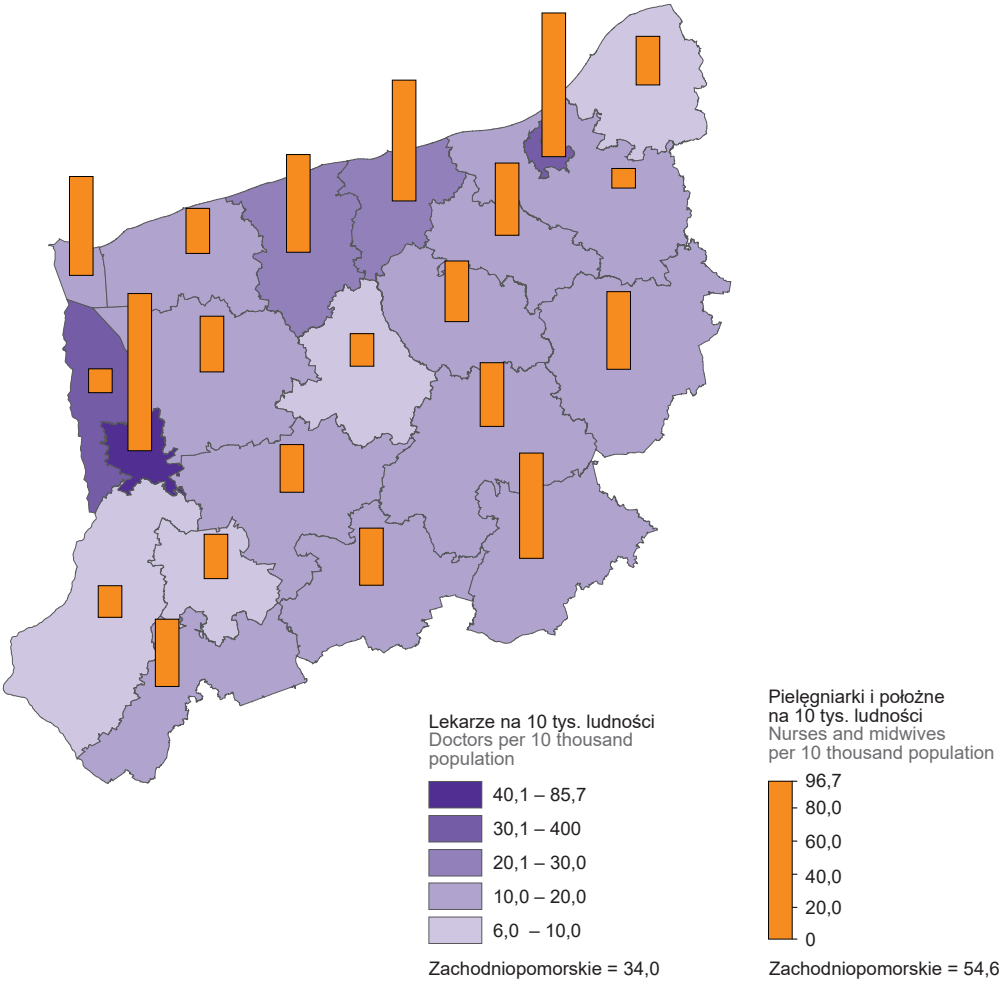

Przychodnie
Outpatient departments

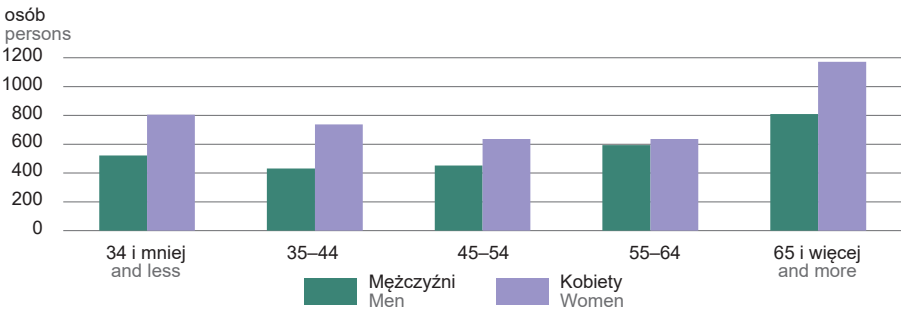

MAPA 2 (24).
MAP 2 (24).

PRACOWNICY MEDYCZNI W 2023 R.
MEDICAL PERSONNEL IN 2023

Lekarze uprawnieni do wykonywania zawodu medycznego według grup wieku i płci w 2023 r.
Doctors entitled to practise medical profession by age groups and sex in 2023

TABL. 2 (62). LEKARZE SPECJALIŚCI^a
Stan w dniu 31 grudnia
MEDICAL SPECIALISTS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Lekarze specjaliści	3393	3429	3485	4279	Medical specialists
w tym w zakresie:					of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	211	220	241	301	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii	524	528	545	643	Surgery
Chorób płuc	102	101	99	121	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	599	604	592	690	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii	85	83	86	107	Dermatology and venereology
Kardiologii	127	131	137	154	Cardiology
Medycyny rodzinnej	462	469	470	542	General practitioners
Neurologii	113	115	113	135	Neurology
Okulistyki	143	139	139	191	Ophthalmology
Onkologii	39	40	46	51	Oncology
Otolaryngologii	73	76	73	98	Otolaryngology
Pediatrici	233	243	242	332	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	273	271	274	337	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii	130	138	147	173	Psychiatry
Radiodiagnostyki	148	147	164	192	Radiodiagnostics

a Dane szacunkowe. Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych nieporównywalne z opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 215.

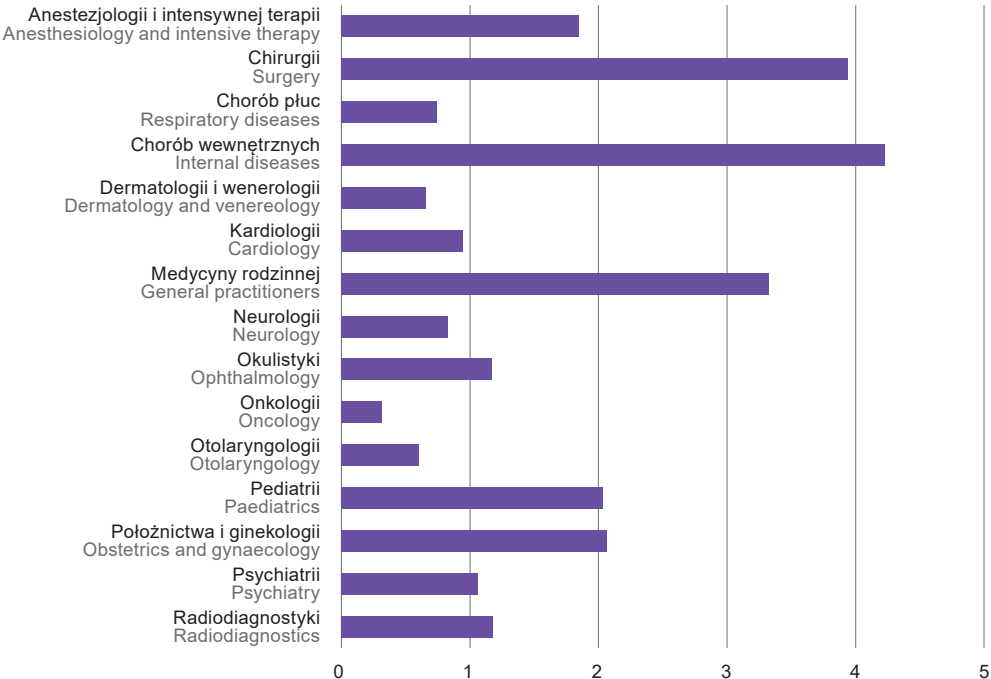
Uwaga: suma liczby posiadanych specjalizacji jest większa niż łączna liczba lekarzy specjalistów z uwagi na możliwość posiadania większej liczby specjalizacji przez jedną osobę.

a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources incomparable with data published in previous editions of the Yearbook; see notes to chapter, item 2 on page 215.

Note: the sum of the number of specializations is greater than the total number of medical specialist due to the possibility of having more specializations by one.

WYKRES 2 (67). LEKARZE SPECJALIŚCI WEDŁUG WYBRANYCH SPECJALNOŚCI NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2023 R.

CHART 2 (67). DOCTOR SPECIALISTS BY SELECTED SPECIALISATION PER 10 THOUSAND POPULATION IN 2023

TABL. 3 (63). SZPITALE OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Leczeni ^a w tys.	371,1	275,5	304,4	312,4	Inpatients ^a in thousands
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,3	5,5	5,5	5,4	Average patient stay in days
Łóżka ^b	8268	6901	6809	6631	Beds ^b
w tym na oddziałach:					of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	1047	786	737	755	Internal diseases
Kardiologicznych ^c	300	258	247	246	Cardiological ^c
Chirurgicznych	1820	1433	1481	1442	Surgical
Pediatrycznych	509	339	348	324	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	816	595	582	564	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	254	254	244	243	Oncological
Intensywnej terapii	182	205	185	187	Intensive therapy
Zakaźnych	149	136	138	84	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	250	211	208	195	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	77	55	43	41	Dermathological
Neurologicznych	272	244	228	228	Neurological
Psychiatrycznych	490	475	460	406	Psychiatric

a Leczeni w trybie stacjonarnym łącznie z ruchem międzyoddziałowym. b Stan w dniu 31 grudnia. c łącznie z oddziałami intensywnego nadzoru kardiologicznego.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Inpatients including inter-ward transfer. b As of 31 December. c Including intensive cardiologic care wards.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 4 (64). LECZNICTWO UZDROWISKOWE
HEALTH RESORT TREATMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sanatoria ^a	38	33	34	35	Sanatoria ^a
łożka ^a	10100	9894	10459	10777	beds ^a
kuracjusze lecznictwa stacjonarnego w tys.	183,2	103,3	173,7	216,6	inpatients in thousands
Szpitala uzdrowiskowe ^a	5	5	4	4	Health resort hospitals ^a
łożka ^a	757	693	411	430	beds ^a
kuracjusze lecznictwa stacjonarnego w tys.	10,3	4,6	6,3	6,2	inpatients in thousands

a Stan w dniu 31 grudnia.

U w a g a. W 2023 r. w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego z leczenia w trybie ambulatoryjnym skorzystało łącznie 5176 kuracjuszy.

Źródło: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a As of 31 December.

Note. In 2023 in health resort facilities in outpatient health care system has been treated 5176 of outpatients.

Source: data of the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

TABL. 5 (65). POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE
Stan w dniu 31 grudnia
FIRST AID AND EMERGENCY MEDICAL SERVICES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne:					Units of the State Emergency Medical Services:
Zespoły ratownictwa medycznego	82	82	82	82	Emergency rescue teams
podstawowe	51	67	67	67	basic
specjalistyczne	31	15	15	15	specialists
Lotniczy zespół ratownictwa medycznego	1	1	1	1	Medical air rescue team
Szpitalne oddziały ratunkowe	8	10	10	10	Hospital emergency wards
Wyjazdy na miejsca zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the occurrence places (during the year):
w tysiącach	174,5	160,2	169,5	150,0	in thousands
na 1000 ludności	101,8	96,2	103,0	91,7	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health care benefits in the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	176,5	160,5	170,6	150,4	in thousands
na 1000 ludności	103,4	96,3	103,7	91,9	per 1000 population

TABL. 6 (66). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Regionalne centra ^b	1	1	1	1	Regional centres ^b
Oddziały terenowe ^b	7	7	6	6	Local branches ^b
Krwiodawcy w tys.	25,5	21,9	23,9	23,8	Blood donors in thousands
w tym honorowi	25,5	21,9	23,9	23,8	of which voluntary
Liczba donacji ^c krwi pełnej w tys.	52,3	42,6	50,4	51,3	Number of collected donations ^c of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	56,9	49,6	54,8	56,4	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^d in thousands

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Stan w dniu 31 grudnia. c Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b As of 31 December. c Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. d One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

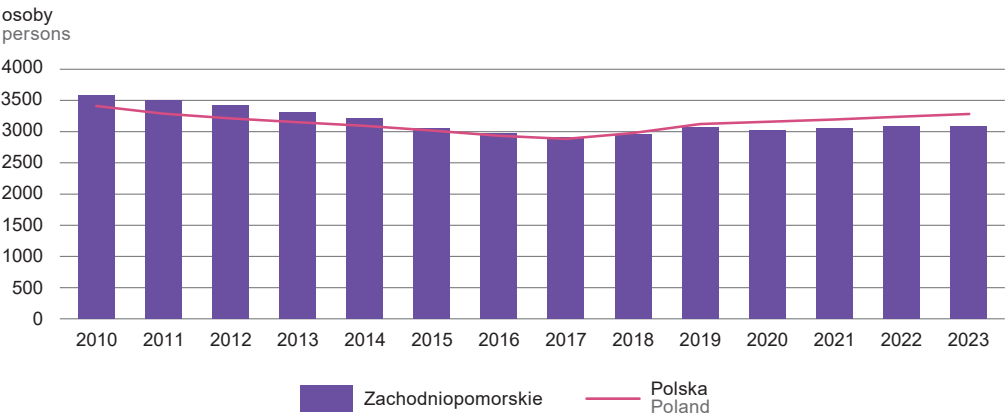
Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 7 (67). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUKTY APTECZNE**
Stan w dniu 31 grudnia
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Apteki	560	549	533	531	Pharmacies
w tym prywatne	559	548	532	530	of which private
w tym na wsi	31	34	34	35	of which in rural areas
Punkty apteczne	44	40	45	41	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	41	36	42	38	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	2832	2820	2838	2853	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	7468	7495	6890	7142	of which in rural areas
1 aptekę	3054	3026	3078	3073	pharmacy
w tym na wsi	17346	15430	15402	14897	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	922	1002	980	964	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

WYKRES 3 (68). **LICZBA LUDNOŚCI NA 1 APTEKĘ OGÓLNODOSTĘPNĄ**
Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (68). **POPULATION PER GENERALLY AVAILABLE PHARMACY**
As of 31 December

TABL. 8 (68). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA NA 100 TYS. LUDNOŚCI**
INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS PER
100 THOUSAND POPULATION

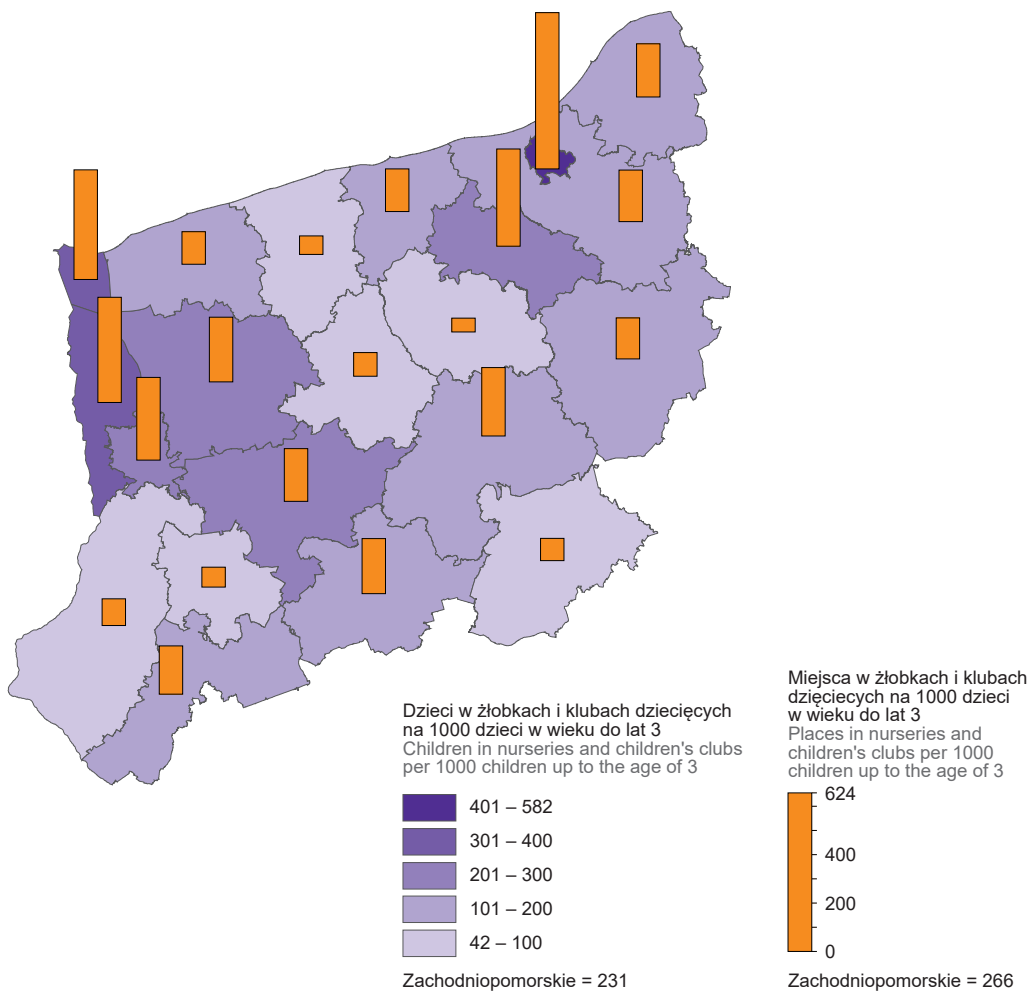
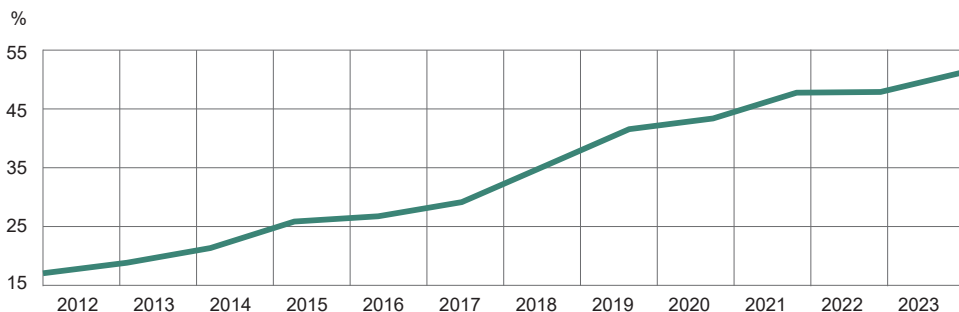
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Gruźlica	13,7	8,9	11,5	11,9	Tuberculosis
Tężec	0,1	–	0,1	–	Tetanus
Ksztusiec	7,6	2,3	0,7	0,7	Whooping cough
Odra	0,6	–	0,1	0,1	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:					Viral hepatitis:
typ A	–	0,7	0,3	0,6	type A
typ B	9,4	1,7	6,9	8,4	type B
typ C	12,5	2,9	15,9	14,5	type C
Różyczka	8,5	0,3	0,5	0,7	Rubella
AIDS ^a	0,5	0,1	0,4	0,5	AIDS ^a
Salmonellozy	13,8	6,2	14,1	12,2	Other salmonella infections
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	4,2	0,1	1,0	2,0	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	587,5	140,2	253,8	144,6	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarlatyna (płonnica)	62,6	27,2	59,4	115,7	Scarlet (fever)
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2,8	1,1	1,3	1,9	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	3,7	0,6	0,9	2,7	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	0,6	0,2	0,9	0,7	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	7,9	2,0	2,9	3,1	Mumps
Grypa ^c	4294,5	3178,9	4058,0	4323,0	Influenza ^c
Szczepieni przeciw wścieklźnie	21,7	13,0	.	–	Rabies vaccinants

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzeniami zachorowań. Dane dotyczą wyłącznie 1 półrocza 2023 r.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

a Preliminary data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. c Including influenza-like illness. Data concerns only the first half of 2023.

Source: data of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

MAPA 3 (25).
MAP 3 (25).**ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE W 2023 R.**
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS IN 2023**Odsetek gmin, w których znajduje się przynajmniej jedna placówka opieki nad dziećmi do lat 3**
Percentage of gminas with at least one childcare centre for children up to the age of 3

TABL. 9 (69). OPIEKA NAD DZIEĆMI W WIEKU DO 3 LAT^{ab}
Stan w dniu 31 grudnia
CHILDCARE FOR CHILDREN UP TO THE AGE OF 3^{ab}
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Żłobki	89	168	191	198	Nurseries
w tym publiczne	25	43	56	.	of which public
Kluby dziecięce	15	28	34	33	Children's clubs
w tym publiczne	–	1	6	.	of which public
Miejsca:	4184	7816	9188	9211	Places:
w żłobkach	3969	7339	8513	8557	in nurseries
w klubach dziecięcych	215	477	675	654	in children's clubs
Dzieci	6267	10076	12912	8004	Children
w żłobkach	6007	9560	12019	7486	in nurseries
w klubach dziecięcych	260	481	893	518	in children's clubs
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	85,8	155,4	218,5	231,0	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	93,9	85,6	89,6	86,9	per 100 places

a Do 2021 r. miejsca i dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami żłobkowymi. b Ponadto, w 2023 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 64 dziennych opiekunów opiekujących się 334 dziećmi i 282 nianie zarejestrowane w ZUS.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Until 2021 Places and children staying in nurseries including nursery wards. b Moreover, in 2023 childcare for 334 children was provided by 64 day carers and 282 nannies registered in the Social Insurance Institution.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 10 (70). RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA
Stan w dniu 31 grudnia
FAMILY FOSTER CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	2386	2266	2050	2226	Foster families
Spokrewnione	1646	1548	1430	1460	Related
dzieci ^a	2114	1944	1853	1905	children ^a
Niezawodowe	613	610	620	664	Non-professional
dzieci ^a	832	837	868	931	children ^a
Zawodowe	127	108	103	102	Professional
dzieci ^a	462	410	406	414	children ^a
Rodzinne domy dziecka	44	74	78	84	Foster homes
dzieci ^a	320	546	609	652	children ^a

a W wieku 0–24 lata.

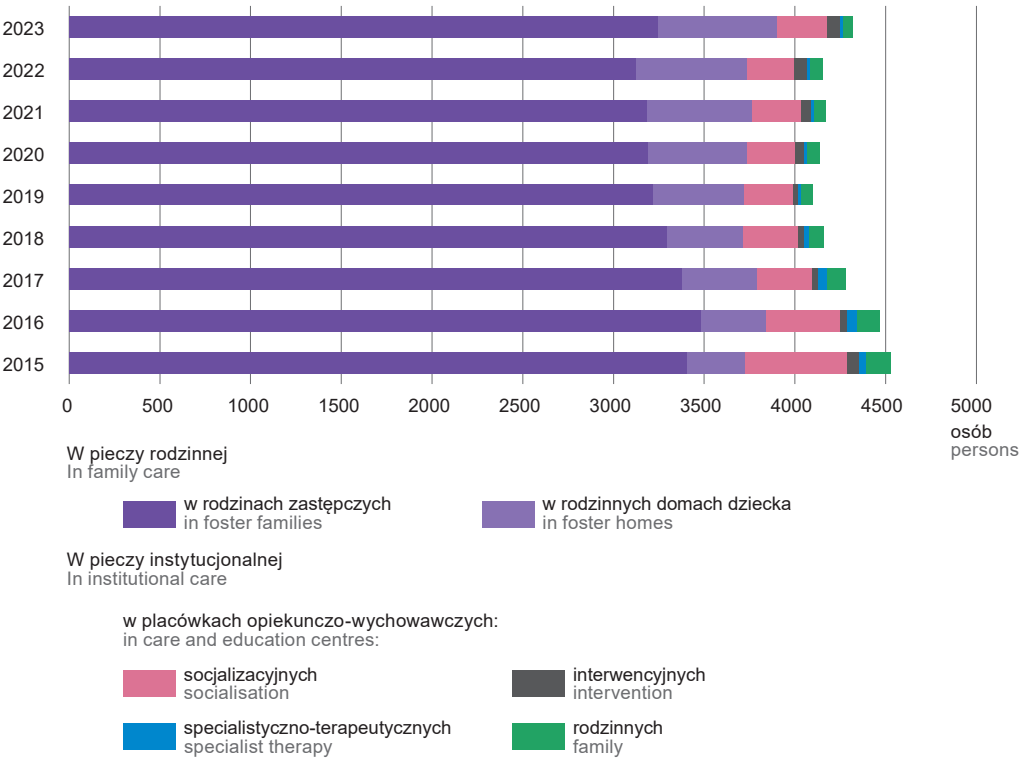
a At the age of 0–24.

TABL. 11 (71). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**
Stan w dniu 31 grudnia
INSTITUTIONAL FOSTER CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	59	58	58	62	1029	802	724	794	Care and education centres
interwencyjne	2	4	5	5	66	53	73	71	intervention
rodzinne	11	12	11	10	137	68	66	54	family
socjalizacyjne	32	19	20	21	560	263	260	276	socialisation
specjalistyczno-terapeutyczne	2	1	1	1	40	15	15	14	specialist therapy
inne ^a	12	22	21	25	226	403	310	379	others ^a
Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne	1	1	1	1	30	42	40	41	Regional care and therapy centers

a Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych;
a Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres;

WYKRES 4 (69). **DZIECI (WYCHOWANKOWIE) W WYBRANYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ**
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 4 (69). CHILDREN (RESIDENTS) IN SELECTED FORMS OF FOSTER CARE
As of 31 December

TABL. 12 (72). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**
Stan w dniu 31 grudnia
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	75	86	95	94	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca (łącznie z filiami):					Places (including branches):
ogółem	5570	5900	6537	6534	total
na 10 tys. ludności	32,6	35,5	39,8	40,0	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami):					Residents (including branches):
ogółem	5188	5065	5894	5967	total
na 10 tys. ludności	30,3	30,5	35,9	36,6	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	385	571	277	344	Persons awaiting a place

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.

a Including community self-help homes.

TABL. 13 (73). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający ^a Beneficiaries ^a	Udzielone świadcze- nia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2015	86001	199513,2	T O T A L
	2020	49028	176215,9	
	2022	40755	174363,9	
	2023	39609	182077,6	
Pomoc pieniężna		33553	104933,5	Monetary assistance
w tym:				of which:
Zasiłek stały		7968	48029,0	Permanent benefit
Zasiłek okresowy		11459	23687,8	Temporary benefit
Zasiłek celowy		18755	30593,2	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki		27	86,9	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna		18792	77144,1	Non-monetary assistance
w tym:				of which:
Schronienie		1274	5954,1	Shelter
Posiłek		10749	14668,5	Meal
Ubranie		44	5,0	Clothing
Sprawienie pogrzebu ^b		223	709,0	Burial ^b
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		6476	55749,2	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		13	34,8	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

a Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

b Podano liczbę świadczeń, która w tym przypadku oznacza liczbę zmarłych.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

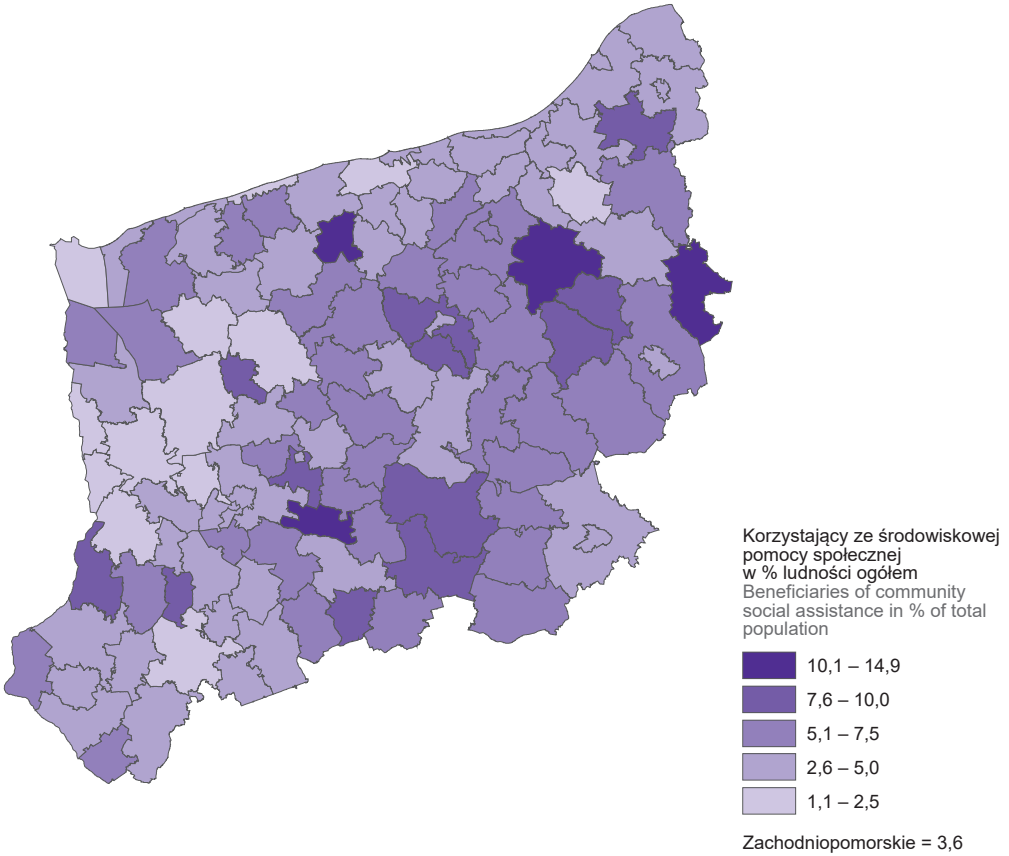
a Persons awarded the benefit by the decision; under the item benefits, recipients may be shown several times.

b The number of benefits is provided, which in this case means the number of deceased.

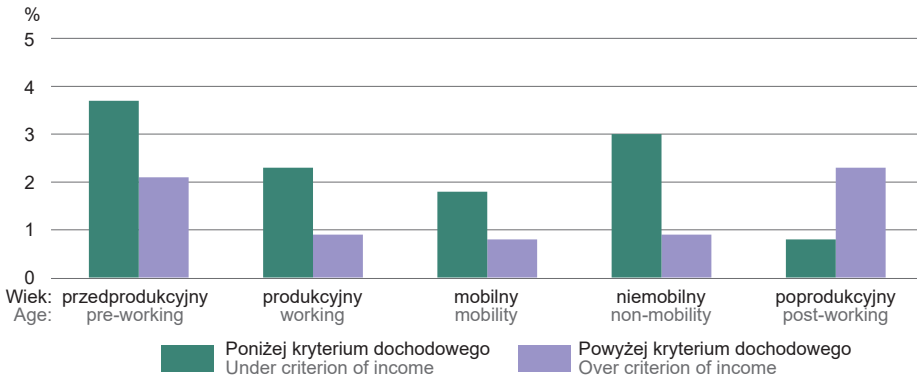
Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

MAPA 4 (26).
MAP 4 (26).

BENEFICJENCI ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2023 R.
BENEFICIARIES OF COMMUNITY SOCIAL ASSISTANCE IN 2023

Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej według kryterium dochodowego w 2023 r.
Share of beneficiaries of community social assistance by criterion of income in 2023

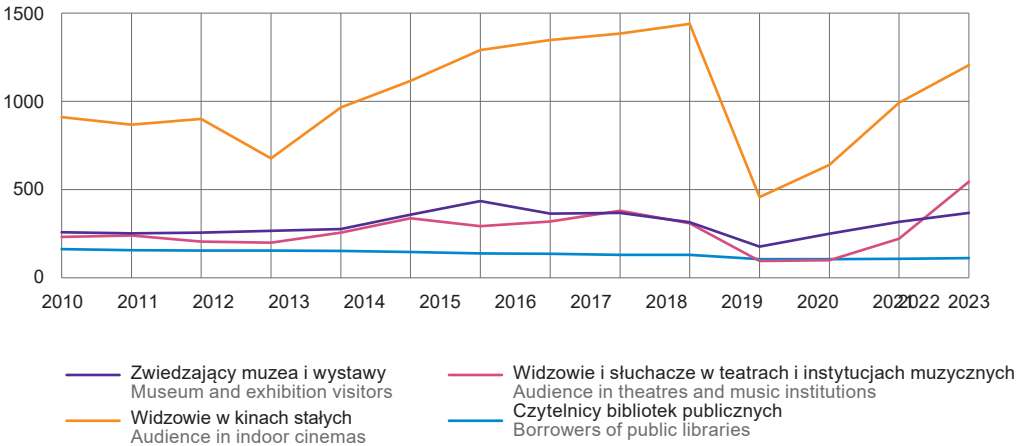
Kultura
Culture

TABL. 1 (74). DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA – TYTUŁY
PUBLISHING ACTIVITIES – TITLES

KSIĄŻKI I BROSZURY	2015	2020	2022	2023	BOOKS AND BROCHURES
	liczba tytułów	number of titles			
Książki i broszury	602	554	486	803	Books and brochures
Wydawnictwa naukowe	237	165	131	99	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	19	17	13	14	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	31	25	32	13	Professional publications
Podręczniki szkolne	1	2	–	1	School textbooks
Wydawnictwa popularne	144	142	152	157	Popular science
Literatura piękna	170	164	158	519	Belles-lettres
w tym dla dzieci i młodzieży	17	39	28	34	of which for children and youth
Gazety i czasopisma	188	147	132	109	Newspapers and magazines

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
Source: data of the National Library.

WYKRES 1 (70). KORZYSTAJĄCY Z INSTYTUCJI KULTURY NA 1000 LUDNOŚCI
CHART 1 (70). PERSONS USING CULTURAL INSTITUTIONS PER 1000 POPULATION

TABL. 2 (75). BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 grudnia)	368	357	348	345	Libraries (as of 31 December)
w tym na wsi	230	221	216	213	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 grudnia)	120	60	55	54	Library service points (as of 31 December)
w tym na wsi	–	22	14	14	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31 grudnia)					Collection (as of 31 December)
w tys. wol.	6672,5	6039,4	5934,9	5902,2	in thousand volumes
w tym na wsi	1891,7	1524,8	1478,3	1453,8	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	248,1	174,8	176,4	181,5	Borrowers ^a in thousand
w tym na wsi	45,4	33,1	33,9	34,0	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tys. wol.	4315,7	2616,5	3041,6	3036,0	in thousand volumes
w tym na wsi	844,1	484,0	544,3	545,2	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	17,4	15,0	17,2	16,7	per borrower in volumes
w tym na wsi	18,6	14,6	16,1	16,0	of which in rural areas

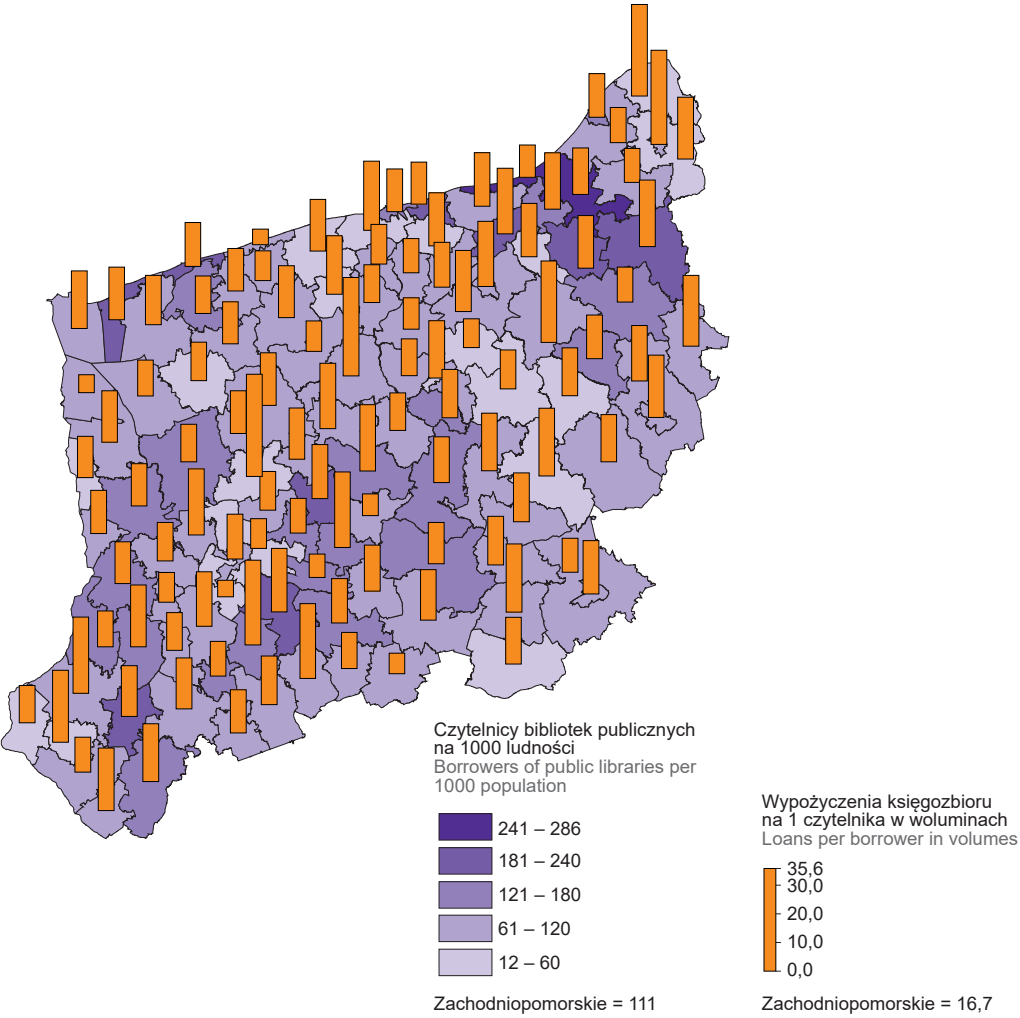
a W ciągu roku; łącznie z punktami bibliotecznymi przyporządkowanymi w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej.

b Łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi.

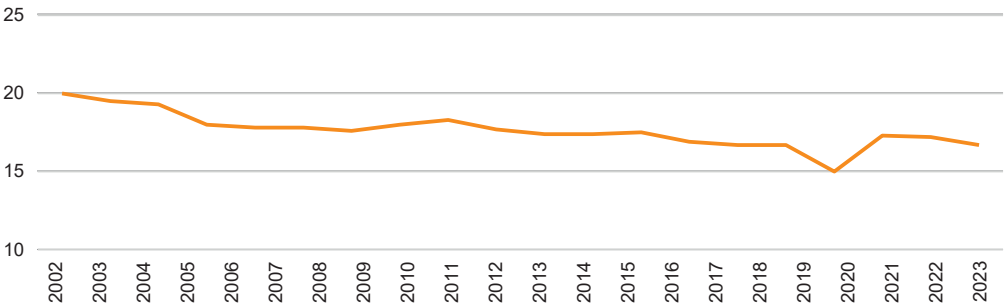
a During the year; including library service points which were assigned with division into urban areas and rural areas according to the parent entity's registered office. b Including interlibrary lending.

MAPA 1 (27).
MAP 1 (27).

BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2023 R.
PUBLIC LIBRARIES IN 2023

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Loans per borrower in volumes

TABL. 3 (76). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020 ^a	2022	2023	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	30	37	39	40	Museums with branches ^a
Muzealia ^a w tys. szt.	243,8	351,3	364,8	386,4	Museum exhibits ^a in thousand pcs
Wystawy czasowe:					Temporary exhibitions:
własne ^b	75	54	82	75	own ^b
wypożyczone ^{cd}	69	9	14	29	borrowed ^{cd}
współorganizowane	–	15	38	32	co-organized
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	613,1	293,2	520,8	599,8	Museum and exhibition visitors in thousands
w tym młodzież szkolna ^e	99,3	13,9	32,0	49,6	of which primary and secondary school students ^e

a Stan w dniu 31 grudnia. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Do 2019 r. wystawy obce. e Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.
a As of 31 December. b In Poland. c Domestic and from abroad. d Until 2019 exterior exhibitions. e Visiting museums in organised groups.

TABL. 4 (77). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedsta- wienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thousand	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne ^c	2015	9	4216	2531	575,6	Theatres and music institutions ^c
	2020	8	4645	975	156,3	
	2022	8	4405	1725	345,9	
	2023	8	6959	1610	869,7	
Teatry		5	2757	1331	241,0	Theatres
dramatyczne		4	2483	901	176,3	dramatic
lalkowe		1	274	430	64,7	puppet
Teatry muzyczne		1	539	81	40,4	Music theatres
Filharmonie		2	1663	174	88,3	Philharmonic halls
Orkiestry symfoniczne i kameralne, chóry		–	2000	24	500,0	Symphonic and chamber orches- tras, choirs
Zespoły pieśni i tańca		–	–	–	–	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	2015	5	.	389	245,8	Entertainment enterprises
	2020	3	1800	176	31,7	
	2022	2	1680	175	25,7	
	2023	2	1160	139	13,7	

a Stan w dniu 31 grudnia. b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.
c Posiadające własny zespół artystyczny.
a As of 31 December. b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events. c With own artistic ensemble.

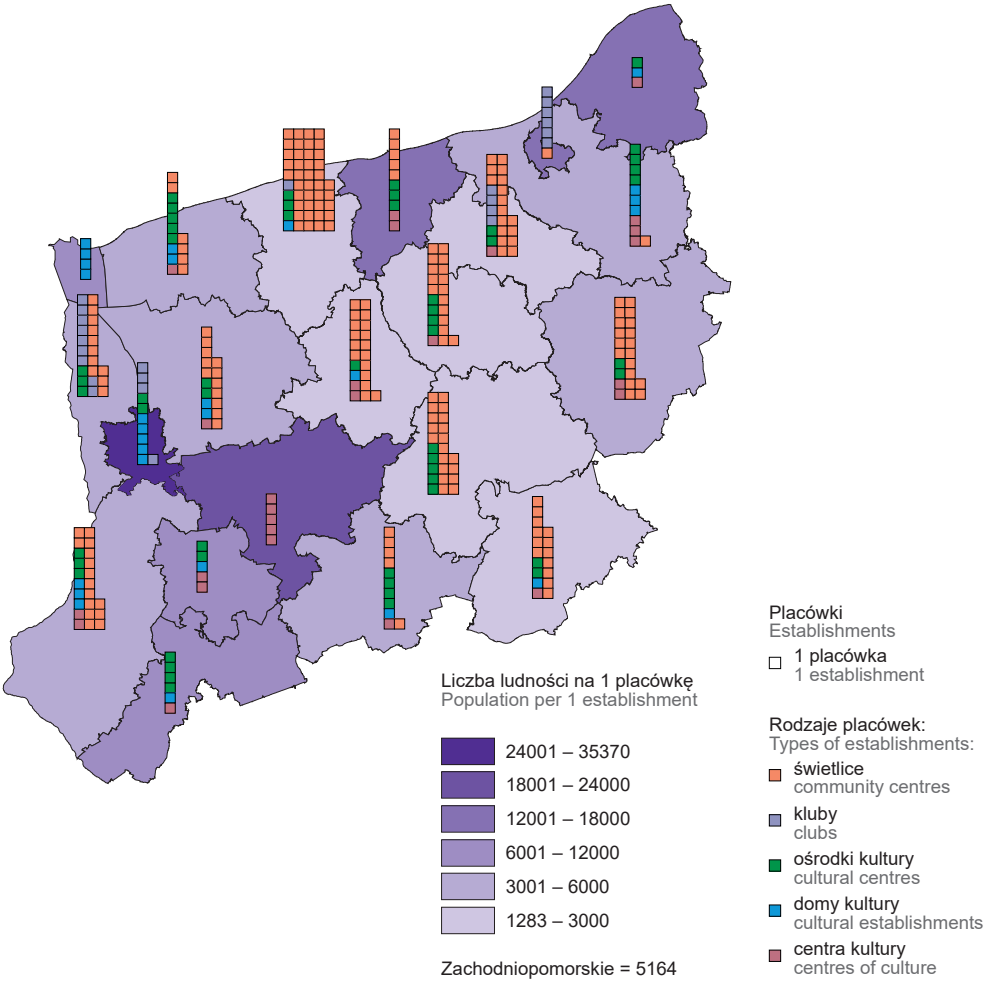
TABL. 5 (78). **KINA STAŁE**
INDOOR CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 grudnia)	24 ^a	26 ^a	29 ^a	30 ^a	Cinemas (as of 31 December)
w tym multiplexy	1	1	1	1	of which multiplexes
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 grudnia)	10933	10836	11189	11597	Seats (as of 31 December)
w tym multiplexy	2120	2070	2070	2070	of which multiplexes
Seanse	65912	36685	69547	71115	Screenings
w tym multiplexy	15708	7195	15125	13896	of which multiplexes
na 1 kino	2746	1410	2398	2371	per cinema
Widzowie	1911910	759632	1632440	1971558	Audience
w tym multiplexy	537037	218022	505732	613218	of which multiplexes
na 1 kino	79663	29217	56291	65719	per cinema
na 1 seans	29	21	23	28	per screening

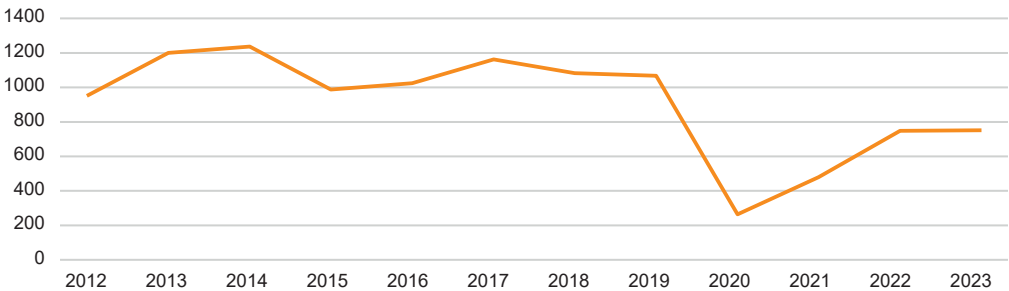
a W tym 5 miniplexów.
a Of which 5 miniplexes.

MAPA 2 (28).
MAP 2 (28).

PLACÓWKI KULTURY W 2023 R.
CULTURE CENTRES IN 2023

Liczba uczestników imprez na 1000 ludności
Number of event participants per 1000 population

TABL. 6. (79). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 lipca)	1299	1484	1397	1421	Establishments (as of 31 July)
w tym całoroczne	462	547	508	527	of which open all year
Obiekty hotelowe	253	295	285	287	Hotels and similar establishments
hotele	124	130	135	138	hotels
motele	5	6	5	5	motels
pensjonaty	37	59	47	45	boarding houses
inne obiekty hotelowe	87	100	98	99	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	1046	1189	1112	1134	Other establishments
schroniska ^b	23	17	18	19	shelters ^b
kempingi	29	30	24	22	camping sites
pola biwakowe	28	22	18	20	tent camp sites
ośrodki wczasowe	309	338	313	307	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	45	40	37	39	training–recreational centres
zespoły domków turystycznych	73	144	139	150	complexes of tourist cottages
hostele	3	5	5	5	hostels
pokoje gościnne	379	456	424	443	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	35	33	32	29	agrotourism lodgings
inne obiekty	122	104	102	100	miscellaneous establishments
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 lipca)	120603	141148	143289	146784	Bed places (as of 31 July)
w tym całoroczne	51968	63835	64463	69024	of which open all year
Obiekty hotelowe	24363	30778	32955	36077	Hotels and similar establishments
hotele	16454	20129	21890	24583	hotels
motele	176	269	225	218	motels
pensjonaty	1482	3201	2656	2265	boarding houses
inne obiekty hotelowe	6251	7179	8184	9011	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	96240	110370	110334	110707	Other facilities
schroniska ^b	1813	1495	1600	1510	shelters ^b
kempingi	5275	5470	4563	4307	camping sites
pola biwakowe	4138	2934	1845	2247	tent camp sites
ośrodki wczasowe	44683	53790	54006	53137	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	6617	5457	6191	6333	training–recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	4290	7841	8428	8752	complexes of tourist cottages ^c
hostele	366	607	525	536	hostels
pokoje gościnne	8970	12401	11734	12233	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	595	652	633	597	agrotourism lodgings
inne obiekty	19493	22923	20809	21055	miscellaneous establishments
Korzystający z noclegów	2377156	2106929	3258357	3420302	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	577099	435940	728102	810870	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	1221193	1036908	1705302	1818640	Hotels and similar establishments
hotele	974070	785135	1347798	1434976	hotels
motele	12146	6069	6655	7324	motels
pensjonaty	27490	47241	58187	51471	boarding houses
inne obiekty hotelowe	207487	198463	292662	324869	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	1155963	1070021	1553055	1601662	Other establishments
schroniska ^b	29824	10902	17126	19926	shelters ^b
kempingi	73075	50988	51320	61945	camping sites
pola biwakowe	25298	16730	16259	20876	tent camp sites
ośrodki wczasowe	493595	481956	728118	778567	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	106241	68648	147002	140547	training–recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	33488	56055	65995	62522	complexes of tourist cottages ^c
hostele	8906	11126	12655	8434	hostels
pokoje gościnne	76807	125301	126566	118850	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	5383	6769	8730	7538	agrotourism lodgings
inne obiekty	292464	241546	379284	382457	miscellaneous establishments

a Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2020, 2022 i 2023 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu domków turystycznych.

a Data concern establishments with 10 or more bed places. Data for 2020, 2022 and 2023 were compiled taking into account imputations for units which refused to participate in the survey. b Including school youth shelters. c Including camping sites if they exist on the territory of the complex of tourist cottages.

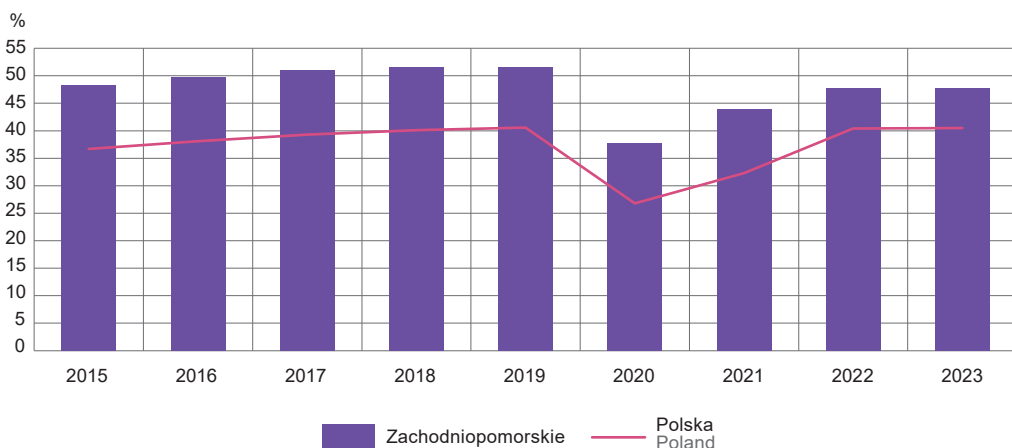
TABL. 6. (79). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a** (dok.)
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	12330057	9947125	15160974	15609187	Nights spent (overnight stays)
w tym turystom zagranicznym	2961636	2035648	3081036	3321992	of which by foreign tourists
Obiekty hotelowe	3856451	3361418	5156225	5490740	Hotels and similar establishments
hotele	2950574	2483195	3926226	4178492	hotels
motele	19862	13437	16216	13569	motels
pensjonaty	106815	153560	176755	169718	boarding houses
inne obiekty hotelowe	779200	711226	1037028	1128961	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	8473606	6585707	10004749	10118447	Other establishments
schroniska ^b	93073	50359	64713	75569	shelters ^b
kempingi	233079	238589	233057	232534	camping sites
pola biwakowe	76849	55961	62025	74791	tent camp sites
ośrodki wczasowe	3667303	2994086	4564329	4691816	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	655541	368648	576260	593085	training–recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	194691	296231	347530	303601	complexes of tourist cottages ^c
hostele	105820	122780	139610	82859	hostels
pokoje gościnne	361837	503675	568318	533173	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	20721	25262	32475	28475	agrotourism lodgings
inne obiekty	3033390	1930116	3416432	3502544	miscellaneous establishments

a Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2020, 2022 i 2023 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu domków turystycznych.

a Data concern establishments with 10 or more bed places. Data for 2020, 2022 and 2023 were compiled taking into account imputations for units which refused to participate in the survey. b Including school youth shelters. c Including camping sites if they exist on the territory of the complex of tourist cottages.

WYKRES 2 (71). **STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a**
CHART 2 (71). **OCCUPANCY RATE OF BED PLACES^a**

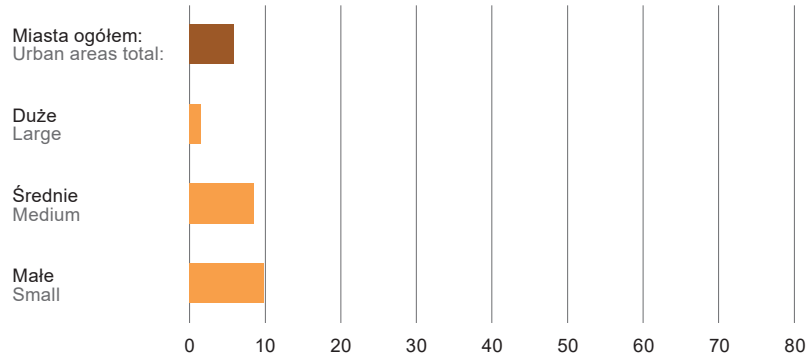

a Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych; od 2016 r. z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

a Concerns establishments with 10 or more bed places; since 2016, data were compiled taking into account imputations for units, which refused to participate in the survey.

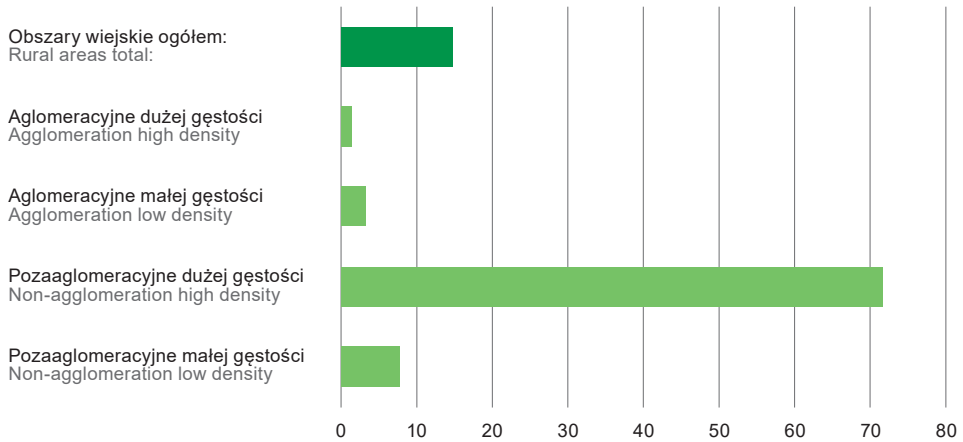
WYKRES 3 (72). **TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

CHART 3 (72). **TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS PER 10 THOUSAND POPULATION IN URBAN AREAS IN 2023**

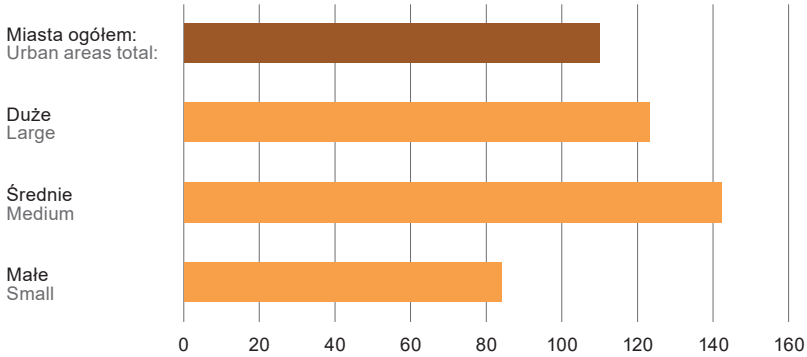

WYKRES 4 (73). **TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

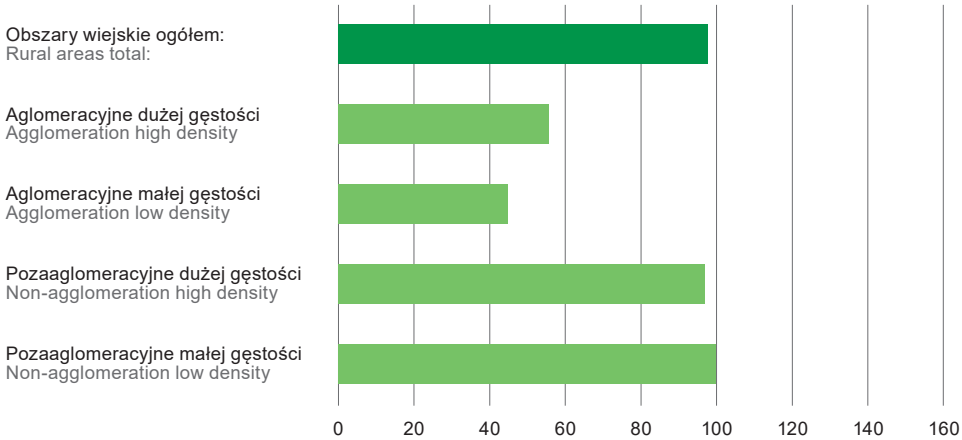
CHART 4 (73). **TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS PER 10 THOUSAND POPULATION BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**

WYKRES 5 (74). **PRZECIĘTNA LICZBA MIEJSC NOCLEGOWYCH W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH NOCLEGOWYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**
CHART 5 (74). **AVERAGE NUMBER OF BED PLACES IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023**

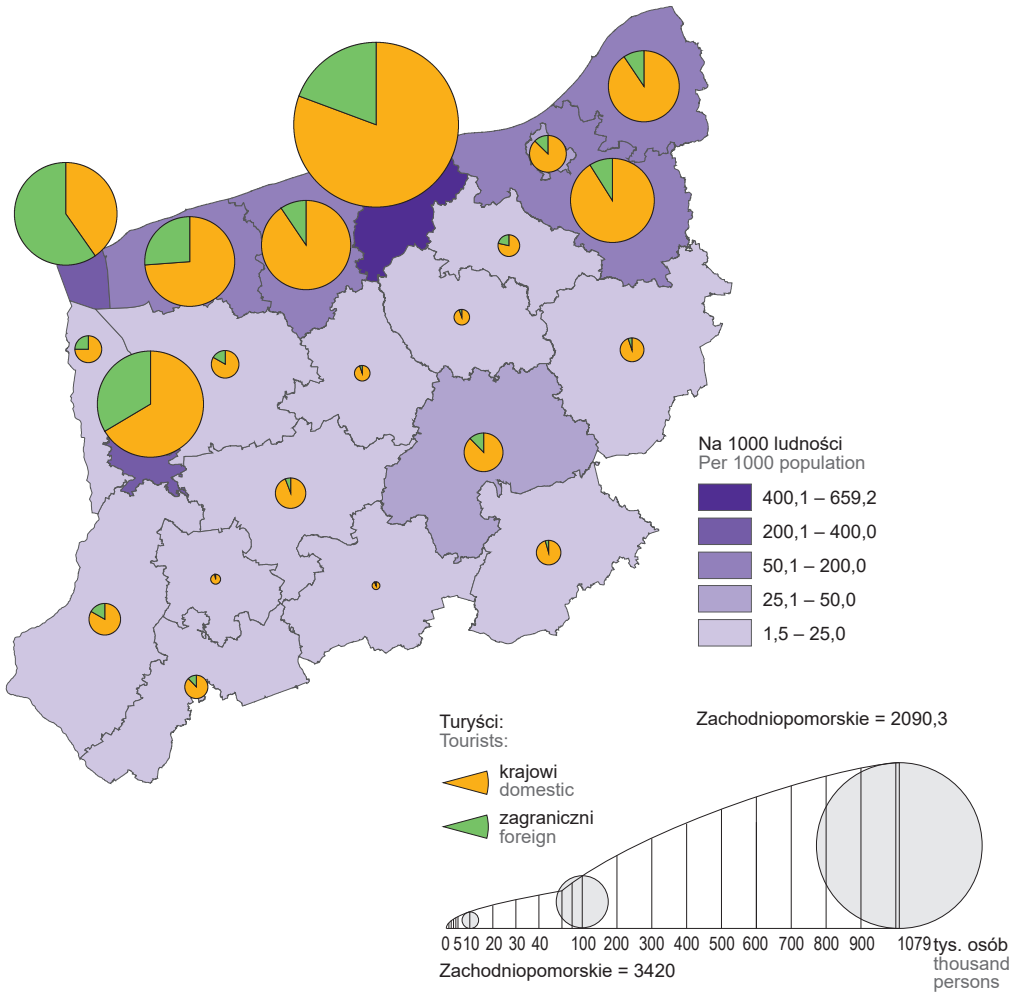

WYKRES 6 (75). **PRZECIĘTNA LICZBA MIEJSC NOCLEGOWYCH W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH NOCLEGOWYCH WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**
CHART 6 (75). **AVERAGE NUMBER OF BED PLACES IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN URBAN AREAS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**

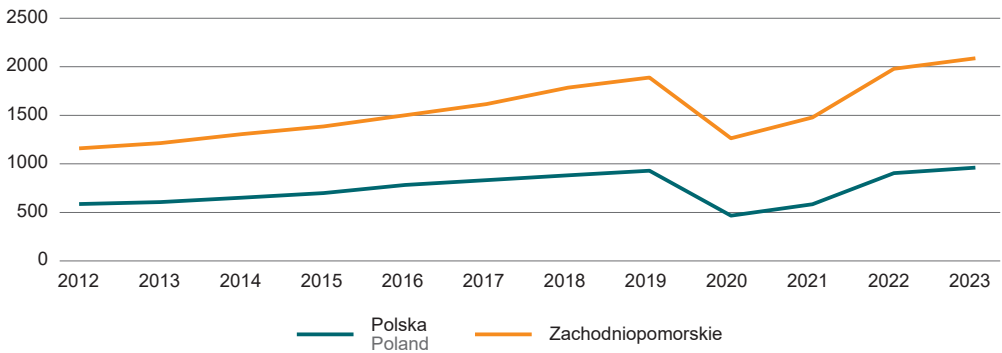

MAPA 3 (29).
MAP 3 (29).

WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2023 R.
OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN 2023

Turyści korzystający z noclegów na 1000 ludności
Tourists accommodated per 1000 population

**Sport
Sport**

TABL. 7 (80). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE
Stan w dniu 31 grudnia
PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2018	2020	2022	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS					
Jednostki organizacyjne	244	224	207	188	Organizational units
Członkowie	35799	36935	36620	27372	Members
Ćwiczący ^a	14198	17257	15640	14924	Persons practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE ^b SPORTS CLUBS ^b					
Jednostki organizacyjne	714	753	740	709	Organizational units
Członkowie	47593	50810	47501	46048	Members
Ćwiczący	47581	51026	45881	47973	Persons practising sports
mężczyźni	35496	37302	33372	32811	males
kobiety	12085	13724	12509	15162	females
w tym w wieku do 18 lat	34239	35698	32597	34132	of which aged up to 18 years
Sekcje sportowe	1093	1132	1083	1003	Sports sections
Trenerzy	1117	1295	1439	1341	Coaches
Instruktorzy sportowi	985	1028	846	870	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	375	359	332	291	Other persons running sports classes

a Dane szacunkowe. b Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Dane za lata 2018, 2020 i 2022 opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.
a Estimated data. b Data on the basis of periodic surveys conducted every two years. Data for 2018, 2020 and 2022 were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey.

TABL. 8 (81). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2022 R.
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2022
As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący	Persons practising sports		Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^a	12	478	414	456	13	11	Acrobatics ^a
Badminton	23	608	264	389	5	16	Badminton
Boks	15	745	178	517	15	20	Boxing
Brydż sportowy	6	166	72	15	3	4	Bridge
Gimnastyka artystyczna	8	691	691	689	16	7	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	3	1571	1362	1531	10	21	Artistic gymnastics
Hokej ^a	13	372	224	327	5	11	Hockey ^a
Jeździectwo ^a	24	277	238	152	10	27	Equestrian sports ^a
Judo	10	737	197	628	13	15	Judo
Kajakarstwo	12	254	107	217	7	9	Classic canoeing
Karate ^a	43	2863	1090	2415	25	88	Karate ^a
Kick-boxing	13	591	174	333	10	12	Kick-boxing
Kolarstwo górskie	3	49	20	–	2	2	Mountain biking
Kolarstwo szosowe	11	251	90	145	11	7	Road cycling
Koszykówka	32	1663	557	1540	57	26	Basketball
Lekkoatletyka	77	2853	1497	2192	64	84	Athletics
Łucznictwo	–	–	–	–	–	–	Archery
Narciarstwo alpejskie	2	70	30	65	2	2	Alpine skiing
Piłka nożna	252	17189	1147	12166	677	73	Football
Piłka nożna halowa (futsal)	3	90	14	15	–	6	Indoor football
Piłka ręczna	26	1414	538	1222	57	26	Handball

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).
a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 8 (81). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2022 R.
Stan w dniu 31 grudnia (dok.)
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2022
As of 31 December (cont.)

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący	Persons practising sports		Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Piłka siatkowa	79	3263	2087	2497	94	90	Volleyball
Pływanie	23	2336	1014	2202	60	47	Swimming
Podnoszenie ciężarów	6	118	40	64	5	6	Weightlifting
Sport lotniczy ^a	11	184	7	1	–	12	Air sport ^a
Sport motorowy ^a	12	322	53	26	3	7	Motorsport ^a
Strzelectwo sportowe ^a	18	1824	229	152	25	72	Sport shooting ^a
Szachy	19	963	229	609	10	24	Chess
Szermierka	4	112	40	94	4	3	Fencing
Tenis	15	897	359	548	27	27	Tennis
Tenis stołowy	34	840	207	484	23	32	Table tennis
Wioślarstwo	5	179	45	107	5	7	Rowing
Zapasy styl klasyczny	2	90	3	80	4	–	Greco–Roman wrestling
Zapasy styl wolny	15	794	248	661	17	21	Freestyle wrestling
Żeglarstwo ^a	27	782	202	294	26	40	Sailing ^a

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

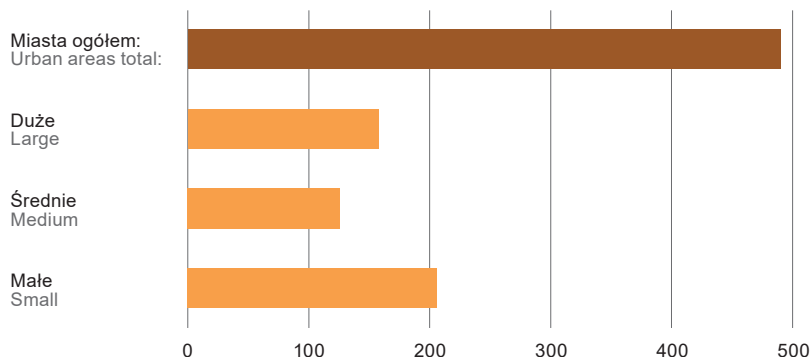
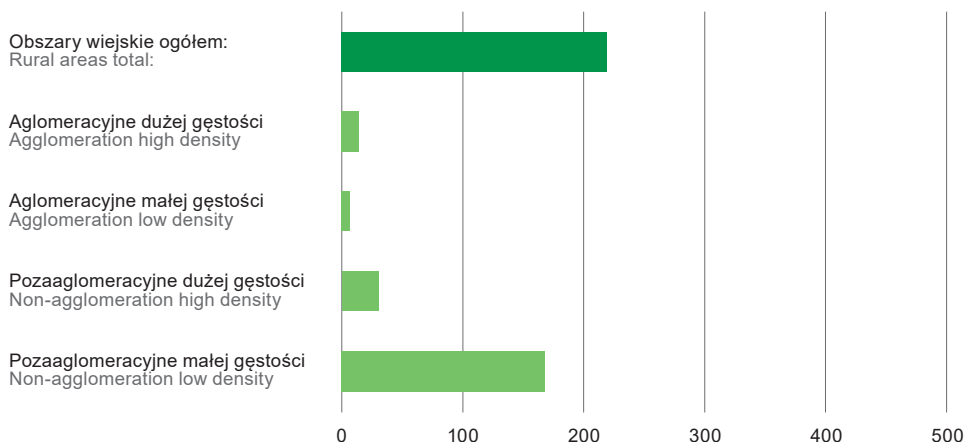
TABL. 9 (82). WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2022 R.
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2022
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych osób ćwiczących Of which adapted to the needs of disabled persons practising sports	SPECIFICATION
Stadiony ogółem^b	126	52	Stadiums total^b
w tym piłkarskie	60	22	of which football
Boiska do gier wielkich ^c	461	119	Fields for big games ^c
w tym piłkarskie	459	118	of which football
Boiska do gier małych ^c	184	58	Fields for small games ^c
w tym:			of which:
koszykówki	58	17	basketball
piłki ręcznej	12	3	handball
piłki siatkowej	49	18	volleyball
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	215	97	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	129	58	Tennis courts
Hale sportowe	72	52	Sports halls
Sale gimnastyczne ^d	54	25	Gyms ^d
Pływalnie	25	17	Swimming pools
Tory sportowe	12	5	Sports tracks
Lodowiska sztucznie mrożone	6	2	Ice skating rinks

a Bez obiektów przyszkolnych. b Łącznie z deklarowanymi obiektami niespełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni.

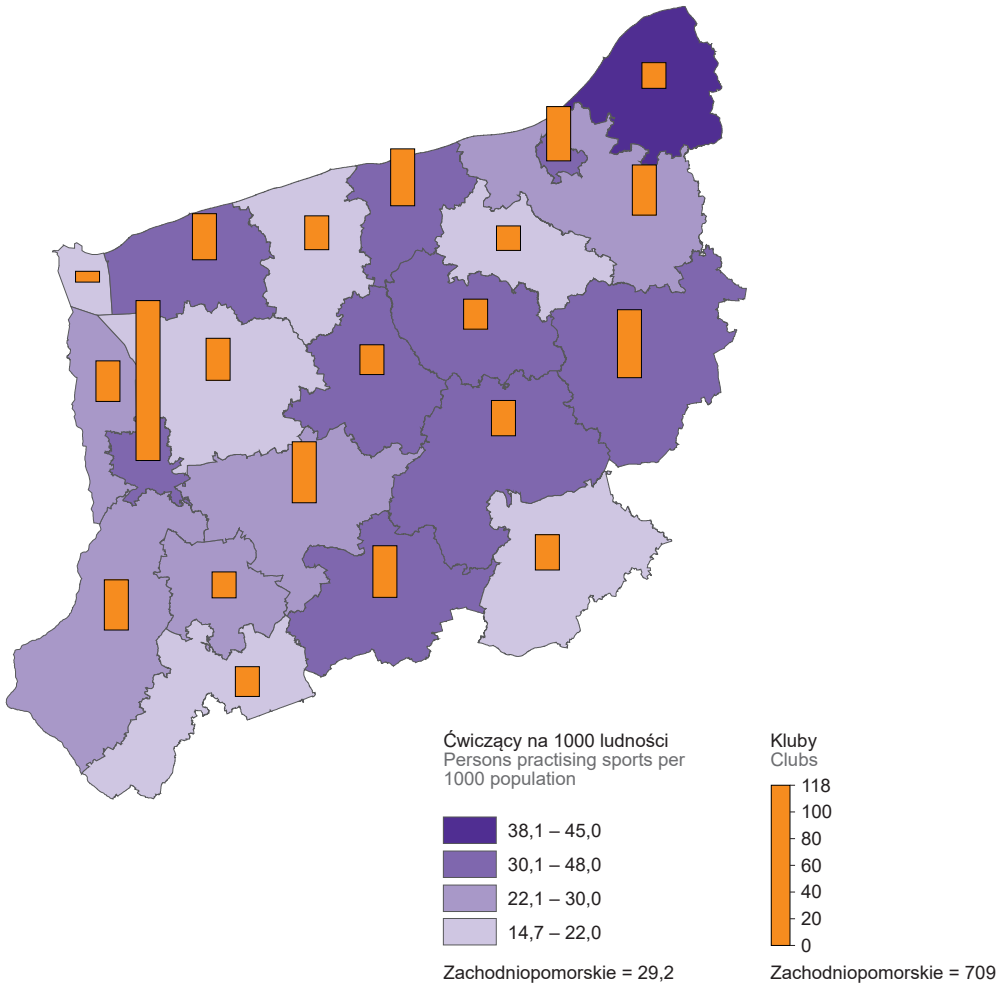
c Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. d Łącznie z salami pomocniczymi.

a Excluding schools facilities. b Including declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. c Including non–full–size facilities. d Including auxiliary gyms.

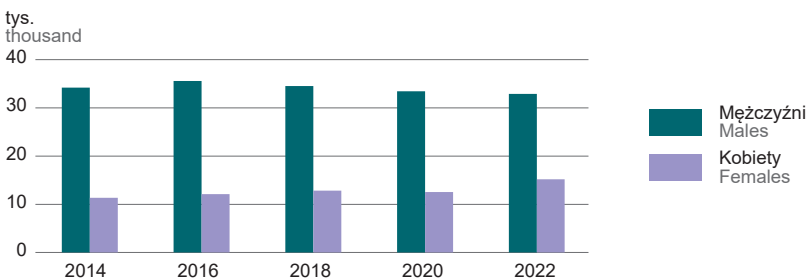
WYKRES 7 (76). **KLUBY SPORTOWE W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2022 R.**CHART 7 (76). **SPORTS CLUBS IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2022**WYKRES 8 (77). **KLUBY SPORTOWE WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.**CHART 8 (77). **SPORTS CLUBS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022**

MAPA 4 (30).
MAP 4 (30).

KLUBY SPORTOWE W 2022 R.
SPORTS CLUBS IN 2022

Ćwiczący w klubach sportowych według płci
Persons practising sports in sports clubs by sex

TABL. 1 (83).

PODMIOTY, STOPIEŃ ŻYŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ ORAZ NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ

ENTITIES, DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT AND EXPENDITURE IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY^a
ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OGÓŁEM	88	134	172	170	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	26	20	23	22	of which R&D dedicated entities
uczelnie ^b	10	8	9	9	higher education institutions ^b
instytuty ^b i pozostałe	16	12	14	13	institutes ^b and others
w tym					of which
Przemysł	.	67	79	77	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	40	64	75	74	of which manufacturing
Usługi ^c	45	64	86	89	Services ^c

B. STOPIEŃ ŻYŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R^a
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w % in %				
OGÓŁEM	84,1	84,2	82,4	70,2	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	88,2	87,6	87,0	73,0	of which R&D dedicated entities
uczelnie ^b	91,3	87,6	86,9	72,9	higher education institutions ^b
instytuty ^b i pozostałe	31,6	87,2	100,0	100,0	institutes ^b and others
w tym					of which
Przemysł	21,5	35,0	47,2	46,0	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	21,6	35,1	48,3	48,1	of which manufacturing
Usługi ^c	87,8	86,0	84,9	71,7	Services ^c

C. NAKŁADY^d NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ
EXPENDITURE^d ON RESEARCH AND DEVELOPMENT

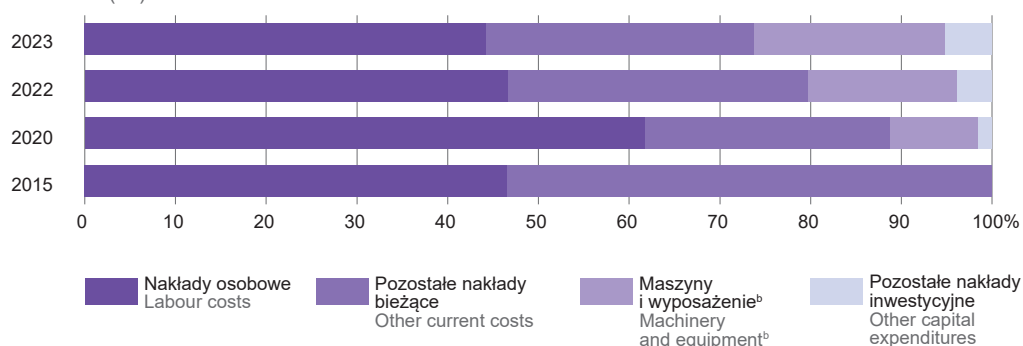
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	222,5	452,8	751,6	925,0	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	143,3	302,9	404,1	487,8	of which R&D dedicated entities
uczelnie ^b	134,2	292,3	386,6	460,8	higher education institutions ^b
instytuty ^b i pozostałe	9,1	10,6	17,5	27,0	institutes ^b and others
w tym					of which
Przemysł	.	85,3	219,8	262,3	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	61,7	.	219,1	259,7	of which manufacturing
Usługi ^c	156,4	366,6	527,9	661,0	Services ^c

a Stan w dniu 31 grudnia. b Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 218. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U). d Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a As of 31 December. b See notes to chapter, item 1 on pages 218. c Other kinds of activity (sections G–U). d Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 1 (78). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW KOSZTÓW**

CHART 1 (78). **EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF COSTS**

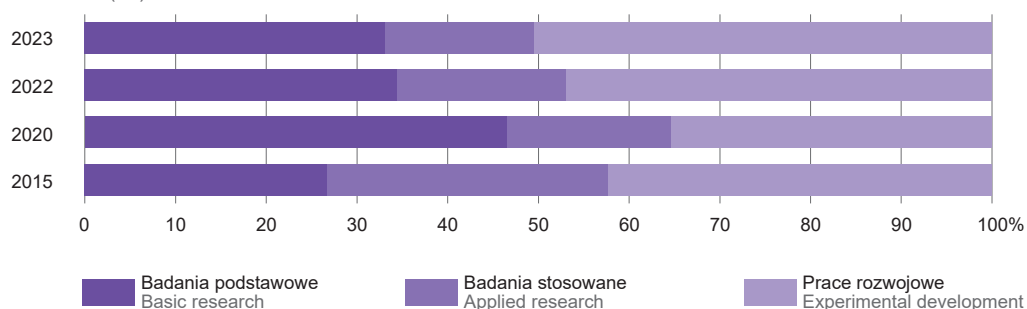

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3–8 KŚT).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment not elsewhere classified and means of transport (groups 3–8 according to Classification of Fixed Assets).

WYKRES 2 (79). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R**

CHART 2 (79). **EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D**

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 2 (84). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (ceny bieżące)**

EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2022	SPECIFICATION
	w mln zł				
	in million PLN				
OGÓŁEM	222,5	452,8	751,6	925,0	TOTAL
w dziedzinie:					in the field of:
Nauk przyrodniczych	26,8	58,4	95,4	140,5	Natural sciences
Nauk inżynieryjnych i technicznych	112,1	181,1	369,8	491,2	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	31,7	.	.	.	Medical and health sciences
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	11,6	20,5	26,6	25,6	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	8,7	64,5	81,0	.	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki	31,6	.	.	26,1	Humanities and the arts

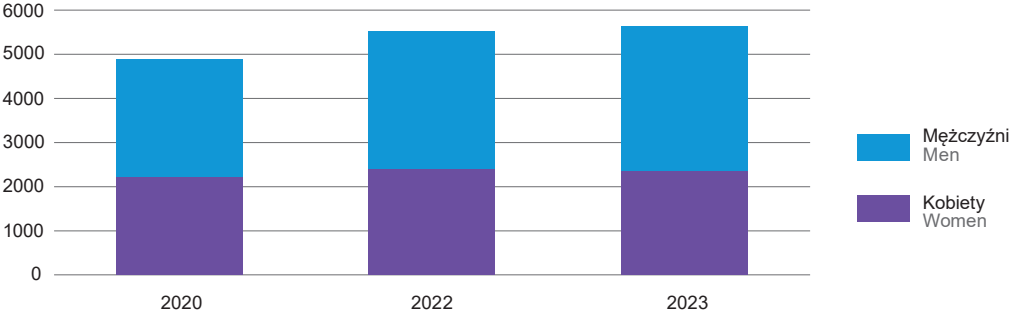
a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 3 (80). PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG PŁCI

CHART 3 (80). INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SEX

osoby
persons

a Uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy.
a Taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D.

TABL. 3 (85). PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z wykształceniem With level of education					SPECIFICATION	
		wyższym tertiary				pozostałym other		
		z tytułem profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		pozostali others			
			doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^b (HD)	doktora doctor (PhD)				
	2020	4892	.	.	1424	1956	346	T O T A L
O G Ó Ł E M	2022	5535	341	763	1638	2397	396	
	2023	5634	326	752	1484	2535	537	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo		3524	.	.	1414	928	112	of which R&D dedi- cated entities
uczelnie ^c		3412	322	741	1403	868	78	higher education institutions ^c
instytuty ^c i pozostałe		112	.	.	11	60	34	institutes ^c and others
w tym								of which
Przemysł		1152	—	3	32	823	294	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe		.	—	3	32	.	.	of which manufacturing
Usługi ^d		4451	326	749	1452	1700	224	Services ^d

a W osobach; uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny. c Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 218 d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a In persons; taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant. b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. c See notes to chapter, item 1 on pages 218. d Other kinds of activity (sections G–U).

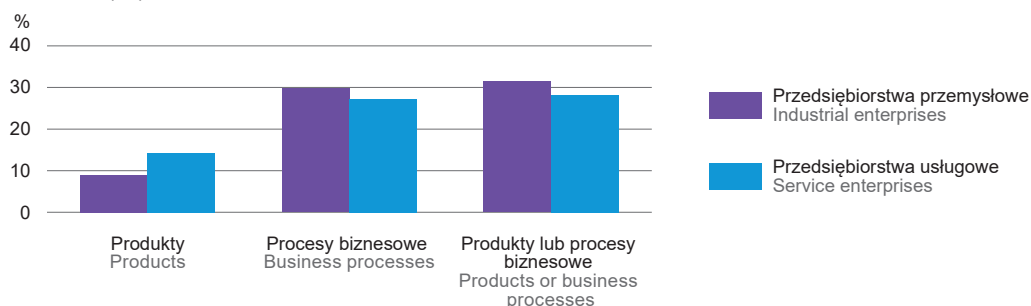
TABL. 4 (86). **PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG FUNKCJI**
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNCTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023				SPECIFICATION
	ogółem total		badacze research- ers	technicy i pracownicy równor- zędni techni- cians and equivalent staff	pozostały personel pomocniczy other supporting staff		
OGÓŁEM	2699,0	3094,8	3305,3	2430,1	571,4	303,8	TOTAL
w tym podmioty wyspecjali- zowane badawczo	.	1965,7	1943,0	1482,2	222,2	238,6	of which R&D dedicated entities
uczelnie ^b instytuty ^b i pozostałe	1782,6	1891,2	1842,2	1436,9	185,7	219,6	higher education institutions ^b institutes ^b and others
w tym	.	74,5	100,8	45,3	36,5	19,0	of which
Przemysł	487,4	619,8	769,4	502,4	.	.	Industry
w tym przetwórstwo prze- mysłowe	.	.	.	.	212,0	.	of which manufacturing
Usługi ^c	2202,6	2462,1	2524,0	1918,6	350,5	254,9	Services ^c

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 218. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).
a In full-time equivalents (FTE). b See notes to chapter, item 1 on pages 218. c Other kinds of activity (sections G–U).

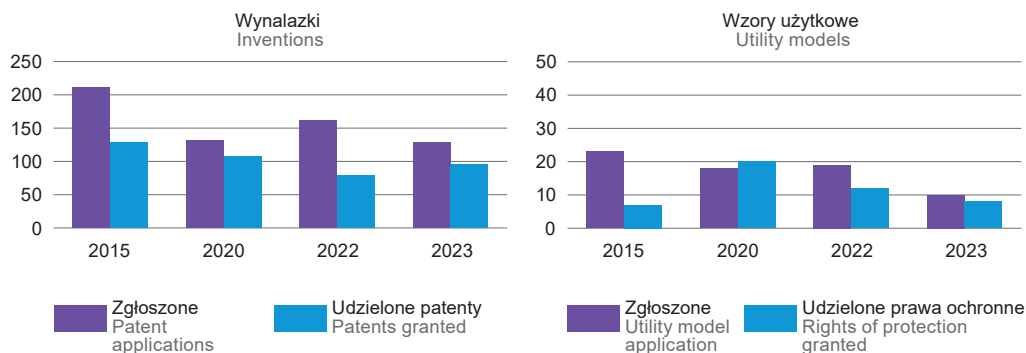
WYKRES 4 (81). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a INNOWACYJNE W LATACH 2020–2022 WEDŁUG RODZAJÓW INNOWACJI^b**

CHART 4 (81). **INNOVATIVE ENTERPRISES^a IN THE YEARS 2020–2022 BY INNOVATION TYPES^b**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b W % liczby przedsiębiorstw ogółem.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b As a % of total number of enterprises.

WYKRES 5 (82). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**
CHART 5 (82). **DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a**

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.
Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.
Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

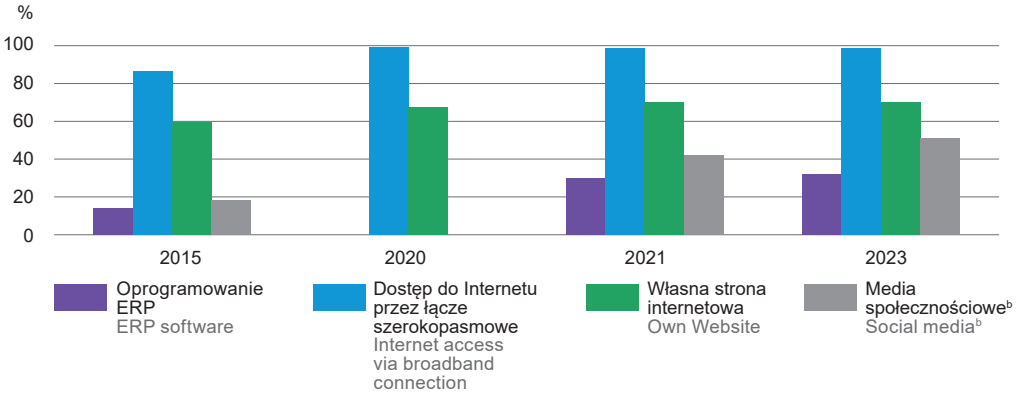
Społeczeństwo informacyjne
Information society

TABL. 5 (87). **CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
PURPOSES OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Przedsiębiorstwa kupujące usługi w chmurze obliczeniowej	4,9	23,3	.	54,9	Enterprises buying cloud computing services
Przedsiębiorstwa posiadające stałe łącze szerokopasmowe o prędkości przynajmniej 30, ale mniej niż 100 Mbit/s	11,6	25,5	26,4	20,7	Enterprises having fixed broadband Internet connection which speed is more than 30 but less than 100Mbit/s
Przedsiębiorstwa korzystające z otwartych danych publicznych	.	15,6	12,6	21,1	Enterprises using open data

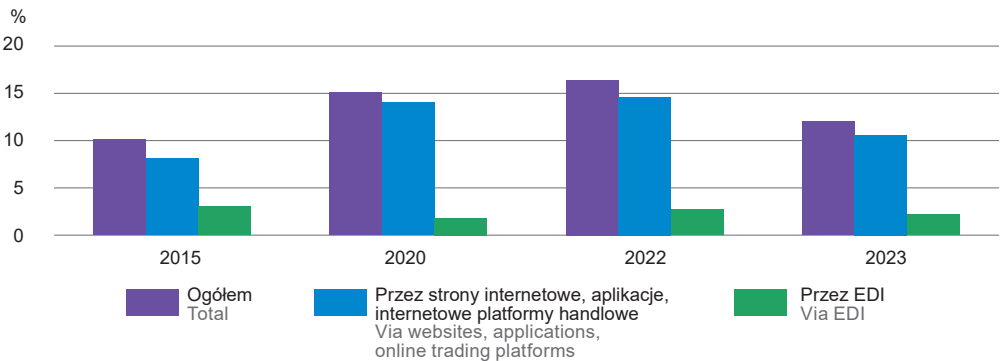
a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 6 (83). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE**
Stan w styczniu
CHART 6 (83). **ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES**
As of January

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzi wymiany informacji Wiki.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

WYKRES 7 (84). **PRZEDSIĘBIORSTWA PROWADZĄCE SPRZEDAŻ ELEKTRONICZNĄ**
CHART 7 (84). **ENTERPRISES CONDUCTING E-SALES**

TABL. 1 (88). POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	SPECIFICATION
		Total	Of which private farms	
		w tys. ha	in thousands ha	
O G Ó Ł E M	2016	837,1	637,2	T O T A L
	2020 ^b	928,1	716,4	
	2023 ^c	907,0	712,3	
W dobrej kulturze rolnej		898,9	706,7	In good agricultural condition
Pod zasiewami		701,7	537,0	Sown area
Grunty ugorowane		13,2	9,2	Fallow land
Uprawy trwałe		8,9	8,2	Permanent crops
Ogrody przydomowe		0,3	0,3	Kitchen gardens
Łąki trwałe		154,6	135,2	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		20,2	16,8	Permanent pastures
Pozostałe		8,1	5,6	Others

a Według siedziby użytkownika. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Dane wstępne.
U w a g a. W latach międzyspisowych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
a By residence of the holder. b Data of the Agricultural Census. c Preliminary data.
N o t e. In the intercensal years data on the basis of periodic survey conducted every three years.

TABL. 2 (89). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH
Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS
As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa Farms									Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha	
	w tys. in thous- ands	o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent							Average total farm area in ha		
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more	ogółem total	w tym użytki rolne of which agri- cultural land
O G Ó Ł E M T O T A L											
2016	29,6	2,1	12,9	22,1	19,3	11,0	7,8	12,6	12,2	30,24	28,68
2020 ^a	28,5	1,6	11,9	23,5	17,1	10,5	6,0	13,9	15,5	34,57	32,54
2023 ^b	26,6	2,3	12,6	20,5	17,4	10,4	5,5	14,7	16,7	35,94	34,13
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE OF WHICH PRIVATE FARMS											
2016	29,2	2,1	13,1	22,4	19,6	11,1	7,9	12,7	11,2	23,82	22,60
2020 ^a	27,8	1,6	12,1	24,0	17,4	10,6	6,0	14,0	14,2	27,34	25,76
2023 ^b	25,9	2,3	12,9	20,9	17,7	10,5	5,5	14,7	15,4	28,94	27,50

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne.
U w a g a. W latach międzyspisowych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
a Data of the Agricultural Census. b Preliminary data.
N o t e. In the intercensal years data on the basis of periodic survey conducted every three years.

TABL. 3 (90). EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie konwersji Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha
2015	2843	103698	200	11189
2020	1707	76490	442	25017
2022	1796	81291	781	36521
2023	2029	90251	866	35946

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
S o u r c e: data the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

TABL. 4 (91). POWIERZCHNIA ZASIEWÓW
Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2015	2020 ^a	2022	2023	CROPS
	w tys. ha in thousands ha				
O G Ó Ł E M	640,1	704,5	733,4	717,8	T O T A L
w tym:					of which:
Zboża	381,6	438,2	436,2	425,4	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	353,2	377,2	367,8	364,1	basic cereals
pszenica	164,1	151,5	158,9	154,3	wheat
żyto	52,0	72,4	69,8	77,0	rye
jęczmień	46,3	46,1	48,6	48,6	barley
owies	21,1	31,4	23,8	26,0	oats
pszenżyto	69,7	75,8	66,8	58,2	triticale
mieszkanki zbożowe	7,1	7,4	3,4	2,3	cereal mixtures
kukurydza na ziarno	8,4	35,7	41,7	39,8	maize for grain
Ziemniaki	11,7	12,2	10,8	10,2	Potatoes
Buraki cukrowe	9,4	15,3	19,0	20,3	Sugar beets
Rzepak i rzepik	113,3	85,9	115,5	111,3	Rape and turnip rape

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a Data of the Agricultural Census.

TABL. 5 (92). ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2015	2020	2022	2023	CROPS
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes					
Zboża	1817660	2056455	2143175	1956409	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	1735066	1803377	1831314	1649807	basic cereals
pszenica	943030	796887	887610	803781	wheat
żyto	211275	302230	298157	296153	rye
jęczmień	210713	223202	233284	210189	barley
owies	71012	113080	81386	68909	oats
pszenżyto	299035	367977	330877	270776	triticale
mieszkanki zbożowe	23621	28075	12174	6337	cereal mixtures
Ziemniaki	357188	416316	328374	288674	Potatoes
Buraki cukrowe	546339	919354	1116526	1222449	Sugar beets
Rzepak i rzepik	341187	283423	380642	331128	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	564290	440978	761234	740403	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt					
Zboża	47,6	47,8	49,1	46,0	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	49,1	48,2	49,8	45,3	basic cereals
pszenica	57,5	52,7	55,9	52,1	wheat
żyto	40,7	42,6	42,7	38,5	rye
jęczmień	45,5	48,6	48,0	43,3	barley
owies	33,6	36,9	34,2	26,5	oats
pszenżyto	42,9	48,8	49,6	46,5	triticale
mieszkanki zbożowe	33,3	37,8	35,7	27,1	cereal mixtures
Ziemniaki	306	341	303	283	Potatoes
Buraki cukrowe	578	599	587	604	Sugar beets
Rzepak i rzepik	30,1	33,0	33,0	29,7	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	43,5	29,0	59,0	48,1	Meadow hay

TABL. 6 (93). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FIELD VEGETABLES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2022	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA ^b w tys. ha – stan w czerwcu AREA in ha – as of June					
O G Ó Ł E M	2,9	6,2	3,0	1,9	TOTAL
Kapusta	0,6	0,3	0,2	0,2	Cabbages
Kalafiory	0,1	0,0	0,0	0,0	Cauliflowers
Cebula	0,3	0,2	0,0	0,4	Onions
Marchew jadalna	0,6	0,5	0,5	0,4	Carrots
Buraki ćwikłowe	0,3	0,1	0,1	0,1	Beetroots
Ogórki	0,2	0,1	0,1	0,1	Cucumbers
Pomidory	0,0	0,6	0,5	0,0	Tomatoes
Pozostałe ^c	0,7	4,4	1,6	0,8	Others ^c
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes					
O G Ó Ł E M	69782	87001	73438	42150	TOTAL
Kapusta	22530	13185	9673	7926	Cabbages
Kalafiory	1844	358	261	237	Cauliflowers
Cebula	6104	2888	3203	8324	Onions
Marchew jadalna	17534	15971	24496	11784	Carrots
Buraki ćwikłowe	8745	5174	3355	1619	Beetroots
Ogórki	3861	2869	2824	1461	Cucumbers
Pomidory	401	12059	12156	62	Tomatoes
Pozostałe ^c	8765	34496	17470	10738	Others ^c
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt					
Kapusta	382	473	510	458	Cabbages
Kalafiory	145	223	210	281	Cauliflowers
Cebula	202	172	220	237	Onions
Marchew jadalna	304	331	479	291	Carrots
Buraki ćwikłowe	295	380	390	302	Beetroots
Ogórki	167	306	288	250	Cucumbers
Pomidory	185	186	260	172	Tomatoes
Pozostałe ^c	120	78	115	134,8	Others ^c

a W 2015 r. łącznie z ogrodami przydomowymi. b W 2020 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

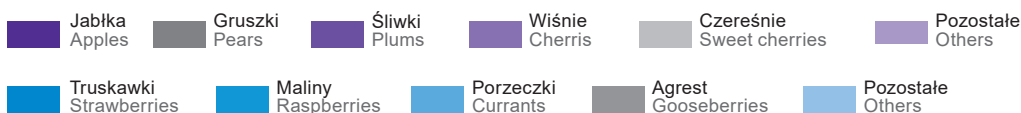
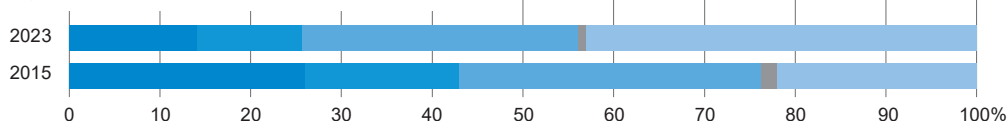
a Including kitchen gardens in 2015. b In 2020 data of the Agricultural Census. c Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

WYKRES 1 (85). **ZBIORY OWOCÓW**
CHART 1 (85). FRUIT PRODUCTION

Zbiory owoców z drzew owocowych
Tree fruit production

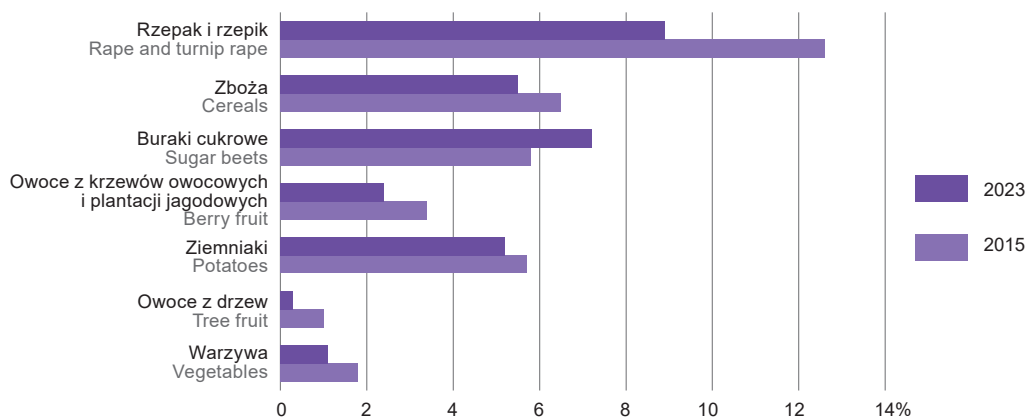

Zbiory owoców z krzewów owocowych i z plantacji jagodowych
Berry fruit production

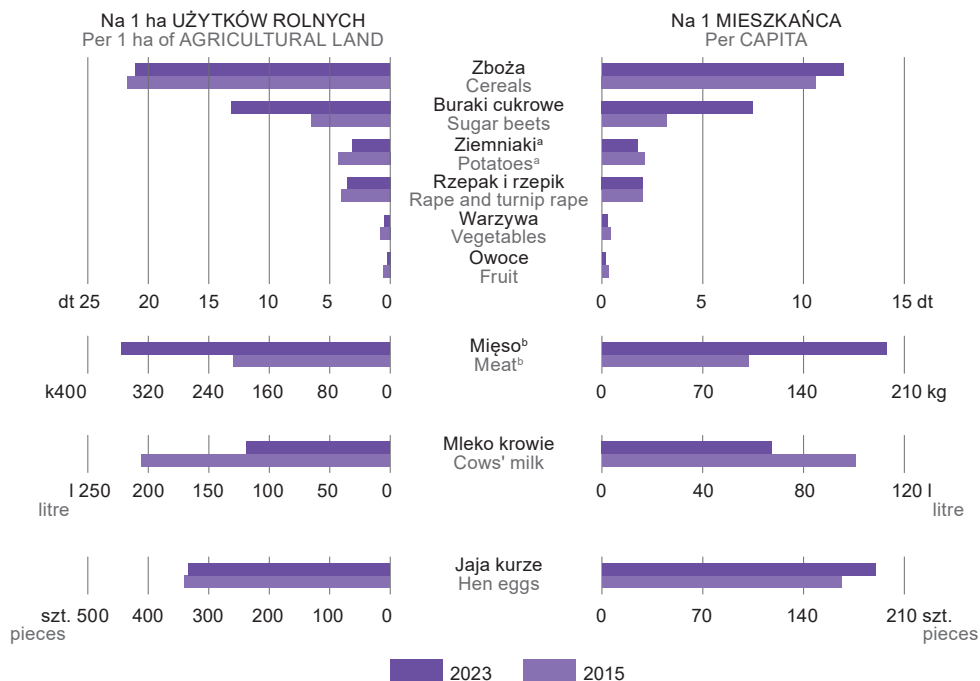
WYKRES 2 (86). **UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWEJ PRODUKCJI WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH**

CHART 2 (86). **THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL AND HORTICULTURAL CROPS**

WYKRES 3 (87). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**

CHART 3 (87). **PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS**

a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a Including kitchen gardens. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

TABL. 7 (94). BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, DRÓB I OWCE
Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, POULTRY AND SHEEP
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020 ^a	2022	2023	SPECIFICATION
W SZTUKACH IN HEADS					
Bydło	102005	115660	117964	115146	Cattle
w tym krowy	40214	47113	46324	46840	of which cows
Trzoda chlewna	294722	232593	175237	176258	Pigs
w tym lochy	27686	22723	19947	18515	of which sows
Owce	4644	10540	11410	10623	Sheep
w tym maciorki	2553	4817	4880	5027	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^b (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	132318	134456	127766	125601	In terms of large heads ^b (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób	5377862	13135792	11359498 ^c	9470332 ^c	Poultry
w tym kury nioski	1409544	1560112	1191777	1224959	of which laying hens
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. ° PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads °					
Bydło	12,2	12,5	12,7	12,4	Cattle
w tym krowy	4,8	5,1	5,0	5,0	of which cows
Trzoda chlewna	35,2	25,1	18,9	19,0	Pigs
w tym lochy	3,3	2,4	2,1	2,0	of which sows
Owce	0,6	1,1	1,2	1,1	Sheep
w tym maciorki	0,3	0,5	0,5	0,5	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	15,8	14,5	13,8	13,5	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób	642,4	1415,4	1224,0	1020,4	Poultry
w tym kury nioski	168,4	168,1	128,4	132,0	of which laying hens

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2020 r. – stan z 2016 r., w latach 2022 i 2023 – stan z 2020 r. c Stan w dniu 1 grudnia.

a Data of the Agricultural Census. b In 2015, the horse stock as of 2013 was used in calculations, in 2020 – as of 2016, in 2022 and 2023 – as of 2020. c As of 1 December.

TABL. 8 (95). PRODUKCJA MIĘSA^a
PRODUCTION OF MEAT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	173,6	233,2	323,8	322,4	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	164,6	220,6	306,0	304,7	meat and fats
wołowe	5,2	7,3	7,4	6,9	beef
cielęce	0,2	0,0	0,0	0,0	veal
wieprzowe	39,3	28,5	25,3	24,8	pork
baranie	0,0	0,0	0,0	0,0	mutton
końskie	0,0	0,0	.	.	horseflesh
drobiowe	116,0	179,6	270,1	270,1	poultry
kozy i królicze ^b	3,8	5,0	3,4	3,0	goat and rabbit ^b
podroby	8,9	12,6	17,8	17,7	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg					
O G Ó Ł E M	207,3	264,5	348,9	355,5	T O T A L

a W wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą. b Łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Since 2018, data have not been comparable with data for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight. b Including game.

TABL. 9 (96). PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Produkcja mleka:					Milk production:
w milionach litrów	172,1	199,7	117,6	110,2	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	20,6	22,7	12,7	12,8	per 100 ha agricultural land in thousand litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4376	4326	2594	2369	Average annual quantity of milk per cow in litres
Produkcja jaj w mln szt.	284,8	277,4	334,1	309,7	Egg production in million pieces
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nosioci w szt.	206	191	231	249	Average annual number of eggs per laying hen in pieces

TABL. 10 (97). CIĄGNIKI I WYBRANE MASZYNY ROLNICZE
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS AND SELECTED AGRICULTURAL MACHINES
As of June

LATA YEARS	Ciągniki rolnicze Agricultural tractors								
	ogółem total	w tym w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych of which in farms with agricultural land area of							
		do 1 ha włącznie up to	1,01–1,99	2,00–4,99	5,00–9,99	10,00– 14,99	15,00– 19,99	20,00– 49,99	50,00 ha i więcej and more
		W TYSIĄCACH SZTUK				IN THOUSAND UNITS			
2016	18,0	0,1	0,8	2,7	3,4	2,4	1,9	3,3	3,3
2020	16,5	0,1	0,9	2,4	2,9	2,2	1,3	3,1	3,6
2023 ^a	16,7	0,1	1,2	2,5	2,6	2,1	1,2	3,2	3,7

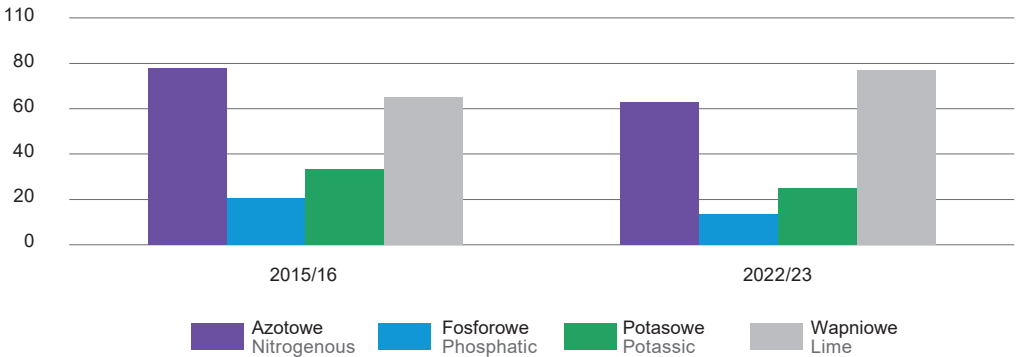
a Dane wstępne.

a Preliminary data.

WYKRES 4 (88). ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH^a ORAZ WAPNIOWYCH
W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK

CHART 4 (88). CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL^a AND LIME FERTILISERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

na 1 ha użytków rolnych w kg
per 1 ha of agricultural land in kg

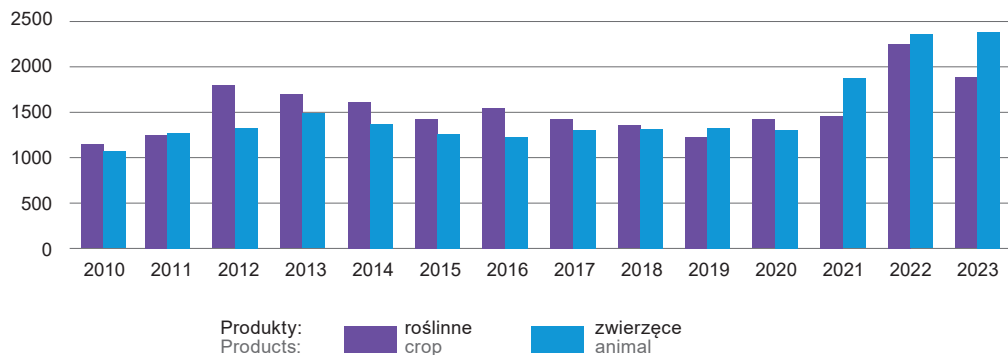

a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi.

a Including mixed fertilizers.

WYKRES 5 (89). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)**
CHART 5 (89). **VALUE OF AGRICULTURE PRODUCTS PROCUREMENT (current prices)**

na 1 ha użytków rolnych w zł
per 1 ha of agricultural land in PLN

TABL. 11 (98). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2015	2020	2022	2023	AGRICULTURAL PRODUCTS
Zboża w t	1147504	1340774	1066510	1154623	Cereals in tonnes
w tym zboża podstawowe	1103698	1168518	901291	970807	of which basic cereals
pszenica	546485	451034	377814	476827	wheat
żyto	197943	313359	155132	167586	rye
jęczmień	118760	130755	126713	120319	barley
owies i mieszanki zbożowe	27358	35558	23994	15946	oats and cereal mixtures
pszennyżyto	213152	237812	217638	190129	triticale
Ziemniaki w t	117266	164868	99681	130202	Potatoes in tonnes
Buraki cukrowe w t	614613	890883	1055934	1298973	Sugar beets in tonnes
Rzepak i rzepik w t	190726	125690	88726	114906	Rape and turnip rape in tonnes
Warzywa w t	4581	3509	3332	4788	Vegetables in tonnes
Owoce w t	9472	4963	3753	4619	Fruit in tonnes
Żywiec rzeźny ^a w t	223896	272911	305148	298609	Animals for slaughter ^a in tonnes
bydło (bez cieląt)	8990	9298	8827	8189	cattle (excluding calves)
cielęta	182	50	46	39	calves
trzoda chlewna	49975	30840	36384	35148	pigs
owce	1	16	11	9	sheep
konie	91	1	–	–	horses
drób	164657	232706	259880	255224	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	159006	204147	228719	223829	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes
Mleko krowie w tys. l	153203	131027	135769	143978	Cows' milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	46040	44704	44066	44236	Consumer hen eggs in thousand pieces

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a In live weight. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. Since 2018 data been not comparable with data for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

TABL. 12 (99). NAKŁADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W ROKU 2022/23 ^a
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2022/23 ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture				W gospodarstwach osób prawnych On farms of legal persons		
	w tym kobiety of which women	razem total	w tym of which				razem total	w tym pracownicy najemni ^b of which paid employees ^b	
			rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b paid employees ^b		stali permanent		dorywczy temporary	
w rocznych jednostkach pracy (AWU) in Annual Work Unit (AWU)									
2015/16 ^d	31,8	10,7	27,7	23,8	2,2	1,2	4,1	2,5	0,5
2019/20 ^e	32,6	10,4	27,4	23,0	2,9	0,8	5,2	4,5	0,4
2022/23	30,3	9,5	26,7	24,4	1,3	0,5	3,6	3,0	0,1

a Dane wstępne opracowano na podstawie badania Zintegrowane statystyki dotyczących gospodarstw rolnych (R-SGR); obejmują okres od 2 czerwca 2022 r. do 1 czerwca 2023 r. b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). c Dotyczy właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. d Dane opracowano na podstawie badania struktury gospodarstw rolnych (RSGR 2016); obejmują okres od 2 czerwca 2015 r. do 1 czerwca 2016 r. e Dane opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego (PSR 2020); obejmują okres od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r.

a Preliminary data were compiled on the basis of the Integrated Farm Statistics (IFS) survey, including the period from 2 June 2022 to 1 June 2023. b On the basis of employment agreement (written or verbal). c Concerns owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers. d Data compiled on the basis of the Farm Structure Survey (FSS), including the period from 2 June 2015 to 1 June 2016. e Data compiled on the basis of Data of the Agricultural Census, including the period from 2 June 2015 to 1 June 2016.

TABL. 13 (100). DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	rok poprzedni=100		previous year=100		
Produkcja globalna	96,5	112,8	107,2	117,5	Gross output
roślinna	96,0	112,6	104,3	119,8	crop
zwierzęca	97,3	113,3	112,4	113,5	animal
Produkcja końcowa	94,8	109,3	109,1	116,9	Final output
roślinna	93,0	106,7	105,5	119,5	crop
zwierzęca	97,3	113,2	113,6	113,7	animal
Produkcja towarowa	94,4	114,4	100,9	108,8	Market output
roślinna	91,8	115,8	87,3	108,0	crop
zwierzęca	97,8	112,8	118,1	109,6	animal

TABL. 14 (101). GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)
GROSS AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	63,8	64,9	61,8	63,9	Crop output
Zboża	29,4	28,9	26,6	28,6	Cereals

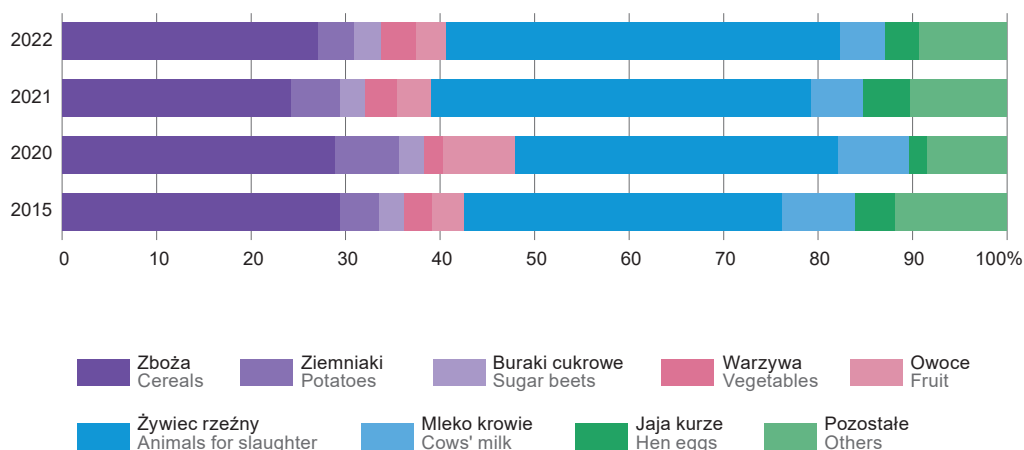
TABL. 14 (101). **GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
GROSS AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
w tym zboża podstawowe	27,9	25,4	22,6	24,2	of which basic cereals
w tym: pszenica	16,2	11,8	11,3	13,0	of which: wheat
żyto	2,9	4,4	3,2	3,4	rye
jęczmień	3,4	3,2	2,9	2,9	barley
Ziemniaki	4,8	7,3	5,3	3,7	Potatoes
Przemysłowe	13,1	11,5	13,4	16,7	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,7	1,7	2,2	2,1	of which sugar beets
Warzywa	2,9	2,2	3,0	3,2	Vegetables
Owoce	3,0	6,2	3,6	2,6	Fruit
Siano łąkowe	1,8	1,2	1,1	1,3	Meadow hay
Pozostałe	8,8	7,6	8,8	7,8	Others
Produkcja zwierzęca	36,2	35,1	38,2	36,1	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	25,0	25,6	29,4	29,3	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	1,5	1,9	1,5	1,5	cattle (excluding calves)
cielęta	0,1	0,4	0,3	0,0	calves
trzoda chlewna	6,2	4,1	3,6	2,7	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	17,1	19,3	24,0	25,1	poultry
Przyrost stada (podstawo- wego i obrotowego)	0,6	0,1	-0,6	-0,2	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	6,2	6,4	4,0	3,3	Cows' milk
Jaja kurze	3,6	1,8	4,2	2,9	Hen eggs
Obornik	0,4	0,4	0,4	0,3	Manure
Pozostałe	0,4	0,8	0,8	0,5	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

WYKRES 6 (90). **TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
CHART 6 (90). MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

Dział XIII. Leśnictwo i łowiectwo
Chapter XIII. Forestry and hunting

TABL. 1 (102). POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH

Stan w dniu 31 grudnia
FOREST LAND
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	837561	842565	843036	845244	T O T A L in ha
Lasy	813848	819079	819711	822313	Forests
Publiczne	793471	796253	797160	799683	Public
własność Skarbu Państwa	788879	791548	792588	795124	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	770694	773372	774677	775698	managed by the State Forests
parki narodowe	8871	8871	8861	8861	national parks
własność gmin ^a	4450	4546	4402	4398	owned by gminas ^a
pozostałe	142	160	170	161	other
Prywatne	20377	22826	22551	22630	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	23713	23486	23326	22931	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	35,6	35,8	35,8	35,9	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	38,6	38,8	38,9	39	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Including gminas which are also cities with powiat status.

Uwaga do wykresów 1 i 2

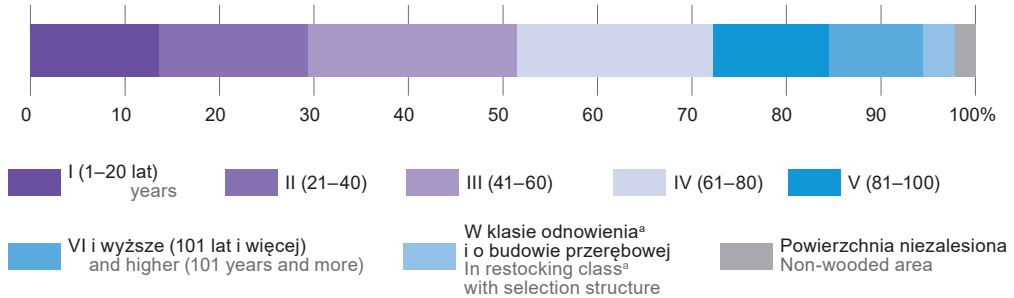
Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2018–2022 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to charts 1 and 2

Data prepared on the National Forest Inventory conducted in 2018–2022 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

WYKRES 1 (91). STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW

CHART 1 (91). STRUCTURE OF FOREST AREA BY AGE CLASSES OF TREE STANDS

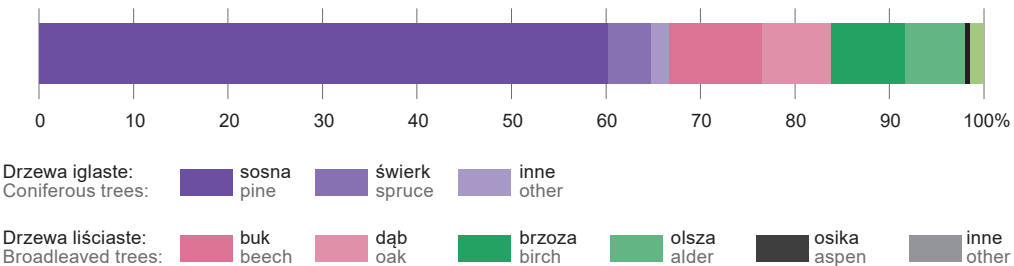

a Łącznie z klasą do odnowienia.

a Including a class for restocking.

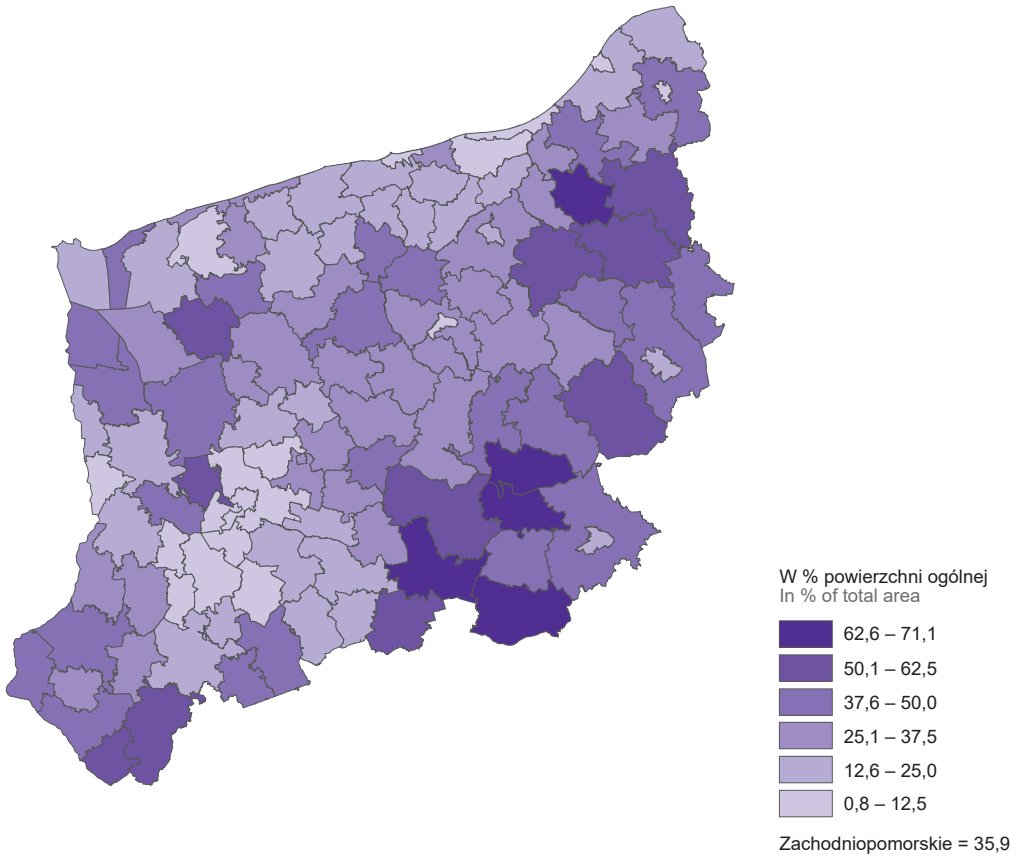
WYKRES 2 (92). STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE

CHART 2 (92). STRUCTURE OF FOREST AREA BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN TREE STANDS

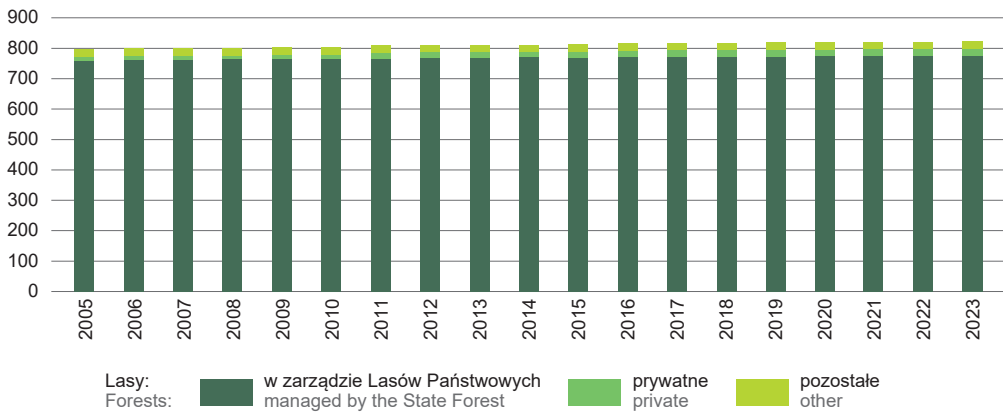
MAPA 1 (31).
MAP 1 (31).

LESISTOŚĆ W 2023 R.
FORESTS COVER IN 2023

Powierzchnia lasów
Forest area

tys. ha
thousand ha

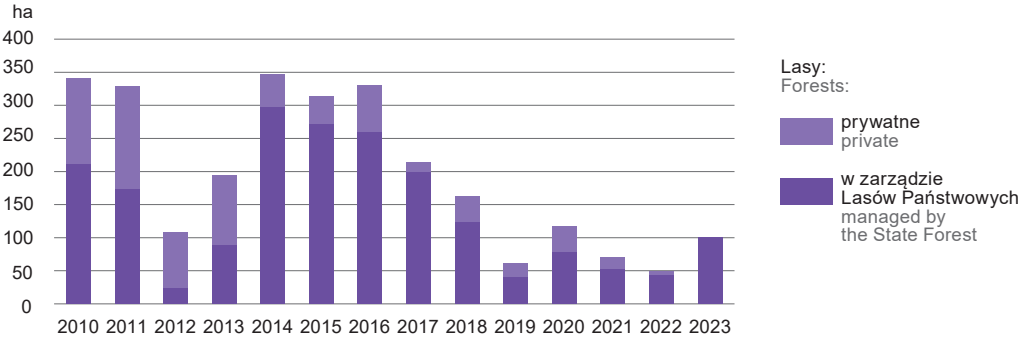
TABL. 2 (103). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATION AND OTHER SILVICULTURE TREATMENT ACTIVITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
w ha in ha								
Odnowienia	5406	6017	6483	6445	6443	6439	2	Renewals
sztuczne	4955	5534	5819	5648	5646	5642	2	artificial
naturalne	451	483	664	797	797	797	.	natural
Zalesienia ^a	314	118	49	101	101	101	.	Afforestation ^a
Poprawki i uzupełnienia	317	442	439	478	476	476	2	Replantings and refillings
Pielęgnowanie lasu	36590	28499	29633	28823	28799	28794	24	Forest tending
Powierzchnia objęta trzebieżami	49037	39692	48194	43957	43598	43585	359	Area covered by thinnings

a Nieużytków, gruntów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo oraz innych gruntów nadających się do zalesienia.

a Wasteland, agricultural land not suitable for agricultural production and agricultural land not in agricultural cultivation as well as other land suitable for afforestation.

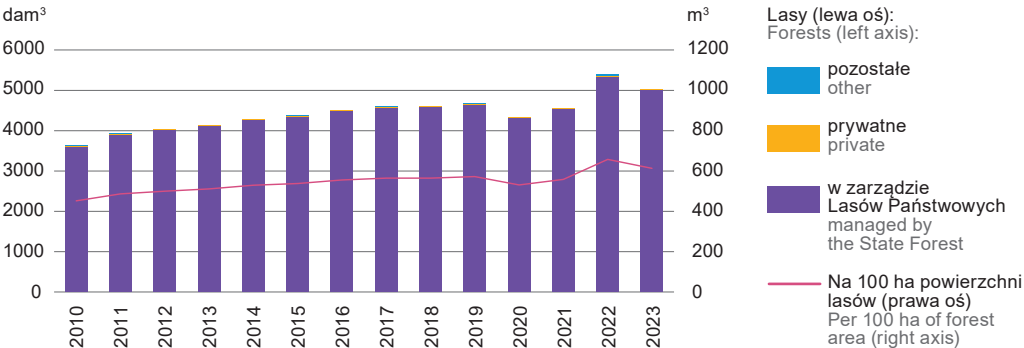
WYKRES 3 (93). **ZALESIENIA^a**
CHART 3 (93). **AFFORESTATION^a**

a Nieużytków, gruntów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo oraz innych gruntów nadających się do zalesienia.

a Wasteland, agricultural land not suitable for agricultural production and agricultural land not in agricultural cultivation as well as other land suitable for afforestation.

WYKRES 4 (94). **POZYSKANIE DREWNA (grubizny)^a**
CHART 4 (94). **TIMBER REMOVALS^a**

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny.

a Excluding (timber) removals from afforested areas; excluding stump wood.

TABL. 3 (104). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
O G Ó Ł E M w dam³	4653,5	4539,5	5608,7	5288,9	5273,4	5268,8	15,5	T O T A L in dam³
Grubizna	4375,4	4349,6	5393,0	5040,8	5025,3	5020,9	15,5	Timber
Grubizna iglasta	3197,4	3247,2	4424,5	4246,0	4238,1	4236,2	7,8	Coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	1328,7	1420,0	1796,3	1553,7	1551,8	1550,8	1,9	of which large-size wood
Grubizna liściasta	1178,0	1102,3	968,5	794,8	787,1	784,7	7,7	Non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	313,3	288,5	231,6	177,6	176,3	175,2	1,3	of which large-size wood
Drewno małowymiarowe ^b	278,1	189,9	215,7	248,1	248,1	248,0	.	Slash ^b
Do przerobu przemysłowego	65,5	31,8	14,4	22,5	22,5	22,5	.	Slash for industrial purposes
Opałowe	212,6	158,1	201,4	225,6	225,6	225,5	.	Firewood
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	537,6	531,0	657,9	613,0	628,4	631,5	68,5	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREA in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny. b Wyłącznie w lasach publicznych.
a Excluding timber removals from afforested areas; excluding stump wood. b Solely in public forests.

TABL. 4 (105). **SKUP OWOCÓW I GRZYBÓW LEŚNYCH^a ORAZ ZWIERZĄT ŁOWNYCH**
PROCUREMENT OF FOREST FRUITS AND MUSHROOMS^a
AS WELL AS GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	Polska=100 Poland=100	SPECIFICATION
	w t in tonnes					
Owoce leśne	950	375	160	105	2,7	Forest fruits
Grzyby leśne	537	68	103	48	1,7	Forest mushrooms
Zwierzęta łowne	2930	3817	2041	2515	22,3	Game animals

a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.
a Data concern fresh forest fruits and mushrooms.

TABL. 5 (106). **POŻARY W LASACH**
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022 ^a	2023	SPECIFICATION
Liczba pożarów	346	330	408	321	Number of fires
w tym: podpalenia	147	80	95	41	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	68	65	94	56	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	47,7	58,3	93,8	86,1	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	16,6	11,8	12,9	3,4	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	7,5	5,8	9,2	2,7	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,14	0,2	0,3	0,2	Average forest area burned by fire in ha

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

Źródło: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.
a Data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook.

Source: data from the National Forest Fire Information System maintained by the Forest Research Institute.

TABL. 6 (107). KOŁA, CZŁONKOWIE ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO
Stan w dniu 31 marca
CLUBS MEMBERS AND HUNTING DISTRICTS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION
As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	149	162	171	174	number ^a
członkowie ^b	8359	8750	8675	8631	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	268	208	269	285	number
powierzchnia w tys. ha	1885,8	1499,9	1888,9	2238,2	area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych	730,0	567,6	735,2	847,4	of which on forest land

a, b Dane grupowane według: a – siedziby koła łowieckiego, b – miejsca zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a, b Data grouped according to: a – the seat of a hunting club, b – a place of residence of a hunting club member

Source: data of the Polish Hunting Association.

TABL. 7 (108). WYBRANE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a
Stan w dniu 10 marca
SELECTED GAME ANIMALS^a
As of 10 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015	2020	2022	2023	GAME ANIMALS
W SZTUKACH IN HEADS					
Łosie	57	53	109	151	Moose
Daniele	3100	2753	3310	3066	Fallow deer
Muflony	194	65	42		Mouflons
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	31,5	47,4	47,8	46,0	Deer
Sarny	94,6	90,8	87,4	84,1	Roe deer
Dziki	36,3	11,5	8,9	7,9	Wild boars
Lisy	15,5	14,4	14,2	14,4	Foxes
Zające	19,6	17,9	18,3	18,8	Hares
Bażanty	9,1	8,0	7,4	7,1	Pheasants
Kuropatwy	8,4	4,9	4,5	4,6	Partridges

a Dane szacunkowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data.

Source: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 8 (109). ODSTRZAŁ WYBRANYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a
SELECTED GAME ANIMALS SHOT^a

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015/16	2020/21	2022/23	2023/24	SELECTED GAME ANIMALS SHOT
	w szt.		in heads		
Daniele	951	926	762	721	Fallow deer
Jelenie	16428	18987	19212	17337	Deer
Sarny	21573	18650	18172	16168	Roe deer
Dziki	48733	49668	21361	24805	Wild boars
Lisy	9980	9576	8270	10444	Foxes
Zające	4	24	28	20	Hares
Bażanty	508	374	341	368	Pheasants
Kuropatwy	10	–	15	–	Partridges

a W łowieckim roku gospodarczym liczonym od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a In a hunting economic year defined from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

Source: data of the Generale Directorate of the State Forests, the Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

Dział XIV. Przemysł i budownictwo
Chapter XIV. Industry and construction

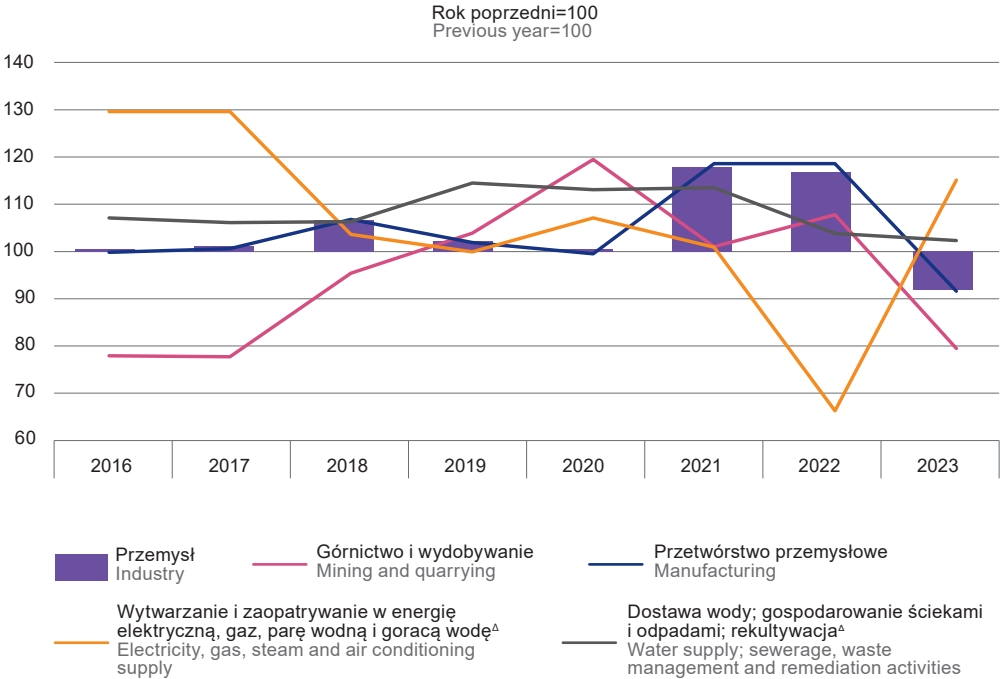
TABL. 1 (110). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		
	w mln zł in million PLN				w odset- kach in percent	2022=100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące current prices					
O G Ó Ł E M T O T A L	35113,2	41926,3	67002,7	62204,9	100,0	92,2
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	219,1	275,7	353,9	312,4	0,5	79,5
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	332,5	38866,5	63593,6	58295,4	93,7	91,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a Electricity, gas, steam and air conditioning supply	547,1	945,7	804,0	1237,6	2,0	115,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1097,2	1838,3	2251,2	2359,4	3,8	102,3

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (95). DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU^a WEDŁUG SEKCJI PKD
(ceny stałe^b)

CHART 1 (95). INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NACE SECTIONS
(constant prices^b)

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Jako ceny stałe w latach 2016–2021 przyjęto ceny stałe 2015 r., a od 2022 r. – ceny stałe 2021 r.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b As constant prices in years 2016–2021 adopted 2015 constant prices and since 2022–2021 constant prices.

TABL. 2 (111). PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2015	2020	2022	2023		PRODUCTS
				ogółem total	udział w pro- dukcji krajowej w % share in domes- tic pro- duction in %	
Piaski naturalne ^b z wyłączeniem pia- sków krzemionkowych i kwarcowych w tys. t	–	2887,3	3311,8	2864,4	7,5	Natural sands ^b excluding silica sands and quartz sands in thou- sand tonnes
Filety z ryb morskich, świeże lub schłodzone tys. t	12,3	.	.	17,6	17,7	Fresh saltwater fish fillets in thou- sand tonnes
Filety z ryb morskich, zamrożone tys. t	15,4	13	.	21,6	59	Frozen saltwater fish fillets in thou- sand tonnes
Tarcica iglasta w dam ³	930,9	995,6	912,8	745,3	19,5	Coniferous sawnwood in dam ³
Tarcica liściasta w dam ³	104,6	152,1	150,4	116,2	33,4	Leafy sawnwood in dam ³
Płyty pilśniowe w tys. m ²	311,5	293,0	293,0	287,5	47,7	Fibreboards in thousand m ²
Masa betonowa prefabrykowana ^c w tys. t	3113,1	1351,6	1678,6	1262,7	2,5	Ready-mix concrete ^c in thousand tonnes

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Takie jak piaski ilaste, kaolinowe oraz feldspatyczne inne niż metalonośne. c Beton gotowy do wylania.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Such as clayey sands, kaolinic sands and feldspatic sands other than metal-bearing sands. c Concrete ready for pouring.

**TABL. 3 (112). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA
BRUTTO W PRZEMYŚLE^a**
**AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES IN INDUSTRY^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	85466	91325	93555	93335	Average paid employment
Górnictwo i wydobywanie	540	525	569	470	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	77952	82080	84329	84258	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	1488	1484	1340	1366	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	5486	7237	7317	7242	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3606,3	5024,82	5988,18	6706,44	Average monthly gross wages and sala- ries in PLN
Górnictwo i wydobywanie	4333,12	5354,13	6470,91	7057,91	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	3526,54	4992,92	5978,74	6695,11	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	5969,05	6881,26	7089,84	8297,07	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	4027,25	4981,43	5857,60	6514,54	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

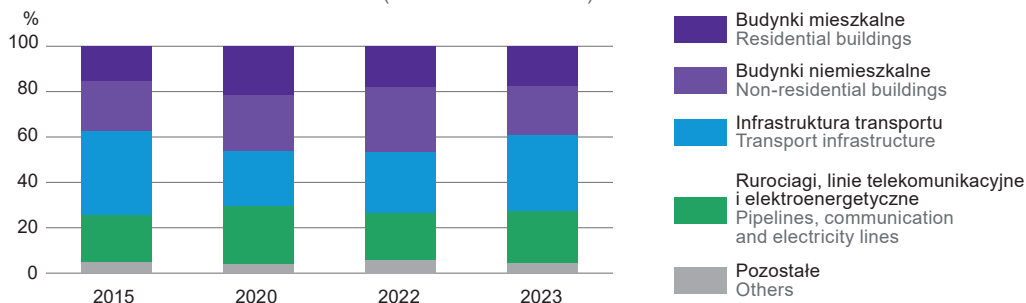
TABL. 4 (113). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	8400,9	8267,9	12928,6	15855,3	T O T A L
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	3445,2	3078,0	4202,4	4671,5	Of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^a	1116,1	949,4	1416,1	1430,7	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	1576,5	1186,0	1786,2	2074,0	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne	752,6	942,6	1000,2	1166,8	specialised construction activities

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa zachodniopomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).
a Realised by enterprises which have a seat of board in the Zachodniopomorskie Voivodship, with own resources (without subcontractors participation).

WYKRES 2 (96). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**

CHART 2 (96). **CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (CURRENT PRICES)**

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa zachodniopomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Realised by enterprises which have a seat of board in the Zachodniopomorskie Voivodship, with own resources (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (114). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe	SPECIFICATION
		Total	Investment type works	Renovation type works and others	
		w mln zł in million PLN			
OGÓŁEM	2015	3445,2	3236,9	208,3	TOTAL
	2020	3078,0	2478,0	600,0	
	2022	4202,4	3986,5	215,9	
	2023	4671,5	4486,5	185,0	
Budynki		1828,2	1761,0	67,1	Buildings
budynki mieszkalne		828,9	813,2	15,8	residential buildings
budynki niemieszkalne		999,2	947,9	51,3	non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej		2843,4	2725,4	117,9	Civil engineering works
infrastruktura transportu		1554,6	1481,1	73,5	transport infrastructure
rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne		1092,3	1055,7	36,6	pipelines, communication and electricity lines
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych		111,9	106,6	5,3	complex constructions on industrial sites
obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe		84,6	82,0	2,5	other civil engineering works

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa zachodniopomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Realised by enterprises which have a seat of board in the Zachodniopomorskie Voivodship, with own resources (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (115). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Budynki^a	4032	4839	5313	5341	Buildings^a
miasta	1463	1935	1797	1893	urban areas
wieś	2569	2904	3516	3448	rural areas
Budynki mieszkalne	2720	3162	3954	3992	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	2484	2853	3734	3779	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	95	159	144	132	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	1312	1677	1359	1349	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	556	989	687	638	hotels and similar buildings
budynki biurowe	29	36	28	34	office buildings
budynki handlowo-usługowe	157	161	156	151	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	213	156	128	180	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	171	121	160	155	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	30	32	34	49	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	156	182	166	142	other non-residential buildings
Kubatura^d w dam³	6177	7681	10437	7564	Cubic^d volume in dam³
miasta	3738	4688	6204	4813	urban areas
wieś	2439	2993	4232	2750	rural areas
Budynki mieszkalne	2491	3149	3697	3636	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	1699	1790	2353	2365	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	707	1294	1315	1233	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	4307	4532	6740	3928	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	431	525	509	575	hotels and similar buildings
budynki biurowe	138	164	94	108	office buildings
budynki handlowo-usługowe	474	717	671	432	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	48	35	32	98	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	2727	2362	4709	2155	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	204	141	312	335	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	286	587	412	224	other non-residential buildings

a Nowe. b Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez domów letnich, domków wypoczynkowych i rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. c Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach. d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a New. b Residential buildings with one or two dwellings; excluding summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence. c Residential buildings with three or more dwellings. d Refers to newly built and expanded buildings (only concerning the expanded part).

TABL. 7 (116). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA**
BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

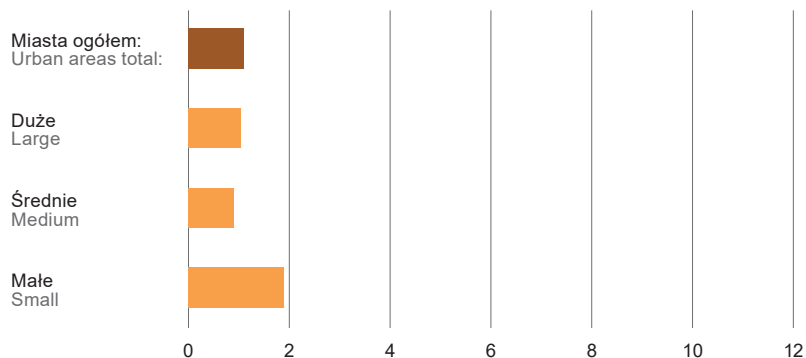
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	11352	11523	11764	11120	Average paid employment
Budowa budynków ^a	4588	4362	4253	3882	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	3940	3626	3837	3724	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	2824	3534	3674	3514	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3255,11	4439,87	5329,12	5947,39	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Budowa budynków ^a	2805,29	4491,28	5263,46	5738,16	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	3864,77	4782,57	5775,65	6471,80	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	3135,31	4026,07	4938,80	5622,79	Specialised construction activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

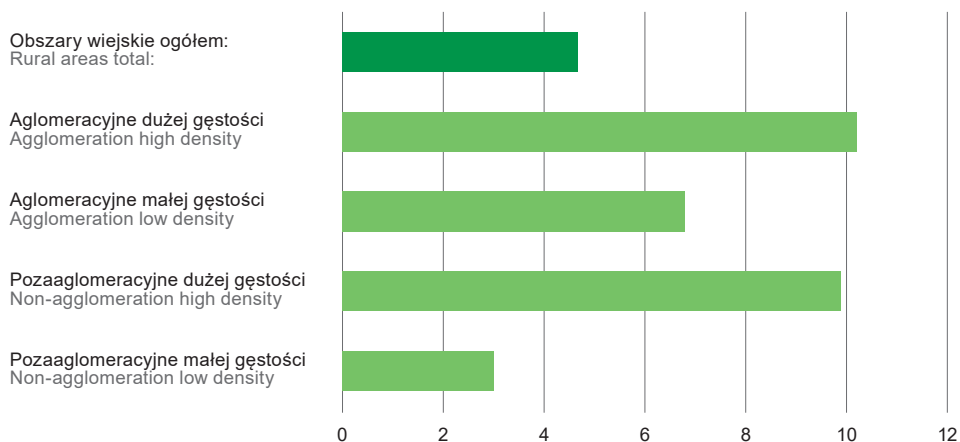
WYKRES 3 (97). **NOWE BUDYNKI MIESZKALNE NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

CHART 3 (97). **NEW RESIDENTIAL BUILDINGS PER 1000 POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023**

WYKRES 4 (98). **NOWE BUDYNKI MIESZKALNE NA 1000 LUDNOŚCI W WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 4 (98). **NEW RESIDENTIAL BUILDINGS PER 1000 POPULATION BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**

TABL. 1 (117). SIEĆ KOMUNIKACYJNA
Stan w dniu 31 grudnia
TRANSPORT INFRASTRUCTURE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w km in km				
Linie kolejowe eksploatowane ^a	1183	1189	1171	1172	Railways lines operated ^a
w tym: zelektryfikowane	750	749	749	742	of which: electrified
jednotorowe	761	732	709	708	single track
dwu- i więcej torowe	422	457	462	464	double and more track
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	5,2	5,2	5,1	5,1	Per 100 km ² of total area
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	14022	14501	14281	14497	Hard surface public roads
miejskie	3088	3404	3192	3206	of which: urban
zamiejskie	10934	11097	11089	11291	non urban
w tym: ekspresowe	135	288	309	362	expressways
autostrady	25	28	28	28	motorways
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	61,3	63,3	62,4	63,3	Per 100 km ² of total area
Drogi rowerowe	678	1016	1244	1305	Roads for bicycle
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	2,96	4,44	5,43	5,70	Per 100 km ² of total area

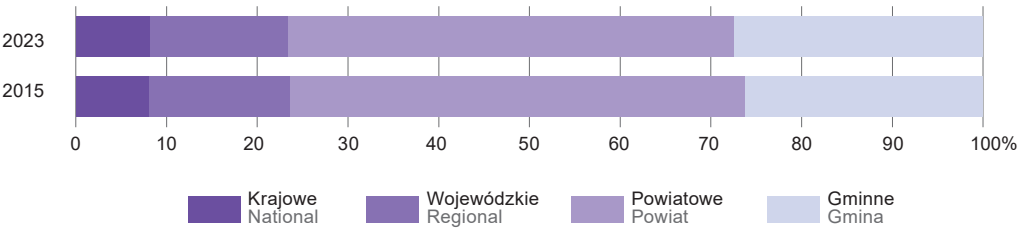
a Dane dotyczą sieci Polskie Koleje Państwowe (PKP) oraz innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

Źródło: w zakresie dróg publicznych – dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

a Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as other entities which are managers of railway infrastructure.

Source: in regard to public roads – data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

WYKRES 1 (99). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI
CHART 1 (99). HARD SURFACE PUBLIC ROADS

TABL. 2 (118). POJAZDY SAMOCHODOWE^a I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED ROAD VEHICLES^a AND TRACTORS
As of 31 December

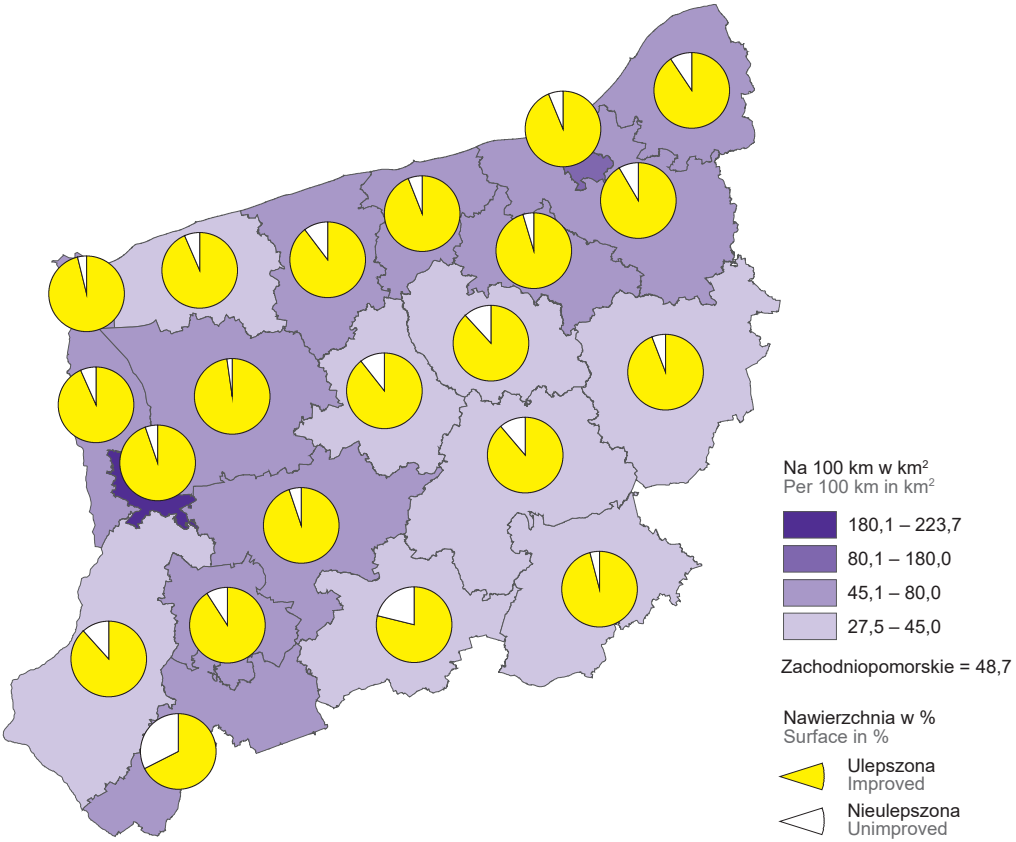
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1137114	1357117	1426826	1462799	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	873351	1053392	1106825	1134383	Passenger cars
w tym w wieku do 30 lat	747595	871138	882265	886011	of which up to 30 years old
Autobusy	5260	6185	6433	6517	Buses
w tym w wieku do 30 lat	4049	4135	4145	4109	of which up to 30 years old
Samochody ciężarowe	128340	146219	152791	156168	Lorries
w tym w wieku do 30 lat	100772	108823	111096	111862	of which up to 30 years old
Ciągniki samochodowe i rolnicze	61486	68090	71141	72748	Road and agricultural tractors
Motocykle	61161	73692	79295	82269	Motorcycles
w tym w wieku do 30 lat	28919	32925	36209	38042	of which up to 30 years old

a Według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Cyfryzację KPRM; łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku.

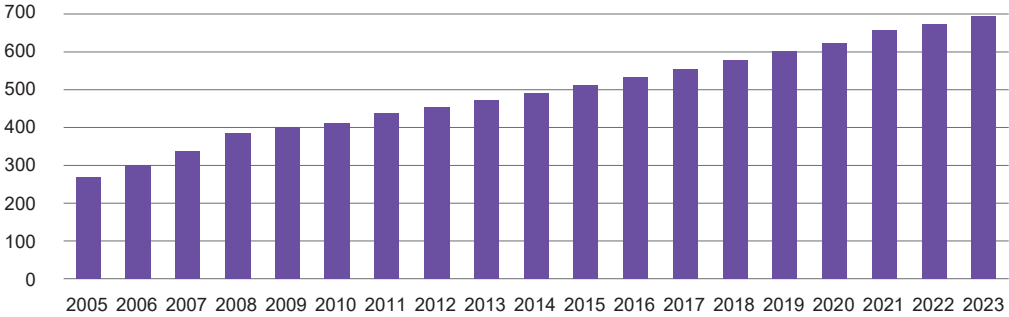
a According to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs; including vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the given year.

MAPA 1 (32).
MAP 1 (32).

DROGI GMINNE I POWIATOWE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2023 R.
GINA AND POWIAT ROADS ON HARD SURFACE IN 2023

WYKRES 2 (100). SAMOCHODY OSOBOWE NA 1000 LUDNOŚCI
CHART 2 (100). PASSENGER CARS PER 1000 POPULATION

TABL. 3 (119). LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a
Stan w dniu 31 grudnia
REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	886	682	680	646	National: number
długość w km	55361	32553	29206	28530	length in km
dalekobieżne: liczba	35	6	–	–	long distance: number
długość w km	16074	1776	–	–	length in km
regionalne: liczba	230	158	108	138	regional: number
długość w km	19653	10616	6956	8803	length in km
podmiejskie: liczba	615	512	569	505	suburban: number
długość w km	19583	20105	22202	19679	length in km
miejskie: liczba	6	6	3	3	urban: number
długość w km	51	56	48	48	length in km
Międzynarodowe: liczba	5	2	1	3	International: number
długość w km	2885	378	228	439	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 4 (120). TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a
COMMERCIAL ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa:					National communication:
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	18100,4	11233,1	14926,2	17409,0	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	26,5	31,6	36,3	33,4	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa:					International communication:
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	215,9	62,0	24,7	77,7	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	277,1	220,2	675,0	352,9	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Bez przewozów taboru komunikacji miejskiej.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding transports by urban road transport fleet.

TABL. 5 (121). KOMUNIKACJA MIEJSKA^a
Stan w dniu 31 grudnia
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km					Transport network – lines in km
autobusowe	1515,0	1951,1	1752,0	2027,2	bus
tramwajowe	102,0	119,4	96,7	95,6	tram
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	466	534	534	544	buses: in units
liczba miejsc w tys.	54,6	58,9	59,4	60,5	number of seats in thousands
tramwaje: w sztukach	228	199	201	200	trams: in units
liczba miejsc w tys.	28,9	29,8	30,3	30,3	number of seats in thousands
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	179,9	145,7	163,7	181,4	Transport of passengers ^b (during the year) in millions

a Przedsiębiorstwa i zakłady komunikacji miejskiej o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 6 (122). **RUCH PASAŻERÓW W PORCIE LOTNICZYM**
PASSENGER TRAFFIC AT AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Pasażerowie przybyli ^a z portów:					Passengers arrivals ^a from airports:
krajowych	33,5	36,8	91,0	104,4	domestic
zagranicznych	171,4	55,2	118,7	131,6	foreign
Pasażerowie odprawieni ^b do portów:					Passengers departures ^b to airports:
krajowych	34,2	36,1	94,6	108,1	domestic
zagranicznych	173,4	56,6	115,6	133,3	foreign

a, b Pasażerowie, dla których port Szczecin-Goleniów jest: a – portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, b – portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

a, b Passengers for whom the airport Szczecin-Goleniów: a – the final destination of a journey which begun at a domestic or foreign airport, b – the point of departure for a journey which terminated/terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (123). **PRZELADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORCIE LOTNICZYM**
CARGO LOADED AND UNLOADED^a AT AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes				
Ładunki wyladowane z samolotów przybywających z portów:					Freight/mail unloaded from aircraft arriving from airports:
krajowych	228	0	2	77	domestic
zagranicznych	–	–	68	–	foreign
Ładunki załadowane do samolotów odlatujących do portów:					Freight/mail loaded into aircraft departing to airports:
krajowych	264	3	0	5	domestic
zagranicznych	–	–	–	–	foreign

a W handlowych usługach lotniczych (przewozach lotniczych). W porcie lotniczym Szczecin-Goleniów.
a In commercial air service (air transport). At Szczecin-Goleniów airport.

TABL. 8 (124). **WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Wypadki	1298	927	881	783	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	11,4	6,8	6,2	5,4	Per 10 thousand registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	1595	1113	1068	986	Road traffic casualties
Śmiertelne	125	101	75	92	Fatalities
na 100 tys. ludności	7,3	6,0	4,6	5,6	per 100 thousand population
Ranni	1470	1012	993	894	Injured
na 100 tys. ludności	85,7	59,8	60,4	54,6	per 100 thousand population

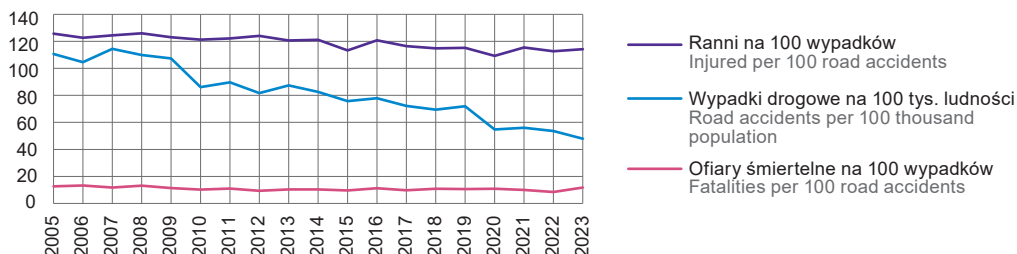
a Zarejestrowane przez Policję. Dane z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWIK). b Pojazdy według stanu w dniu 31 grudnia; łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. Data from the Accident and Collision Register System. b Vehicles as of 31 December; including road vehicles with a temporary permission (for a period of 30 days) issued at the end of the year.

Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 3 (101). **WYPADKI DROGOWE I ICH OFIARY**
CHART 3 (101). **ROAD TRAFFIC ACCIDENTS AND THEIR CASUALTIES**

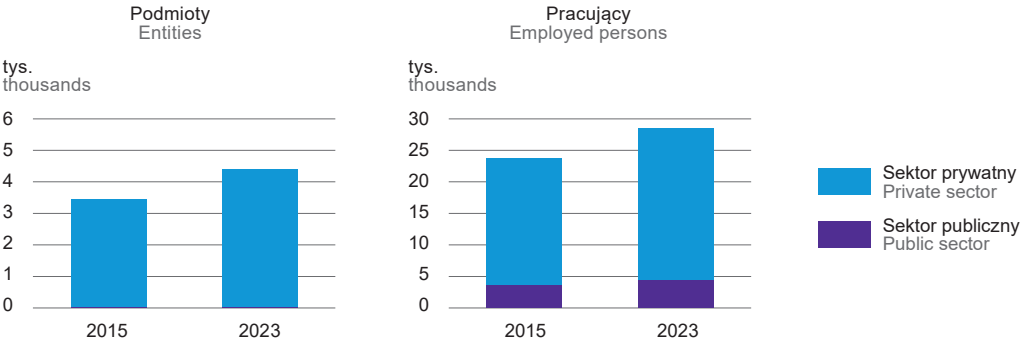
TABL. 1 (125). WYBRANE DANE O GOSPODARCE MORSKIEJ
SELECTED DATA REGARDING MARITIME ECONOMY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	Polska =100 Poland =100	SPECIFICATION
Podmioty gospodarki morskiej ^a	3453	5992	4415	4329	21,6	Entities of maritime economy ^a
Pracujący w podmiotach gospodarki morskiej ^a	23726	30377	28516	28571	16,9	Employed persons in entities of maritime economy ^a
Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarki morskiej ^b	15049	19284	20102	20106	15,6	Average employment in entities of maritime economy ^b
Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w podmiotach gospodarki morskiej ^b w zł	4384,34	5332,75	6437,60	7369,16	89,8	Average monthly gross wage and salary in entities of maritime economy ^b in PLN
Nakłady inwestycyjne podmiotów gospodarki morskiej ^{bc} w mln zł	627,5	291,9	936,5	1062,5	17,9	Investment outlays of maritime economy entities ^{bc} in mln PLN
w tym nowe obiekty majątkowe i ulepszenie istniejących	594,7	261,1	879,4	1019,7	18	of which new asset items and improving of existing items
Wartość brutto środków trwałych podmiotów gospodarki morskiej ^{abd} w mln zł	5923,4	5001,3	5643,2	15299,3	30,4	Gross value of fixed assets of maritime economy entities ^{abd} in mln PLN

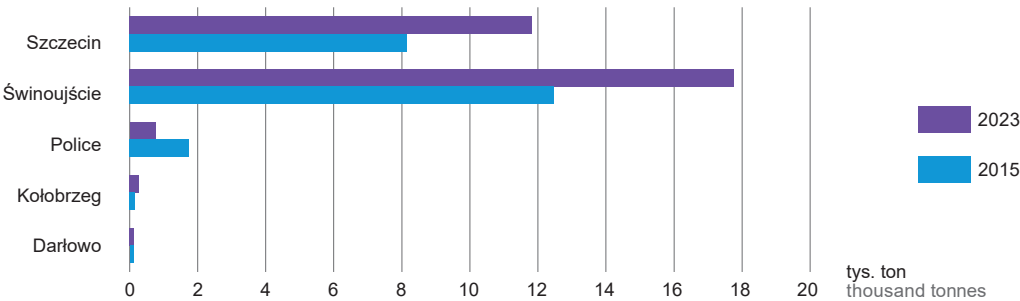
a Stan w dniu 31 grudnia. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Łącznie z nakładami na zakup używanych środków trwałych. d Bez wartości gruntów.

a As of 31 December. b Data concern economic entities employing more than 9 persons. c Including outlays on purchase of second-hand fixed assets. d Excluding land value.

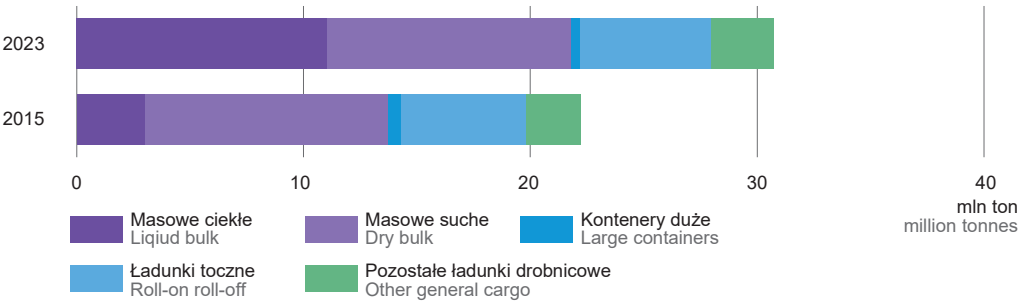
WYKRES 1 (102). PODMIOTY I PRACUJĄCY W GOSPODARCE MORSKIEJ
CHART 1 (102). ENTITIES AND EMPLOYMENT IN OF MARITIME ECONOMY

WYKRES 2 (103). OBROTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH
CHART 2 (103). CARGO TRAFFIC IN SEAPORTS

WYKRES 3 (104). OBROTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW
CHART 3 (104). CARGO TRAFFIC BY CARGO GROUPS

TABL. 2 (126). MIĘDZYNARODOWY OBRÓT MORSKI
INTERNATIONAL MARITIME TRAFFIC

GRUPY ŁADUNKÓW GROUPS OF CARGO	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	ogółem total				w tym wyladunek of which unloading			
	w tys. t in thousand tonnes							
OGÓŁEM TOTAL	21544,0	25213,6	29775,1	28761,7	12611,2	16170,6	20752,9	18271,5
w tym obrót ładunków transzytowych of which transit cargo traffic	3076,7	2578,6	2354,8	7172,1	1909,7	1772,0	1583,2	5647,0
Masowe ciekłe Liquid bulk	2532,5	5398,4	8036,0	9186,3	960,4	4176,8	6649,5	7307,2
w tym produkty z ropy naftowej of which oil products	1185,6	1515,7	2637,0	3362,2	346,4	814,3	1606,3	1907,8
Masowe suche Dry bulk	10537,4	10196,9	11840,3	10632,0	6902,5	6652,8	8650,8	5922,4
w tym węgiel i koks of which coal and coke	2507,6	2585,4	4366,1	2816,1	952,1	1083,0	3203,7	1775,3
Kontenery duże Large containers	513,9	531,3	391,9	411,5	296,5	246,3	163,0	200,8
Ładunki toczne Ro-ro units	5552,8	6014,0	6529,4	5782,8	2777,1	2905,9	3168,3	2898,0
Pozostałe ładunki drobnicowe (w tym małe kontenery <20') Other general cargo (including small containers, <20')	2407,5	3073,0	2977,4	2749,0	1674,7	2188,7	2121,3	1943,1

TABL. 3 (127). KONTENERY W MIĘDZYNARODOWYM OBROcie MORSKIM WEDŁUG KATEGORII I GRUP ŁADUNKOWYCH ORAZ PORTÓW W 2023 R.
INTERNATIONAL MARITIME CONTAINER TRAFFIC BY CATEGORIES AND GROUPS OF CARGO AND PORTS IN 2023

KATEGORIE I GRUPY ŁADUNKOWE	Jednostki ładunkowe			CARGO CATEGORIES AND GROUPS
	ogółem total	Cargo units z ładunkiem with load	puste empty	
OGÓŁEM W SZTUKACH TOTAL IN UNITS				
Kontenery duże	38372	22591	15781	Large containers
kontenery 20'	11427	7617	3810	20' freight units
kontenery 40'	8081	6051	2030	40' freight units
kontenery >20'<40'	8	–	8	>20'<40' freight units
kontenery >40'	18856	8923	9933	freight units >40'
nieznane kontenery	–	–	–	unknown freight units
W TEU IN TEU				
Kontenery duże	38372	22591	15781	Large containers
kontenery 20'	11427	7617	3810	20' freight units
kontenery 40'	8081	6051	2030	40' freight units
kontenery >20'<40'	8	–	8	>20'<40' freight units
kontenery >40'	18856	8923	9933	freight units >40'
nieznane kontenery	–	–	–	unknown freight units

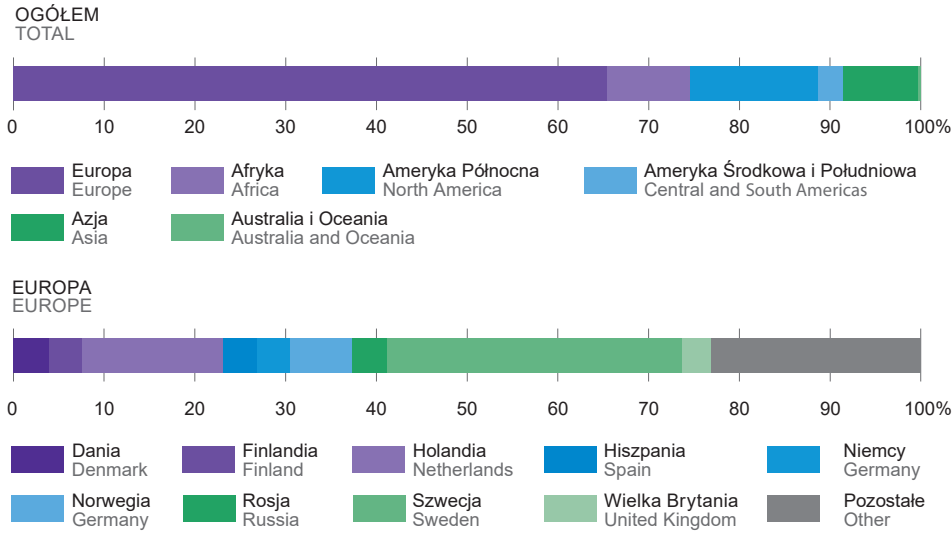
TABL. 3 (127). KONTENERY W MIĘDZYNARODOWYM OBROcie MORSKIM WEDŁUG KATEGORII I GRUP ŁADUNKOWYCH ORAZ PORTÓW W 2023 R. (cd.)
INTERNATIONAL MARITIME CONTAINER TRAFFIC BY CATEGORIES AND GROUPS OF CARGO AND PORTS IN 2023 (cont.)

KATEGORIE I GRUPY ŁADUNKOWE	Jednostki ładunkowe			CARGO CATEGORIES AND GROUPS
	ogółem total	Cargo units z ładunkiem with load	puste empty	
SZCZECIN				
W SZTUKACH IN UNITS				
Kontenery duże	36625	21619	15006	Large containers
kontenery 20'	10627	7372	3255	20' freight units
kontenery 40'	7143	5325	1818	40' freight units
kontenery >20'<40'	–	–	–	>20'<40' freight units
kontenery >40'	18855	8922	9933	freight units >40'
W TEU IN TEU				
Kontenery duże	67337	38097	29240	Large containers
kontenery 20'	10627	7372	3255	20' freight units
kontenery 40'	14286	10650	3636	40' freight units
kontenery >20'<40'	–	–	–	>20'<40' freight units
kontenery >40'	42424	20075	22349	freight units >40'
ŚWINOUJŚCIE				
W SZTUKACH IN UNITS				
Kontenery duże	1747	972	775	Large containers
kontenery 20'	800	245	555	20' freight units
kontenery 40'	938	726	212	40' freight units
kontenery >20'<40'	8	–	8	>20'<40' freight units
kontenery >40'	1	1	–	freight units >40'
nieznane kontenery	–	–	–	unknown freight units
W TEU IN TEU				
Kontenery duże	2690	1699	991	Large containers
kontenery 20'	800	245	555	20' freight units
kontenery 40'	1876	1452	424	40' freight units
kontenery >20'<40'	12	–	12	>20'<40' freight units
kontenery >40'	2	2	–	freight units >40'
nieznane kontenery	–	–	–	unknown freight units
W TYM WYŁADUNEK OF WHICH UNLOADING				
OGÓŁEM TOTAL				
W SZTUKACH IN UNITS				
Kontenery duże	19321	9276	10045	Large containers
kontenery 20'	5672	5217	455	20' freight units
kontenery 40'	4141	3950	191	40' freight units
kontenery >20'<40'	–	–	–	>20'<40' freight units
kontenery >40'	9508	109	9399	freight units >40'
nieznane kontenery	–	–	–	unknown freight units
W TEU IN TEU				
Kontenery duże	35347	13362	21985	Large containers
kontenery 20'	5672	5217	455	20' freight units
kontenery 40'	8282	7900	382	40' freight units
kontenery >20'<40'	–	–	–	>20'<40' freight units
kontenery >40'	21393	245	21148	freight units >40'
nieznane kontenery	–	–	–	unknown freight units
SZCZECIN				
W SZTUKACH IN UNITS				
Kontenery duże	18864	8819	10045	Large containers
kontenery 20'	5466	5011	455	20' freight units
kontenery 40'	3890	3699	191	40' freight units
kontenery >20'<40'	–	–	–	>20'<40' freight units
kontenery >40'	9508	109	9399	freight units >40'
W TEU IN TEU				
Kontenery duże	34639	12654	21985	Large containers
kontenery 20'	5466	5011	455	20' freight units
kontenery 40'	7780	7398	382	40' freight units
kontenery >20'<40'	–	–	–	>20'<40' freight units
kontenery >40'	21393	245	21148	freight units >40'

TABL. 3 (127). **KONTENERY W MIĘDZYNARODOWYM OBROcie MORSKIM WEDŁUG KATEGORII I GRUP ŁADUNKOWYCH ORAZ PORTÓW W 2023 R. (dok.)**
INTERNATIONAL MARITIME CONTAINER TRAFFIC BY CATEGORIES
AND GROUPS OF CARGO AND PORTS IN 2023 (cont.)

KATEGORIE I GRUPY ŁADUNKOWE	Jednostki ładunkowe			CARGO CATEGORIES AND GROUPS
	ogółem total	Cargo units z ładunkiem with load	puste empty	
ŚWINOUJŚCIE				
W SZTUKACH IN UNITS				
Kontenery duże	457	457	–	Large containers
kontenery 20'	206	206	–	20' freight units
kontenery 40'	251	251	–	40' freight units
kontenery >20'<40'	–	–	–	>20'<40' freight units
kontenery >40'	–	–	–	freight units >40'
nieznane kontenery	–	–	–	unknown freight units
W TEU IN TEU				
Kontenery duże	708	708	–	Large containers
kontenery 20'	206	206	–	20' freight units
kontenery 40'	502	502	–	40' freight units
kontenery >20'<40'	–	–	–	>20'<40' freight units
kontenery >40'	–	–	–	freight units >40'
nieznane kontenery	–	–	–	unknown freight units

WYKRES 4 (105). **OBROTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH WEDŁUG MIEJSCA ZAŁADUNKU I WYŁADUNKU W 2023 R.**
CHART 4 (105). CARGO TRAFFIC IN SEAPORTS BY PLACE OF LOADING AND UNLOADING IN 2023

TABL. 4 (128). **STATKI TRANSPORTOWE WCHODZĄCE DO PORTÓW MORSKICH WEDŁUG BANDER**
CARGO-CARRYING SHIPS ENTERING SEAPORTS BY FLAGS

BANDERY ^a	2015		2020		2022		2023		FLAGS ^a
	liczba statków number of ships	pojemność netto (NT) w tys. net tonnage in thousands	liczba statków number of ships	pojemność netto (NT) w tys. net tonnage in thousands	liczba statków number of ships	pojemność netto (NT) w tys. net tonnage in thousands	liczba statków number of ships	pojemność netto (NT) w tys. net tonnage in thousands	
O G Ó Ł E M	9292	35790	8711	39279	10166	45284	9334	46221	T O T A L
Polska	895	278	905	467	1837	1124	791	403	Poland
Obce	8397	35513	7806	38813	8329	44159	8543	45818	Foreign
Antigua i Barbuda	517	935	405	706	249	391	268	548	Antigua and Barbuda
Bahamy	2048	16731	839	7330	938	8677	919	8601	The Bahamas
Barbados	74	112	166	243	179	253	160	225	Barbados
Bermudy	–	–	2	63	7	233	2	71	Bermuda
Bulgaria	–	–	–	–	–	–	9	65	Bulgaria
Chiny	2	57	1	26	2	30	5	110	China
Chiny – Specjalny Region Administracyjny Hongkong	26	190	17	295	16	308	11	181	China – Hong Kong Special Administrative Region
Cypr	1694	10294	2778	18654	2693	17447	2667	19915	Cyprus
Dania ^b	76	141	91	231	53	8	61	156	Denmark ^b
Finlandia	72	121	75	120	52	130	76	108	Finland
Francja	–	–	8	29	20	5	32	284	France
Gibraltar	182	314	65	134	44	108	47	142	Gibraltar
Grecja	1	27	6	163	8	256	8	229	Greece
Holandia	624	1078	438	716	573	908	559	968	Netherlands
Irlandia	3	9	16	46	10	31	12	51	Ireland
Liberia	67	568	77	1018	134	1441	116	1022	Liberia
Luksemburg	–	–	24	30	94	128	64	75	Luxembourg
Malta	163	701	152	539	191	909	210	1140	Malta
Niemcy	1651	921	1263	890	1656	4656	1897	4270	Germany
Norwegia ^c	138	358	161	443	213	60	279	740	Norway ^c
Panama	68	768	54	636	80	797	89	919	Panama
Portugalia	45	116	168	540	179	474	154	414	Portugal
Singapur	20	158	58	428	74	450	72	402	Singapore
Szwecja	71	233	219	3158	239	2473	224	2476	Sweden
Wielka Brytania ^d	49	147	20	168	14	114	29	98	United Kingdom ^d
Wyspy Marshalla	32	490	126	1371	146	2653	133	2096	Marshall Islands
Wyspy Owcze	78	114	80	115	87	131	92	142	Faroe Islands
Pozostałe	696	930	497	721	378	1088	348	370	Others

a Wyodrębniono bandery, dla których w 2023 r. łączna pojemność netto (NT) statków wchodzących wyniosła więcej niż 50 tys. b Łącznie ze statkami zarejestrowanymi w rejestrze otwartym DIS. c Łącznie ze statkami zarejestrowanymi w rejestrze otwartym NIS. d Statki zarejestrowane w rejestrach brytyjskich: Wielka Brytania (Wielka Brytania i Irlandia Północna), Wielka Brytania (Wyspy Man), Wielka Brytania (Wyspy Normandzkie).

a The selection of the flags presented in the table applies to calls by ships of net tonnage (NT) more than 50 thousands in 2023. b Including ships registered in the DIS open registry. c Including ships registered in the NIS open registry. d Ships registered in the following British registers: United Kingdom (Great Britain & Northern Ireland), United Kingdom (Isle of Man), United Kingdom (Channel Islands).

TABL. 5 (129). **MORSKA FLOTA TRANSPORTOWA¹**
Stan w dniu 31 grudnia
MARITIME CARGO CARRYING FLEET¹
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE		2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
a – liczba statków						a – number of ships
b – nośność (DWT) w tys. t						b – deadweight (DWT) in thousand t
c – pojemność brutto (GT) w tys.						c – gross tonnage (GT) in thousands
d – stan załogi statków						d – number of crew members
O G Ó Ł E M	a	74	78	66	66	TOTAL
	b	2193	2360	2233	2226	
	c	1503	1664	1549	1549	
	d	1584	1613	1440	1440	
Statki do przewozu ładunków stałych	a	59	62	51	51	Dry cargo ships
	b	2137	2307	2180	2173	
	c	1322	1439	1325	1325	
	d	1112	1055	900	900	
w tym masowce	a	55	59	51	51	of which bulk carriers
	b	2127	2299	2180	2173	
	c	1314	1433	1325	1325	
	d	1087	1036	900	900	
Zbiornikowce	a	2	1	1	1	Tankers
	b	17	2	2	2	
	c	12	2	2	2	
	d	24	8	8	8	
Promy	a	7	9	9	9	Ferries
	b	39	50	50	50	
	c	168	222	222	222	
	d	424	526	513	513	
Statki pasażerskie	a	6	1	1	1	Passenger ships
	b	0	0	0	0	
	c	1	1	1	1	
	d	24	7	5	5	
Jachty morskie	a	.	5	4	4	Yachts
	b	.	0	0	0	
	c	.	0	0	0	
	d	.	17	14	14	
W TYM STATKI PŁYWAJĄCE POD BANDERĄ POLSKĄ OF WHICH SHIPS UNDER POLISH FLAG						
O G Ó Ł E M	a	11	8	7	7	TOTAL
	b	11	5	5	5	
	c	9	4	4	4	
	d	55	32	27	27	
Statki do przewozu ładunków stałych	a	4	1	1	1	Dry cargo ships
	b	10	2	2	2	
	c	7	2	2	2	
	d	25	–	–	–	
Zbiornikowce	a	1	1	1	1	Tankers
	b	1	2	2	2	
	c	1	2	2	2	
	d	6	8	8	8	
Statki pasażerskie	a	6	1	1	1	Passenger ships
	b	0	0	0	0	
	c	1	1	1	1	
	d	24	7	5	5	
Jachty morskie	a	.	5	4	4	Yachts
	b	.	0	0	0	
	c	.	0	0	0	
	d	.	17	14	14	

1 Armatorów, których siedziba znajduje się na terenie województwa zachodniopomorskiego.

1 Shipowners, the seat of whom is situated in the Zachodniopomorskie Voivodship.

TABL. 6 (130). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW MORSKĄ FLOTĄ TRANSPORTOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW ŻEGLUGI I ZASIĘGÓW PŁYWANIA^a**
MARITIME CARGO TRANSPORT BY TYPES OF SHIPPING AND RANGE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON		IN THOUSAND TONNES			
O G Ó Ł E M	5790	7350	7793	6202	T O T A L
Żegluga regularna	5614	7172	7593	6202	Liner shipping
dalekiego zasięgu	–	–	–	–	deep-sea service
bliskiego zasięgu	5614	7172	7593	6202	short-sea service
w tym zasięg bałtycki (promy ^b)	5614	7172	7593	6202	of which Baltic range (ferries ^b)
Żegluga nieregularna	176	178	200	–	Tramping
w tym zbiornikowce	176	–	–	–	of which tankers
dalekiego zasięgu	–	–	–	–	deep-sea service
bliskiego zasięgu	176	178	200	–	short-sea service
w tym zasięg bałtycki	62	178	200	–	of which Baltic range
PRACA PRZEWOZOWA W MLN TONOKILOMETRÓW		TRANSPORT IN MLN TONNE-KILOMETRES			
O G Ó Ł E M	1299	1644	1734	1267	T O T A L
Żegluga regularna	1076	1492	1562	1267	Liner shipping
dalekiego zasięgu	–	–	–	–	deep-sea service
bliskiego zasięgu	1076	1492	1562	1267	short-sea service
w tym zasięg bałtycki (promy ^b)	1076	1492	1562	1267	of which Baltic range (ferries ^b)
Żegluga nieregularna	223	152	172	–	Tramping
w tym zbiornikowce	223	–	–	–	of which tankers
dalekiego zasięgu	–	–	–	–	deep-sea service
bliskiego zasięgu	223	152	172	–	short-sea service
w tym zasięg bałtycki	56	152	172	–	of which Baltic range

a Statkami własnymi i dzierżawionymi; patrz uwagi do działu, ust. 11 na str. 225. b Przewozy ładunków promami obejmują ciężar przewożonych samochodów oraz innych środków transportu nieprzewożących ładunków tzn. uwzględniony jest ciężar ładunku oraz ciężar środków transportu, na którym znajduje się ładunek.

a Owned and chartered ships; see notes to chapter, item 11 on page 225. b The weight of cargo transported by maritime and coastal ferries include the weight of vehicles and other means of transport, i.e. without cargo inside, i.e. both the weight of cargo and the weight of means of transport with cargo are included.

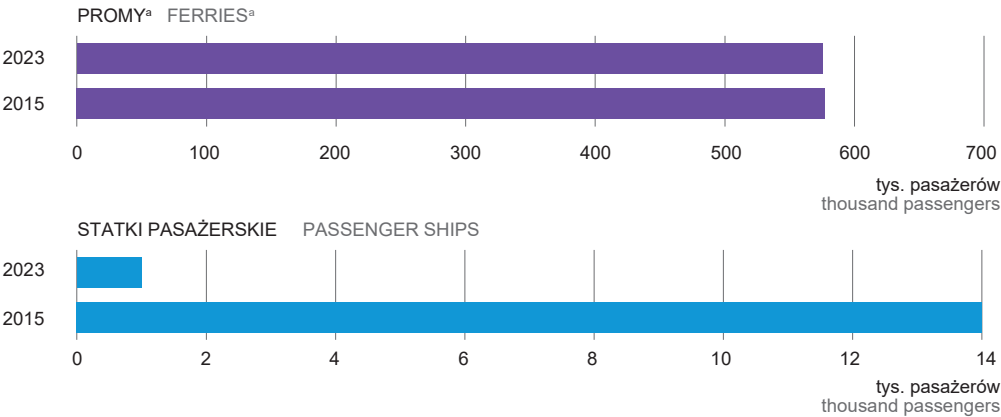
TABL. 7 (131). **PRZEWOZY PASAŻERÓW MORSKĄ FLOTĄ TRANSPORTOWĄ W KOMUNIKACJI MIĘDZYNARODOWEJ**
MARITIME PASSENGER TRANSPORT A IN INTERNATIONAL TRAFFIC

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
LICZBA PASAŻERÓW		NUMBER OF PASSENGERS			
O G Ó Ł E M	591145	500526	611385	576895	T O T A L
Promy ^a	577212	496181	610005	575665	Ferries ^a
Statki pasażerskie	13933	4345	1380	1230	Passenger ships
PRACA PRZEWOZOWA W TYS. PASAŻEROKILOMETRÓW		TRANSPORTATION VOLUME IN THOUSAND OF PASSENGER-KILOMETRES			
O G Ó Ł E M	138476	131142	156768	144284	T O T A L
Promy ^a	135445	130253	156527	144088	Ferries ^a
Statki pasażerskie	3031	888	241	196	Passenger ships
ŚREDNIA ODLEGŁOŚĆ PRZEWOZU JEDNEGO PASAŻERA W KILOMETRACH		AVERAGE VOYAGE DISTANCE PER PASSENGER TRANSPORT IN KILOMETRES			
O G Ó Ł E M	234	262	256	250	T O T A L
Promy ^a	235	263	257	250	Ferries ^a
Statki pasażerskie	218	204	175	159	Passenger ships

a Bez kierowców samochodów ciężarowych przewożonych promami.

a Excluding truck drivers aboard ferries.

WYKRES 5 (106). PRZEWOZY PASAŻERÓW MORSKĄ FLOTĄ TRANSPORTOWĄ
W KOMUNIKACJI MIĘDZYNARODOWEJ
CHART 5 (106). MARITIME PASSENGER TRANSPORT IN INTERNATIONAL TRAFFIC

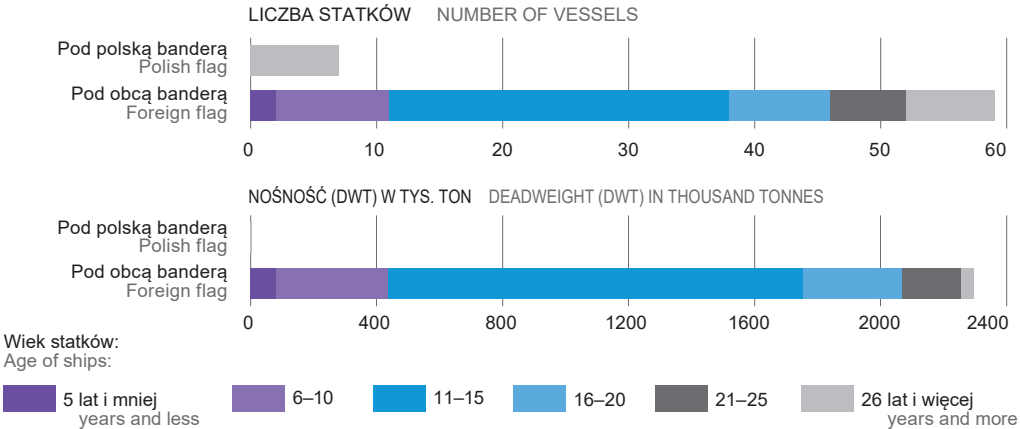
a Bez kierowców samochodów ciężarowych przewożonych promami.
a Excluding truck drivers aboard ferries.

TABL. 8 (132). STATKI PASAŻERSKIE I PRZEWOZY PASAŻERÓW PRZYBRZEŻNĄ FLOTĄ
TRANSPORTOWĄ
PASSENGER SHIPS AND TRANSPORT OF PASSENGERS BY COASTAL
TRANSPORT FLEET

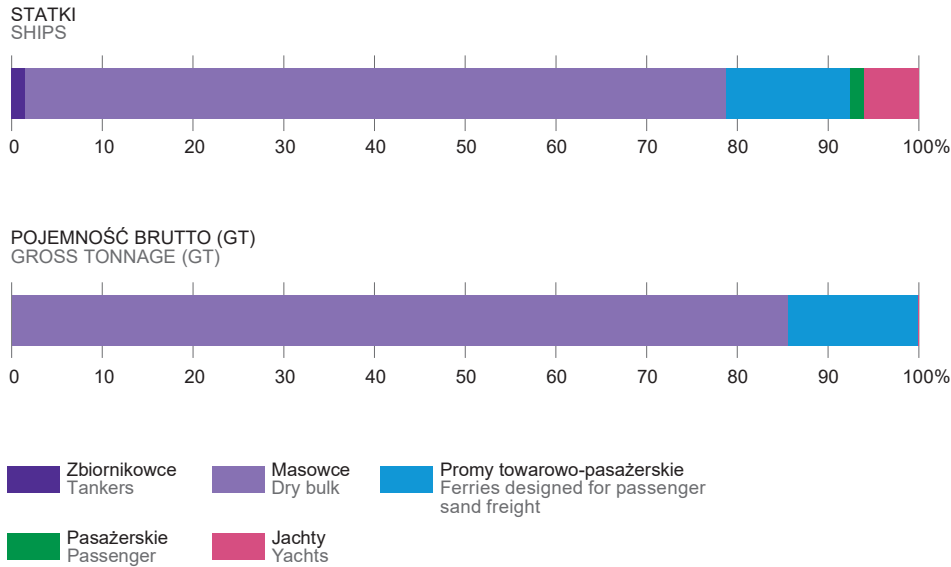
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Liczba statków ^a	8	7	7	7	Number of vessels ^a
Pojemność brutto (GT) ^a	885	717	717	717	Gross tonnage (GT) ^a
Stan załogi statków ^a	35	31	31	31	Number of crew members ^a
Liczba miejsc pasażerskich ^a	1256	1026	1026	1026	Number of passengers seats ^a
Liczba przewiezionych pasażerów w tys.	245,2	202,4	202,8	185,0	Number of passengers carried in thous.
Praca przewozowa w tys. pasażerokilometrów	994,2	1074,8	1086,0	992,0	Transport in thous. passenger – kilometres
Średnia odległość przewozu pasażera w kilometrach	4,1	5,3	5,4	5,4	Average voyage distance per passenger transport in kilometres

a Stan w dniu 31 grudnia.
a As of 31 December.

WYKRES 6 (107). MORSKA FLOTA TRANSPORTOWA WEDŁUG WIEKU STATKÓW W 2023 R.
CHART 6 (107). MARITIME CARGO-CARRYING FLEET BY AGE OF SHIPS IN 2023

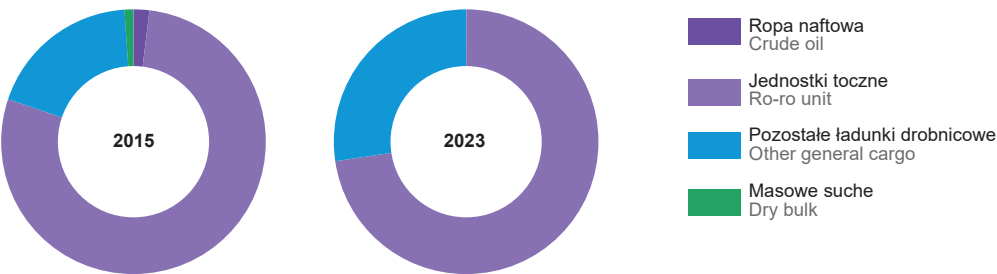

WYKRES 7 (108). **MORSKA FLOTA TRANSPORTOWA WEDŁUG RODZAJU STATKÓW W 2023 R.**
 CHART 7 (108). **MARITIME CARGO-CARRYING FLEET BY SHIP TYPE IN 2023**

WYKRES 8 (109). **PRZEWOZY MORSKĄ FLOTĄ TRANSPORTOWĄ^a WEDŁUG WYBRANYCH GRUP ŁADUNKOWYCH**

CHART 8 (109). **MARITIME TRANSPORT^a BY CARGO GROUPS**

^a Statkami własnymi lub dzierżawionymi.
^a By own or chartered ships.

TABL. 9 (133). **REMONTY STATKÓW I PORTFEL ZAMÓWIEŃ**
 SHIP REPAIRS AND SHIP REPAIR ORDER BOOK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	Polska=100 Poland=100	SPECIFICATION
Portfel zamówień na remonty:						Ship repair order book:
w sztukach	2	14	15	43	46,2	in numbers
wartość w mln euro	0,7 ^a	6,9	5,1	16,7	17,8	value in million USD
Remonty statków:						Ship repairs:
w sztukach	218	149	100	78	17	in numbers
wartość w mln euro	37,3 ^a	33,0	28,1	38,3	8,3	value in million USD

^a W mln USD.
 Źródło: dane Centrum Techniki Okrętowej S.A. w Gdańsku.
^a In mln USD.
 Source: data of the Maritime Advanced Research Centre (CTO S.A.) in Gdańsk.

TABL. 10 (134). **ŁÓDZIE RYBACKIE^a WEDŁUG BAZ RYBACKICH**
Stan w dniu 31 grudnia
FISHING SMALL-SCALE BOATS^a BY DOMICILES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Wiosłowe Rowing boats	Motorowe Motor boats	
		w sztukach in numbers		moc w kW power in kW	
O G Ó Ł E M	2015	319	29	290	15115
T O T A L	2020	304	20	284	14160
	2022	303	20	283	14326
	2023	302	19	283	14336
Chłopy		14	–	14	1088
Darłowo		32	11	21	1385
Dąbki		9	4	5	132
Dziwnów		17	–	17	1070
Dźwirzyno		2	–	2	75
Jarosławiec		21	1	20	876
Kamień Pomorski		6	–	6	136
Kołobrzeg		33	–	33	3637
Lubin		8	–	8	206
Międzywodzie		4	–	4	29
Międzyzdroje		4	–	4	280
Mrzeżyno		5	–	5	413
Niechorze		7	–	7	316
Nowe Warpno		2	–	2	24
Rewal		8	–	8	287
Stepnica		10	–	10	197
Szczecin		–	–	–	–
Szczecin-Dąbie		10	–	10	180
Szczecin-Stołczyn		7	1	6	124
Świnoujście		17	–	17	1305
Świnoujście-Karsibór		9	–	9	320
Świnoujście-Przytór		4	–	4	170
Trzebież		35	–	35	858
Unieście		15	1	14	674
Ustronie Morskie		8	1	7	323
Wolin		15	–	15	232

a Bez nielicencjonowanych łodzi pomocniczych.

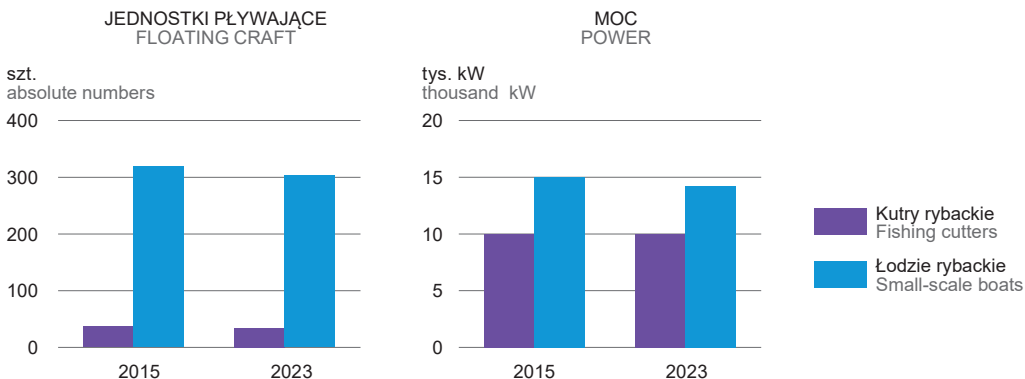
Źródło: dane Morskiego Instytutu Rybackiego – Państwowego Instytutu Badawczego w Gdyni.

a Excluding unlicensed auxiliary boats.

Source: data of National Marine Fisheries Research Institute, Gdynia.

WYKRES 9 (110). **FLOTA RYBACKA**

CHART 9 (110). **FISHING FLEET**

TABL. 11 (135). PRODUKCJA WYTWORZONA PRZETWORÓW RYBNYCH^a
PRODUCTION OF FISH PRODUCTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tonach		in tonnes		
Ryby morskie mrożone	21848	22065	27880	32291	Frozen salt-water fish
Ryby i produkty rybne solone	7464	7003	7801	6671	Salted fish and fish products
Ryby i przetwory rybne wędzone	6331	5330	5683	7282	Smoked fish and fish products
Ryby i inne zwierzęta wodne marynowane	13502	13215	3223	5421	Pickled fish, other water creatures and fish products
Konserwy, prezerwy z ryb oraz innych surowców połowowych	12685	21378	.	.	Tinned fish, preserved fish and fishery products

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 12 (136). HYDROTECHNICZNE UMOCNIECIA BRZEGÓW MORSKICH^a
HYDROTECHNICAL COAST REINFORCEMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Opaska brzegowa Sea-wall		Sztuczne zasilanie plaży Artificial beach nurishment	
		długość length	rzędne korony coping ordinate	długość length	objętość odłożonego refulatu w dam ³
		w m in m			volume of extracted silt in dam ³
Jarosławiec	2023	–	–	600	60
Kołobrzeg	2023	–	–	1320	185
Lubin	2022	68	1,4	–	–
Melno	2023	–	–	2330	175
Międzywodzie	2015	–	–	1000	114
Pleśna	2023	–	–	740	104
Pogorzelica	2020	1140	4,5	–	–
Pogorzelica	2023	–	–	600	65
Trzebież	2022	1349	–	400	46
Ustronie Morskie	2015	392	3,5	1400	100
Ustronie Morskie	2023	–	–	400	42
Wicie	2020	–	–	700	38

a Ukończone w danym roku.
a Completed in particular year.
Źródło: dane Urzędu Morskiego w Szczecinie.
Source: data of Maritime Office in Szczecin.

TABL. 13 (137). BIOLOGICZNA ZABUDOWA BRZEGÓW MORSKICH
BIOLOGICAL MANAGEMENT OF COAST

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Płotki wydmotwórcze w m	5283	23826	8350	7810	Sand-drift fences in m
Powierzchnia wykładania chrustu w ha	3,2	20,1	6,0	7,7	Brush covering in ha
Powierzchnia zatrawienia w ha	3,3	6,5	2,4	3,4	Grass sawing in ha
Liczba zakrzewień w tys. szt.	24,6	–	–	–	Shrubs planting in thousand pcs

Źródło: dane Urzędu Morskiego w Szczecinie.
Source: data of Maritime Office in Szczecin.

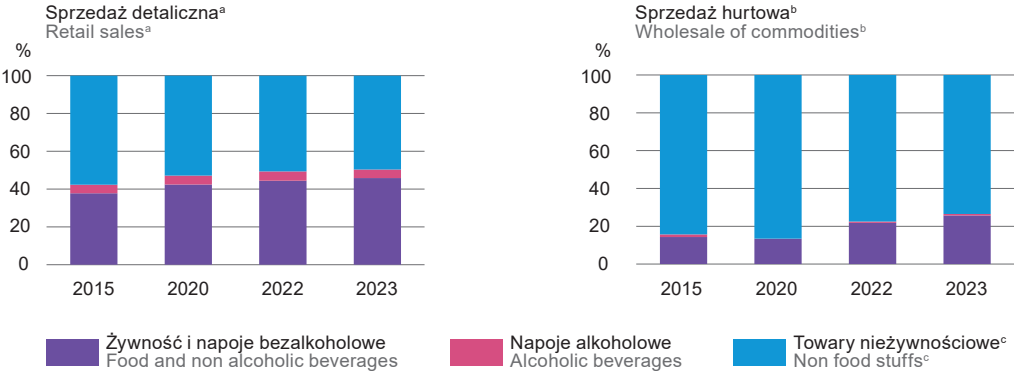
TABL. 1 (138). SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW (ceny bieżące)
RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
SPRZEDAŻ DETALICZNA RETAIL SALES					
O G Ó Ł E M w mln zł	23684,7	26241,0	32939,0	36190,7	T O T A L in million PLN
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	5594,6	7181,7	12868,8	11337,9	in million PLN
w %	23,6	27,4	39,1	31,3	in %
Na 1 mieszkańca w zł	13820	15749	20023	22118	Per capita in PLN
SPRZEDAŻ HURTOWA ^b WHOLESALE OF COMMODITIES ^b					
O G Ó Ł E M w mln zł	13197,3	19998,2	33261,1	34536,3	T O T A L in million PLN

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Trade enterprises employing more than 49 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (111). SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)
CHART 1 (111). RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES BY GROUPS (current prices)

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

TABL. 2 (139). SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a
Stan w dniu 31 grudnia
SHOPS BY ORGANISATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sklepy	17100	15946	15789	14876	Shops
Domy towarowe	3	4	5	4	Department stores
Domy handlowe	8	7	4	5	Trade stores
Supermarkety	387	464	569	599	Supermarkets
Hipermarkety	22	21	22	22	Hypermarkets
Sklepy powszechne	170	165	142	171	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	1564	1545	1593	1597	Specialised shops
Pozostałe sklepy ^b	14946	13740	13454	12478	Other shops ^b
Stacje paliw	438	406	427	462	Petrol stations

a Dane opracowano według lokalizacji sklepu/stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a Data are compiled by location of shop/petrol stations. b Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including generally available pharmacies.

TABL. 3 (140). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 grudnia)	711	755	936	953	Number of catering establishments (as of 31 December)
restauracje	216	230	272	287	restaurants
bary	224	251	285	263	bars
stołówki	146	120	149	150	canteens
punkty gastronomiczne	125	154	230	253	food stands
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	691732	835623	1576150	1739967	Sales from catering activity (current prices) in thousand PLN
produkcja gastronomiczna	551075	724166	1363885	1499874	catering production
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	107804	81278	142246	167000	alcoholic beverages and tobacco
inne towary handlowe	32852	30178	70018	73093	other trade goods

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 4 (141). **TARGOWISKA**
MARKETPLACES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Targowiska stałe: (stan w dniu 31 grudnia)					Permanent marketplaces: (as of 31 December)
liczba	101	95	97	114	number
powierzchnia targowisk w tys. m ²	468,9	406,9	413,1	422,5	area of msrketplaces in thousand m ²
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	4363	4170	3960	3838	permanent small-retail sales outlets
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	1106	967	969	975	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	10846,4	8670,7	13526,4	12890,8	Annual receipts from marketplace fees in thousand PLN

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

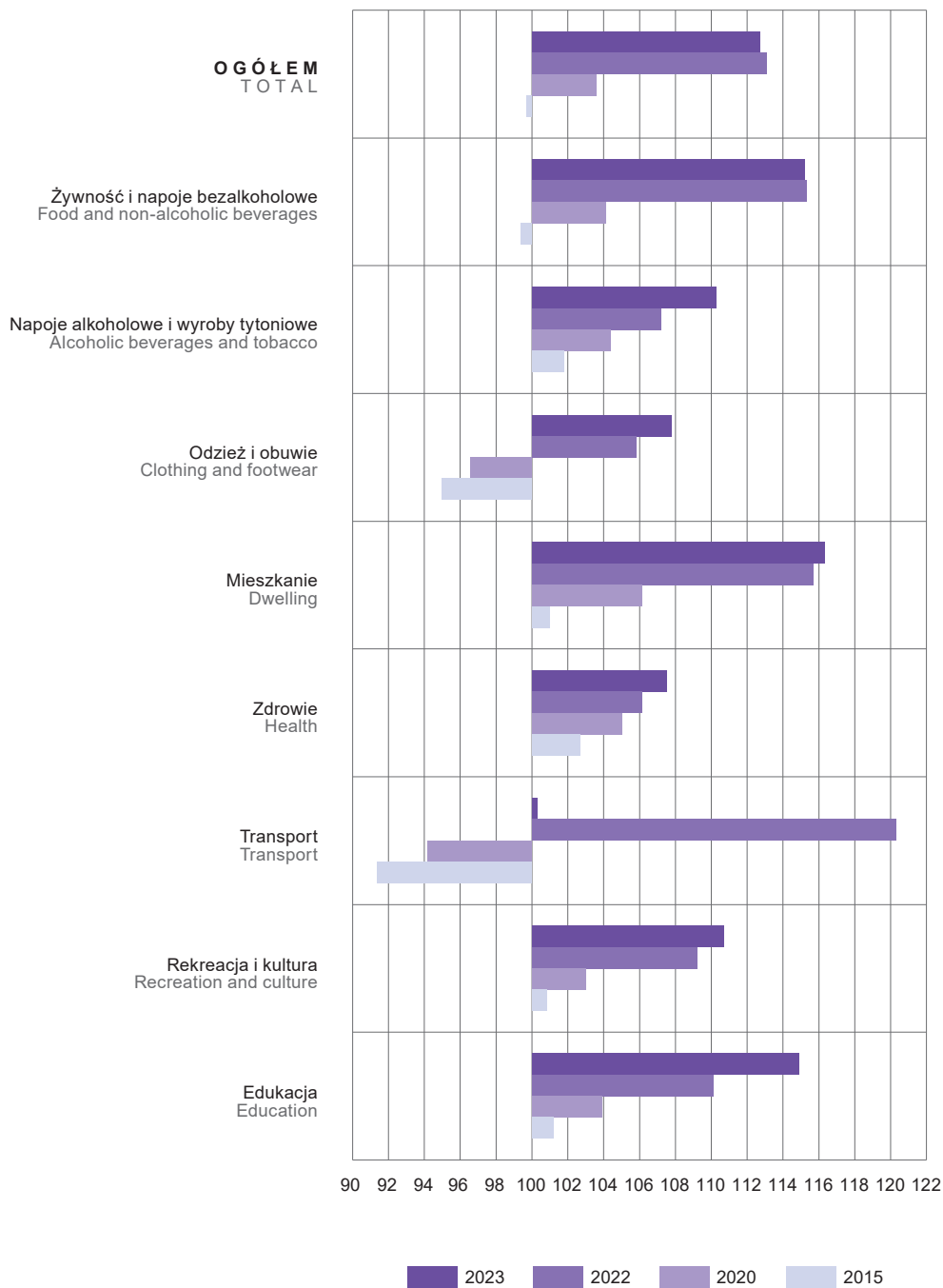
a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened seasonally.

Ceny
Prices
WYKRES 2 (112). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH

Rok poprzedni=100

CHART 2 (112). PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

Previous year=100

Dział XVIII. Finanse przedsiębiorstw
Chapter XVIII. Finances of enterprises

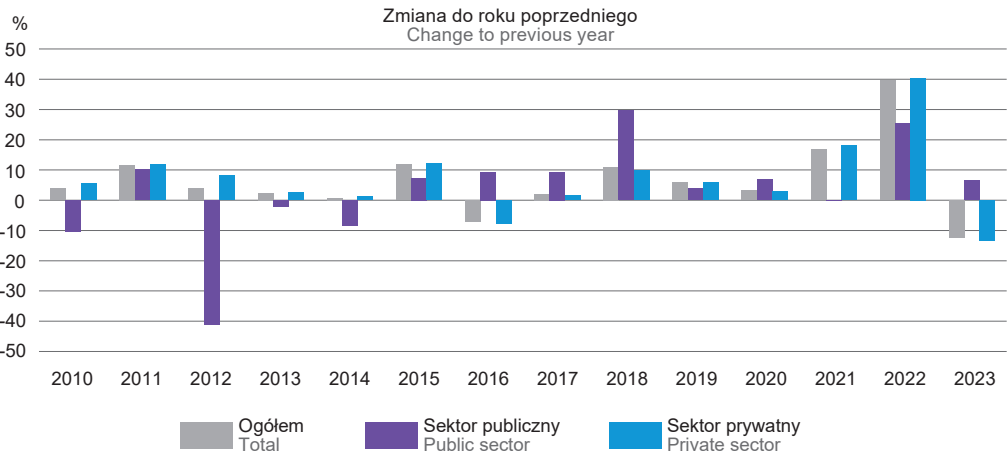
TABL. 1 (142). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
Przychody ogółem	77762,4	89129,6	145363,5	127181,8	Total revenue
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produk- tów (wyrobów i usług)	49403,8	57273,5	86996,7	84661,4	Net revenue from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	26387,0	29296,2	55562,4	39088,1	Net revenue from sale of goods and materials
Przychody finansowe	822,2	606,8	1142,0	1706,8	Financial revenue
Koszty ogółem	72927,5	84562,5	134231,9	123005,3	Total costs
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	48012,4	57653,1	85579,1	90103,7	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i ma- teriałów	22876,0	24950,1	48652,8	32901,6	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	1234,3	950,1	1577,8	2491,7	Financial costs
Wynik finansowy brutto ^a	4842,3	4567,0	8720,1	4176,5	Gross financial result ^a
Zysk brutto	5494,5	5236,0	9367,7	7512,9	Gross profit
Strata brutto	655,9	669,0	1097,6	3336,5	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	467,3	652,8	989,1	771,1	Obligatory encumbrances on gross financial result
W tym podatek dochodowy	467,3	652,8	989,1	771,1	Of which income tax
Wynik finansowy netto	4371,3	3914,2	7281,1	3405,3	Net financial result
Zysk netto	5009,1	4565,9	8354,6	6682,8	Net profit
Strata netto	637,8	651,7	1073,6	3277,5	Net loss

a W 2015 r. skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (+3,7 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

a In 2015, corrected by result on extraordinary events (plus PLN 3,7 million); since 2016, extraordinary events are classified as other operating revenue/costs.

WYKRES 1 (113). PRZYCHODY OGÓŁEM PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
CHART 1 (113). TOTAL REVENUES OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

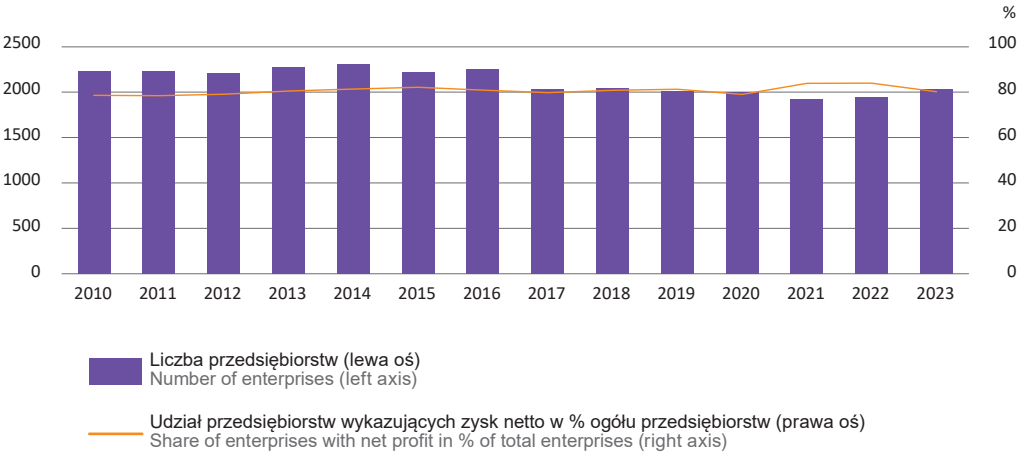
TABL. 2 (143). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychody ogółem Total revenues	Koszty ogółem Total costs	Wynik finansowy brutto ^a Gross finan- cial result ^a	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encum- brances on gross financial result	Wynik finansowy netto Net financial result
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM					
2015	77762,4	72927,5	4842,3	467,3	4371,3
TOTAL					
2020	89129,6	84562,5	4567,0	652,8	3914,2
2022	145363,5	98114,4	8270,1	989,1	7281,1
2023	127181,8	123005,3	4176,5	771,1	3405,3
w tym: of which:					
Przemysł Industry	61162,3	59269,6	1892,6	288,3	1604,4
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	214,7	187,3	27,5	0,7	26,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	57028,5	55480,7	1547,8	217,9	1329,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	1508,8	1421,6	87,2	19,6	67,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2410,2	2180,0	230,2	50,1	180,1
Budownictwo Construction	6147,8	5254,4	902,4	79,8	822,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	36037,3	35264,4	772,8	147,2	625,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	8977,5	8429,5	547,9	85,0	463,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	1890,4	1727,0	163,4	16,6	146,8
Informacja i komunikacja Information and communication	2029,6	1739,0	290,6	56,9	233,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	800,1	772,4	27,7	3,3	24,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2259,1	3220,2	-961,1	24,9	-986,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	134,7	1219,6	121,0	15,0	106,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	1411,7	1270,0	141,7	27,4	114,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	1460,9	1382,0	79,0	16,6	62,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	59,4	71,5	-12,1	0,0	-12,2
Pozostała działalność usługowa Other service activities	59,6	63,4	-3,8	0,4	-4,2

a W 2015 r. skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (+3,7 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

a In 2015, corrected by result on extraordinary events (plus PLN 3,7 million); since 2016, extraordinary events are classified as other operating revenue/costs.

WYKRES 2 (114). **UDZIAŁ LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW WYKAZUJĄCYCH ZYSK NETTO W OGÓLNEJ LICZBIE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH**
 CHART 2 (114). **SHARE OF NUMBER OF ENTERPRISES SHOWING NET PROFIT IN THE TOTAL NUMBER OF NON-FINANCIAL ENTERPRISES**

TABL. 3 (144). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wskaźnik – w % – rentowności obrotu Turnover – in % – profitability rate		SPECIFICATION
		brutto gross	netto net	
OGÓŁEM	2015	6,2	5,6	TOTAL
	2020	5,1	4,4	
	2022	5,7	5,0	
	2023	3,3	2,7	
w tym:				of which:
Przemysł		3,1	2,6	Industry
górnictwo i wydobywanie		12,8	12,5	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		2,7	2,3	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		5,8	4,5	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		9,6	7,5	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		14,7	13,4	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		2,1	1,7	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		6,1	5,2	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		8,6	7,8	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		14,3	11,5	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		3,5	3,1	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		-42,5	-43,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		9,0	7,9	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		10,0	8,1	Administrative and support service activities
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		5,4	4,3	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		-20,5	-20,5	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		-6,4	-7,1	Other service activities

TABL. 4 (145). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 grudnia
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 December

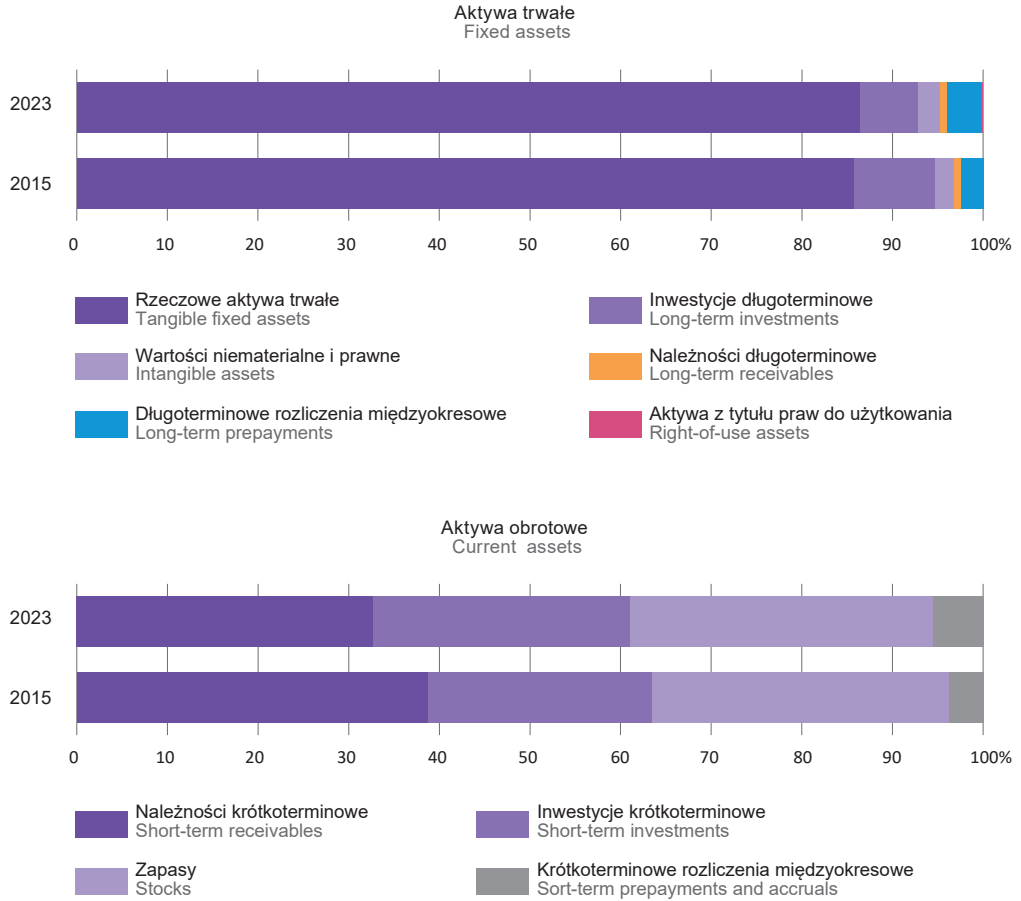
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks	Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwestycje krótkotermini- nowe Short-term investments	Krótkoter- minowe rozliczenia między- okresowe Short-term prepay- ments and accruals
				razem total	w tym z ty- tułu dostaw i usług of which from deliv- eries and services		
w mln zł in million PLN							
OGÓŁEM							
	2015	23578,9	7723,7	9138,5	7156,8	5818,1	898,6
TOTAL							
	2020	31233,2	10042,8	10475,8	7806,3	10018,1	696,6
	2022	48695,2	18247,4	17076,4	11465,5	10479,1	2892,3
	2023	46677,5	15614,3	15247,9	10246,4	13216,0	2599,2
w tym: of which:							
Przemysł Industry		23167,1	9201,1	7127,0	5881,9	6338,7	500,4
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		83,4	11,1	37,7	27,5	31,9	2,7
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		21613,3	9054,6	6483,0	5325,8	5607,9	467,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		521,8	95,4	306,6	292,0	105,9	13,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		948,6	40,0	299,7	236,5	593,0	16,0
Budownictwo Construction		6269,9	1186,5	2571,5	543,9	799,8	1712,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		7503,5	3967,5	2308,0	1659,0	1149,0	79,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		3011,9	80,5	1405,7	885,5	1470,8	54,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		509,8	36,2	106,6	54,0	352,6	14,3
Informacja i komunikacja Information and communication		856,9	35,0	316,1	267,5	476,7	29,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		674,2	2,4	132,4	109,7	537,4	2,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		1442,3	360,2	186,4	110,6	760,5	135,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		554,3	44,8	271,3	139,0	208,9	29,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		451,6	9,7	248,8	211,4	189,0	4,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		312,1	13,9	134,9	113,5	152,0	11,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		51,1	0,6	4,3	1,5	43,3	2,9
Pozostała działalność usługowa Other service activities		18,1	1,0	8,3	6,7	8,6	0,3

WYKRES 3 (115). **AKTYWA TRWAŁE I OBROTOWE**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (115). **TOTAL FIXED AND CURRENT ASSETS**

As of 31 December

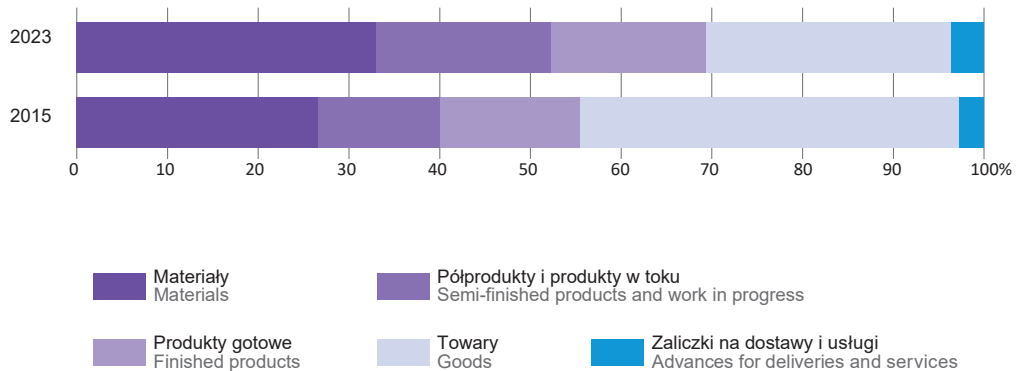

WYKRES 4 (116). **ZAPASY**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 4 (116). **STOCKS**

As of 31 December

TABL. 5 (146). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a**
Stan w dniu 31 grudnia
SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finanso- wy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			w mln zł in million PLN			
OGÓŁEM	2015	32489,4	19320,7	8836,9	-3187,6	2775,0
TOTAL	2020	41749,1	20071,7	12463,5	-1651,3	3921,6
	2022	50892,4	23924,4	15519,3	-1908,5	7213,0
	2023	49890,7	24363,3	17839,3	-1225,8	3249,1
w tym: of which:						
Przemysł Industry		23337,7	9422,9	9394,9	-1632,0	1482,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		189,4	72,5	6,5	-9,7	26,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		19248,2	7134,4	8173,1	-1640,7	1213,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		742,1	442,5	216,3	-8,7	67,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		3158,0	1773,4	999,0	27,2	175,4
Budownictwo Construction		2084,1	462,9	692,2	-137,2	824,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		9370,0	6688,5	2494,0	227,3	603,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		3976,9	1023,3	1457,3	735,5	464,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		1146,8	568,1	395,8	-231,2	146,8
Informacja i komunikacja Information and communication		1059,4	66,3	525,0	160,2	220,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		286,1	170,3	70,3	-49,0	24,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		4519,3	4093,8	1368,0	-369,0	-986,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		366,3	131,9	217,3	-115,7	99,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		548,2	67,7	357,0	7,6	114,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		630,5	263,0	364,2	-124,6	62,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		204,7	227,4	6,5	-23,7	-12,2
Pozostała działalność usługowa Other service activities		33,2	43,7	5,4	-11,1	-4,2

a Patrz uwagi do działu, ust.10 na str. 226.

a See notes to chapter, item 10 on page 226.

TABL. 6 (147). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 grudnia
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
						kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deliv- eries and services
w mln zł in million PLN							
OGÓŁEM							
	2015	25399,3	10418,9	8875,3	15980,4	4760,3	7436,5
TOTAL							
	2020	30513,5	10270,5	7956,8	20243,0	4331,0	9290,1
	2022	45330,8	13913,4	11189,0	31417,4	5079,1	13024,5
	2023	45088,2	12878,3	9206,6	32209,9	8204,3	10556,0
w tym: of which:							
Przemysł Industry		20501,5	5196,6	3991,1	15304,9	3307,2	5609,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		77,9	7,9	7,9	70,0	4,5	18,2
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		18793,9	4313,3	3363,0	14480,6	3128,9	5318,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		586,5	258,6	257,3	327,9	102,2	133,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1043,2	616,8	363,0	426,4	71,6	138,9
Budownictwo Construction		4784,5	287,7	90,4	4496,8	72,6	719,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		4583,7	560,2	404,0	4023,5	830,4	2303,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		3195,8	1286,5	760,6	1909,3	256,7	762,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		783,8	462,5	425,8	321,3	68,8	100,2
Informacja i komunikacja Information and communication		187,8	183,6	149,4	4,2	0,0	0,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		787,6	685,4	85,3	102,2	5,9	44,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		6882,9	3030,1	2311,5	3852,8	3130,4	304,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		544,5	97,2	83,7	447,3	168,1	59,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		322,0	83,8	29,0	238,2	7,5	71,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		431,5	162,8	152,8	268,7	60,7	100,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		431,1	377,5	377,5	53,6	25,7	6,6
Pozostała działalność usługowa Other service activities		48,1	35,6	4,1	12,5	0,9	2,8

Dział XIX. Finanse publiczne
Chapter XIX. Public finance

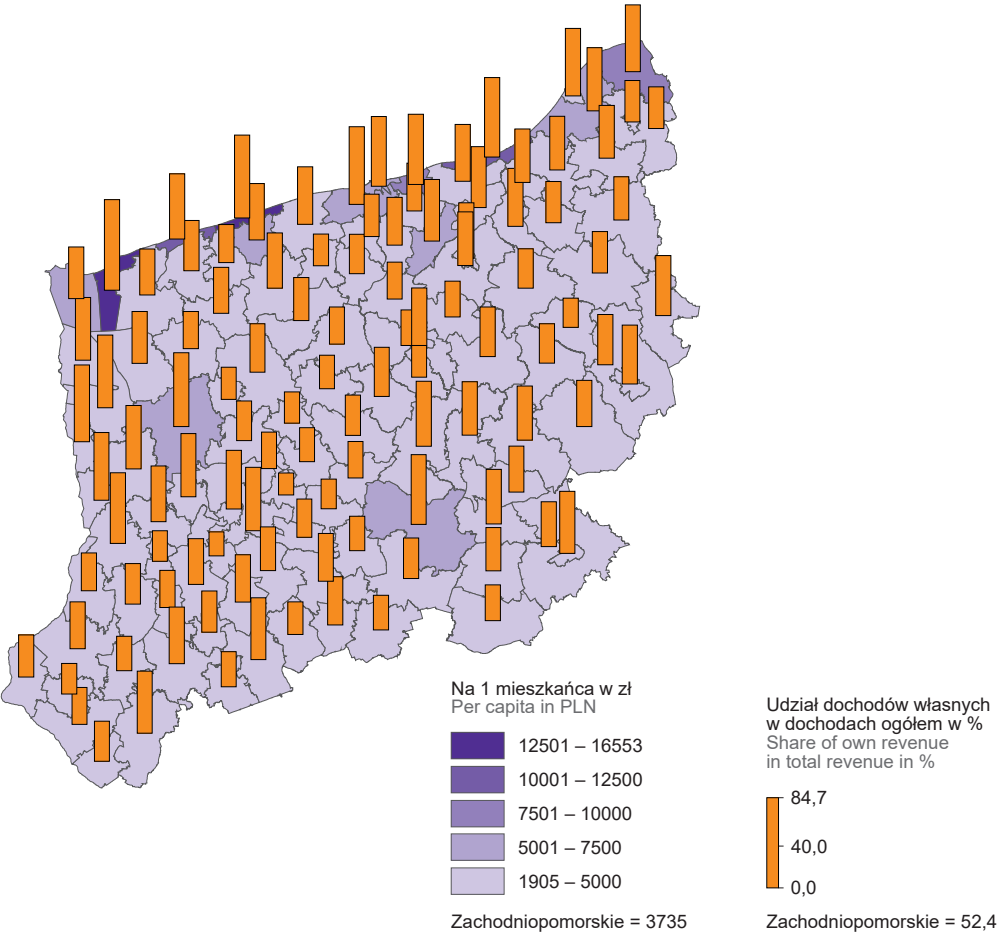
TABL. 1 (148). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł		in thousand PLN		
OGÓŁEM	2015	9176781,2	4331738,6	2861045,0	1213767,1	770230,5
TOTAL	2020	13906711,3	6705734,4	4412758,7	1754245,9	1033972,3
	2022	15788906,9	7992813,6	4509718,9	1978990,5	1307383,9
	2023	16313151,1	7850780,9	4638123,4	2246511,8	1577735,0
Dochody własne Own revenue		8072194,2	4111756,1	2613154,8	744322,9	602960,5
w tym: of which:						
Udziały w podatku dochodowym Share in income tax		2529933,8	970212,6	883142,5	254497,2	422081,5
od osób prawnych corporate income tax		556784,2	76846,0	104649,9	16033,4	359254,9
od osób fizycznych personal income tax		1973149,6	893366,6	778492,6	238463,7	62826,7
Podatek od nieruchomości Tax on real estate		1702101,4	1175220,6	526880,8	–	–
Podatek rolny Agricultural tax		134101,8	133188,1	913,8	–	–
Podatek od środków transportowych Tax on means of transport		45502,7	26930,6	18572,1	–	–
Podatek od czynności cywilnoprawnych Tax on civil law transactions		148599,1	88139,9	60459,1	–	–
Opłata skarbową Stamp duty		26078,7	9210,5	16868,2	–	–
Dochody z majątku Revenue from property		795298,5	382401,3	330700,6	24647,4	57549,1
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze of which income from renting and tenancy as well as agree- ments with a similar character		317395,4	141619,8	132925,8	12106,0	30743,8
Wpływy z usług Services revenue		469499,2	114358,3	163174,7	191119,5	846,7
Dotacje Grants		3847697,2	1947941,7	855674,3	515829,8	528251,5
Dotacje celowe Targeted grants		2974244,8	1817481,1	535724,9	465756,2	155282,6
z budżetu państwa from the state budget		1538679,9	851415,7	336066,3	244521,0	106677,0
na zadania: for tasks:						
z zakresu administracji rządowej for government administration tasks		1204738,6	667448,7	255124,5	184417,4	97748,0
własne for own tasks		318330,9	179809,3	78433,6	52554,8	7533,2
realizowane na podstawie porozumień z organami admini- stracji rządowej realised on the basis of agreements with government admini- stration bodies		15610,4	4157,8	2508,1	7548,8	1395,7
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego for tasks realised on the basis of agreements between local government units		91443,5	38201,8	35352,9	15134,3	2754,4
otrzymane z państwowych funduszy celowych received from state appropriated funds		22940,8	10028,3	1416,4	11496,1	–
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks		41341,6	15168,7	1853,9	16617,2	7701,8
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^b Grants from paragraphs 200 and 620; 205 and 625 ^b		873452,4	130460,6	319949,4	50073,5	372968,9
Subwencja ogólna z budżetu państwa General subvention from the state budget		4393259,7	1791083,2	1169294,2	986359,2	446523,1
W tym część oświatowa Of which educational part		2647321,0	1049786,3	924678,5	651544,7	21311,5

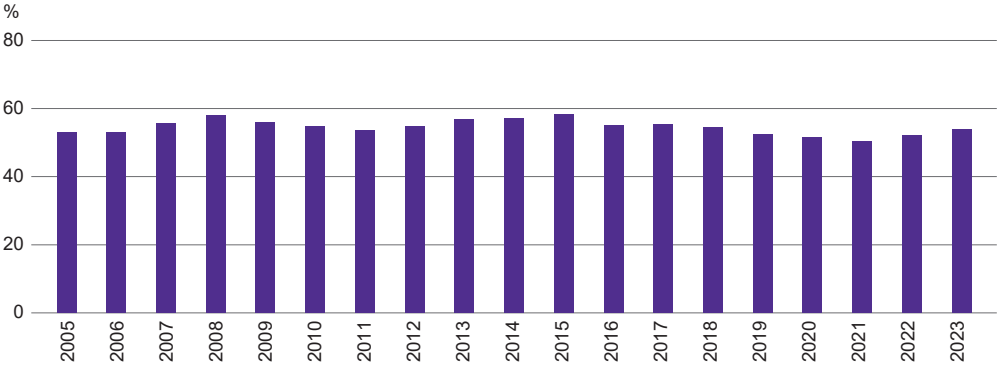
a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.
a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Of the classification of budget revenue and expenditure.

MAPA 1 (33).
MAP 1 (33).

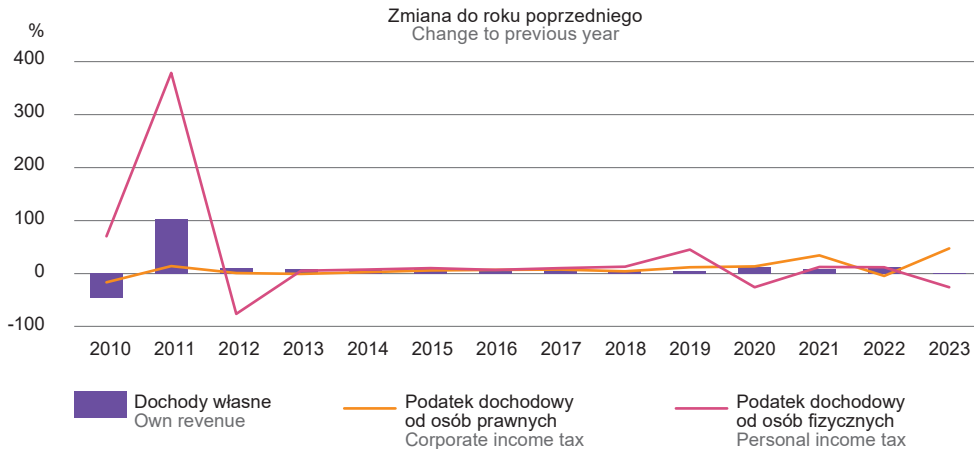
DOCHODY WŁASNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2023 R.
OWN REVENUE OF GMINAS^a BUDGETS IN 2023

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem
Share of own revenue in total revenue

^a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Including revenue of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 1 (117). WYBRANE RODZAJE DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
CHART 1 (117). SELECTED TYPES OF OWN REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

TABL. 2 (149). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

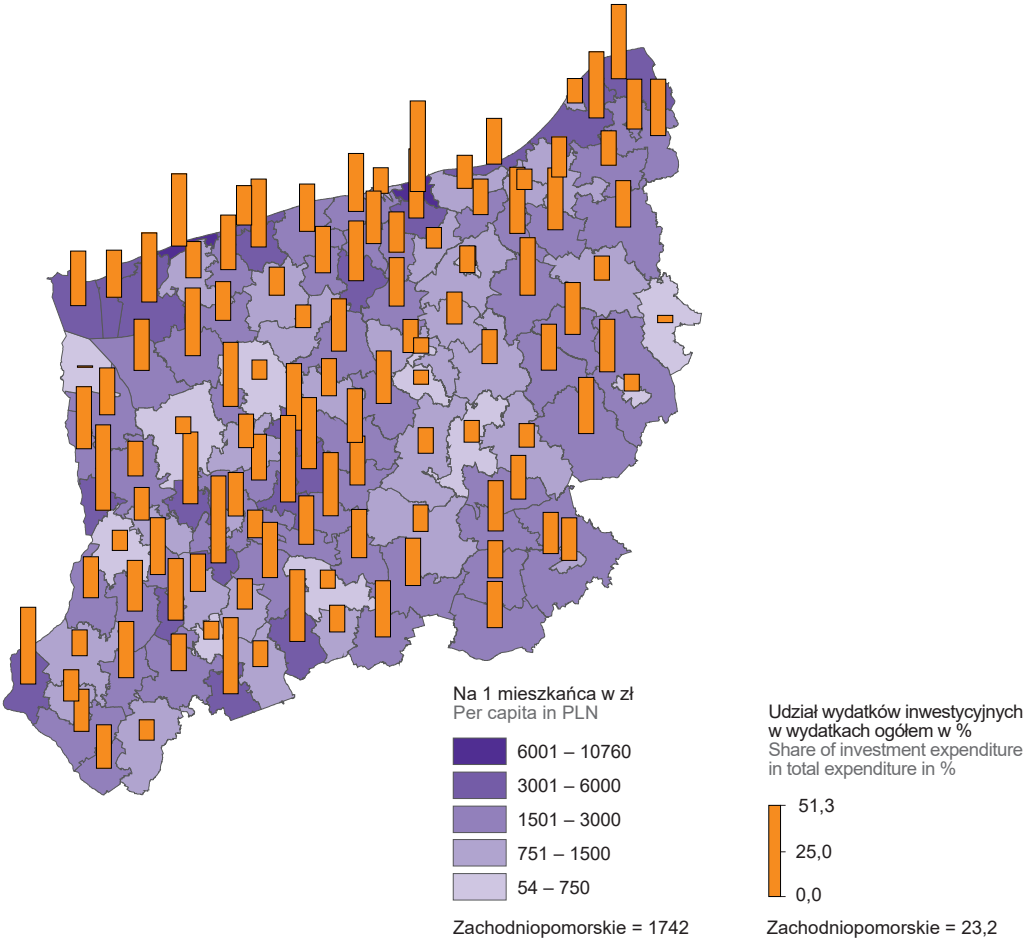
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
		w tys. zł in thousand PLN				
OGÓŁEM	2015	9093272,9	4228796,1	2936935,0	1188961,5	738580,3
TOTAL	2020	13782474,8	6422369,5	4716999,3	1679030,4	964075,5
	2022	15961877,5	7858601,0	4799517,6	1984618,3	1319140,6
	2023	16987178,7	8264386,7	4986317,1	2346624,2	1389850,7
Wydatki bieżące						
Current expenditure		12723123,0	6164441,3	3886480,4	1914768,3	757433,0
w tym: of which:						
Dotacje Grants		1590570,5	577179,4	477000,9	174215,8	362174,3
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych of which for local government budgetary establishments		37577,2	30113,3	7100,0	363,8	–
Świadczenia na rzecz osób fizycznych Benefits for natural persons		1043583,9	711766,3	250310,8	73413,6	8093,2
Wydatki bieżące jednostek budżetowych						
Current expenditure of budgetary units		9832760,5	4781475,2	3042110,2	1643952,4	365222,7
w tym: of which:						
wynagrodzenia wages and salaries		4746524,3	2158036,5	1386658,2	1040852,7	160976,9
pochodne od wynagrodzeń ^b wages and salaries related expenditure ^b		883461,3	428041,3	255051,4	170584,6	29784,1
zakup materiałów i usług purchase of materials and services		3585502,7	1822372,0	1267787,5	369061,0	126282,2
Obsługa długu publicznego Public debt servicing		256208,1	94020,4	117058,5	23186,4	21942,8
Wydatki majątkowe						
Property expenditure		4264055,7	2099945,4	1099836,7	431855,9	632417,7
W tym inwestycyjne ^c Of which investment expenditure ^c		3939577,6	1917317,7	969447,3	427394,4	625418,1

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują składki na: ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

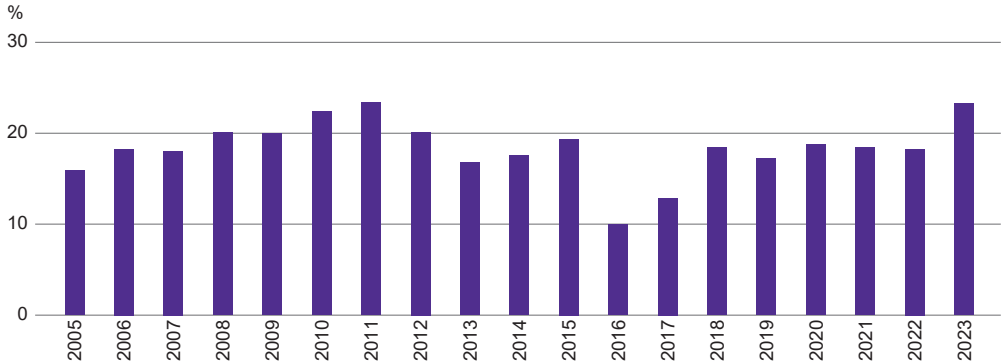
a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b These include: social security contributions, the Labour Fund and the Solidarity Fund and the contribution to the Bridge Pension Fund. c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

MAPA 2 (34).
MAP 2 (34).

WYDATKI INWESTYCYJNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2023 R.
INVESTMENT EXPENDITURES OF GMINAS^a BUDGETS IN 2023

Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem
Share of investment expenditure in total expenditure

^a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (150). **STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2023 R.**
STRUCTURE OF EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISION IN 2023

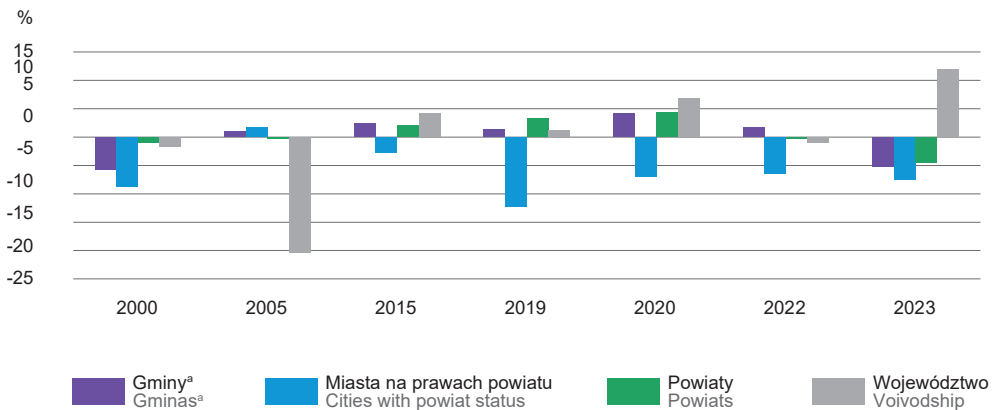
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	1,8	3,6	0,0	0,0	0,7
Transport i łączność Transport and communication	19,4	13,4	23,5	16,1	45,3
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	3,8	4,6	4,8	0,8	0,2
Administracja publiczna Public administration	9,5	10,0	6,2	11,3	15,6
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	2,4	1,8	2,2	5,8	0,3
Różne rozliczenia Various settlements	0,1	0,2	0,0	0,2	0,0
Oświata i wychowanie Education	26,5	28,2	29,9	28,0	1,7
Ochrona zdrowia Health care	1,3	0,8	0,8	1,0	6,7
Pomoc społeczna Social assistance	6,3	6,3	5,5	11,5	1,0
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in sphere of social policy	1,4	0,7	0,9	3,9	3,3
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	2,2	0,2	2,5	9,8	0,3
Rodzina Family	6,1	7,5	5,5	5,8	0,8
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	8,2	11,7	7,9	1,3	0,1
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	4,3	4,7	2,7	0,3	14,9
Kultura fizyczna Physical education	2,6	2,7	3,5	1,2	0,6

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 2 (118). **RELACJA WYDATKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO DOCHODÓW OGÓŁEM**

CHART 2 (118). **RELATION OF EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS TO TOTAL REVENUE**

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Inwestycje
Investments

TABL. 1 (151). NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

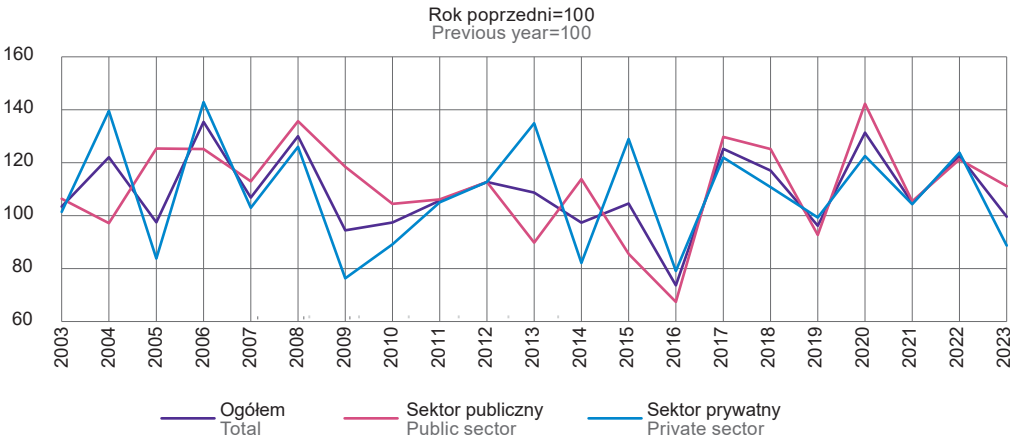
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN			
OGÓŁEM	10940,0	14937,4	19193,5	19115,2	TOTAL
sektor publiczny	5033,8	7267,6	9289,7	10329,0	public sector
sektor prywatny	5906,2	7669,8	9903,8	8786,2	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	335,3	374,2	474,1	439,8	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	4566,0	3665,6	4855,3	4687,7	Industry
górnictwo i wydobywanie	13,1	35,8	44,3	27,2	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2077,6	1657,2	2597,2	2775,9	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1895,8	1509,5	1734,8	1313,1	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	579,5	463,1	479,0	571,5	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	327,8	460,2	273,5	257,2	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	678,3	503,5	872,8	1029,1	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	1551,8	3711,7	653,5	6255,7	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	211,9	276,4	380,4	202,3	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	109,6	134,7	133,4	112,1	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	34,3	21,3	42,3	209,3	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1428,7	2654,4	3002,4	3282,7	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	75,3	149,6	138,9	100,4	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	62,7	163,8	101,3	54,2	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	652,3	1346,6	913,5	489,3	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	214,3	381,2	340,0	527,7	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	335,4	503,4	540,0	774,0	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	319,0	536,4	564,5	655,0	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	37,1	54,3	25,8	38,8	Other service activities

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

a According to investment location. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

WYKRES 1 (119). DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
(ceny bieżące)

CHART 1 (119). INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS^a BY OWNERSHIP SECTORS (CURRENT PRICES)

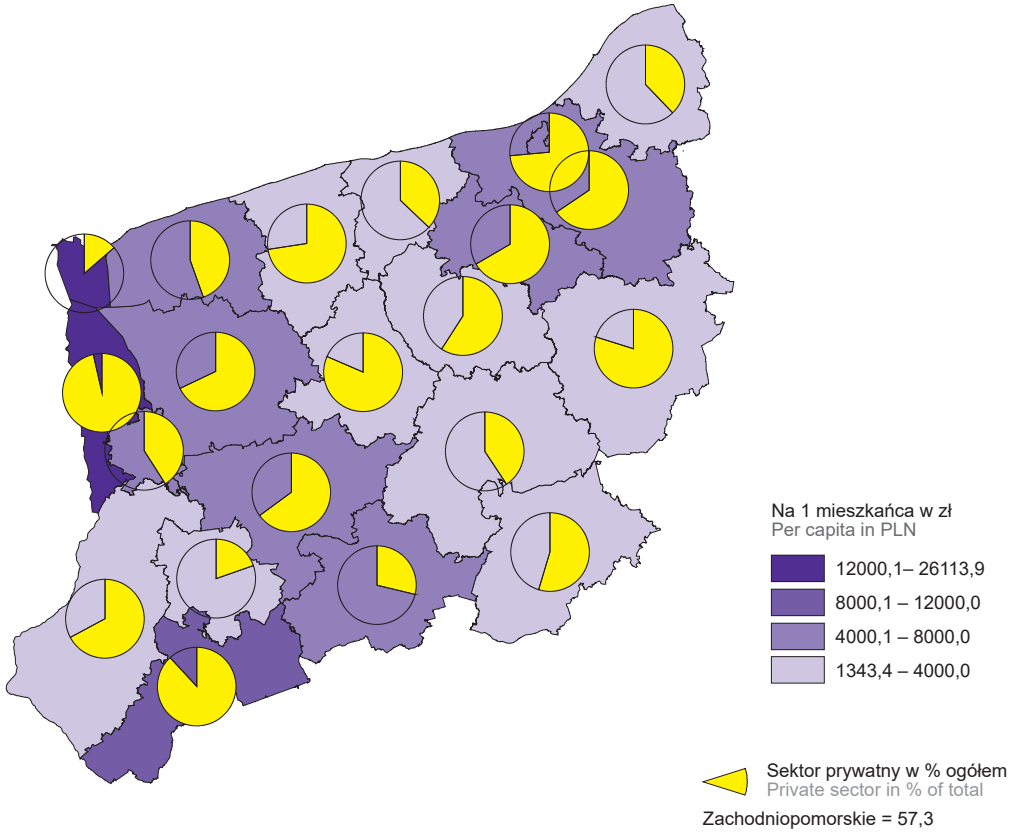

a Według lokalizacji inwestycji.

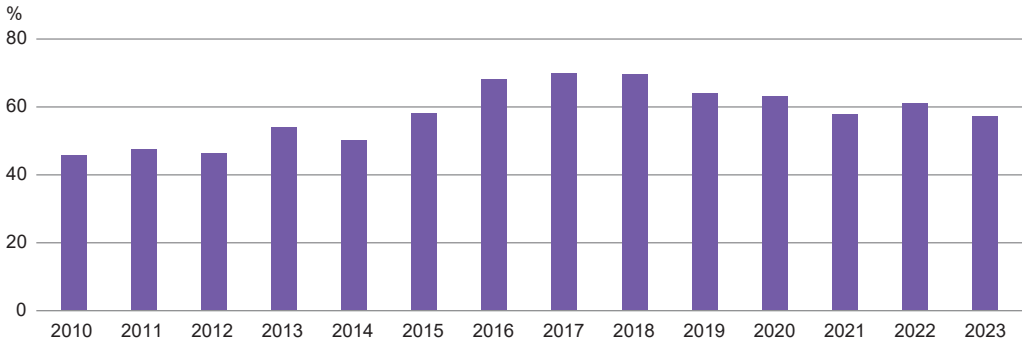
a By investment location.

MAPA 1 (35).
MAP 1 (35).

NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2023 R. (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2023 (current prices)

Udział sektora prywatnego w nakładach inwestycyjnych ogółem
Share of the private sector in total investment outlays

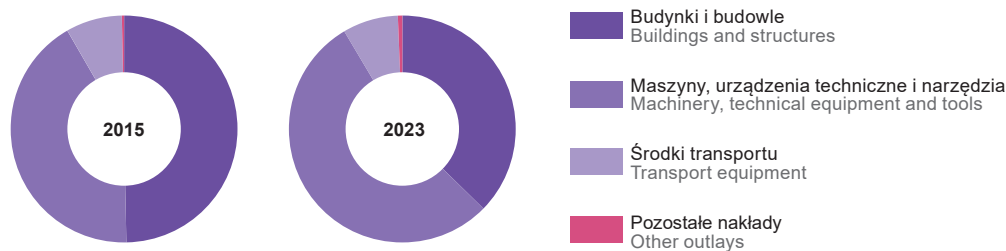
^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investment location.

TABL. 2 (152). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł in million PLN			
OGÓŁEM	2015	4884,1	2426,5	2050,8	391,4
TOTAL	2020	5562,2	1813,9	3414,8	321,1
	2022	7469,3	2667,4	4221,1	531,1
	2023	7599,6	2838,8	4111,0	601,5
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		206,9	109,2	53,0	42,0
Przemysł Industry		3084,4	1061,5	1830,7	189,5
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		28,7	10,2	16,6	1,9
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		2665,9	854,0	1661,4	148,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		62,6	35,5	26,4	0,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities		327,2	161,9	126,4	38,8
Budownictwo Construction		147,4	66,0	34,9	46,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		551,4	195,6	242,8	111,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		825,2	504,0	146,7	135,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		74,5	42,0	27,2	5,0
Informacja i komunikacja Information and communication		40,6	8,5	30,4	1,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		17,9	2,7	13,5	1,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		1569,4	199,9	1361,8	7,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		48,8	23,5	13,8	11,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		117,0	5,7	71,4	39,8
Edukacja Education		11,6	5,0	5,1	1,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		648,2	393,1	246,7	6,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		250,8	220,4	30,0	0,4
Pozostała działalność usługowa Other service activities		5,3	1,7	3,1	0,5

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investor's seat.

WYKRES 2 (120). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)
CHART 2 (120). INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY TYPE (current prices)

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investor's seat.

Środki trwałe
Fixed assets
TABL. 3 (153). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 grudnia

 GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	150120,7	196044,3	222947,9	234711,4	TOTAL
sektor publiczny	74784,5	100883,6	110321,8	122577,0	public sector
sektor prywatny	75336,2	95160,7	112626,1	112134,4	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	7569,9	8786,7	8997,9	9374,6	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	41233,8	53731,4	62872,7	67549,8	Industry
górnictwo i wydobywanie	260,2	247,8	230,7	298,9	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	19201,4	25174,6	27862,3	30644,1	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	14360,5	18985,7	24553,6	25647,5	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	7411,6	9323,3	10226,1	10959,3	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	2690,7	3423,9	3755,2	4124,5	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	8170,0	9748,7	12981,8	12926,2	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	30444,6	40816,5	43788,5	47593,5	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3434,1	4261,9	5179,2	5208,2	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	2521,5	3385,2	5672,9	3351,0	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	823,7	852,3	883,6	942,5	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	30616,9	36908,6	39398,7	41396,7	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1004,3	1390,1	1585,6	1584,8	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1173,8	1455,7	1792,0	1950,6	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7011,8	13669,4	16369,9	16907,6	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	5231,1	6713,4	7347,5	8004,6	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4393,0	6136,2	6916,4	7657,7	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3305,3	4146,8	4727,5	5440,0	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	496,0	617,5	678,6	699,2	Other service activities

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit. ^b Including value of public roads, streets and squares.

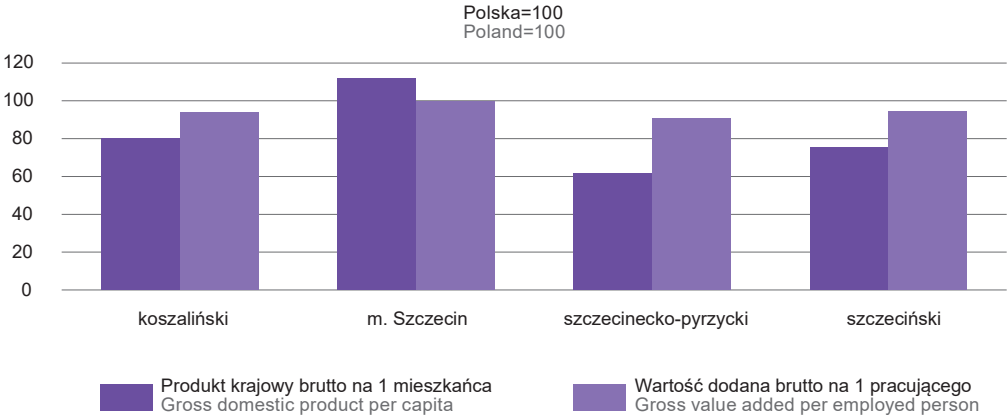
TABL. 1 (154). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2020	2021	2022	2020	2021	2022
	w mln zł in million PLN			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM TOTAL	87074	97353	110436	.	.	.
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	76826	84876	98519	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	33289	38685	45425	43,3	45,6	46,1
instytucji rządowych i samorządowych general government	14039	15054	16682	18,3	17,7	16,9
gospodarstw domowych households	27234	28790	32838	35,4	33,9	33,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2352	2633	3947	3,1	3,1	4,0
Przemysł Industry	17032	19856	23233	22,2	23,4	23,6
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	13367	15846	18450	17,4	18,7	18,7
Budownictwo Construction	7657	7199	8010	10,0	8,5	8,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^a ; transportation and storage; accommodation and catering ^a ; information and communication	20803	23230	26946	27,1	27,4	27,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^a Financial and insurance activities; real estate activities	7264	7787	9606	9,5	9,2	9,8
Pozostałe usługi Other services	21718	24170	26777	28,3	28,5	27,2
NA 1 MIESZKAŃCA^a PER CAPITA^a	53922	60693	67261	.	.	.

a W złotych.
a In PLN.

**WYKRES 1 (121). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
NA JEDNEGO PRACUJĄCEGO W PODREGIONACH W 2022 R.**

**CHART 1 (121). GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA AND GROSS VALUE ADDED PER
EMPLOYED PERSON IN SUBREGIONS IN 2022**

TABL. 2 (155). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO^a (ceny bieżące)**
GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w zł in PLN			
O G Ó Ł E M ^b	139395	152285	176270	T O T A L ^b
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	62154	70685	107140	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	151938	176410	205261	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	135896	160609	185614	of which manufacturing
Budownictwo	179395	164202	180273	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^A ; informacja i komunikacja	129029	143176	166646	Trade; repair of motor vehicles ^A ; transportation and storage; accommodation and catering ^A ; information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^A	379386	403724	510269	Financial and insurance activities; real estate activities
Pozostałe usługi	121910	132686	145583	Other services

a Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących. b Dane dotyczące pracujących od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi do działu „Rynek pracy”, ust. 4 na str. 208.

a The annual average number of employed persons was used for calculations. b Data concerning employed persons since 2020 are not fully comparable to those for previous years; see notes to the chapter „Labour market”, item 4 on page 208.

TABL. 3 (156). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			
Produkcja globalna	161652	187392	231818	Gross output
Zużycie pośrednie	84826	102515	133299	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	76826	84876	98519	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	33174	35666	39953	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	46258	49440	57556	Gross operating surplus

TABL. 4 (157). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021	2022	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	65251	68788	78335	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	40408	42884	47710	per capita in PLN
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	64082	66351	75881	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	39684	41365	46215	per capita in PLN

Dział XXII. Podmioty gospodarki narodowej
Chapter XXII. Entities of the national economy

TABL. 1 (158). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 grudnia
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OGÓŁEM	220615^b	234131^b	245268^b	250187^b	TOTAL
sektor publiczny	7158	6670	6643	6673	public sector
sektor prywatny	212356	224713	234835	239271	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	5	3	2	2	State owned enterprises
Spółki	32362	33124	34826	35532	Companies
w tym:					of which:
handlowe	18686	19233	20951	21667	commercial
cywilne	13625	13832	13813	13804	civil
Spółdzielnie	1104	586	572	549	Cooperatives
Fundacje	731	1052	1194	1274	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	5486	6055	6402	6884	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	161560	172994	181240	184515	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale według sektora własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

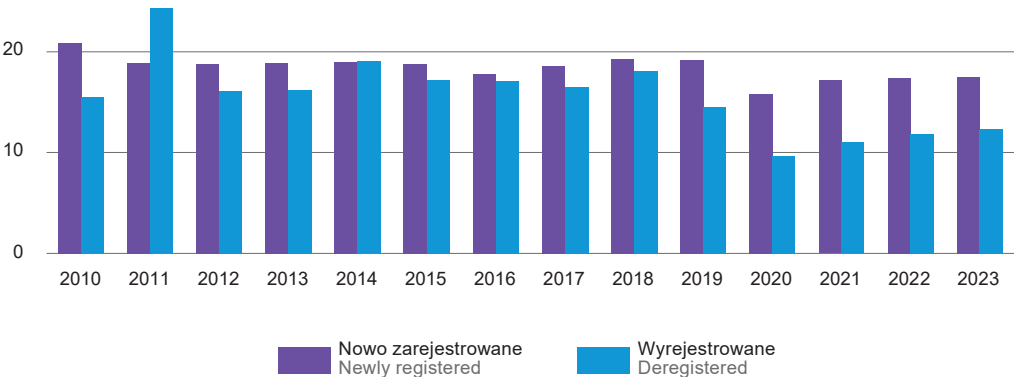
a Excluding persons tending private farms in agriculture. b By ownership sectors excluding entities for which information on ownership form is not included in the REGON register.

WYKRES 1 (122). PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE Z REJESTU REGON^a

CHART 1 (122). **NEWLY REGISTERED AND DEREGISTERED ENTITIES FROM THE REGON REGISTER^a**

tys.
thousands

30

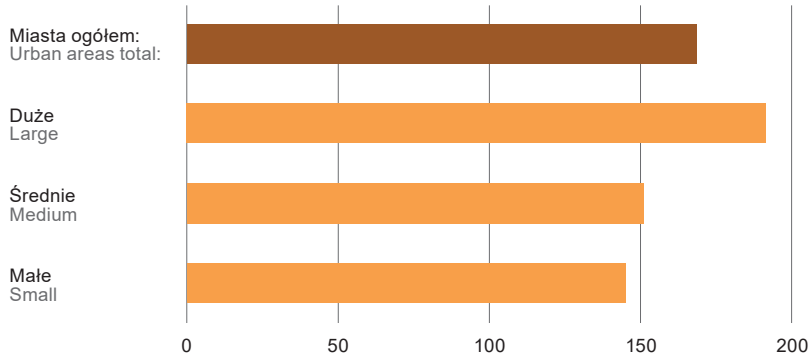

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

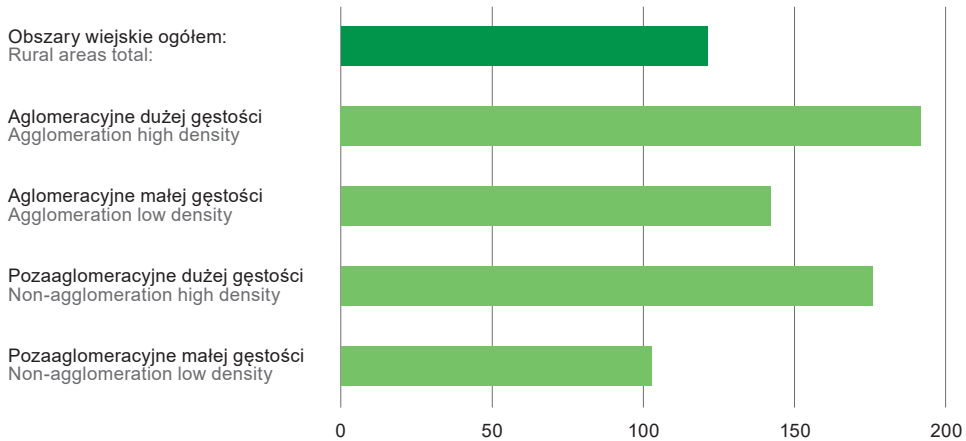
WYKRES 2 (123). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

CHART 2 (123). ENTITIES OF NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER PER 1000 POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

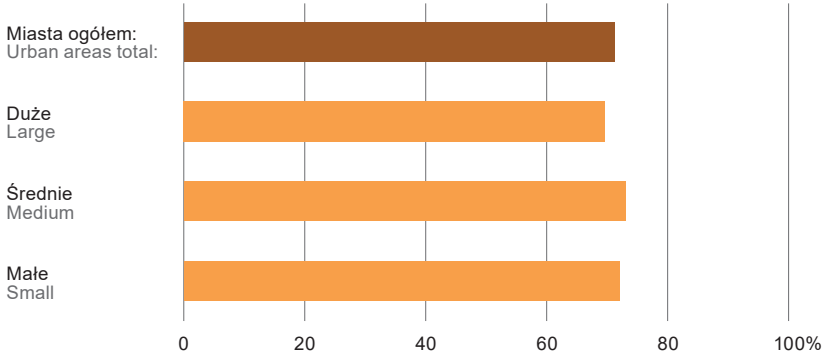
WYKRES 3 (124). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON NA 1000 LUDNOŚCI WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 3 (124). ENTITIES OF NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER PER 1000 POPULATION BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

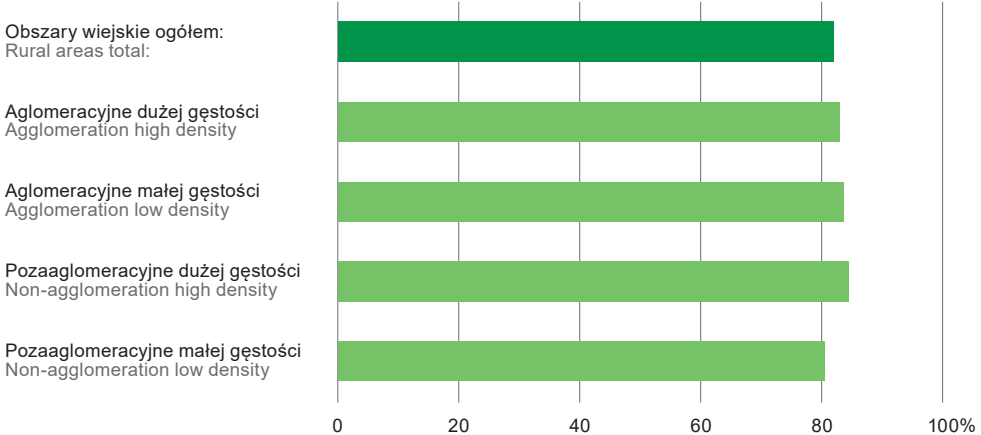
WYKRES 4 (125). **OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ W % OGÓŁU PODMIOTÓW W REJESTRZE REGON W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

CHART 4 (125). NATURAL PERSONS CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY IN % OF TOTAL ENTITIES IN THE REGON REGISTER IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

WYKRES 5 (126). **OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ W % OGÓŁU PODMIOTÓW W REJESTRZE REGON WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 5 (126). NATURAL PERSONS CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY IN % OF TOTAL ENTITIES IN THE REGON REGISTER BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

MAPA 1 (36).

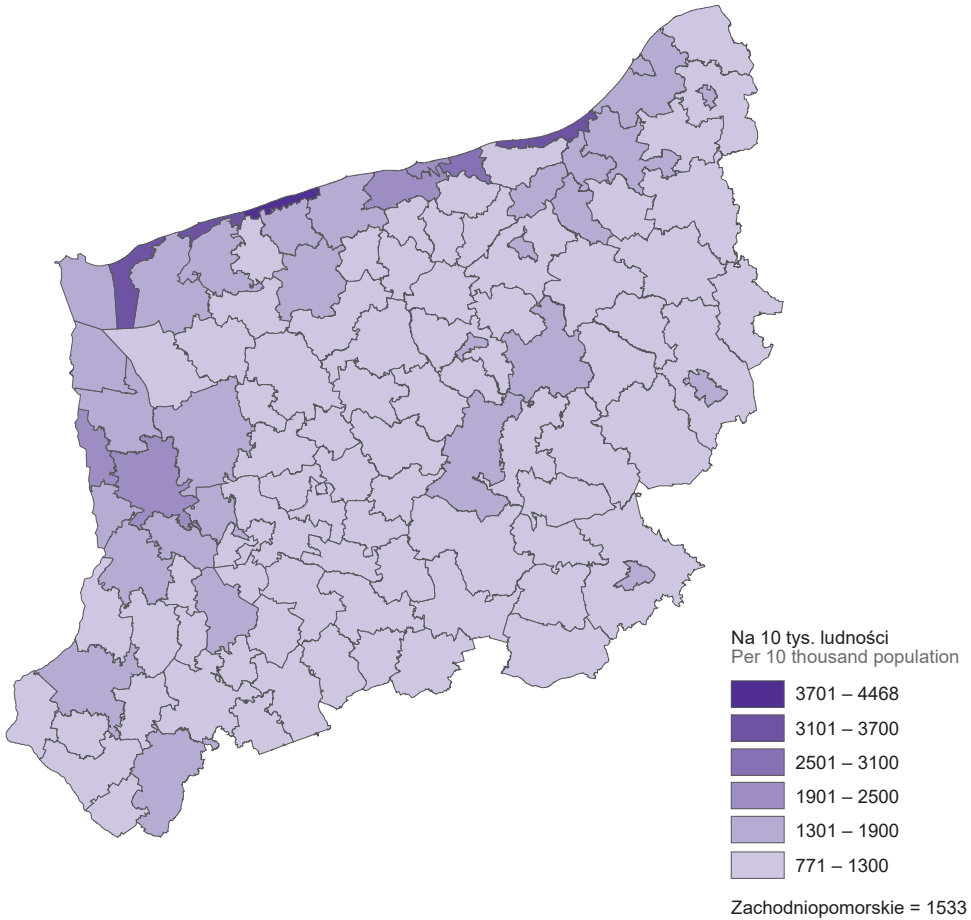
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

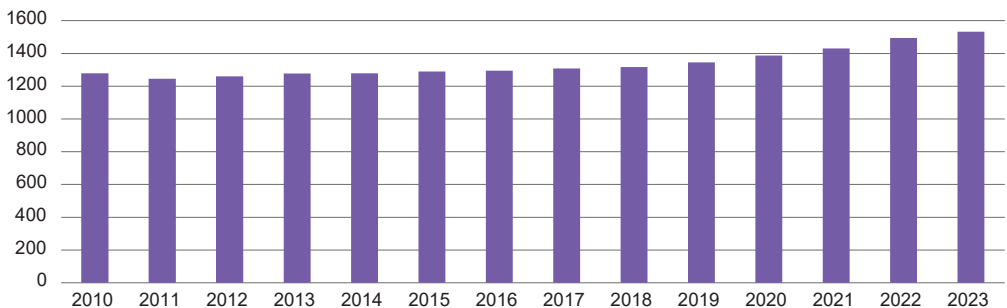
MAP 1 (36).

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER IN 2023

As of 31 December

Na 10 tys. ludności^a
Per 10 thousand population^a

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R.
I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska=100	
		total	Poland=100	
POWIERZCHNIA. SAMORZĄD TERYTORIALNY – STAN W DNIU 31 GRUDNIA				
AREA. LOCAL GOVERNMENT – AS OF 31 DECEMBER				
Powierzchnia w km²	313931	22907	7,3	Area in km²
Powiaty	314	18	5,7	Powiats
Miasta na prawach powiatu	66	3	4,5	Cities with powiat status
Gminy	2477	113	4,6	Gminas
Miasta	979	66	6,7	Towns
Miejscowości wiejskie	52451	3009	5,7	Rural localities
Sołectwa	40812	1742	4,3	Village administrator's offices
OCHRONA ŚRODOWISKA				
ENVIRONMENTAL PROTECTION				
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	16,0	1,1	6,6	particulates
gazowych	172771,3	5765,6	3,3	gases
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31.12.)	3249	240	7,4	Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31.12.)
w tym: biologiczne	2433	166	6,8	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	810	70	8,6	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	109309,2	4398,9	4,0	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thousand tonnes
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	13447,9	656,2	4,9	Municipal waste collected ^b (during the year) in thousand tonnes
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	18213,7	454,8	2,5	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	3,9	2,4	.	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	4311,5	126,8	2,9	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	0,9	0,7	.	in % of total investment outlays
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI				
JUSTICE				
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^c :				Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings ^c :
w liczbach bezwzględnych	792014	34805	4,4	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	210	213	.	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^c w %	71,5	71,4	.	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^c in %
LUDNOŚĆ				
POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31.12.) w tys.	37636,5	1631,8	4,3	Population (as of 31.12.) in thousands
miasta	22376,5	1110,4	5,0	urban areas
wieś	15260,0	521,4	3,4	rural areas
w tym kobiety	19454,1	840,4	4,3	of which females
Ludność na 1 km² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31.12.)	120	71	.	Population per 1 km² of total area (as of 31.12.)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31.12.)	71,2	72,1	.	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31.12.)

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.
a Working on sewage network. b Estimate includes waste collected from all property owners and considered to be waste generated. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (cd.)**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	
LUDNOŚĆ (DOK.) POPULATION (CONT.)				
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-3,6	-5,0	.	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagra- nicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,2	-0,4	.	Internal and international net migra- tion for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31.12.) w tys.	15178,1	587,1	3,9	Employed persons ^{ab} (as of 31.12.) in thousands
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	7155,5	6586,3	92,0	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31.12.) w tys.	788,2	39,7	5,0	Registered unemployed persons (as of 31.12.) in thousands
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^c (stan w dniu 31.12.) w %	5,1	6,7	131,4	Registered unemployment rate ^c (as of 31.12.) in %
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE				
Zasoby mieszkaniowe ^d (stan w dniu 31.12.):				Dwelling stocks ^d (as of 31.12.):
mieszkania: w tysiącach	15779,2	716,0	4,5	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	419,3	438,8	104,7	per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	221,3	9,9	4,5	in thousands
na 1000 ludności	5,9	6,1	103,4	per 1000 population
Długość sieci (stan w dniu 31.12.) w km:				Network (as of 31.12.) in km:
wodociągowej rozdzielczej	341149,1	12536,1	3,7	water supply distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^e	181521,6	8543,4	4,7	sewage distribution ^e
gazowej	174257,4	8129,3	4,7	gas supply
EDUKACJA I WYCHOWANIE ^f – STAN NA POZĄTKU ROKU SZKOLNEGO EDUCATION ^f – AS OF BEGINNING OF THE SCHOOL YEAR				
Uczniowie w szkołach ^g w tys.:				Pupils and students in schools ^g in thousands:
podstawowych	3007,4	123,7	4,1	primary
branżowych I stopnia ^h	243,0	10,9	4,5	stage I sectoral vocational ^h
liceach ogólnokształcących	806,1	31,7	3,9	general secondary
technikach	755,2	29,7	3,9	technical secondary
ogólnokształcących artystycznych ⁱ	14,7	0,7	4,5	general art ⁱ
policealnych	243,1	9,4	3,8	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^k :				Children attending pre-primary educa- tion establishments ^k :
w tysiącach	1512	58,1	3,8	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	961	942,4	98,1	per 1000 children aged 3–6

a Według miejsca zamieszkania, bez pracujących za granicą. b Dane są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych; patrz uwagi do działu „Rynek pracy” – „Pracujący”, ust. 1 na str. 208. c Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych na podstawie administracyjnych źródeł danych. d Na podstawie bilansu. e Łącznie z kolektorami. f Patrz uwagi do działu, ust. 1 i 2 na str. 214. g Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. h Łącznie z uczniami branżowych szkół II stopnia (w 2023 r. – 13,0 tys. uczniów w Polsce i 0,3 tys. w województwie) oraz uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. i Dających uprawnienia zawodowe. k Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a By place of residence, without employed persons working abroad. b. Data are presented on the basis of administrative data sources; see notes to the chapter „Labour market” – „Employment”, item 1 and on page 208. c The number of employed persons, including estimated data on persons employed on private farms in agriculture was used in calculations, estimated on the basis of administrative data sources. d Based on balance. e Including collectors. f See notes to chapter, item 1 and 2 on page 214. g Excluding schools for adult, except post-secondary schools. h Including students of stage II sectoral vocational schools (in 2023 – 13,0 thousand students in Poland and 0,3 thousand students in the Voivodship) and students of special job-training schools. i Leading to professional certification. k Including the children attending for all school year in the units performing health care activities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (cd.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	
OCHRONA ZDROWIA* – STAN W DNIU 31 GRUDNIA				
HEALTH CARE* – AS OF 31 DECEMBER				
Pracownicy medyczni ^b :				Medical personnel ^b :
lekarze	141452	5555	3,9	medical consultations
lekarze dentyści	36877	1741	4,7	dental consultations
pielęgniarki ^c	216086	7853	3,6	nurses ^c
Przychodnie	23460	1024	4,4	Out-patients departments
Szpitala ogólne	894	46	5,1	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	161,2	6,6	4,1	Beds in general hospitals in thousands
Apteki ogólnodostępne ^d	11473	531	4,6	Generally available pharmacies ^d
KULTURA. TURYSTYKA				
CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31.12.)	7570	345	4,6	Public libraries (including branches; as of 31.12.)
Wypożyczenia na 1 czytelnika w wol.	18,4	16,7	90,8	Loans per borrower in vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31.12.)	974	40	4,1	Museums with branches (as of 31.12.)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	42321,9	599,8	1,4	Museum and exhibition visitors in thousands
Kina stałe (stan w dniu 31.12.)	535	30	5,6	Fixed cinemas (as of 31.12.)
Widzowie w kinach stałych w tys.	49741,3	1971,6	4,0	Audience in fixed cinemas in thousands
Baza noclegowa turystyki ^e :				Tourist accommodation establish- ments ^e :
miejsca noclegowe (stan w dniu 31.07.) w tys.	793,1	146,8	18,5	number of beds (as of 31.07.) in thousands
korzystający z noclegów w tys.	36239,2	3420,3	9,4	tourists accommodated in thousands
ROLNICTWO				
AGRICULTURE				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej w tys. ha ^f (stan w czerwcu 2023 r.) w tys. ha	14580,4	898,8	6,2	Agricultural land in good agricultural condition ^f (as of June 2023) in thousand ha
Powierzchnia zasiewów	11080,8	701,7	6,3	of which sown area
Zbiory w tys. t:				Production in thousand tonnes:
zboża	35850,8	1956,4	5,5	cereals
ziemniaki	16940,8	1222,4	7,2	potatoes
warzywa gruntowe ^g				ground vegetables ^g
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	49,9	46	92,2	cereals
ziemniaki	296	283	95,6	Potatoes

a łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji. b Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. Dane szacunkowe GUS na podstawie źródeł administracyjnych nieporównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 2 na str. 215. c łącznie z magistrami pielęgniarstwa. d Patrz uwagi do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 8 na str. 216. e Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. f Dane wstępne. g łącznie z ogrodami przydomowymi; dane według szacunków.

a Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence as well as the Ministry of the Interior and Administration. b Data concern those working directly with a patient, i.e. excluding persons whose primary workplace is a university, a unit of state or local government administration or the National Health Fund. Estimated data of Statistic Poland based on administrative sources, data incomparable with published in previous editions of the Yearbook; see notes to the chapter „Health care and social welfare” item 2 on page 215. c Including master nurses. d See notes to the chapter „Health care and social welfare”, item 8 on page 216. e Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. f Preliminary data. g Including kitchen gardens; data based on estimation.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (cd.)**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	
LEŚNICTWO FORESTRY				
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31.12.) w tys. ha	9283,8	822,3	8,9	Forest area (as of 31.12.) in thousand ha
Lesistość w %	29,6	35,9	.	Forest cover in %
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	2557278,3	70340,1	2,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	67835	42987	63,4	per capita in PLN
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	348844,9	19381,4	5,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	9254	11845	128,0	per capita in PLN
TRANSPORT. POCZTA – STAN W DNIU 31 GRUDNIA TRANSPORT. POST – AS OF 31 DECEMBER				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	319936,9	14497,2	4,5	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
Samochody osobowe zarejestrowane ^b w tys. szt.	27228	1134	4,2	Registered passenger cars ^b in thousand units
Placówki pocztowe ^c	7620	412	5,4	Postal offices ^c
HANDEL – STAN W DNIU 31 GRUDNIA TRADE – AS OF 31 DECEMBER				
Sklepy	326662	14876	4,6	Shops
Targowiska stałe	2560	114	4,5	Permanent marketplaces
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin ^d				Budgets of gminas ^d
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	170256,7	7850,8	4,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	6714	7131	106,2	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	180989,0	8264,4	4,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5250	5599	106,7	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	114342,0	4638,1	4,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	9266	8663	93,5	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	125395,6	4986,3	4,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	10162	9314	91,7	per capita in PLN

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonania robót. b Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego. d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Realised by construction units – by place of performing works. b Including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. c Data concern operators of the public telecommunication network. d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (dok.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	
FINANSE PUBLICZNE (DOK.) PUBLIC FINANCE (CONT.)				
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	45275,5	2246,5	5,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1785	2041	114,3	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	46836,2	2346,6	5,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1847	2132	115,4	per capita in PLN
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	32141,1	1577,7	4,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	853	964	113,1	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	31734,4	1389,9	4,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	842	849	100,9	per capita in PLN
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne ^a (ceny bieżące):				Investment outlays ^a (current prices):
w milionach złotych	461944,7	19115,2	4,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	12254	11682	95,3	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^b (stan w dniu 31.12.; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets ^b (as of 31.12.; current book- -keeping prices):
w milionach złotych	5401289,4	234711,4	4,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	143512	143837	100,2	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE ^c W 2022 R. REGIONAL ACCOUNTS ^c IN 2022				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	3100850	110436	3,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	82079	67261	81,9	per capita in PLN
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	2766246	98519	3,6	in million PLN
na 1 pracującego ^d w zł	184700	176270	95,4	per employed person ^d in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	1796740	75881	4,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	47559	46215	97,2	per capita in PLN
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^e (stan w dniu 31.12.)	5150034	250187	4,9	Entities of the national economy in the REGON register ^e (as of 31.12.)
sektor publiczny	111929	6673	6,0	public sector
sektor prywatny	4913263	239271	4,9	private sector

a Według lokalizacji inwestycji. b Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. c Dane na 1 mieszkańca przeliczono według liczby ludności spełniającej kryterium rezydencji zgodnie z Rozporządzeniem ESA 2010; patrz uwagi do działu „Rachunki regionalne”. d Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. W podziale według sektorów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a According to investment location. b According to the abode of local kind-of-activity unit. c Data calculated for the population meeting the residence criterion according to the ESA 2010 Regulation; see notes to chapter Regional Accounts. d For calculations the average number of employed persons was applied. e Excluding persons tending private farms in agriculture. In divisions by ownership sectors – excluding entities, for which information on the ownership form does not exist in the REGON register.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

II. MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31.12.)	22902	22892	22892	22907	Area in km ² (as of 31.12.)
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	91,5	91,8	91,6	88,2	production ^a (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	7,1	6,1	6,3	10,4	exploitation of water supply network ^b
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	73,3	70,4	64,8	39,3	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³
w tym do produkcji przemysłowej	67,4	65,6	60,2	35,4	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:					Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:
oczyszczane w % wymagających oczyszczania	78,7	99,5	99,3	99,5	treated in % of requiring treatment
nieoczyszczone na 1 km ² w dam ³	1,3	0,0	0,0	0,0	untreated per 1 km ² in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	58	78,2	83,7	85,3	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	7,7	3,3	2,3	1,1	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	79,6	41,6	26,6	27,2	gaseous (excluding carbon dioxide)
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:
pyłowych	98,8	99,5	99,7	99,9	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	17,2	46,7	65,6	58,1	gases (excluding carbon dioxide)
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31.12.):					Area of special nature value under legal protection (as of 31.12.):
w % powierzchni ogólnej	20,2	21,1	21,6	21,9	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	2721	2799	2888	3081	per capita in m ²
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) na 1 km ² w t	231,4	261,1	215,9	192,0	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) per 1 km ² in tonnes
Odpady komunalne zebrane ^e (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	523	309	337	401	Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:					Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:
służące ochronie środowiska	10,8	12,6	6,5	2,4	in environmental protection
służące gospodarce wodnej	1,0	3,1	0,7	0,7	in water management
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI JUSTICE					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^f w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					Ascertained crimes by the Police ^f in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	72342	60957	39778	34805	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	417	360	232	213	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %	47,1	70,7	69,9	71,4	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^f in %

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. e Dane szacunkowe; w 2000 r. określone jako odpady stałe wywiezione; od 2015 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone, ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości. f Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a From own intakes. b Water withdrawal at intakes before entering the water network. c Since 2010, data are not comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater. d Population connected to waste water treatment plants – estimated data, total population – based on balances. e Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2015, data have included waste collected from all property owners and are considered waste generated due to the inclusion of all property owners into the municipal waste management system, implemented by gminas since 1 July 2013. f Until 2012 – including prosecutor's office; since 2014 excluding punishable acts committed by juveniles.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

II. MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
LUDNOŚĆ POPULATION					
Ludność (stan w dniu 31.12.)	1697935	1723741	1710482	1631784	Population (as of 31.12.)
miasta	1182979	1188637	1172757	1110406	urban areas
wieś	514956	535104	537725	521378	rural areas
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31.12.)	74	75	75	71	Population per 1 km ² of total area (as of 31.12.)
Ludność w wieku (stan w dniu 31.12.):					Population of age (as of 31.12.):
przedprodukcyjnym	415021	319058	296619	278798	pre-working
produkcyjnym	1056257	1134079	1079511	948113	working
poprodukcyjnym	226657	270604	334352	404873	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności	5,3	5,5	4,9	3,8	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,4	1,9	1,9	1,6	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	10	10,1	8,8	6,4	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	8,9	9,6	10,1	11,4	Deaths per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	1,1	0,5	-1,3	-5,0	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	9,0	5,2	3,6	3,4	Infant deaths per 1000 live births
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,4	-0,5	-1,3 ^a	-0,4	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	69,0	71,3	73,5	74,1	males
kobiety	77,5	80,1	81,1	81,4	females
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^{bc} (stan w dniu 31.12.):					Employed persons ^{bc} (as of 31.12.):
w tysiącach	571,1	507,6	525,7	587,1	in thousands
w tym kobiety	271,5	242,1	255,5	284,6	of which women
na 1000 ludności	336	295	307	360	per 1000 population
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach	.	88,3	94,3	101,4	in thousands
na 1000 ludności	.	51,2	55,1	62,1	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach	.	25,3	21,1	22,6	in thousands
na 1000 ludności	.	14,7	12,3	13,8	per 1000 population

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b Do 2021 r. według faktycznego miejsca pracy; od 2022 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych według miejsca zamieszkania. patrz uwagi do działu „Rynek pracy” – „Pracujący”, ust. 1 na str. 208. c Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu na 31 grudnia do 2021 r. wyznaczono na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich wyznaczane są z wykorzystaniem ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010). Od 2022 r. dane są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych.

a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. b Until 2021 by actual workplace; from 2022 data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence and the predominant kind of activity; see notes to the chapter „Labour market” – „Employment”, item 1 on page 208. c Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31.12. up to 2021 were estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years were estimated on the basis of the final results of the Agricultural Census 2010). Since 2022 are presented on the basis of administrative data sources.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**II. MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
RYNEK PRACY (DOK.) LABOUR MARKET (CONT.)					
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31.12.) w tys.	150,1	110	79,4	39,7	Registered unemployed persons (as of 31.12.) in thousands
2000=100	.	73,3	52,9	26,4	2000=100
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31.12.):					In % of registered unemployed (as of 31.12.):
kobiety	56,3	52	54	54,2	women
w wieku 24 lata i mniej	26,1	18,8	13,1	11,1	aged 24 years and less
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	41,5	26,3	36,9	23,2	out of work for longer than 1 year
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31.12.) na 1 ofertę pracy	465	98	24	18	Registered unemployed persons (as of 31.12.) per a job offer
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31.12.) w %	20,8	17,8	13,1	6,7	Registered unemployment rate ^a (as of 31.12.) in %
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1741,06	2885,51	3526,96	6586,26	Average monthly gross wages and salaries in PLN
2000=100	100,0	165,7	202,6	378,3	2000=100
w tym: w przemyśle	.	2802,71	3507,67	6532,93	of which: in industry
w budownictwie	.	2292,38	2753,37	5094,70	in construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	357,2	375,1	356,1	383,3	Average number of retirees and pensioners in thousands
pobierających emerytury i renty wyplacane przez Zakład Ubezpie- czeń Społecznych	310,0	343,0	329,1	362,5	receiving retirement and other pension paid by the Social Insur- ance Institution
rolników indywidualnych	47,2	32,1	27,0	20,8	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					Average monthly gross retirement and other pension in PLN:
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	815,66	1536,89	1912,38	3169,27	paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	650,32	1032,29	1258,98	1915,92	farmers
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE					
Zasoby mieszkaniowe ^b (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31.12.):					Dwelling stocks ^b (in 2000 – inhabited; as of 31.12.):
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	520,6	604,4	638,9	716	in thousands
na 1000 ludności	306,6	355,5	373,5	438,8	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	60,0	67,1	70,5	70,2	average useful floor area of dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:					Dwellings completed:
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	4,1	6,1	5,3	9,9	in thousands
na 1000 ludności	2,4	3,6	3,1	6,1	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	80,5	97,2	96,4	80,6	average useful floor area of dwelling in m ²
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31.12.) w km:					Distribution network (as of 31.12.) in km:
wodociągowej ^c	7173,3	9661,8	11096,2	12536,1	water supply ^c
kanalizacyjnej ^d	2990,3	5578,8	7761,8	8543,4	sewage ^d

a Do wycieszenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2010, 2015 – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, w 2023 r. – na podstawie administracyjnych źródeł danych. b Na podstawie bilansów. c W latach 2010, 2015 i 2023 łącznie z siecią przesyłową. d Łącznie z kolektorami.

a The number of employed persons, including estimated data on persons employed on private farms in agriculture was used in calculations, estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, in 2010, 2015 – of the Agricultural Census 2010, in 2023 – on the basis of administrative data sources. b Based on balances. c In 2010, 2015 and 2023, including transmission network. d Including collectors.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

II. AJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA (DOK.) DWELLINGS. INFRASTRUCTURE (CONT.)					
Zużycie w gospodarstwach domowych:					Consumption in households:
wody z wodociągów:					water from water supply systems:
w hektometrach sześciennych	76,2	58,2	56,4	56,8	in cubic hectometre
na 1 mieszkańca w m ³	44,9	33,8	32,9	34,7	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach ^a :					electricity in urban areas ^a :
w gigawatogodzinach	758,4	863,2	779,4	801	in gigawatt-hour
na 1 mieszkańca w kWh	640,5	726,2	662,7	718,5	per capita in kWh
EDUKACJA I WYCHOWANIE EDUCATION					
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					Pupils and students in schools ^b (as of beginning of the school year) in thousands:
podstawowych ^c	142,4	94,1	105,4	123,7	primary ^c
branżowych I stopnia ^{def}	23	9,9	7,9	10,9	stage I sectoral vocational ^{def}
liceach ogólnokształcących ^g	43,9	27,1	20,4	31,7	general secondary ^g
liceach profilowanych	.	0,4	.	.	specialised secondary
technikach ^h	38,9	22,5	19,8	29,7	technical secondary ^h
ogólnokształcących artystycznych ⁱ	0,7	0,7	0,6	0,7	general art ⁱ
policealnych	9,1	12,8	10,3	9,4	post-secondary
Absolwenci branżowych szkół I stopnia ^d , branżowych szkół II stopnia, liceów ogólnokształcących, techników oraz ogólnokształcących artystycznych dających uprawnienia zawodowe ^{eghkl} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	14,2	9,8	8,0	7,7	Graduates of stage Id and II sectoral vocational, general and technical secondary as well as general art schools leading to professional certification ^{eghkl} (excluding schools for adults) per 1000 population
Studenci uczelni ^m (stan w dniu 31.12.; w latach 2000–2017 – stan w dniu 30 XI) w tys.	92,9	67,2	45,2	33,4	Students of higher education institutions ^m (as of 31.12.; in years 2000–2017 – as of 30 November) in thousands
Absolwenci uczelni ^{mn} w tys.	20,1	17,4	10,9	7,3	Graduates of higher education institutions ^{mn} in thousands
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	20,4	15,3	12,2	4,8	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thousands
Absolwenci szkół dla dorosłych ^k w tys.	6,9	1,9	2,9	0,5	Graduates of schools for adults ^k in thousands

a W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. d Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe. e–h Łącznie ze szkołami: e – od roku szkolnego 2004/05 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, f – branżowymi II stopnia, w 2020 r. – 54 uczniów, g – z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w latach szkolnych 2004/05–2012/13 – uczniowie, 2005/06–2012/13 – absolwenci), h – z uzupełniającymi technikami (w latach szkolnych 2004/05–2013/14 – uczniowie, 2006/07–2013/14 – absolwenci). i Dające uprawnienia zawodowe. k Z poprzedniego roku szkolnego. l Łącznie z liceami profilowanymi w latach szkolnych 2004/05–2013/14. m Łącznie z filiami uczelni mających siedzibę jednostki macierzyste poza województwem zachodniopomorskim; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. n W latach 2000 i 2023 absolwenci z roku kalendarzowego, w latach 2010 i 2015 – z poprzedniego roku akademickiego.

a In 2000, excluding households primarily maintained by income from a private farm in agriculture. b Excluding schools for adults, except post-secondary schools. c Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. d Until the 2016/17 school year, basic vocational schools. e–h Including schools: e – since the 2004/05 school year special job-training schools, f – stage II sectoral vocational, in 2020 – 54 students, g – supplementary general secondary schools (in the 2004/05–2012/13 school years – students, 2005/06–2012/13 – graduates), h – supplementary technical secondary schools (in the 2004/05–2013/14 school years – students, 2006/07–2013/14 – graduates). i Leading to professional certification. k From the previous school year. l Including specialised secondary schools in the 2004/05–2013/14 school years. m Including branches of higher education institutions seated outside the territory of Zachodniopomorskie Voivodship; excluding higher education institutions of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. n In 2000 and 2023 graduates from the calendar year, in 2010 and 2015 – from the previous academic year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**II. MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
EDUKACJA I WYCHOWANIE (DOK.) EDUCATION (CONT.)					
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					Pre-primary education (as of beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	29,4	32,9	38,5	.	places in nursery schools in thousands
dzieci ^a w tys.					children ^a in thousands
w przedszkolach	29,1	32,6	34,4	44,9	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	10,0	10,4	8,6	12,0	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ^b	362	470	482	748	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6 ^b
OCHRONA ZDROWIA^c I POMOC SPOŁECZNA HEALTH CARE^c AND SOCIAL WELFARE					
Pracownicy medyczni ^d (stan w dniu 31.12.):					Medical personnel ^d (as of 31.12.):
lekarze	.	.	.	5555	medical consultations
lekarze dentyści	.	.	.	1741	dental consultations
pielęgniarki ^e	.	.	.	7853	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan w dniu 31.12.) na 10 tys. ludności	51,1	45,2	48,3	40,6	Beds in general hospitals ^f (as of 31.12.) per 10 thousand population
Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1656	1740	2026	1795	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thousand population
Przychodnie (stan w dniu 31.12.)	313	781	931	1024	Out-patient departments (as of 31.12.)
Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31.12.)	321	481	560	531	Generally available pharmacies (as of 31.12.)
Liczba ludności (stan w dniu 31.12.) na 1 aptekę ogólnodostępną	5290	3584	3054	3073	Population (as of 31.12.) per generally available pharmacy
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:
lekarskie	5,4	6,4	7,4	8,4	medical
stomatologiczne	0,8	0,9	1,0	0,9	dental
Dzieci w żłobkach ^g i klubach dziecięcych (stan w dniu 31.12.) na 1000 dzieci w wieku ^h do lat 3	32,6	32,6	85,8	231,0	Children in nurseries ^g and children's clubs (as of 31.12.) per 1000 children up to age 3 ^h
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31.12.)	397	378	368	345	Public libraries (including branches; as of 31.12.)
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych ⁱ w wol.:					Public library loans ⁱ in volumes:
na 1000 ludności	3925	2816	2518	1855	per 1000 population
na 1 czytelnika	19,0	17,6	17,4	16,7	per borrower
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności	2,0	1,9	2,5	4,3	Seats in theatres and music institutions (as of 31.12.) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^k na 1000 ludności	288	230	336	544	Audience in theatres and music institutions ^k per 1000 population
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31.12.)	20	27	30	40	Museums with branches (as of 31.12.)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	324	258	358	367	Museum and exhibition visitors per 1000 population

a Od 2008 r. łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi; od 2007 r. bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). b W 2015 r. do przeliczeń wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie wieku 3–5 lat. c Od 2012 r. łącznie z danymi o placówkach podległych resortowi obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. d Dane nieporównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 2 na str. 215. Dane szacunkowe na podstawie źródeł administracyjnych. e Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. g Łącznie z oddziałami żłobkowymi. h Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. i Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. k Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a Since 2008, including pre-primary education groups and pre-primary points not listed in division by type of establishments; since 2007, excluding pre-primary education in the units performing health care activities (until 2011 defined as health care institution). b In 2015, the rate was calculated using the number of children aged 3–5. c Since 2012, data have included health care of: the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration as well as until 2011 the Internal Security Agency. d Data are incomparable with published in previous editions of the Yearbook; see notes to chapter, „Health care and social welfare”, item 2 on page 215. Estimated data based on administrative sources. e Including masters of nursery. f Excluding day places in hospital wards; since 2008, including beds and incubators for newborns. g Including nursery wards. h Until 2010, excluding children's clubs. i Since 2015, including interlibrary lending. k Data concern activity performed in the voivodship, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**II. MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
KULTURA. TURYSTYKA (DOK.) CULTURE. TOURISM (CONT.)					
Kina stałe (stan w dniu 31.12.)	42	21	24	30	Fixed cinemas (as of 31.12.)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności	6,2	5,1	6,4	7,1	Seats in fixed cinemas (as of 31.12.) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	480	910	1116	1205	Audience in fixed cinemas per 1000 population
Abonenci (stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności:					Subscribers (as of 31.12.) per 1000 population:
radiowi	271	192	194	142	radio
telewizyjni	266	186	187	135	television
Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan w dniu 31.07.)	1135	816	1299	1421	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31.07.)
w tym hotele	53	92	124	138	of which hotels
Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31.07.) na 10 tys. ludności	765,2	617,6	703,7	897,1	Number of beds ^a (as of 31.07.) per 10 thousand population
Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	864	1013	1387	2090	Tourists accommodated ^a per 1000 population
ROLNICTWO AGRICULTURE					
Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	1105,1	909,8 ^b	837,1	907,0	Agricultural land (as of June) in thousand ha
w tym w dobrej kulturze rolnej w %	.	95,3 ^b	98,6	99,1	of which in good agricultural condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	696,3	660,9 ^b	640,1	701,7 ^c	Sown area (as of June) in thousand ha
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	74,6	61,9 ^b	56,3	52,2	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	4,8	2,3 ^b	1,8	1,5	potatoes
buraki cukrowe	2	1,8 ^b	1,5	2,9	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thousand tonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	1376,4	1820,3	1758,7	1656,1	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	723	351,7	357,2	288,7	potatoes
buraki cukrowe	532,8	555,6	546,3	1222,4	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	26,5	44,5	48,8	45,2	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	218	236	306	283	potatoes
buraki cukrowe	378	459	578	604	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych:					Livestock (as of June) per 100 ha of agricultural land in heads:
bydło	14,2	11,5 ^b	12,2	12,4 ^d	cattle
trzoda chlewna (w 2000 r. – stan w końcu lipca):	55,6	41,8 ^b	35,2	19 ^e	pigs (in 2000 – as of the end of July):
Produkcja na 1 ha użytków rolnych:					Production per 1 ha of agricultural land:
żywna rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^f w kg	115	186	207	356 ^e	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^f in kg
mleka krowiego w l	242	192	206	128 ^e	of cows' milk in l

a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Od 2016 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Dane wstępne. d Dla danych za 2023 r. przyjęto do przeliczeń użytki rolne Powszechnego Spisu Rolnego 2020. e Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

U w a g a. W latach międzyspisywanych dane dla użytków rolnych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Since 2011, concern establishments 10 and more bed places. Since 2016, data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Data of the Agricultural Census. c Preliminary data. d Data for 2023 were calculated by agricultural land coming from the Agricultural Census. e Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

N o t e. In the intercensal years data for agricultural land on the basis of periodic survey conducted every three years.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**II. MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
ROLNICTWO (DOK.) AGRICULTURE (CONT.)					
Ciągniki rolnicze w tys. szt.	.	31,7 ^a	.	30,8 ^b	Agricultural tractors ^{abg} in thousand units
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w kg:					Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	111,1	129,1 ^a	110,4	101,5	mineral or chemical (including mixed fertilizers)
wapniowych	14,1	69,2 ^a	59,3	76,9	lime
LEŚNICTWO FORESTRY					
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31.12.) w tys. ha	808,4	828,7	837,6	845,2	Forest land (as of 31.12.) in thousand ha
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31.12.):					Forest areas (as of 31.12.):
w tysiącach hektarów	785,5	804,7	813,8	822,3	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,5	0,5	0,5	0,5	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31.12.) w %	34,3	35,2	35,6	35,9	Forest cover (as of 31.12.) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	349,6	452,3	537,6	613,0	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	.	25809,1	38603,0	70340,1	in million PLN (current prices)
rok poprzedni=100 (ceny stałe)	.	103,0	114,0	92,4	previous year=100 (constant prices)
2005=100 (ceny stałe)	.	117,9	186,4	283,4	2005=100 (constant prices)
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	.	293883	412144	694031	per employee in PLN (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	14969	22524	42987	per capita in PLN (current prices)
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^c (ceny bieżące):					Sales of construction and assembly production ^c (current prices):
w milionach złotych	.	6967,6	8769,7	19381,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	4041	5117	11845	per capita in PLN
TRANSPORT. POCZTA – STAN W DNIU 31 GRUDNIA TRANSPORT. POST – AS OF 31 DECEMBER					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^d :					Railway lines operated – standard gauge ^d :
w kilometrach	1386	1203	1183	1172	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	6,1	5,3	5,2	5,1	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					Hard surface public roads (urban and non-urban):
w kilometrach	12973	13549	14022	14497	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	56,6	59,2	61,3	63,3	per 100 km ² of total area in km

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne. c Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. d Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

U w a g a. W latach międzypisowych dane dla ciągników rolniczych i zużycia nawozów na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Data of the Agricultural Census. b Preliminary data. c Realised by construction units – by place of performing works. d Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as since 2005 of other entities which are administrators of railway infrastructure.

N o t e. In the intercensal years data for agricultural tractors and fertilizer consumption on the basis of periodic survey conducted every three years.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**II. MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
TRANSPORT – STAN W DNIU 31 GRUDNIA (DOK.) TRANSPORT – AS OF 31 DECEMBER (CONT.)					
Samochody osobowe zarejestrowane ^a :					Registered passenger cars ^a :
w tysiącach sztuk	413,3	710,6	873,4	1134,4	in thousand units
na 1000 ludności	243,4	412,2	510,6	695,2	per 1000 population
w tym w wieku do 30 lat					of which up to 30 years old
w tysiącach sztuk	.	640,8	747,6	886	in thousand units
na 1000 ludności	.	372	437	543	per 1000 population
Placówki pocztowe ^b :	407	458	410	412	Postal service offices ^b :
na 100 tys. ludności	23,9	26,6	24,0	25,2	per 100 thousand population
HANDEL TRADE					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					Retail sales (current prices):
w milionach złotych	12319,5	19534	23684,7	36190,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7257	11329	13820	22118	per capita in PLN
Sklepy (stan w dniu 31.12.) w tys.	22,0 ^c	14,1	17,1	14,9	Shops (as of 31.12.) in thousands
Liczba ludności (stan w dniu 31.12.) na 1 sklep	79 ^c	122	100	110	Population (as of 31.12.) per shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin^d					Budgets of gminas^d
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1497,5	3459,6	4331,7	7850,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1327	2975	3744	7131	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1584,4	3854,4	4228,8	8264,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1403	3315	3655	5599	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu					Budgets of cities with powiat status
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1076,1	1831,3	2861	4638,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1893	3262	5138	8663	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1170,7	2079,1	2936,9	4986,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2059	3703	5274	9314	per capita in PLN
Budżety powiatów					Budgets of powiats
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	663,6	1163,8	1213,8	2246,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	588	1001	1049	2041	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	670,4	1265,6	1189	2346,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	594	1088	1028	2132	per capita in PLN
Budżet województwa					Budget of voivodship
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	171,7	735,8	770,2	1577,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	101	427	449	964	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	174,5	786,1	738,6	1389,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	103	456	431	849	per capita in PLN

a Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. b Dane dotyczą operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego); w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. c Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Since 2011, including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. b Data concern the appointed operator (until 2012 the public operator); in 2000 post offices and telecommunication service offices. c Data are not comparable due to change in 2004 the method of shop survey. d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)**II. MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^a INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a					
Nakłady inwestycyjne ^b (ceny bieżące):					Investment outlays ^b (current prices):
w milionach złotych	4916,9	8303,8	10940,0	19115,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2896	4816	6383	11682	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^c (stan w dniu 31.12.; bieżące ceny ewidencyjne):					Gross value of fixed assets ^b (as of 31.12.; current book-keeping prices):
w milionach złotych	65698,3	110402,5	150120,7	234711,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	38693	64048	87765	143837	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE^{de} REGIONAL ACCOUNTS^{de}					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	32867	55453	68008	110436	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	19361	31981	39803	67261	per capita in PLN
Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni=100	.	103,3	104,0	103,7	Gross domestic product (constant prices) – previous year=100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					Gross value added (current prices):
w milionach złotych	29171	48791	60340	98519	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	17184	28105	35308	60003	per capita in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	24213	40357	46502	75881	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	14264	23505	27346	46215	per capita in PLN
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni=100	.	101,9	103,8	101,1	Gross real disposable income in the households sector – previous year=100
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGION^f – STAN W DNIU 31 GRUDNIA ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGION REGISTER^f – AS OF 31.12.					
Ogółem: w tysiącach	179,9	220,4	220,6	250,2	Total: in thousands
na 10 tys. ludności	1059,6	1278,6	1289,8	1533,2	per 10 thousand population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					Legal persons and organisational entities without legal personality:
w tysiącach	35,9	50,1	59,1	65,7	in thousands
2000=100	.	139,9	165	183,5	2000=100
w tym:					of which:
spółdzielnie	1,3	1,1	1,1	0,5	cooperatives
spółki handlowe	7,9	13,9	18,7	21,7	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2,9	4,3	4,9	3,3	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	15,5	13,5	13,6	13,8	civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	144,1	170,3	161,6	184,5	in thousands
2000=100	.	118,2	112,1	128	2000=100
na 10 tys. ludności	848,8	988,2	944,5	1130,8	per 10 thousand population

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. b Według lokalizacji inwestycji. c Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. d W rubryce dla 2022 r. dane dotyczą 2021 r. e Dane na 1 mieszkańca przeliczono według liczby ludności spełniającej kryterium rezydencji zgodnie z Rozporządzeniem ESA 2010; patrz uwagi do działu „Rachunki regionalne”. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Data for 2000 are not comparable due to the amendment of the Accounting Act in 2002. b By investment location. c According to the seat of a local kind-of-activity unit. d In the column for 2022, data concern 2021. e Data calculated for the population meeting the residence criterion according to the ESA 2010 Regulation; see notes to chapter Regional Accounts. f Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w Roczniku – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

2. Dane prezentowane są w układzie **Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)** obowiązujące w krajach Unii Europejskiej, wprowadzonej rozporządzeniem Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 czerwca 2003 r., z późn. zm.). Klasyfikacja została ustanowiona w celu zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla statystyk regionalnych. Od 1 stycznia 2021 r. obowiązują zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Komisji (UE) 2019/1755 z dnia 8 sierpnia 2019 r. Polskę podzielono na 3 poziomy NUTS:

- NUTS 1 – **makroregiony** (grupujące województwa) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – **regiony** (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – **podregiony** (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

3. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium liczby pracujących i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących: do 9 osób, od 10 do 49 osób, 50 osób i więcej.

5. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251 poz. 1885, z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administracyjna i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych.

6. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

7. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

General notes

1. Data in the Yearbook, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

In the tables containing information divided into **urban areas and rural areas**, the term “**urban areas**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural areas**” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

2. Data are presented in accordance with the **Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, obligatory in the countries of the European Union, introduced according to the Regulation No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 June 2003, with later amendments). Classification was established to enable the collection, compilation and dissemination of harmonised regional statistical data in the European Union. From 1 January 2021 there are changes applied by Commission Regulation (EU) 2019/1755 of 8 August 2019. Poland is divided into 3 levels NUTS:

- NUTS 1 – **macroregions** (grouping voivodships) – 7 units,
- NUTS 2 – **regions** (voivodships or their parts) – 17 units,
- NUTS 3 – **subregions** (grouping powiats) – 73 units.

3. Presented data, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons** employed and, unless otherwise indicated, include entities employing: up to 9 persons, from 10 to 49 persons, 50 persons and more.

5. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251 item 1885, with later amendments).

The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods and services-producing activities of households for own use”;

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts.

6. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organisational status of units of the national economy**.

7. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as according to territorial division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

8. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2007 — należy wymienić Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen).

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i na mapach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. **Liczyby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

12. Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy przeliczaniu na **1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) – według stanu w dniu 30 czerwca.

Przyjętą do przeliczeń liczbę ludności opracowano:

- dla 2015 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011,
- od 2020 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

13. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

8. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

9. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications according to which data are presented in the Yearbook, there should be mentioned the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and maps in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax on goods and services – VAT (on domestic and imported products), taxes and customs duties on imports (including excise tax), as well as other taxes on products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

11. **Relative numbers** (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

12. For the purpose of calculating data by population number, unless otherwise indicated, the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When **computing per capita data (per 1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) – as of 30 June.

The population number adopted for calculations was compiled:

- for the 2015 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011,
- since 2020 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2021.

13. Data, unless otherwise indicated, do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistics Poland.

15. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

16. Statistical information derived from sources other than the Statistics Poland is indicated in the appropriate notes.

17. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE REV. 2	
SEKCJE	SECTIONS
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motor-cycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
DZIAŁY	DIVISIONS
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych znajdują się w uwagach do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are contained in the notes to individual chapters, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in thematic publication as well as in the series “Statistical Research Methodology”.

Delimitacja obszarów wiejskich (DOW)

1. Delimitacja Obszarów Wiejskich (DOW) do celów statystycznych została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny.
2. Celem DOW jest zapewnienie jednolitej prezentacji wyników badań statystycznych statystyki publicznej, dotyczących obszarów wiejskich. Zastosowanie Delimitacji umożliwi szczegółowe prezentowanie danych na temat obszarów wiejskich, z podkreśleniem ich różnorodności.
3. DOW opracowana jest z wykorzystaniem typologii Funkcjonalnych Obszarów Miejskich (FUA; ang. Functional Urban Areas¹). FUA obejmują miasta i ich strefy dojazdów do pracy. Podziału gmin wiejskich (gmin wiejskich oraz obszarów wiejskich w gminach miejsko-wiejskich — symbol rodzaju jednostki TERYT, odpowiednio 2 i 5) dokonano z uwzględnieniem oddziaływania na nie dużych miast.
4. Delimitacja obejmuje: poziom 1., który odnosi się do lokalizacji obszaru względem FUA miast liczących co najmniej 150 tys. lub FUA miast wojewódzkich; poziom 2. odnosi się do wartości gęstości zaludnienia obszarów wiejskich.

Poziom 1	Poziom 2
Agglomeracyjne	małej gęstości
	dużej gęstości
Pozaaglomeracyjne	małej gęstości
	dużej gęstości

5. W delimitacji wyróżniono następujące grupy obszarów:

- 1) **aglomeracyjne** – obszary wiejskie znajdujące się w granicach FUA miast wojewódzkich lub w granicach FUA pozostałych miast, liczących co najmniej 150 tysięcy mieszkańców:
 - **aglomeracyjne dużej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia większej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski,
 - **aglomeracyjne małej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski;
- 2) **pozaaglomeracyjne** – obszary wiejskie znajdujące się poza granicami FUA miast wojewódzkich lub poza granicami FUA pozostałych miast liczących co najmniej 150 tysięcy mieszkańców:

Delimitation of Rural Areas (DOW)

1. The Delimitation of Rural Areas (DOW) for statistical purposes was developed by the Statistics Poland.
2. The purpose of the DOW is to ensure a consistent presentation of the results of statistical surveys on rural areas. The use of the DOW will enable detailed presentation of data on rural areas, emphasising their diversity.
3. The DOW is developed using the typology of Functional Urban Areas (FUA¹). The FUA include cities and their commuting zones. The delimitation of rural gminas (rural gminas and rural areas in urban-rural gminas – symbol of the type unit TERYT, 2 and 5 respectively) have been taking into account the impact of large cities.
4. The delimitation includes: level 1. which refers to the location of the area in relation to the FUA of cities of at least 150,000 or the FUA of seats of voivodships; level 2. which refers to the value of the population density of rural areas.

Level 1	Level 2
Agglomeration areas	low density
	high density
Non-agglomeration areas	low density
	high density

5. The delimitation distinguishes the following groups of areas:

- 1) **agglomeration** – rural areas located within the FUA of seats of voivodships or within the FUA of other cities with at least 150,000 persons:
 - **agglomeration high density** – meet both criteria: they are in agglomeration areas and has population density higher than the average population density for Poland,
 - **agglomeration low density** – they are in agglomeration areas and has population density equal to or lower than the average population density for Poland;
- 2) **non-agglomeration** – rural areas located outside the FUA of voivodship cities or outside the FUA of other cities with at least 150,000 persons:

- **pozaaglomeracyjne dużej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia większej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski,
 - **pozaaglomeracyjne małej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski.
- 6) Do grupy miast powyżej 150 tys. mieszkańców zakwalifikowano 26 ośrodków. Średnia gęstość zaludnienia w 2022 r. (Bank Danych Lokalnych GUS) wynosiła 121 osób/km². Próg 1/3 średniej gęstości zaludnienia przyjęto na poziomie 40 osób/km².
- 7) W bieżącej edycji Rocznika przedstawiono jedynie wybrane zagadnienia według Delimitacji Obszarów Wiejskich. W pracach rozwojowych przewidziana jest prezentacja zjawisk w ww. układzie w systemach, bazach oraz opracowaniach i analizach statystycznych.
- **non-agglomeration high density** – they are located outside of the FUA, and have population density higher than 1/3 of the population density for Poland,
 - **non-agglomeration low density** – they are located outside of the FUA, and have population density equal to or lower than 1/3 of the population density for Poland.
- 6) The group of cities with more than 150,000 persons includes 26 cities. Average population density in 2022 (Statistics Poland Local Data Bank; BDL) was 121 persons/km². The 1/3 threshold of the average population density was assumed at 40 persons/km².
- 7) The current edition of the Yearbook presents only selected issues according to the Delimitation of Rural Areas (DOW). In the development work it is planned to present the phenomena in the above mentioned arrangement in systems, databases and statistical studies and analyses.

1 Typologia Funkcjonalnych Obszarów Miejskich (FUA) wprowadzona Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2391 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 w odniesieniu do typologii terytorialnych (Tercet) (Dz. Urz. UE L 350 z 29.12.2017 r.).

1 Typologia of Functional Urban Areas (FUA) introduced by Regulation (EU) 2017/2391 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2017 amending Regulation (EC) No 1059/2003 as regards territorial typologies (Tercet) (Official Journal of the EU L 350, 29.12.2017).

Uwagi do działów

WARUNKI NATURALNE I OCHRONA ŚRODOWISKA

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. poz. 1390, z późn. zm.), wcześniej – Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 393, z późn. zm.).

2. **Zużycie wody** obejmuje ilość wody zużytej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności, pochodzącej z ujęć własnych bądź z sieci wodociągowej lub zakupionej od innych jednostek.

3. Jako ścieki **wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

4. Informacje o **emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza** z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7 poz. 40, z późn. zm.).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku, z hał produkcyjnych itp.).

5. **Ochrona przyrody** polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm.); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów lub ministra właściwego do spraw środowiska, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

6. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do pozbycia się których jest obowiązany. Dane o odpadach od 2013 r. są opracowywane w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, z późn. zm.). Prezentowane rodzaje odpadów są zgodne z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 stycznia 2020 r. (Dz. U. poz. 10).

7. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

8. Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25 poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Notes to chapters

ENVIRONMENT AND ENVIRONMENTAL PROTECTION

1. Information regarding **geodesic status and use of voivodship land** is classified according to ownership and register groups of land included in the land register introduced by the Regulation of the Minister of Development, Labour and Technology of 27 July 2021 on the register of land and buildings (Journal of Laws item 1390, as amended), formerly – of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001 (Journal of Laws 2019 item 393, as amended).

2. **Water consumption** consists of the amount of water used for the needs of national economy and population, coming from either own intakes or a water supply network or purchased from other entities.

3. **Wastewater requiring treatment** is understood as wastewater discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters, into the ground or to sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

4. Information regarding **emission and reduction of air pollutants** from plants of significant nuisance to air quality as well as **the systems reducing such pollutants and the effects of their utilization** concerns units established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986 on payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7 item 40, as amended).

Data regarding emission of particulate and gaseous pollutants include organized emission (from technological and heating facilities) and unorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

5. **Nature protection** consists in maintaining, sustainable use and renewal of natural resources, objects and elements of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Act of 16 April 2004 on Nature Protection (Journal of Laws 2022 item 916, as amended); the forms are created by the Regulation of the Council of Ministers or the minister responsible for the environment, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

6. **Waste** means any substance or object which the holder discards or intends, or is required to discard. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Act of 14 December 2012 on Waste (Journal of Laws 2022 item 699, as amended). Presented types of waste are consistent with the waste catalogue introduced by the Regulation of the Minister of the Climate and Environment of 2 January 2020 (Journal of Laws item 10).

7. Data on **municipal waste** concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which, because of its character or composition, is similar to waste from households.

8. Data regarding **outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999 (Journal of Laws No. 25 item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union.

SAMORZĄD TERYTORIALNY

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, (Dz. U. Nr 96 poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 5 lat, licząc od dnia wyborów.

3. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - terenowe organy administracji rządowej niezespolonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocnicze działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materialowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędów wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).
4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 września 1998 r. (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r., Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.), Kodeksu karnego skarbowego, obowiązującego od 17 października 1999 r. (ustawa z dnia 10 września 1999 r., Dz. U. z 2023 r. poz. 654) lub innych ustaw szczególnych.

Artykuły kodeksu karnego dotyczące rodzajów przestępstw wymienionych w tablicy 1 (14):

- przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162,
- przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180,

LOCAL GOVERNMENT

1. On 1 January 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (The Act on the introduction of the basic three-tier territorial division of the state Journal of Laws No. 96 item 603, dated 24 July 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

A gmina is a basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 5 years, starting from the day of election.

3. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
 - principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);
- 2) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);
- 3) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.

Local government administration comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
 - gmina offices and auxiliary service units (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),
 - offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);
- 2) powiats, i.e., powiat starost offices and auxiliary service units (e.g., labour offices, public road boards);
- 3) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).
4. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

JUSTICE

1. Data concerning crimes ascertained have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code of 1997, in force since 1 September 1998 (the Act of 6 June 1997, Journal of Laws 2022 item 1138, as amended), the Fiscal Penal Code, in force since 17 October 1999 (the Act of 10 September 1999, Journal of Laws 2023 item 654) or other specific acts.

Articles of the Criminal Code on the types of crimes listed in the table 1 (14):

- against life and health – Art. 148–162,
- against public safety and safety in transport – Art. 163–180,

- przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196,
- przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205,
- przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211,
- przeciwko czci i netykalności cielesnej – art. 212–217,
- przeciwko mieniu – art. 278–295,
- przeciwko wiarygodności dokumentów – kradzież lub przywłaszczenie dokumentu tożsamości – art. 275 § 1.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to **przestępstwo wykryte**.

Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie politycznych systemów informacyjnych.

3. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. **Wpływ spraw do sądów** oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

5. **Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone** w danym roku obejmują również sprawy niezakończonych w latach poprzednich.

6. Do dnia 31 sierpnia 2022 r. tryb postępowania wobec **nieletnich** przed sądem wynikał z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 poz. 969). Po zmianach w 2014 r. sąd prowadził postępowanie i orzekał w sprawach, w których zachodziło podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

Z dniem 1 września 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1700). Ustawa reguluje:

– postępowanie w sprawach o demoralizację wobec osób, które ukończyły 10 lat i nie są pełnoletnie, oraz w sprawach o czyny karalne wobec osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,

– wykonywanie środków wychowawczych, środka leczniczego lub środka poprawczego – wobec osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat.

Zgodnie z ustawą wobec nieletniego mogą być stosowane środki wychowawcze, środek leczniczy, środek poprawczy.

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- 1) wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 20 maja 2002 r., 31 marca 2011 r. oraz 31 marca 2021 r.;
- 2) szacunków stanu i struktury ludności na terenie gminy opracowanych metodą bilansową. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego,
- 3) rejestrów Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały oraz pobyt czasowy,

- against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196,
- against sexual freedom and morals – Art. 197–205,
- against the family and guardianship – Art. 206–211,
- against good name and personal integrity – Art. 212–217,
- against property – Art. 278–295,
- against the reliability of documents – theft or appropriation of identification – Art. 275 § 1.

2. An **ascertained crime** is an event which after the completion of preparatory proceedings, was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police information systems.

3. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

4. **Incoming cases** are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

5. **The resolved cases and completed proceedings** in the given year also include the cases unresolved from previous years.

6. Until 31 August 2022 court proceedings against **juveniles** are based on the Act of 26 October 1982 on Proceedings Involving Juveniles (Journal of Laws 2018 item 969). After changes in 2014, the court conducted the proceedings and adjudged cases in which there was a suspicion of demoralisation or committing of punishable act by a juvenile.

On 1 September 2022, the Act of 9 June 2022 on the support and social rehabilitation of juveniles (Journal of Laws 2022 item 1700) entered into force. The Act regulates:

– proceedings in cases of demoralisation against persons who are over 10 years of age and are not adults and in cases of criminal acts against persons who committed such an act after the age of 13 but before the age of 17,

– implementation of educational measures, therapeutic measure or correctional measure – towards the persons against whom these measures were imposed, but no longer than until such persons are 21 years old.

Pursuant to the Act, educational measures, therapeutic measure and correctional measure may be applied to a juvenile.

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- 1) the results of national censuses as well as the results of the Population and Housing Census as of 20 May 2002, 31 March 2011 and 31 March 2021;
- 2) the estimates of the size and structure of the population in gmina prepared using the balance method. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census,
- 3) the registers of the Chancellery of the Prime Minister on internal and international migration of population for permanent residence,

- 4) sprawozdawczości gmin – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt czasowy,
- 5) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach,
- 6) sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

2. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 czerwca i 31 grudnia) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej przyjmując jako bazę wyjściową:

- dla lat 2000–2009 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla lat 2000 i 2001 – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r.;
- dla lat 2010–2019 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.;
- dla lat 2020–2022 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, z tym że dla 2020 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2021 r. Dane prezentowane za 2020 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

3. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **nie-mobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez **ludność w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

4. **Mediana wieku** (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

5. Ze względu na przepisy prawa obowiązujące w poszczególnych krajach – wyznaczające dolną granicę wieku umożliwiającą zawieranie związków małżeńskich – w spisach ludności przyjęto określanie **stanu cywilnego** dla osób będących w wieku 15 lat i więcej. Zgodnie z prawem polskim występują cztery kategorie stanu cywilnego:

- kawaler, panna – osoby, które nigdy nie pozostawały w prawnym związku małżeńskim;
- żonaty, zamężna – osoby, których związek małżeński został zawarty zgodnie z prawem świeckim;
- wdowiec, wdowa – osoby, których prawne małżeństwo przestało istnieć z powodu śmierci współmałżonka;
- rozwiedziony, rozwiedziona – osoby, których małżeństwo zostało rozwiązane orzeczeniem sądu.

Osoby, w stosunku do małżeństwa których sąd orzekł separację z prawnego punktu widzenia – w dalszym ciągu pozostają w stanie małżeńskim.

6. **Poziom wykształcenia** ludności określa najwyższy ukończony poziom kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa. Poziom wykształcenia ustalany jest osobom w wieku 13 lat i więcej. Podstawą zaliczania wykształcenia do określonego poziomu było uzyskanie świadectwa (dyplomu) ukończenia odpowiedniej szkoły. Zastosowano następującą klasyfikację poziomu wykształcenia: wyższe (łącznie z dyplomem ukończenia kolegium), średnie (łącznie z policealnym), zasadnicze zawodowe/branżowe (branżowe I stopnia), gimnazjalne, podstawowe ukończone, podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego.

7. Zgodnie z międzynarodowymi zaleceniami **kraj urodzenia** określono na podstawie granic państw aktualnych w momencie spisów, tj. odpowiednio w dniu: 31 marca 2011 r. oraz 31 marca 2021 r., a nie w momencie urodzenia osoby.

Rozstrzygnięcie takie zostało przyjęte z uwagi na konieczność zabezpieczenia porównywalności, a przede wszystkim niedublowania danych w skali międzynarodowej.

Obywatelstwo oznacza prawną więź pomiędzy osobą a państwem. Nie wskazuje ono na pochodzenie etniczne tej osoby i jest niezależne od jej narodowości.

Osoba mająca obywatelstwo polskie, jak również polskie i inne niż polskie jest w Polsce traktowana zawsze jako obywatel polski (nie jest cudzoziemcem).

- 4) documentation of gminas regarding internal and international migration of population for temporary stay,
- 5) documentation of Civil Status Offices – regarding registered marriages, births and deaths,
- 6) documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

2. Data on population (as of 30 June and 31 December) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population, etc.) were compiled unless otherwise stated – on:

- for 2000–2009 – of the results of the National Population and Housing Census 2002, for 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 December 2002;
- for 2010–2019 – of the results of the National Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 December 2011;
- for 2020–2022 – of the results of the National Population and Housing Census 2021, for 2020 by the administrative division valid as of 31 December 2021. Data presented for 2020 have been changed in comparison to the data published in the previous edition of the Year-book.

3. The **working age population** refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

4. **Median age** of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

5. Due to national laws that set a lower age limit for marriage, censuses assume that **marital status** is defined for persons aged 15 and older. Under Polish law, there are four categories of marital status:

- single – persons who have never been legally married;
- married – persons whose marriage was contracted in accordance with secular law;
- widowed – persons whose legal marriage has ceased to exist because of the death of a spouse;
- divorced – persons whose marriage has been dissolved by a court decision.

Persons whose marriage has been legally separated by the court – continue to be married.

6. **Educational level** of population is defined by the highest level of education completed at school or trainings in other course or form, recognised in accordance with the educational system in force. Educational level is determined for persons age 13 years or more. The basis for recognising education to be on the appropriate level was a certificate (diploma) obtained upon graduation from the appropriate school. The following classification of educational level has been used: tertiary (including college graduation diploma), secondary (including post-secondary), basic vocational/sectoral, lower secondary, primary, primary not completed and without school education.

7. In accordance with international recommendations, the **country of birth** had to be specified by referring to the state borders valid at the moment of census, i.e. as of: 31 March 2011 and 31 March 2021, and not on the day of birth.

Such a solution was applied with a view to ensure comparability, and especially to avoid data duplication on the international scale.

Citizenship is defined as a particular connection (legal bond) between a person and the State. It does not show the ethnic origin and is not depended on nationality.

The person having Polish citizenship and Polish and non-Polish – in Poland always is a person with Polish citizenship (not a foreigner).

Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa.

Bezpaństwowiec to osoba nieposiadająca obywatelstwa żadnego kraju (bezaństwowcy są zaliczani do cudzoziemców).

8. Osoba niepełnosprawną jest osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony (osoba niepełnosprawna prawnie/z orzeczeniem prawnym) lub osoba, która takiego orzeczenia nie posiada, lecz odczuwa ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (osoba niepełnosprawna tylko biologicznie).

Kryterium do zakwalifikowania danej osoby do zbiorowości osób niepełnosprawnych z orzeczeniem prawnym było posiadanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydanego przez odpowiedni organ – w przypadku osób w wieku 16 lat i więcej lub orzeczenia o niepełnosprawności wydawanego osobom do 16 roku życia – bez orzekania o stopniu.

9. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

10. Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

11. Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

12. Prognoza ludności do 2060 r. opracowana została w 2023 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 grudnia 2022 r. (w podziale administracyjnym w dniu 1 stycznia 2023 r.) oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych.

13. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na terytoria miejskie i wiejskie.

14. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniu osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

Foreigner is every person, which does not possess Polish citizenship.

Stateless person is a person not having any citizenship (a stateless person is counting as a foreigner).

8. Disabled person is such person, who has appropriate judgment issued by a body, authorized to this (a person legally disabled/with legal confirmation) or a person, who does not have such judgment, but feels constrained in the ability of performing basic activities for his/her age (a person only biologically disabled).

A criterion for qualifying a given person to the group of disabled people with legal confirmation was to have a decision on the degree of disability issued by an appropriate adjudicating body – in case of people at the age of 16 and more or certificate of disability issued to person under 16 years of age – without deciding the degree.

9. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

10. Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

11. Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

12. Population projection until 2060 calculated in 2023 on the basis of population number and structure as of 31 December 2022 (in administrative division valid of 1 January 2023) as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration.

13. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

14. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

15. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 czerwca.

RYNEK PRACY

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** i zaprezentowano na podstawie dwóch źródeł, różniących się między sobą zakresem podmiotowym i okresem odniesienia. W obu przypadkach podstawowe kryterium podziału na aktywnych (pracujących i bezrobotnych) oraz biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

2. Dane na podstawie **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** obejmują osoby w wieku 15–89 lat i odnoszą się do ludności przebywającej lub zamierzającej przebywać na terenie kraju co najmniej 12 miesięcy, zamieszkałej w prywatnych gospodarstwach domowych; badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. Badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności i opracowane na podstawie NSP 2011. W związku z wdrożeniem w badaniu zmian metodologicznych, dane BAEL od 1 kwartału 2021 r. nie mogą być porównywane z poprzednimi okresami (z wyjątkiem danych przeliczonych). Dane na podstawie BAEL od 1 kwartału 2010 r. do 4 kwartału 2020 r. zostały przeliczone z uwzględnieniem definicji obowiązujących w BAEL od 2021 r.

3. Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15–89 lat, które w okresie badanego tygodnia:

a. wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w firmie/instytucji publicznej lub u prywatnego pracodawcy, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

b. miały pracę, ale jej nie wykonywały:

- z powodu choroby lub urlopu wypoczynkowego, urlopu związanego z rodzicielstwem (macierzyńskiego, rodzicielskiego, ojcowskiego lub wychowawczego), organizacji czasu pracy (systemu pracy lub odbioru nadgodzin), szkolenia związanego z wykonywaną pracą,
- z powodu sezonowego charakteru pracy, jeśli w okresie poza sezonem nadal regularnie wypełniały zadania i obowiązki związane z pracą lub prowadzeniem działalności (z wyłączeniem obowiązków prawnych lub administracyjnych),
- z innych powodów, jeśli przewidywany okres nieobecności w pracy nie przekracza 3 miesięcy.

Podziału na pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy dokonano na podstawie deklaracji osoby badanej w odniesieniu do głównego miejsca pracy;

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ już ją znalazły i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

4. **Ludność bierna zawodowo**, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, są to wszystkie osoby w wieku 15–89 lat, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne.

5. **Współczynnik aktywności zawodowej** obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności.

6. **Wskaźnik zatrudnienia** obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności.

15. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 June.

LABOUR MARKET

Economic activity of the population

1. The data on economic activity of the population presents on the basis of two sources, differing according to the subject and the reference period. In both cases, the main criterion for dividing the population into economically active (employed and unemployed) and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

2. Data based on the **Labour Force Survey (LFS)** concern persons aged 15–89 years, staying or intending to stay in Poland for at least 12 months, who are members of private households in the dwellings selected on a random basis. Homeless persons and those absent from households for 12 months and longer are excluded from the survey. The survey is conducted using the continuous observation method, i.e. economic activity of the population is observed for each week during the whole quarter. The LFS results have been generalised on the basis of population balances compiled using the results of the Population and Housing Census 2011. Due to the implementation of methodological changes in the survey, the LFS data from the first quarter of 2021 cannot be compared with the previous periods (with the exception of recalculated data). Data based on the LFS from the first to the fourth quarter of 2020 have been recalculated taking into account the definitions applied in the LFS since 2021.

3. **The economically active persons** include employed and unemployed persons:

1) the **employed** are included all persons aged 15–89 who during the reference week:

a. performed, for at least 1 hour, any work generating pay or income, i.e. were employed in a public company/institution or by a private employer, worked on their own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on family agricultural farm or in conducting family economic activity outside agriculture,

b. had work but did not perform it:

- due to sickness, vacation, parenthood related leave (maternity leave, childcare leave, paternity leave or parental leave), working time arrangement (work system or compensation for over-time hours), training related to the performed work,
- due to a seasonal nature of work if they continue to regularly perform tasks and duties for the job or business off-season (excluding fulfilment of legal or administrative obligations),
- for other reasons if the break in employment does not exceed 3 months.

Breakdown into full-time and part-time employed persons was made on the basis of a declaration of the surveyed person in reference to the main workplace;

2) the **unemployed persons** are persons aged 15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a 4 weeks (the last week being the reference week) were actively looking for work,
- were ready (able) to take up work within 2 weeks following the reference week.

Persons who were not seeking work because they had already found a job and were waiting to start it within not more than 3 months are also included in the category of the unemployed.

4. The **economically inactive population**, i.e. the population staying outside the labour force, are all persons aged 15–89 who were not classified as employed or unemployed persons.

5. **Activity rate** is calculated as the share of the economically active persons in population

6. **Employment rate** is calculated as the share of employed persons in population.

7. **Stopę bezrobocia** obliczono jako udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.

Pracujący

1. Dane do 2021 r. opracowano na podstawie sprawozdań-
czości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indy-
widualnych w rolnictwie), od 2022 r. – na podstawie administracyj-
nych źródeł danych.

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę
przynoszącą im zarobek lub dochód. Nie ujęto w nich pracują-
cych w jednostkach budżetowych prowadzących działalność
w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

3. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu
31 grudnia** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na
pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowa-
nia tych osób w **głównym miejscu pracy**.

4. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indy-
widualnych** w rolnictwie według stanu w dniu 31 grudnia 2020 r.
wyszacowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020
(dane dla lat poprzednich wyszacowane są z wykorzystaniem
ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010).
Według PSR 2020 badanie pracujących w rolnictwie indy-
widualnym odbywa się na innej zbiorowości tj. do gospodarstw
indywidualnych nie zaliczane są jednostki i powierzchni poniżej
1 ha użytków rolnych i jednocześnie niespełniające odpowied-
nich progów dla prowadzenia działalności rolniczej. Od 2022 r.
dane są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł
danych.

5. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy doty-
czają:

- 1) **zatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia** osób
pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi
dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu
pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnio-
nych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz
niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych

6. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących
działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa pub-
licznego.

7. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnio-
nych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane
te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie
liczby osób. **Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy**
może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może
kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczy
pełnozatrudnionych.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek
liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do
pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniej-
szonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze)
w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu
w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

8. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku
ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do któ-
rych spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nie-
obsadzone;
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do
podjęcia pracy;
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, praco-
dawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych
osób.

Bezrobocie

1. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują
osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pro-
mocy zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od
1 czerwca 2004 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 690 z późn. zm.), okre-
ślone są jako bezrobotne.

7. **Unemployment rate** is calculated as the share of unem-
ployed persons in the economically active population.

Employment

1. Data until 2021, were compiled on the basis of reports as
well as estimates (i.e. in regard to private farms in agriculture),
since 2022 – on the basis of administrative data sources.

2. Data regarding **employment** concern persons performing
work providing earnings or income. Data do not include persons
employed in budgetary entities conducting activity in the scope
of national defence and public safety.

3. Data concerning **employment as of 31 December** are pre-
sented without converting part-time paid employees into full-time
paid employees, each person being listed once according to the
main workplace.

4. Data concerning **employed persons on private farms
in agriculture** as of 31 December 2020 were estimated on the
basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years
are estimated using the final results of the Agricultural Census
2010). According to the Agricultural Census 2020, the study of
employed persons on private farms in agriculture is conducted
on a different group of private farms, i.e. units with an area of less
than 1 ha of agricultural land and at the same time not meeting
the relevant thresholds for conducting agricultural activity are not
classified as agricultural farms. Since 2022 data are presented
on the basis of administrative data sources.

5. Data regarding employees hired on the basis of employ-
ment contracts concern:

- 1) the **employment, as of 31 December** of full-time paid em-
ployees (including seasonal and temporary employees) as
well as part-time paid employees in the main job without con-
verting them into full-time paid employees;
- 2) the **average paid employment** – full-time paid employees
(including seasonal and temporary employees) as well as
part-time paid employees in terms of full-time paid employ-
ees.

6. The data do not include budgetary entities conducting activi-
ty within the scope of national defence and public safety.

7. Information regarding labour turnover concerns full-time
paid employees (including seasonal and temporary employees).
These data concern the **number of hires and the number of
terminations** and not the number of persons. **The number of
hires and terminations** may be greater than the number of
persons as one person may change work several times within
a year.

Data regarding school graduates taking up first job concern
full-time paid employees.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number
of hires less the number of persons returning to work from child-
care leaves (or the number of terminations less the number of
persons granted child-care leaves) during a surveyed year to the
number of full-time paid employees as of 31st December from
the year preceding the surveyed year.

8. **Vacancies** are positions or jobs unoccupied due to labour
turnover or newly created ones that simultaneously meet the fol-
lowing three conditions:

- positions and jobs were actually unoccupied on the survey
day;
- employer made efforts to find people willing to take up the
job;
- if adequate candidates were found to occupy the vacancies,
the employer would be ready to hire them immediately.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include
persons who, in accordance with the Law dated 20th April 2004
on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in
force since 1st June 2004 (Journal of Laws 2022 item 690, as
amended), are classified as unemployed.

Z dniem 12 marca 2022 r. (z mocą obowiązującą od 24 lutego 2022 r.) weszła w życie ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, która umożliwia rejestrację w powiatowych urzędach pracy obywatelom Ukrainy w wieku 18 lat i więcej, jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 583, z późn. zm.).

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczące się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową aktywną ludnością aktywnej zawodowo) wyszacowanych: do 2019 r. – na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010, a od 2020 r. – na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020. Dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Warunki pracy

1. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku przy pracy”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdań Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**.

3. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej;
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

The Act on Assistance to Ukrainian Citizens in Connection with an Armed Conflict in the Territory of Ukraine, which entered into force on 12 March 2022 (retroactive to 24 February 2022), allows the Ukrainian citizens aged 18 and over to register with Powiat Labour Offices as unemployed persons or jobseekers (Journal of Laws 2022, item 583, as amended).

Unemployed person is a person aged 18 and more, who has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work, capable of work and ready to take full-time employment (or if he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending school, with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam covering this school as well as those studying at the stage II sectoral vocational school and post-secondary school, providing full-time, evening or weekend education) or tertiary schools in part-time programme, registered in the local labour office appropriate for their (permanent or temporary) place of residence, and seeking employment or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the act.

2. The **registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

The unemployment rate is given considering persons employed on private farms in agriculture (as a part of the economically active civilian population) estimated: until 2019 – on the basis of the results of the Agricultural Census 2010, and since 2020 – on the basis of the results of the Agricultural Census 2020. Data and not strictly comparable to those for previous years.

Work conditions

1. Information on **accidents at work** includes accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from "Statistical report of an accident at work".

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents in respect of which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

2. Data according to sections and divisions of the PKD 2007/ were compiled using **the local kind-of-activity unit method**.

3. **Accident at work** is understood as a sudden incident, caused by external reason, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

- during a business trip;
- during a training within the scope of the national self-defence;
- while performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer's.

4. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe, istotne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

5. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku.

6. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** opracowane na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy realizowanego metodą reprezentacyjną na dobranej celowo próbie, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach lokalnych o liczbie pracujących wynoszącej 10 osób i więcej zaliczanych do wybranych sekcji PKD (bardziej szczegółowe informacje dostępne w publikacji „Warunki pracy w 2023 r.”)
- 2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, drgania mechaniczne (wibracje), mikroklimat itp.), związanego z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku badanego.

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

Wynagrodzenia

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencji-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (prześcieżki, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programom radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

4. **Serious accident at work** is an accident which results in serious bodily harm, i.e. loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in an incurable or life-threatening disease, permanent mental illness, a permanent, total or partial incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

5. **Fatal accident at work** is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident within 6 months of the accident.

6. Information regarding **persons exposed to risk factors at work** is compiled on the basis of the annual reports on working conditions, conducted using a sampling method, wherein:

- 1) data concern persons employed in local units employing 10 persons and more, included the selected PKD sections (more detailed information available in the publication "Working conditions in 2023").
- 2) data concern employed persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, microclimates, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of persons employed hired on the basis of an employment contract as of 31 December of the surveyed year was used to calculate the ratio per 1,000 paid employees in units covered by the survey.

WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries include, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid layoffs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. **The average monthly (nominal) wages and salaries** per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data on wages and salaries are given in **gross terms**, i.e. including deductions for personal income tax and also employee's contributions to compulsory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee.

4. Dane dotyczące wynagrodzeń za październik opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę: wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów).

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;
- 8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombataneci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

Emerytury oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt. od 1) do 7).

3. **Świadczenia emerytalne i rentowe** (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. **Świadczenia emerytalne i rentowe** nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. **Świadczenia emerytalne i rentowe** obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągania przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych prezentowane są w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

4. Data concern wages and salaries for October were compiled on the basis of sample survey structure of wages and salaries by occupations. Data concern paid employees who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organisations, trade unions and others. For calculating wages and salaries the sum of the following were assumed: payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of quarterly premiums, 1/12 of: annual prizes and premiums, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units and fees).

Social security benefits

1. Information regarding **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period 1st January 2009 to 30 June 2014 from the sources gathered in the open pension funds (OFE).

Information regarding **retirement and other pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) farmers;
- 8) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

Retirement, disability and survivors pensions (also paid due to accidents at work and occupational diseases) concern the persons mentioned in points 1) to 7).

3. **Retirement and other pension benefits** (also paid due to accidents at work and occupational diseases) include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

4. **Retirement and other pension benefits** do not provide for the payments of retirement and other pension arising out of international agreements.

5. **Retirement and other pension benefits** include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Data regarding the **average monthly retirement and other pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data concerning average retirement and other pension benefits are presented in **gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

8. **Świadczenie wychowawcze** „Rodzina 500+” od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2022 r. poz. 1577). Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągnięty przez rodzinę; również od tej daty nie są gromadzone informacje o liczbie rodzin pobierających to świadczenie. Od 1 czerwca 2022 r. świadczenie wychowawcze otrzymują dzieci w pieczy zastępczej (do 31 maja 2022 r. były to dodatki w kwocie równej/odpowiadającej wysokości świadczenia wychowawczego).

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

GOSPODARSTWA DOMOWE. MIESZKANIA

Budżety gospodarstw domowych

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne **badanie budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstwa członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2021 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeznaczone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Z tego względu dane za 2021 r. różnią się od wcześniej publikowanych, przewidzianych w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata wcześniejsze.

2. Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

3. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie) bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

4. **Wydatki** obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, jak również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyty, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

8. Since 1 April 2016 the child-raising benefit from the "Family 500+" programme has been granted to persons authorised on the basis of the Act of 11 February 2016 on State Aid in Raising Children (Journal of Laws 2022 item 1577). Since 1 July 2019 the child-raising benefit has been granted to every child up to 18 years of age, regardless of family income; also since that date the information on the number of families receiving the benefit is not collected. From 1 June 2022, foster care children receive child-raising benefit (to 31 May 2022, these were supplements in the amount equal to child-raising benefit).

The benefit is financed from the state budget.

HOUSEHOLDS. DWELLINGS

Households budgets

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption, the equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative **household budget survey**. The survey covers all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2021 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2021. Therefore, data for 2021 differ from those previously published, weighted on the basis of the National Population and Housing Census 2011. Data since 2021 are not fully comparable to those for previous years.

2. The survey covered all households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits – from social security benefits and other social benefits), excluding contributions to obligatory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is allocated to purchasing consumer goods and services and savings increase.

4. **Expenditures** include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are allocated to satisfying household's needs. They include expenditures on goods and services purchased by cash, with the use of debt or credit card and on credit, the value of articles received free of charge as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g. food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g. clothing, books, toys) and durable goods (e.g. cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.e.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi” oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łączność”.

W latach 2020–2021 wpływ na badanie cen miała pandemia COVID-19. Występowały wyższe niż przeciętnie braki danych w zakresie cen gromadzonych przez ankietatorów, wynikające zarówno z obostrzeń w funkcjonowaniu sieci detalicznej, jak i ograniczonego dostępu ankietatorów do punktów sprzedaży w terenie. Część danych była szacowana. Metody szacunków były zgodne z zaleceniami opracowanymi przez Eurostat w porozumieniu z krajowymi urzędami statystycznymi. W 2022 r. na kształtowanie się cen mogły częściowo wpływać okresowe działania rządu w ramach tzw. Tarcz Antyinflacyjnych oraz Tarczy Solidarnościowej.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkaniowych i niemieszkaniowych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

2. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2010–2019 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2011, od 2020 r. – wyniki spisu 2021, jeśli nie zaznaczono inaczej), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 grudnia.

3. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkaniowych, w budynkach niemieszkaniowych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkaniowych.

4. Informacje o **mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkaniowych.

5. W związku ze **zmianą metodologiczną**, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku, zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej oraz izbach oddanych do użytkowania** przeliczono zgodnie z nowo obowiązującą metodologią. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto**, ze względu na **brak możliwości dokonania przeliczeń wstecz** zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa („indywidualne” oraz „na sprzedaż lub wynajem”), dla 2015 r. zaprezentowano według metodologii obowiązującej do 2017 r.

6. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

7. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkaniowych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. – gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item “miscellaneous goods and services” and expenditures on Internet services under item “communication”.

In 2020–2021, the COVID-19 pandemic had a significant impact on the method the price survey was carried out. More data on prices gathered by price collectors were missing than on average, which was due to both the restrictions in the functioning of the retail network and limited access of price collectors to outlets in the field. Some of the data were estimated. The imputation methods were in line with the recommendations developed by Eurostat in consultation with the national statistical offices. In 2022, the price indices may have been partly influenced by the temporary activities introduced by the government under the so-called Anti-inflation and Solidarity Shields.

Dwellings. Municipal infrastructure

1. Information on **dwelling stocks and dwellings completed** concerns dwellings, rooms and useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

2. **Balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from the last census (between censuses on the basis of results from the last census (for the years 2010–2019 the basis constituted the results of 2011 census, since 2020 – the results of 2021 census, unless otherwise indicated), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increase and decreases in dwelling stocks).

Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 December.

3. Data on **dwellings in which construction has begun** concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged part), created as a result of adapting non-residential spaces.

4. Information on **dwellings and useful floor area of dwellings completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged part), as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

5. Due to **methodological change**, since 2018, data regarding effects of „private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, are included into the form of construction “for sale or rent”. Data on **dwellings, useful floor area and rooms completed** are recalculated according to the new methodology. Data on **dwellings in which construction has begun**, due to the **impossibility of recalculating data back**, according to the revised scope of forms of construction (“private” and “for sale or rent”), for 2015 are presented according to methodology valid until 2017.

6. Information on municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data on municipal installations concern operative installations.

7. Information regarding the **length of the water supply and gas supply networks** concerns **distribution network** (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and since 2003 – gas.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining runoff.

8. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

9. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** dotyczą gospodarstw domowych w miastach, od 2005 r. obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

10. Informacje o **energii cieplnej** dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe, ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Po reformie edukacji od 1 września 2017 r. funkcjonują 8-letnie szkoły podstawowe, 4-letnie licea ogólnokształcące, 5-letnie technika, 3-letnie branżowe szkoły I stopnia oraz 2-letnie branżowe szkoły II stopnia.

2. Prezentowane dane obejmują:

- 1) placówki wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - podstawowe,
 - gimnazja,
 - ponadpodstawowe w tym policealne,
- 3) uczelnie.

3. **Uczelnie** realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu uczelni:

- 1) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w filiach polskich uczelni za granicą);
- 2) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w filiach polskich uczelni za granicą);

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych uczelni łącznie z filiami.

4. Dane o **nauczycielach**, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. **Studia podyplomowe** – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona w uczelniach lub instytucjach, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

6. **Studia doktoranckie** (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni lub instytut, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

8. Data regarding the **users of water supply and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the gas users concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

9. Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity**, concern households of urban areas, from 2005 include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the **number of consumers using** include consumers using collective gas-meters.

Data regarding the **consumption of gas**, concern all the households.

Consumption of electricity and gas from the gas supply system in households is established on the basis of an advance system of payments

10. Information on **heating energy** concern residential buildings, public authorities and institutions.

EDUCATION

1. The education system in Poland operates according to the Act of 14 December 2016, Law on School Education, the Act of 7 September 1991 on the Education System and the Act of 20 July 2018, Law on Higher Education and Science.

Following the education reform of 1 September 2017, the education system comprises 8-year primary schools, 4-year general secondary schools, 5-year technical secondary schools, 3-year stage I sectoral vocational schools, and 2-year stage II sectoral vocational schools.

2. The presented data include:

- 1) pre-primary establishments;
- 2) schools for children and youth and for adults:
 - primary schools,
 - lower secondary schools,
 - post-primary schools of which post-secondary schools,
- 3) higher education institutions.

3. **Higher education institutions** offer full-time and part-time study programmes. Data on higher education institutions:

- 1) include foreigners studying in Poland (including students at branch campuses of Polish higher education institutions operating abroad);
- 2) do not include Poles studying abroad (except persons at branch campuses of Polish higher education institutions operating abroad);

Data on students and graduates are presented according to the seats of higher education institutions, including their branches.

4. Data regarding **teachers**, excluding academic teachers, concern teachers (including religion teachers) employed to implement compulsory educational programmes, i.e. excluding school daycare teachers and librarians solely engaged in extra-curricular activities, etc.

Data on teachers concern both full-time and part-time employees, expressed in full-time equivalents.

5. **Non-degree postgraduate programmes** – a level of education open to holders of a minimum first-cycle qualification, offered by higher education institutions or institutes, leading to the award of postgraduate qualifications..

6. **Doctoral studies** (third-cycle programmes), conducted by an authorised organisational unit of a higher education institution or institute, open to holders of a second-cycle qualification and leading upon successful completion to the award of a third-cycle qualification.

7. **Szkola doktorska** – zorganizowana forma kształcenia doktorantów, prowadzona przez uprawnione uczelnie i instytuty w co najmniej 2 dyscyplinach, funkcjonująca od roku akademickiego 2019/20. Kształcenie przygotowuje do uzyskania stopnia doktora i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

8. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza uczelniami) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) uczelni – prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia (do roku akademickiego 2017/18 – w dniu 30 listopada), studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą osób, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

9. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

1. Dane w ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych – od 2006 r., aptekach oraz od 2005 r. – domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Od 2019 r. dane dotyczące lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych opracowywane są w oparciu o źródła administracyjne, w tym rejestry:

- posiadających prawo wykonywania zawodu (lekarzy i lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych),
- płatników składek ZUS,
- podmiotów wykonujących działalność leczniczą,
- praktyk lekarskich,
- praktyk pielęgniarek i położnych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, bez względu na główne miejsce pracy. W związku z przejściem na nowe źródło dane nie są porównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika, opartymi o metodę sprawozdawczości.

Dane dotyczące farmaceutów, fizjoterapeutów i diagnostów laboratoryjnych opracowywane są na podstawie sprawozdawczości. Dane prezentowane są według głównego miejsca pracy. Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze przekraczającym pełny etat oraz niepełnozatrudnione w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż.

Dane o osobach **posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego** podaje się na podstawie centralnych rejestrów osób posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego prowadzonych przez naczelne rady samorządów zawodowych lekarzy i lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych oraz farmaceutów.

7. **Doctoral school** – an organised form of doctoral education, provided by authorised higher education institutions and institutes in at least two disciplines, in operation since the 2019/20 academic year. The education prepares students for the doctoral degree and ends upon submitting the doctoral dissertation.

8. Data regarding:

- 1) pre-primary education and schools (excluding higher education institutions) are given as of the beginning of the school year; data concerning graduates – as of the end of the school year;
- 2) higher education institutions – are presented as of 31 December (until the 2017/18 academic year – as of 30 November), with students counted as many times as many courses they are enrolled in; data on graduates concern persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2023.

9. The presented information, except for the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the Educational Information System administered by the minister responsible for school education.

Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions – excluding data on some higher schools run by churches and other religious associations - have been compiled based on POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education, administered by the minister responsible for higher education and science.

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

1. Data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of Health, the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration; excluding health care in prisons.

2. Information on **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices since 2006, pharmacies and since 2005 – social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Since 2019, data on doctors, dentists, nurses and midwives have been compiled based on administrative sources, including registers:

- of licensed to practice (doctors and dentists, nurses and midwives),
- of ZUS contribution payers,
- of entities performing medical activity,
- of doctors' practices,
- of nurses and midwives practices.

Data concern persons working directly with a patient, irrespective of the primary workplace. Due to the transition to a new source, the data are incomparable with the data published in the previous editions of the Yearbook, based on reporting method.

Data on pharmacists, physiotherapists and laboratory diagnosticians have been compiled based on reports. Data are presented according to the primary workplace. Data concern persons working directly with a patient, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

Data include full-time employed persons, over-time as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including trainees.

Data about persons **entitled to practise medical profession** are quoted on the basis of central registries of persons entitled to practise medical profession conducted by supreme councils of the following professional governments: doctors and dentists, nurses and midwives and pharmacists.

3. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentystów ze specjalizacją II stopnia oraz posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1566, z późn. zm.).

4. **Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów** w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi (z wyjątkiem porad udzielonych przez lekarza orzecznika) oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

Rodzaje oddziałów w szpitalach ogólnych (tabl. 3 (72)) opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 173).

Dane o łóżkach na oddziałach:

- chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szczękową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym;
- zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych;
- gruźlicy i chorób płuc – łóżka na oddziałach pulmonologicznych.

6. **Lecznictwo uzdrowiskowe** – działalność polegająca na udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu leczenia uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej, prowadzona w uzdrowisku przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego albo poza uzdrowiskiem w szpitalach i sanatoriach, znajdujących się w urzędzonych podziemnych wyrobiskach górniczych. Działalność prowadzona jest z wykorzystaniem warunków naturalnych (surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu) oraz zabiegów z zakresu fizjoterapii.

7. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe) oraz jednostek organizacyjnych szpitala wyspecjalizowanych w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego (np. izby przyjęć).

Szpitalne oddziały ratunkowe funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1225).

8. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony i są głównie usytuowane na terenach wiejskich.

9. Dane o **zachorowaniach** prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1284).

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

10. Dane o **opiece nad dziećmi w wieku do lat 3** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 204, z późn. zm.), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię.

11. Dane dotyczące **wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.).

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

12. Dane o **placówkach i świadczeniach pomocy społecznej** prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.).

3. Data on **doctor specialists and dental specialists** concern doctors with grade II specialisation and with specialists title in proper medicine domains in accordance with the regulation of the Minister of Health, dated 29 March 2019 on Doctors and Dentist Specialisations (Journal of Laws 2020 item 1566, as amended).

4. **Consultations provided by doctors and dentists** in the scope of outpatient health care are presented together with preventive examinations (excluding consultations provided by medical experts), also together with consultations provided in admission rooms in general hospitals.

5. Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns.

Types of wards in general hospitals (table 3 (72)), are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 17 May 2012 (Journal of Laws 2019 item 173).

Data regarding beds in:

- surgical wards include general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillofacial and cardio surgery as well as other surgical wards;
- communicable diseases wards include beds in observation communicable diseases wards;
- tubercular and pulmonary wards – beds in pulmonology wards.

6. **Health resort (spa) treatment** – activity consisting of providing health care services in scope of health resort treatment or rehabilitation, conducted on spa area by health resort facilities or outside spa area in hospitals and sanatoriums located in underground mining excavations. Activity is conducted using natural conditions (natural materials and healing properties of the climate) and physiotherapy treatment.

7. Data on emergency medical services and first-aid concern units covered by the State Emergency Medical Services system (emergency rescue teams, medical air rescue teams, hospital emergency wards) and organisational units of a hospital, specialised in providing emergency medical services (e.g. admission rooms).

Hospital emergency wards operate on the basis of Regulation of the Minister of Health of 27 June 2019 on hospital emergency wards (Journal of Laws 2023 item 1225).

8. **Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined and which are mainly in rural areas.

9. Data regarding **disease incidence** are presented according to the Law dated 5 December 2008 on the Prevention and Control of Infections and Communicable Diseases in Humans (Journal of Laws 2023 item 1284).

Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

10. Data on **childcare for children up to the age of 3** are presented according to the law dated 4 February 2011 (Journal of Laws 2023 item 204, as amended). Childcare can be organised in the form of nurseries, children's clubs or provided by day carer or nanny.

11. Data concerning **family support and foster care** are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 June 2011 (Journal of Laws 2023 item 1426, as amended).

Family support shall also be provided in the form of family assistant's services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family day – support centre or a specialists guidance.

12. Data concerning **social welfare facilities and social assistance benefits** are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 March 2004 (uniform text Journal of Laws 2023 item 901, as amended).

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

2. Od 2020 r. do muzeów zaliczane są wyłącznie muzea działające w oparciu o uzgodniony z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego statut bądź regulamin, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wydrebnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

4. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: miniplexy – posiadające od 3 do 7 sal projekcyjnych i multiplexy – posiadające 8 sal projekcyjnych i więcej.

Turystyka

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. termin „**turystyka**” oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Powyższa definicja nie wpływa na dotychczas prezentowane dane.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (od 2011 r. posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych).

Do obiektów hotelowych zaliczamy hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe (np. zajazdy, gościńce).

3. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

Sport

1. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnopolskim zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

2. W kategoriach: ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 7 (89)) oraz ćwiczący, trenerzy i instruktorzy sportowi według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 8 (90)) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

CULTURE. TOURISM. SPORT

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

Library users (users actively borrowing books) mean persons registered in the library, who borrowed at least one volume in a reporting year.

2. Starting from 2020, museums include only those operating on the basis of a statute or regulation agreed with the minister responsible for culture and protection of national heritage, pursuant to Art. 6 of the Act of 21 November 1996 on Museums.

3. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

4. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish miniplexes – equipped with 3 to 7 screens and multiplexes – equipped with 8 screens and more.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

The above definition does not affect the previously presented data.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (since 2011, with 10 or more bed places).

Hotels and similar facilities cover: hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities (e.g. road houses, inns).

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

4. **Occupancy rate of bed places or rooms** is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

Sport

1. Data regarding **physical education organizations** include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Education, the "Rural Sports Teams" Association) and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" – rehabilitation activity for the persons with disabilities.

2. In the categories: persons practising sports in physical education organizations (table 7 (89)) as well as persons practicing sports, coaches and sports instructors according to sports field and kind of sport in sports clubs (table 8 (90)) one person may be shown multiple times if he/she practises or runs classes in several kinds of sport.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors depending on age; various age groups are applied for individual sports.

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy istniejącej.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;
- **badania stosowane** (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce;
- **prace rozwojowe**, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na poziomie regionalnym od 2012 r. zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych. Dane dotyczące podmiotów w tabl. 1 (92) opracowano metodą przedsiębiorstw.

1. Dane z zakresu działalności badawczej i rozwojowej (B+R) prezentuje się zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej (B+R) obejmują:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:
 - **instytuty**, do których zalicza się **instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2020 r. poz. 1796), **instytuty badawcze**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498, z późn. zm.) oraz **instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicza**, działającej na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicza (Dz. U. z 2020 r. poz. 2098, z późn. zm.),
 - **uczelnie**, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.),
 - pozostałe, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.
2. Do **pracujących** w działalności B+R zaliczono:
 - 1) **badaczy**, tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, sprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;
 - 2) **techników i pracowników równorzędnych**, tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;
 - 3) **pozostały personel pomocniczy**, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

Science and technology

Research and experimental development (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge.

Research and experimental development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the under-lying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;
- **applied research**, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice;
- **experimental development**, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data on research and development at regional level since 2012 have been compiled on the basis of local units data. Data on entities in table 1 (92) were compiled using an enterprise method.

1. Data on research and experimental development (R&D) are presented, in accordance with methodology applied by Eurostat, in a break-down by **Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2**.

Information regarding research and experimental development (R&D) covers:

- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:
 - **institutes**, including **scientific institutes of the Polish Academy of Sciences**, operating on the basis of the Act of 30 April 2010 on the Polish Academy of Sciences (Journal of Laws 2020 item 1796), research institutes, operating on the basis of the Act of 30 April 2010 on the Research Institutes (Journal of Laws 2022 item 498, as amended), as well as institutes operating within the Łukasiewicz Research Network, operating on the basis of the Act of 21 February 2019 on the Łukasiewicz Research Network (Journal of Laws 2020 item 2098, as amended),
 - **higher education institutions**, operating under the Act of 20 July 2018, the Law on Higher Education and Science (Journal of Laws 2023 item 742, as amended),
 - **others**, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development” as well as other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”.
- 2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”) which apart from their main activity perform or fund research and development.
2. **Employed persons in R&D include:**
 - 1) **researchers (RSE)**, i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;
 - 2) **technicians and equivalent staff**, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;
 - 3) **other supporting staff**, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Dane o **personelu B+R** dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R.

Dane o **personelu wewnętrznym** B+R obejmują zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolnej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (wykres 3 (89), tabl. 3 (94)) oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 4 (95)).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

Osoby niezaliczone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

4. Statystyki dotyczące nakładów na B+R zazwyczaj przedstawiają **nakłady wewnętrzne**, tj. wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania. Nakłady wewnętrzne na działalność B+R obejmują nakłady bieżące oraz nakłady inwestycyjne.

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniających kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

5. W tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych **dziedzin B+R**, tj. nauki przyrodnicze, nauki inżynierskie i techniczne, nauki medyczne i nauki o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztuka.

6. **Działalność innowacyjna** obejmuje wszystkie działania rozwojowe, finansowe i komercyjne podejmowane przez przedsiębiorstwo, mające na celu doprowadzenie do powstania innowacji dla przedsiębiorstwa. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle oraz usługach i dotyczą opracowania i wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wytrobów, usług) – **innowacja produktowa** oraz wprowadzenia nowych lub ulepszenia procesów biznesowych w przedsiębiorstwie – **innowacja w procesie biznesowym**.

Innowacja produktowa to wprowadzenie na rynek nowego lub ulepszanego produktu (wytrobu lub usługi), znacznie różniących się od poprzednio oferowanych przez przedsiębiorstwo wyrobów lub usług.

Innowacja w procesie biznesowym to wprowadzenie nowego lub ulepszenie procesu biznesowego w przedsiębiorstwie, w ramach jednej lub wielu funkcji biznesowych, który znacząco zmienia dotychczas stosowane procesy biznesowe.

7. **Wynalazek podlegający opatentowaniu** – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

8. **Wzór użytkowy podlegający ochronie** jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

3. Data on **R&D personnel** cover personnel directly engaged in R&D.

Data on **internal R&D personnel** cover persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons (chart 3 (89), table 3 (94)) and in full-time equivalents (table 4 (95)).

Full-time equivalent (FTE) is a conversion unit used to determine the number of person actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel**.

4. Statistics on R&D expenditure usually present **intramural expenditure**, i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing. Intramural expenditure on research and development include current expenditure and capital expenditure.

Capital R&D expenditure include expenditure on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project.

5. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main **fields of R&D** were listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

6. **Innovation activity** include all developmental, financial and commercial activities undertaken by the enterprise that are intended to result in an innovation. Data presented in the chapter include innovation activity in industry and services and concern the development and introduction on the market of new or improved products (goods, services) – **product innovation** and bringing into use in the enterprise new or improved business process – **business process innovation**.

Product innovation is the introduction of a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services.

Business process innovation is a new or improved business process for one or more business functions that differs significantly from the firm's previous business processes and that has been brought into use in the enterprise.

7. **A patentable invention** – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

8. **An utility model eligible for protection** – a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object permanent form.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Dane o przedsiębiorstwach dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do wybranych sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego). W 2022 r. w kraju badaniem objęto 20,1 tys. przedsiębiorstw (tj. 18,4% ich ogólnej liczby).

3. **Handel elektroniczny prowadzony przez przedsiębiorstwa polega** na składaniu zamówienia (zakup) lub przyjmowaniu przez przedsiębiorstwo zamówienia (sprzedaż) za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionym formacie, np. EDIFACT, XML posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych lub składanych za pośrednictwem poczty elektronicznej.

ROLNICTWO

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębną rolnictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Ze względu na zmiany w metodologii badań dane w rolnictwie od 2021 r. będą prezentowane bez wyszczególnienia gospodarstw indywidualnych.

Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

3. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Dane o powierzchni użytków rolnych i liczbie gospodarstw rolnych będą dostępne co trzy lata, kolejne – za 2023 r. Do przeliczeń za 2021 r. wykorzystano użytki rolne z 2020 r., na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem od 2010 r. powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyrośniętych uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych. Od 2013 r. dane dotyczące truskawek obejmują także uprawy ekologiczne.

Od 2014 r. powierzchnie upraw warzywniczych, sadowniczych oraz truskawek dla poziomu województwa są szacowane łącznie według położenia gruntów.

2. Data on enterprises concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2: "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage and waste management and remediation activities", "Construction", "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles", "Transportation and storage", "Accommodation and food service activities", "Information and communication", "Real estate activities", "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Other service activities" (repair of computers and communication equipment). In 2022 the survey in country covered 20,1 thous. enterprises (i.e. 18,4% of total enterprises).

3. **E-commerce conducted by enterprise** type of trade where orders are received or sent via web shop, web forms on a enterprises website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML allowing their automatic processing), without the e-mail messages typed manually.

AGRICULTURE

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

Data – unless otherwise stated – are presented by the official residence of the land user.

2. **Agricultural holding** is a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and **conducts agricultural activity**.

Private farm is an agricultural holding used by a natural person.

Due to changes in the survey methodology data in agriculture from 2021 are presented without specifying individual farms.

Since 2010, agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activity, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activity on a small scale (below the specified thresholds).

3. **Agricultural land area** includes the area of agricultural land in good agricultural condition and other agricultural land.

Data on the agricultural land area and the number of agricultural holdings will be available every three years, the next ones – for 2023. For calculations in 2021 agricultural land for 2020 was used, based on the Agricultural Census.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, excluding since 2010 the area of crops classified as permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and strawberries include their cultivation in kitchen gardens. Since 2013, data on strawberries have also included organic cultivation of this species.

Since 2014, data on the area under vegetables, fruit trees and bushes and strawberries have been estimated for the Voivodship level only according to the location of the land.

4. Globalna produkcja rolnicza obejmuje produkcję roślinną i produkcję zwierzęcą.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

5. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozapatrzenie. Produkcja żywca rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

7. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kółowych i gąsienicowych.

8. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

9. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

10. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemniaków, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

11. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnie zasiewów według stanu w czerwcu, a w 2010 r. oraz w 2020 r. na podstawie powszechnych spisów rolnych (w 2010 r. – według stanu w dniu 30 czerwca, w 2020 r. – według stanu w dniu 1 czerwca).

12. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2021/22 oznacza okres od 1 lipca 2021 r. do 30 czerwca 2022 r.). Dane zebrane w Powszechnym Spisie Rolnym 2020 dotyczą okresu ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania, tj. okresu od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. włącznie.

LEŚNICTWO I ŁOWIECTWO

1. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do powierzchni lasów – w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach – zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryte roślinnością leśną (uprawami leśnymi) – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub przejściowo jej pozbawione:

- a) przeznaczone do produkcji leśnej lub
- b) stanowiące rezerwat przyrody lub wchodzące w skład parku narodowego albo
- c) wpisane do rejestru zabytków.

4. Gross agricultural output includes crop output and animal output.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, self-consumption of own agricultural production, the increase in inventories of plant and animal products and the increase in the value of the livestock population (livestock – breeding and non-breeding herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those own products that were utilised for production purposes, e.g. feed, seeds, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales in procurement centres and marketplaces.

In agricultural output (gross, final and market), the presented data do not include supplementary payments for particular crop areas (including: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

5. The current prices for the year preceding the surveyed year were adopted to calculate agricultural output in constant prices (for marketplace sales – prices received by farmers in marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sales and own consumption. The production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

7. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

8. **Procurement of agricultural products** concerns the quantity and value of agricultural products (crop and animal) purchased by economic entities directly from producers.

9. Presented data were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

10. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

11. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area as of June, unless otherwise indicated, in 2010 and 2020 on the basis of the agricultural censuses (in 2010 – as of 30 June, in 2020 – as of 1 June).

12. **Farming years** cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2021/22 farming year covers the period from 1 July 2021 to 30 June 2022). The data collected in the Agricultural Census 2020 refer to the period of the last 12 months ending on the reference date of the survey, i.e. the period from 2 June 2019 to 1 June 2020, inclusive.

FORESTRY AND HUNTING

1. **Forest land** includes forest area as well as land connected with forest management.

September 1991 on Forests – of contiguous area of at least 0.10 ha that is covered by forest vegetation (young forest cultures) – trees, bushes and ground cover – or temporarily devoid of thereof. This land:

- a) is designated for forest production or
- b) constitutes a nature reserve or comprises a part of a national park or
- c) is entered in the register of the monuments.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, a także wykorzystywane na parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

2. **Lesistość** (wskaźnik lesistości) obliczono jako udział powierzchni lasów w ogólnej powierzchni województwa, powiatu, gminy.

3. **Przednowienia** rozumie się zakładanie lub powstawanie nowych drzewostanów, zajmujących miejsce dotychczasowych, ustępujących w toku użytkowania lub zniszczonych przez klęski naturalne, żer owadów itp.:

- odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew,
- odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na gruntach leśnych z samosiewu i odrósłi, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni gruntów leśnych).

4. **Obwód łowiecki** stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni). Podstawą prawną regulującą gospodarkę łowiecką jest ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Ponadto w tabl. 2 (118) dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007. Wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług – PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 7 na str. 207.

3. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje wartość sprzedanych wyrobów gotowych, półfabrykatów i części własnej produkcji, wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych, zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze oraz produkty przeznaczone na zwiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **cen bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 207.

Jako **cenę stałą** przyjęto:

- cenę stałą 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
- cenę stałą 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość **pracy nakładczej**.

Land related to forest management is land occupied by objects such as buildings and structures, forest irrigation and drainage systems, forest spatial division lines, forest roads, land beneath power lines, forest nurseries, wood depot areas, as well as forest car parks and tourist infrastructure that are used for the purposes of forest management.

2. **Forest cover** (forest cover indicator) is calculated as the share of forest area to the total area of voivodship, poviat, gmina.

3. **Renewals** are understood as the establishment or formation of new tree stands that replace the hitherto existing ones, which are being removed in the course of forest use or damaged by natural disasters, insect feeding, etc.:

- artificial renewals are young forest cultures established through planting or sowing,
- natural renewals are young forest cultures formed on forest land through self-seeding and off-shoots, considered full-value, and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing young forest cultures on land previously outside silviculture (not included in the area of forest land).

4. **Hunting district** is an area of land of at least 3 thousand ha on the territory with conditions for hunting (in special cases hunting districts can cover a smaller area). The legal basis regulating game economy is the Act of 13 October 1995, the Law on Hunting.

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

Moreover, data in table 2 (118) show industrial products manufactured by entities irrespective of the kind of their activity as classified according to NACE Rev. 2. Products are presented according to the Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature.

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by the real location of production. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 207.

3. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and nonindustrial production.

Sold production of industry includes the value of finished products sold, semi-finished products and parts of own production, the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and nonindustrial, flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement, the value of products in the form of settlements in kind as well as products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 207.

As **constant prices**, the following prices were adopted:

- 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
- 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

4. Data concerning production include the value of **outwork**.

5. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane opracowano metodą przedsiębiorstw. Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 7 na str. 207.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceńiowym (tj. na rzecz obcych zleciodawców) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

TRANSPORT

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 grudnia ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu.

Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 645) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Drogi publiczne ze względu na rodzaj nawierzchni dzielą się na drogi o nawierzchni twardej oraz drogi o nawierzchni gruntowej. Do dróg o nawierzchni twardej zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

3. Informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych** prezentowane są na podstawie centralnej ewidencji pojazdów CEPIK (Cyfryzacja KPRM) według stanu na 31 grudnia.

4. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. Data regarding average employment and **average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Construction

1. Information in the chapter concerns activity of economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the section “Construction”.

2. Data were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 207.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment, restoration and maintenance character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities with their own resources on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Construction (PKOB).

5. Information on **buildings completed** (by all investors):

- within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded part).

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

TRANSPORT

1. Data on the total length of **railway lines operated** on 31 December was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day.

The **railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 March 1985 (uniform text Journal of Laws 2023 item 645), into following categories: national, regional, district and communal roads.

The public roads are split by the surface type into hard-surfaced roads and unsurfaced roads. The hard-surfaced roads include improved hard surface roads (cobble stone, clinker, concrete, stone and concrete slabs, bitumen) and roads with unimproved surface (with macadam and cobbled surface).

3. Information on **registered vehicles and tractors** has been presented according to central vehicle register CEPIK (Digital Affairs – Chancellery of the Prime Minister) as of December 31.

4. A **bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. **Transport samochodowy zarobkowy**, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** – łącznie z obsługą ruchu podmiejskiego i międzygminnego pozostającego w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie.

Komunikacja miejska – gminne przewozy pasażerskie wykonywane w granicach administracyjnych miasta albo miasta i gminy lub miast i gmin sąsiadujących (jeśli zawarty porozumienie lub utworzył związek międzygminny w celu wspólnej realizacji publicznego transportu zbiorowego); w przypadku gmin miejsko-wiejskich łącznie z obsługą strefy wiejskiej w tych gminach; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamiejską, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnej przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

7. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport publiczny pasażerów lub ładunków w oparciu o publikowany rozkład lotów lub z taką częstotliwością, że loty tworzą rozpoznawalne systematyczne serie).

8. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

GOSPODARKA MORSKA

1. **Obroty ładunkowe portu** jest to łączna ilość masy ładunkowej przemieszczonej przez port w danym okresie czasu. Dane dotyczą międzynarodowego i krajowego obrotu morskiego (kabotażu).

2. **Ładunki toczne/ro-ro** są to ładunki drobnicowe przeładowywane systemem roll-on, roll-off np. samochody ciężarowe z ładunkiem lub bez, wagony z ładunkiem lub bez, ładunki na roll-trailerach (podwoziach niskich).

Kryterium **klasyfikacji ładunków tocznych** do poszczególnych grup ładunkowych jest „najbardziej zewnętrzna” jednostka ładunkowa, np. kontener wjeżdżający na statek na wagonie kolejowym jest wykazywany jako wagon, a nie jako kontener. Wyjątkiem są kontenery załadowywane/wyładowywane na roll-trailerach (podwoziach niskich), które do 2009 r. wykazywano jako kontenery, a nie jako roll-trailery.

3. **Ładunki tranzytowe** są to ładunki pochodzące od nadawcy zagranicznego, dowieszone do polskiego portu morskiego i przeznaczone dla odbiorcy zagranicznego.

4. **Krajowy obrót morski (kabotaż)** obejmuje ładunki przewożone drogą morską w obrocie pomiędzy polskimi portami morskimi.

5. **Dane o ruchu statków w portach morskich** obejmują statki transportowe, do których zalicza się również barki morskie oraz statki nietransportowe pełniące funkcje transportowe.

Nie uwzględniają natomiast statków nie spełniających funkcji transportowych (np. statków szkolnych, holowników, łodolamaczy, statków nowo zbudowanych wychodzących w morze na próby), statków o pojemności brutto (GT) poniżej 100.

6. **Pojemność brutto statku** (GT) zgodnie z Międzynarodową konwencją o pomiarzaniu pojemności statków z 1969 r. jest to miara całkowitej pojemności zamkniętych pomieszczeń statku wewnątrz kadłuba i nadbudówek.

Podstawę do obliczenia pojemności statku według powyższej konwencji stanowi pomiar pojemności przeprowadzony w jednostkach układu miar SI (m^3), skorygowany następnie odpowiednim współczynnikiem.

5. **Road transport for hire or reward** with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Information regarding **urban ground transport** concerns bus, tram and trolley bus communication and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies.

Urban transport – gmina transport of passengers carried out within the administrative borders of city or city and gmina or neighbouring cities and gminas (if they signed agreement or association between gminas in order to implement together collective public transport); including service for rural area in urban-rural gminas; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some cities as well as transport lines exclusively servicing work places.

Transport line is a route connecting the extreme points of the route of vehicles marked with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel

7. Data on **air transport** concern carriers of scheduled air transport (public transport of passengers or freight/mail according to a published timetable or with such a regular frequency that the flights constitute an easily recognizable systematic series).

8. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

MARITIME ECONOMY

1. **Cargo traffic in ports** is a total commodity volume moved over the port during a particular period. Data concern international and domestic sea-borne traffic (cabotage).

2. **Ro-ro cargo** – a wheeled general cargo, (un)/loaded with the roll-on/roll-off system, e.g. trucks with or without cargo, rail wagons with or without cargo, cargo on shipborne port-to-port trailers.

The “outermost package” (a cargo unit) is considered the criterion to classify the ro-ro cargo into relevant cargo categories, e.g. a container in a rail wagon loaded on board is reported as a rail wagon, not as a container, with the exception of containers on trailers reported as containers (until 2009), not as trailers.

3. **Transit cargo** is a cargo of a foreign shipper, carried to a Polish seaport assigned for a foreign consignee.

4. **Domestic maritime traffic (cabotage)** includes sea-borne cargo traffic between Polish seaports.

5. **Statistics on ship traffic through seaports** include both cargo carrying ships including seaborne, barges and non-cargo-carrying ships performing transport activities.

The other hand, the following are excluded ships of miscellaneous, non-cargo carrying, activities (e.g. training ships, tugboats, icebreakers, new build ships that set off to perform sea trials), ships of gross tonnage (GT) below 100.

6. **Gross tonnage** (GT) – according to the International convention on the tonnage measurement of ships 1969, it is a measure of total capacity of closed ship rooms inside the hull and superstructures.

Ship's capacity expressed in the SI system of units (i.e. cubic meters) and adjusted with a relevant coefficient, is a basis to calculate the tonnage as per the above mentioned convention.

7. **Pojemność netto (NT)** – zgodnie z Międzynarodową konwencją o pomiaraniu pojemności statków z 1969 r. jest to miara pojemności użytkowej statku, tj. zamkniętych pomieszczeń przystosowanych do przewozu ładunków (w tym pasażerów), które zostały włączone do pojemności brutto.

8. **Nośność (DWT)** to ciężar, jaki statek może przyjąć zanurając się do letniej linii ładunkowej w wodzie morskiej.

9. Do przewozów wykonanych w **żegludze nieregularnej** zalicza się przewozy wykonane statkami transportowymi żeglugi nieregularnej, tj. statkami kursującymi bez ogłoszonego rozkładu podróży i kierowanymi zgodnie z aktualnymi potrzebami przewoźnymi.

10. **Żegluga bliskiego zasięgu** obejmuje przewozy w zasięgu bałtyckim i europejskim, natomiast **żegluga dalekiego zasięgu** obejmuje przewozy w zasięgu oceanicznym.

11. Dane o **przewozach morską i przybrzeżną flotą transportową** dotyczą przewozów w rejsach zakończonych w roku sprawozdawczym, statkami eksploatowanymi przez polskich armatorów lub operatorów, niezależnie od podnoszonej bandery. Nie obejmują przewoźników, którzy przenieśli siedzibę za granicę.

12. Informacje o **hydrotechnicznym umocnieniu brzegów morskich** przedstawiają nowopowstałe umocnienia bez rozbudowy, remontów i zabezpieczeń już istniejących.

HANDEL. CENY

Handel wewnętrzny

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o sprzedaży detalicznej obejmują:

- 1) sprzedaż towarów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości **sprzedaży detalicznej** nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaż produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaż na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych.

W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji CO-ICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

Podziału towarów na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

3. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

4. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Ceny

1. Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1400–1800 w różnych latach).

7. **Net tonnage (NT)** – according to the International convention on the tonnage measurement of ships 1969, it is a measure of ship functional tonnage, i.e. closed rooms adapted for cargo transport (of which for passengers), included in gross tonnage (GT).

8. **Deadweight (DWT)** – the weight, that ship can strike immersing to the summer load – line in sea water.

9. **Tramp shipping** refers to the transport by cargo carrying ships operating without any time-table and managed according to the current transport needs.

10. **Short-sea shipping** refers to the transport on the Baltic Sea and European routes, on the other hand **deep-sea shipping** refers to the transport on the ocean routes.

11. Data on **maritime transport and coastal transport** concern transport in voyages finished in the reporting year, by ships operated by Polish shipowners or operators, whatever flag is hoisted. No information on operators who moved their head offices abroad is included.

12. Information **regarding hydrotechnical coast reinforcements** present new built reinforcing structures without extensions, repairs and strengthening of the already existing ones.

TRADE. PRICES

Domestic trade

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified according to NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of goods in quantities in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers;
- 2) sales of trade commodities and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales.

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

The division of goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

3. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

4. The division of was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Prices

1. The basis for compiling the price indices of consumer goods and services is price observation of representatives of goods and services (about 1400–1800 in various years).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

1. **Wyniki finansowe przedsiębiorstw** prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. **Przychody ogółem (kwoty otrzymane i należne)** obejmują: przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne (od 2016 r. łącznie z przychodami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz przychody finansowe.

3. **Koszty ogółem** obejmują: koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), wartość sprzedanych towarów i materiałów, pozostałe koszty operacyjne (od 2016 r. łącznie ze stratami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz koszty finansowe.

4. **Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży** produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. **Wynik finansowy brutto** (zysk lub strata) oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem – w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (-), do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych, który od 2016 r. zaliczany jest do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

6. **Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto** obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg.

7. **Wynik finansowy netto** (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

8. **Wskaźnik rentowności obrotu** obliczono następująco:

- **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,
- **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

9. **Aktywa obrotowe** obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe), rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

10. **Kapitały (fundusze) własne** ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne.

The consumer price indices have been calculated applying the weights system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 – COICOP/HICP).

FINANCES OF ENTERPRISES

1. **Financial results of enterprises** are adjusted to the Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2023 item 120, as amended).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture.

2. **Total revenues (sums received and due)** include: net revenues from sale of products (goods and services), net revenues from sale of goods and materials, other operating revenues (since 2016 including revenues from extraordinary events) and financial revenues.

3. **Total costs** include: cost of products sold (goods and services), value of goods and materials sold, other operating costs (since 2016 including losses from extraordinary events) and financial costs.

4. **Revenues and costs of obtaining revenues from the sale** of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The **gross financial result** (profit or loss) is calculated as the difference of total revenues and total costs – in the case of surplus of total costs over total revenues, the financial result is recorded with the sign (-), until 2015 corrected by result on extraordinary events of which since 2016 are classified as other operating revenues/costs.

6. **Obligatory encumbrances on gross financial result** include corporate income tax and personal income tax as well as other payments under separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obliged to pay after considering abatements granted.

7. The **net financial result** (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

8. **Turnover profitability indicator** was calculated as follows:

- **gross** as the relation of the gross financial result to total revenues,
- **net** as the relation of the net financial result to total revenues.

9. **Current assets** include stocks and short-term: receivables, investments (cash equivalents, short-term securities), prepayments and accruals.

Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (irrespective of their due date).

10. **Share equity (funds)** is recorded in accounting ledgers according to type and principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve capital (fund), other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Until 2015, it also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock).

11. **Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce)** obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok i krótkoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

12. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

FINANSE PUBLICZNE

1. **Finanse publiczne** obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. poz. 1241, z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267, z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyniku budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.).

Prezentowane dane w zakresie wydatków według działań obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

5. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Inwestycje

1. **Nakłady inwestycyjne** to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

11. **Liabilities of enterprises (outside capital)** include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

12. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended their activity or were liquidated within the course of the year.

PUBLIC FINANCE

1. **Public finance** includes processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining such processes is the Act of 27 August 2009 on the Public Finances (Journal of Laws 2023 item 1270, as amended) and intertemporal provisions of the Act on Public Finances (Journal of Laws 2009 item 1241, as amended). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government (Journal of Laws 2023 item 40, as amended), the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government (Journal of Laws 2022 item 1526, as amended), the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government (Journal of Laws 2022 item 2094, as amended) and the Act of 13 November 2003 on Incomes of Local Government Units (Journal of Laws 2022 item 2267, as amended).

2. The presented data include information regarding revenue, expenditure and budgets result of local government units, taking into account the targeted grants from the state budget and general subvention from the state budget.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act on Public Finances.

City with powiat status fulfils the tasks of a gmina as well as of a powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received by both the gmina and the powiat) as well as expenditure realized jointly by the gmina and the powiat.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue, income or expenditure. The data were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws 2022 item 513, as amended).

The presented data on expenditure by divisions cover all the paragraphs of expenditure realized in that division.

5. Information concerning the budgets of local government units is presented on the basis of reporting by the Ministry of Finance.

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Investments

1. **Investment outlays** are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysową,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczeniami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529),
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.).

2. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 grudnia od 1995 r. należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

RACHUNKI REGIONALNE

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26 czerwca 2013, z późn. zm.).

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises and cooperative right to nonresidential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990 (Journal of Laws No 90 item 529),
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with the Act of 29 September 1994 on Accounting (Journal of Laws 2023 item 120, as amended).

2. The **gross value of fixed assets** is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 December since 1995:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance, dated 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No 7 item 34).

REGIONAL ACCOUNTS

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of “The European System of Accounts 2010 (ESA 2010)” introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26 June 2013, as amended).

2. W systemie rachunków regionalnych ze-stawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto i wartość dodana brutto według grup rodzajów działalności.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim i jest wyrażona w cenach bazowych.

5. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. **Zużycie pośrednie** obejmuje: wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diet) oraz inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty na rzecz organu nadzoru nad rynkiem finansowym, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozyście Papierów Wartościowych). W zużyciu pośrednim uwzględnia się alokację produkcji banku centralnego oraz produkcji globalnej krajowych zakładów ubezpieczeń oraz od-działów zagranicznych firm ubezpieczeniowych działających w Polsce. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetwarzania w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności.

9. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniądze, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych, świadczenia z pomocy społecznej pieniądze) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych z rachunków regionalnych w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product and gross value added by kind-of-activity groups.

3. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between output and intermediate consumption and it is presented at basic prices.

5. **Output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Output is valued at basic prices or according to the production costs

6. **Intermediate consumption** includes the: value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (out-side processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, fees payable to the financial market supervisory authority, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Inter-mediate consumption also includes allocation of central bank output and domestic insurance companies output as well as output of foreign insurance units operating in Poland. Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

7. In the regional accounts system the principle of recording output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted, i.e. jointly with value of products produced by one local unit and destined for further processing in other local units of the same institutional units.

8. **Gross primary income in the households** sector is comprised of gross operating surplus jointly with gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by contributions to the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income.

9. **Gross disposable income in the households** sector is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on in-come, wealth, etc., net social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Grouping regional accounts data according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was accomplished applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. in accordance with the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wytwarzanie i usługi niefinansowe) oraz jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora przedsiębiorstw niefinansowych,
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym i pomocniczą działalnością finansową, z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, podmioty zajmujące się ubezpieczeniami oraz jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w za-kresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono jednostki będące producentami nierynkowymi, których produkcja przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne, finansowane z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także jednostki, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowe oraz jednostki kontrolowane przez sektor, które zgodnie z metodologią ESA 2010 spełniają kryteria zaliczenia do sektora instytucji rządowych i samorządowych,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej.

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów i alkoholu, a także działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby.

13. Dane z rachunków regionalnych będą podlegały rewizji, w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP), rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej.

14. Dane z rachunków regionalnych będą podlegały rewizji, w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP), rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej.

15. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczono w publikacji „Zeszyt metodologiczny Produkt krajowy brutto i jego elementy w ujęciu regionalnym” dostępnej na stronie Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Rachunki regionalne / Zeszyt metodologiczny Produkt krajowy brutto i jego elementy w ujęciu regionalnym.

11. Criteria for classifying a given unit of the national economy into specific **institutional sector** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services) as well as no-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to non-financial corporations sector,
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial inter-mediation and auxiliary financial activity, excluding the Bank Guarantee Fund, entities engaged in insurance activity as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector,
- 3) general government sector, which includes institutional units which are non-market producers whose output is intended for individual and collective consumption, and are financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors, and institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth as well as units which are controlled by the sector and accordingly to the ESA 2010 methodology meet criteria for including in the general government sector,
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working on own-account outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and nonearned sources,
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organisations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organisations.

12. The estimation of hidden economy and illegal activities is included in regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity.

Within **illegal activities** there were included estimations concerning production and trafficking in narcotics and smuggling of cigarettes and alcohol as well as activity of persons deriving profits from exploiting sexual services.

13. Regional accounts data will be subject to review due to revision in annual national accounts, in accordance with the principles of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union.

14. Regional accounts data will be subject to review due to revision in annual national accounts, in accordance with the principles of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union.

15. Information concerning regional accounts is included in the publication “Methodological report. Gross domestic product and its elements in the regional breakdown” available on website Statistics Poland / Topics / National accounts / Regional accounts / Methodological report. Gross domestic product and its elements in the regional breakdown.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń (Dz. U. 2015, poz. 2009, z późn. zm.).

Do rejestru REGON wpisywane są podmioty gospodarki narodowej (zwane dalej jednostkami prawnymi), czyli osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników, oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgłoszeń osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

Od 2014 r. liczba podmiotów w podziale według sektorów własności i sekcji może wystąpić bez jednostek, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Act of 29 June 1995 on Official Statistics (Journal of Laws 2023 item 773) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 30 November 2015, as amended) on the mode and methodology of running and updating the National Official Business Register and templates for applications, surveys and certificates (Journal of Laws 2015 item 2009, as amended).

In the REGON register are registered entities of the national economy (called legal units), that is legal persons, organizational units without legal personality and natural persons conducting economic activity.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning unique identification numbers to them.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, which were registered in the REGON

Since 2014 the number of entities according to ownership sectors and sections can occur without units for which the information on the kind of ownership does not occur in the REGON register.